

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjar Chelmiński, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 206

Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 5 maja 1935

Rok 30

Poznań, 4 maja.

Zdarzenia idą szybko...

Rzeczywistość i działań dyplomatyczno-politycznych w Europie jest od półtora roku bardzo żywa, a od początku r. b. szczególnie wartki, czasem aż oszałamiający doniosłością tego, co się dzieje, ale wcale nie zadziwiający czy nieoczekiwany.

Nowe zjawisko podstawowe musiało też rodzić nieuchronnie nowe następstwa. Nowym zjawiskiem jest nastanie, w środku Europy, bardzo prężnej i niespokojnej Trzeciej Rzeszy pod wodzą „Führera” Hitlera, która, zrywając z dotychczasowym kryciem się, postanowiła zbroić się jawnie, a zarazem nie taj, że zbrojenia te potrzebne jej są nie dla ozdoby, wysuwając rozległe roszczenia zdobywcze. Nowymi następstwami tego zjawiska musiały być i są też usiłowania państw, bądźto bezpośrednio zagrożonych, bądźto pragnących utrzymać pokój Europy, zmierzające do takich zabezpieczeń, które mogłyby stanowić zapórę przeciw napadowi i odebrać don ochęć. To wszystko rozwija się miarowo, niezawodnie.

Z jednym może zastrzeżeniem: rozwój po stronie niemieckiej jest szybszy bodaj, niż powszechnie przypuszczano, niemal piorunujący, a to przyspiesza także zabiegi po drugiej stronie.

Wystąpienie Trzeciej Rzeszy w październiku 1933 z Genewy, zarówno z konferencji rozbrojeniowej, jak z Ligi, było rzuceniem rękawicy i przystąpieniem do zbrojeń, już niemal nieukrywanych. Od ogłoszenia 1 kwietnia 1934 budżetu Rzeszy na rok 1934-35 wiadomo, że przedhitlerowskie 570 mil. mk. na cele wojenne potrojono do półtora milarda marek, a w wykonywaniu budżetu okazało się, że wydano w tym roku około dwóch i pół milarda marek. Od 16 marca 1935 obwieszcza Trzecia Rzesza jawnie samowolne przedarcie zobowiązań traktatu wersalskiego, ogłaszając obowiązkową służbę wojskową, powiększając siły lądowe ze 100 tys. od razu do 550 tys., odwołując zakazane, a zdawna przygotowywane, lotnictwo wojskowe w rozroście zatrudniającym, przystępując do odbudowania siły morskiej.

Powiedziałem przed chwilą, że to wszystko niepokoi państwa, dwójako określone: bądźto zagrożone bezpośrednio, bądźto ogólnie zatroskane o pokój. Ale właściwie tych państw, zagrożonych bezpośrednio, jest więcej, niżby się w pierwszej chwili zdawało. Pospolicie mniemało się do niedawna: Niemcy uderzą albo na południe na Austrię, albo na wschód na Polskę. Od nastania Trzeciej Rzeszy krąg możliwości bardzo się rozszerzył: także na kraje bałtyckie z Litwą na pierwszy ogień, bardzo wyraźnie na Rosję, wcale widocznie na Czechosłowację, potem, zwykłym odbiciem się ze wschodu na zachód w razie powodzenia, także na Francję, Belgię i Szwajcarię, a ostatecznie okazało się,

Echa paktu francusko-sowieckiego

Zadowolenie prasy paryskiej — Zastrzeżenia w związku ze środowem posiedzeniem izby gmin — Rezerwa niemieckich dzienników — Głos „Times”

Warszawa. (Tel. wł.) Podpisanie francusko-rosyjskiego traktatu wzajemnej pomocy zostało przyjęte w Paryżu z zadowoleniem.

Niektóre dzienniki, jak „Petit Parisien” ubolewają, że w pewnych kołach polskich pakt spotkał się z zastrzeżeniami.

Redaktor wielkiego pisma finansowo-giełdowego „Information” wyraża przekonanie, że traktat z Rosją nie umniejsza w niczym wagi sojuszu francusko-polskiego. Nietylko bowiem nie osłabia bezpieczeństwa Polski, ale je wzmacnia.

Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego” zwraca uwagę na niezadowolenie w kołach francuskich z środowiska dyskusji w angielskiej izbie gmin. Wystąpienia zarówno MacDonalda, jak sir Johna Simona oraz mo- wy przedstawicieli opozycji liberalnej i socjalistycznej wywołały ujemne wrażenie, którego nie naprawiły wystąpienia dwóch wybitnych konserwatystów Austena Chamberlaina i Churchilla. Echa mowy Goeringa o lotnictwie Rzeszy, jak i dyskusji angielskiej utwierdzają opinię francuską w przeświadczeniu o celowości podpisania z Rosją traktatu. (w)

Berlin. (PAT.) Podpisanie paktu francusko-sowieckiego odbiło się tu głośnie cichem. W oczekiwaniu ogłoszenia tekstu prasa narazie zachowuje rezerwę.

„Lokal Anzeiger” zauważa, że Paryż nie ludzi się chyba co do praktycznej wartości tego paktu. Francja traktuje resztą nową umowę przedewszystkiem jako środek nacisku politycznego.

London. (PAT.) Omawiając układ, francusko-sowiecki „Times” twierdzi, że mało różni się on od sojuszu, chociaż — jak przyznaje dziennik — posiada charakter wybitnie obronny, a nie zaczepny. Istnieje on w ramach Ligi i pozostaje otwarty dla innych krajów, w tej liczbie i dla Niemiec.

Tokio. (PAT.) Ag. Rengo donosi: Amb. japoński w Paryżu, Saio zo-

stał zawiadomiony urzędowo, że pakt francusko-sowiecki ogranicza zasadę wzajemnej pomocy tylko do teryto-

rium Europy, a nie dotyczy zupełnie Dalekiego Wschodu.

Zlikwidowanie powstania na Filipinach

Manilla. (PAT.) Ratusz w Santa Rosa w prowincji Loyuna został opanowany przez radykałów lewicowych t. zw. sakdalistów.

Trzech sakdalistów zostało zabitych, oficer oraz kilku żołnierzy i policjantów są ranni. Po nadejściu posiłków wyparło powstańców z ratusza.

W prowincji Corite uformował się oddział 300 powstańców. Arsenal marynarki jest pilnie strzeżony przez wzmocniony garnizon amerykański.

Komunikacja telefoniczna pomiędzy północną a południową częścią wyspy została przerwana.

London. (Tel. wł.) Przy tłumieniu powstania na wyspach Filipińskich zabitych zostało przez policję i żołnierzy amerykańskich sześćdziesięciu tubylców. Rannych jest kilkuset.

Zamieszki rozszerzają się na całym archipelagu.

Według depesz z Nowego Jorku wyraża się tam przypuszczenie, że powstanie na Filipinach jest wspierane przez „Komintern”.

W San Ildefonso powstańcy zdarli sztandar Stanów Zjednoczonych i wiesili na jego miejscu chorągiew niepodległościowców filipińskich, t. zw. sakdalistów.

W mieście Calamba gromadzą się znaczniejsze siły powstańców, uzbrojonych przeważnie w noże, służące do ścinania trzciny cukrowej.

W pobliżu Manili zgromadzono

8000 żołnierzy amerykańskich, gotowych do przyścia z pomocą policji.

London. (Tel. wł.) Według ostatnich wiadomości z Manili rewolucja wywołana przez grupę komunistyczną „Sakdalistas” traci już na sile. Jak się okazuje, komuniści wzywali ludność do aktów teroru na znak protestu przeciw nowej konstytucji, która miała być uchwalona na zgromadzeniu narodowym w dniu 11 maja.

Akty teroru były w szeregu miejscowościach. M. in. przecięto linie telegraficzne i telefoniczne łączące Manilę z resztą kraju. W wielu miejscowościach doszło do starć z policją.

Według ostatnich wiadomości udało się policji i wojsku opanować sytuację w większej części kraju. Ognisko komunistów Calamba jest jeszcze w rękę wywrotowców. Według dotychczasowych danych zabitych zostało przeszło 70 osób, a rannych jest przeszło stu.

London. (Tel. wł.) Według doniesień z Manili powstanie komunistów na Filipinach należy uważać za zlikwidowane. Kilku przywódców powstańczych zostało aresztowanych, reszta zbiegła.

Filipiny, grupa wysp w archipelagu Malajskim (300 000 km. kw.), należąca od roku 1898 do Stanów Zjednoczonych A. P. Ludność (16 mil.) składa się głównie z Filipińczyków, wyznających katolicyzm i nie mogących się pogodzić z panowaniem Amerykanów. Stany Zjednoczone od lat obiecują Filipińczykom pełną samodzielną.

Pawilon polski w Brukseli

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj w Brukseli otwarto pawilon polski na wszechświatowej wystawie.

Odpowiednie przemówienie wygłosił pos. Jackowski, minister spraw ekonomicznych Belgii Van Isacker oraz burmistrz Brukseli Adolf Max. Wieczorem odbył się bankiet na 160 osób, na którym min. Jackowski toastował na cześć królestwa, a min. Isacker na cześć prezydenta. (w)

Trzęsienie ziemi

Ankara. (PAT.) W okolicach Karsu (Azja Mniejsza) dały się odczuć gwałtowne wstrząsy podziemne, od których wiele domów zawaliło się i wiele uległo zarysowaniu.

Według doniesień podprefektury w Digor, ofiarami trzęsienia ziemi padło 200 zabitych i około 500 rannych.

W wielu miejscach potworzyły się głębokie szczeliny, utrudniające komunikację. Wstrząsy powtarzają się ciągle z pewnymi przerwami.

STANISŁAW STROŃSKI

że Włochy czują się zagrożone możliwością znalezienia się poprzez Austrię na wspólnej granicy z Niemcami, co im się wcale nie uśmiecha, a nawet, że Anglia widzi w lotnictwie i łodziach podwodnych niemieckich broń, także przeciw niej wymierzoną i mogącą ją osiągnąć na wyspie i na jej wybrzeżach.

Dlatego, gdzie jeszcze niedawno myślano raczej o innych, zaczyna się myśleć także o sobie. Taki jest obraz rzeczywistości europejskiej w chwili obecnej: zagrożeni są wszyscy i mają tę świadomość.

Nie malujemy diabła niemieckiego na ścianie europejskiej zbyt wyolbrzymiająco. Zamysły i rachuby Niemiec, jak pouczają dzieje dawniejsze i nie- zbyt dawne, bywały nieraz groźne, ale nie raz też dla nich samych zgubne. Rzecz w tem właśnie, by djabła wiedział zgóry, lub przynajmniej poznał po próbie, że uderza rogami w skałę.

Wszystko, co się dzieje od roku zgórą, a szczególnie od początku r. b., w Europie dokoła Niemiec, jest wyni-

kiem zrozumienia tej właśnie prostej prawdy. Państwa europejskie w szerokim kręgu, Anglia, Francja, Włochy, Belgia, Mała Ententa, Porozumienie Bałkańskie, Związek Bałtycki, Rosja, nie drżą, nie tracą głowy, lecz powiększają swą siłę zbrojną i porozumiewają się celem powstrzymania lub odparcia napadu.

Widać na wszystkie strony skłonność do porozumień, o jakich jeszcze nie tak dawno nikomu się nie śniło i można mieć pewność, że te porozumienia, mimo ciągłych doniesień, że tu czy tam coś się psuje, jednak staną, bo państwa rozumieją, że to jest potrzebne dla ich własnego dobra i dla pokoju Europy. Jeśli dotychczas nie zaznaczał się dostatecznie udział Polski w tym zespole, który chce udaremnić napad, to jednak obecnie są już objawy rozchodzenia się dróg polityki polskiej i polityki niemieckiej, a zwrotu ku współpracy z zespołem pokojowym.

Powietrzne zbrojenia Niemiec

Rozczarowanie debatami w izbie gmin — Bezbarwne oświadczenie MacDonalda — Jedynie mowa Churchilla wywarła duże wrażenie

Londyn. (PAT). Oczekiwane z takim napięciem debaty parlamentarne rozczarowały wszystkich.

Zapowiedziane ważne oświadczenie MacDonalda ograniczyło się, o ile chodzi o jego ciężar gatunkowy, do ogólnikowego oświadczenia, że rząd brytyjski rozszerzy i przyspieszy rozbudowę swojej floty napowietrznej i że szczegóły w tej mierze zakomunikowane zostaną podczas debaty, poświęconej specjalnie sprawie zbrojeń, jaka odbędzie się niezadługo. Poza tym jednym punktem mowa MacDonalda nie zawierała nic nowego, jeżeli uważać artykuł jego w „News Letter” jako platformę rządu.

Następny mówca, przywódca liberalów, sir Herbert Samuel, wypowiedział się przeciwko automatycznym zobowiązaniom i przeciw angażowaniu się w Europie wschodniej. Przyznał, że ostatnie posunięcia Niemiec nakazują W. Brytanii czujność i podkreślił solidarność partii liberalnej z ewentualnymi rządami rządu w tym kierunku. Samuel zakończył poważnym ostrzeżeniem pod adresem Niemiec.

Winston Churchill w krótkim, ale jędrnym przemówieniu podkreślił, że W. Brytanja nie ma sobie nic do zarzucenia, o ile chodzi o Niemcy. Usiłowała utrzymać zgodę z Rzeszą a nawet pomagała jej, udzielając poważnych kredytów. Churchill ostrzegł izbę przed postępem zbrojeń niemieckich, podkreślając, że wskutek znakomitej organizacji przemysłowej Rzeszy oraz wielkiej energii zbiorowej narodu tempo Niemiec jest tak zawrotne, iż W. Brytanja z trudnością mu tylko dorówna. Wyraża całkowite poparcie dla artykułu MacDonalda w „New Letter” oraz dla decyzji w Stresie i Genewie. Przewiduje, że już pod koniec r. b. niemieckie siły powietrzne okażą się trzy lub czterokrotnie wyższe od angielskich i zwraca uwagę na oświadczenie Goeringa, który przyznał, że samoloty niemieckie są najnowszej konstrukcji. W przeciwieństwie do tego brytyjskie są częściowo przedawnione. Gdyby w tym stanie rzeczy Anglia była osamotniona, to sytuacja jej byłaby bardzo zła. Na szczęście jednak ma przyjaciół, na których pomoc może liczyć. Polityka izolacji nie jest już dla W. Brytanii możliwa.

Mowę Churchilla izba przyjęła z wielkim entuzjazmem. Dyskusja zakończyła się przemówieniem sir Austina Chamberlaine'a, posła Labour Party Atlee, wreszcie min. Simona.

W odpowiedzi na zapytanie Herberta Samuela, który żądał wyjaśnień co do zobowiązań brytyjskich, wpływających z Locarna po podpisaniu paktu

francusko-sowieckiego sir John Simon oświadczył:

„Przypuśćmy, że pomiędzy ZSRR a Niemcami wynika zatarg i przypuśćmy, że Francja idzie z pomocą Rosji, wkraczając do Niemiec. Zachodzi pytanie, czy pociąga to za sobą automatycznie pomoc W. Brytanii dla Rzeszy? Odpowiedź na to pytanie jest przecząca. Jeżeli Niemcy napadną Z. S. R. R. i Francja pośpieszy Sowiетom z pomocą, atakując Rzeszę, Locarno nie zobowiązuje W. Brytanii również i w tym wypadku do śpieszenia z pomocą Niemcom.

Min. Goering chlubi się potęgą floty powietrznej Rzeszy

Berlin (PAT). Związek przedstawicieli prasy zagranicznej w Berlinie urządził w sali hotelu Adlon przyjęcie dla min. lotnictwa gen. Goeringa i jego małżonki. W czasie przyjęcia min. Goering wygłosił doniosłe przemówienie, w którym poruszył głównie sprawę niemieckich zbrojeń lotniczych.

Oświadczył, że zawsze podkreślał, iż Niemcy żądać będą przyznania sobie zbrojnej floty powietrznej jako bezwzględnie im przysługującego prawa do bezpieczeństwa. Nigdy nie powstała wątpliwość, iż Rzesza zmuszona będzie przejść do zbrojeń, o ile inne państwa nie zredukują swych sił lotniczych. Od kanclerza Hitlera otrzymał minister mandat dbania o bezpieczeństwo narodu w powietrzu.

Sposób, w jaki niemiecka flota powietrzna została stworzona — oświadczył minister — jest tak oryginalny i niezwykle, że bez znajomości bliższych szczegółów trudno wprost temu uwierzyć. Z naciskiem zapewnił, że odrzucił propozycję wolnego i stopniowego dozbrojenia uważając, iż w tym wypadku w razie niebezpieczeństwa siły lotnicze Niemiec nie byłyby gotowe. Dlatego rozbudował do ostatecznych możliwości warunki techniczne i przemysłowe, pozwalające na błyskawiczne stworzenie floty powietrznej.

„Rzesza nie może od nas niczego żądać w myśl traktatu lokarnieńskiego z chwilą, kiedy pomoc Francji dla ZSRR odbywa się zgodnie z postanowieniami paktu Ligi Narodów, w myśl art. 16 paktu i par. 7, art. 15, wymienionych w pakcie lokarnieńskim. Wszystkie postanowienia umowy francusko-sowieckiej są podporządkowane wymaganiom traktatu lokarnieńskiego, a przeto zobowiązania brytyjskie nie a nie nie wnoszą w stosunku do tych, które wynikały z paktu lokarnieńskiego po zawarciu umowy o wzajemnej pomocy między Francją a ZSRR.”

Wytyczną przy rozbudowie sił powietrznych — oświadczył Goering — będzie zawsze i wyłącznie bezpieczeństwo narodu niemieckiego. Od innych mocarstw wyłącznie zależy ustalenie stanu liczebnego niemieckiego lotnictwa.

Na pytanie, jak silne jest obecnie lotnictwo wojenne Rzeszy, Goering oświadczył:

„Nie powiem panom nic nadzwyczajnego, gdy podkreślę, że niemiecka flota powietrzna jest już tak silna, że kto chciałby zaatakować Rzeszę będzie miał twarde orzechy do zgryzienia. Nasze lotnictwo wojskowe niema żadnego starego aparatu, żadnego starego silnika. Silniki i maszyny, używane dziś w samolotach niemieckich, przedstawiają ostatnie zdobycze techniki. Lotnictwo Rzeszy w czasie wojny dowiodło, iż potrafi walczyć przeciw przemocy wrogom. Również obecnie jest gotowe do poświęceń, gdyż jest wychowane w duchu Richthofena. Niemcy oświadczyli gotowość współpracy w konwencjach lotniczych i nie cofną się przed oddaniem w myśl przyjętego obowiązku w ramach możliwości swych sił również dla obrony bezpieczeństwa pokoju Europy oraz świata.”

Narady Austrii, Włoch i Węgier

Rzym. (Tel. wł.) Dziś o godz. 15 rozpoczyna się w Wenecji konferencja włosko-węgiersko-austriacka.

Rano o godz. 8 przybył pociągiem pośpiesznym z Rzymu najbliższy współpracownik Mussoliniego podsekretarz stanu Suvich. Przyjazd mini-

strów spraw zagranicznych Węgier i Austrii oczekiwany jest w godzinach południowych.

Dzisiejsze popołudnie poświęcone będzie rozmowom wstępnym. Oczekuje się, że konferencja trwać będzie trzy dni.

Mrozy i śniegi w Europie

Białogród. (PAT). Fala silnych mrozów ogarnęła niektóre części kraju, a głównie Czarnogórze i Bośnię, gdzie spadły śniegi, pokrywające ziemię warstwą grubości 30 cm.

Wiedeń. (Tel. wł.). Donoszą z Sofii, że w całej Bułgarii panują zimna, jakich w tym okresie nie notowano od kilkudziesięciu lat.

W wyżej położonych miejscowościach spadł śnieg, który dochodzi do 40 cm. W Sofii padał prawie przez cały wczorajszy dzień, a mróz dochodził do 8 stopni.

Min. Laval w Warszawie

Warszawa. (Tel. wł.) Przyjazd min. Laval nastąpi w przyszły piątek o godz. 17.50. W niedzielę uda się do Moskwy.

Zaraz po jego wizycie odjedzie amb. Laroche do Brukseli, a w końcu miesiąca przybędzie nowy ambasador francuski, Noel. (w)

Wyjazd min. Piłsudskiego?

Warszawa. (Tel. wł.) Budapeszteński „Chester Lloyd” otrzymał — jak donoszą ze stolicy Węgier — od swego korespondenta w Bukareszcie wiadomość, iż w Rumunii oczekują w najbliższych dniach przyjazdu min. Piłsudskiego, któryby miał odbyć rozmowy z kilku politykami. Z Bukaresztu min. Piłsudski miałby się udać w dalszą drogę morską przez Constanca. (w)

Przesilenie w Hiszpanji

Madryt. (PAT). Rząd Lerroux podał się do dymisji. Prez. Zamora zażądał od Lerroux, aby zastanowił się nad sytuacją.

Madryt. (PAT). Lerroux popołudniu złożył prezydentowi Zamora ponownie i ostatecznie dymisję całego gabinetu.

Szalapin ciężko chory

Paryż. (PAT). Z Hawru donoszą, że stan zdrowia Szalapina pogorszył się. Oprócz bronchitu ujawniło się zakażenie krwi.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.25 — 5.26 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.27 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski. oddział w Poznaniu. płać dziś za 100 mk. niem. gotówką 190.00 zł, za 100 guld. w dewizach — zł, gotówką — zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 4. 5. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 67,— oraz za 4% premj. dol. 51 1/2.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono 4 1/2 % dol. listy zast. po 4 1/2 %, natomiast 4 1/2 % listy zast. złote w złocie ofiarowano po 47,—, jak również 4 1/2 % złotych listy zast. po 46,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 87,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 67,— P. 4% poz. premj. dol., seria III 51,50 P.

4 1/2 % dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 44,50 P.

4 1/2 % listy zast. złote w złocie przestemplo- wane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4 1/2 % dol. listy zast. w złocie = 3,90 zł za 1 dol. 47,— O.

4 1/2 % złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 46,— O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 87,— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 4. 5. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań. ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

Standarty: 1) żyto 715 g/l 2) pszenica 750 g/l 3) owoce 470 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 90 tonn par. Poznań 14,75
Pszenica 30 tonn par. Poznań 16,00

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspokoj. spokojne) 14,50—14,75
Pszenica (Uspokoj. spokojne) 15,75—16,00
Jęczmień 710—725 g/l 17,50—17,75
Jęczmień 680—690 g/l 16,50—17,00

Uspokojenie spokojne:

Owies (Uspokoj. spokojne) 14,50—15,00

Maka

żytnia I gat. 0,55% wł. w. 21,75—22,75
żytnia I gat. 0,65% wł. w. 20,75—21,75
żytnia II gat. 55—70% wł. w. 15,25—16,25
żytnia pośl. pon 70% wł. w. 12,00—13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w. 17,25—18,25

Uspokojenie spokojne:

pszena gat. IA 0,20% wł. w. 27,75—28,75

pszena gat. IB 0,45% wł. w. 26,75—27,75

pszena gat. IC 0,5% wł. w. 27,75—28,75

pszena gat. ID 0,60% wł. w. 24,75—25,75

pszena gat. IE 0,65% wł. w. 23,75—24,75

pszen gat. IIA 20,55% wł. w. 22,25—22,75

pszen gat. IIP 20,65% wł. w. 22,25—22,75

pszen gat. IIF 55,65% wł. w. 19,25—19,75

pszen gat. IIIA 65,70% wł. w. 16,50—17,00

pszen gat. IIIB 70,75% wł. w. 15,50—16,00

Uspokojenie spokojne:

Otręby żytnie stand. 11,25—11,75

Otręby pszen. grube stand. 11,50—12,00

Otręby pszenne średnie st. 10,75—11,25

Otręby jęczmienne 44,00—47,00

Siemię lniane 35,00—37,00

Corczyca 31,00—33,00

Wyka latowa 33,00—35,00

Peluszka 28,00—34,00

Groch Viktorja 28,00—30,00

Groch Folgera 10,50—11,00

Lubin niebieski 11,50—12,00

Lubin żółty 13,00—15,00

Seradela 34,00—37,00

Mak niebieski 130,00—140,00

Koniczyna czerwona surowa 155,00—165,00

Koniczyna czerw. 95—97% cz. 80,00—110,00

Koniczyna biała 220,00—240,00

Koniczyna szwedzka 70,00—80,00

Koniczyna żółta odluszczone 75,00—85,00

Przelot 60,00—70,00

Tymoteusz 90,00—100,00

Rajgras angielski 2,20—2,40

Ziemniaki jadalne 18,75—19,00

Makuch lniań. w taflach 12,75—13,00

Makuch rzepakowy w tafl. 19,25—19,75

Makuch słon. w tafl. 42/43% 19,00—19,50

Srut Soja 3,00—3,20

Słoma pszena luzem 3,60—3,80

„ pszena prasowana 3,25—3,50

„ żytnia luzem 3,75—4,00

„ żytnia prasowana 3,75—4,00

„ owsiana luzem 4,25—4,50

„ owsiana prasowana 2,45—2,95

„ jęczmienna luzem 3,35—3,55

„ jęczmienna prasow. 7,00—7,50

Siano zwykłe luzem 7,50—8,00

„ zwykłe prasowane 8,00—8,50

„ nadnoteckie luzem 8,50—9,00

„ nadnoteckie pras. 8,50—9,00

Ogólne uspokojenie spokojne:

Transakcje na odmiennych warunkach:

Żyto 335 tonn, pszenicy 477 tonn, jęczmie-
nia 139 tonn, owsa 75 tonn, maki żytniej
312,8 tonn, maki pszennej 92,5 tonn, otrąb
żytnich 133,4 tonn, otrąb pszennych 45
tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, rzepaku
17,5 tonn, gorczycy 2,5 tonn, grochu Wik-
torja 28 tonn, nasion 1,03 tonn, makuchu
lnianego 6 tonn, makuchu rzepakowego 4 tonn,
tonn, makuchu słonecznikowego 4 tonn,
sruu kokosowego 15 tonn, mączki Soja
10 tonn, płatków ziemniaczanych 30 tonn,
ziemniaków jadalnych 60 tonn.

Wiadomości

Szereg katolickich pism kościelnych m. i. organ diecezji berlińskiej uległ konfiskacie z powodu umieszczenia listu pasterskiego biskupów pruskich, który, wedle komunikatu urzędowego, zawiera niedozwoloną krytykę, t. zw. „roku wiejskiego” młodzieży.

*

W Siegen (w Westfalji) został zastrzelony gонец Erich Koch, motywy zabójstwa, jak donosi niemieckie biuro informacyjne, są polityczne.

*

Według orzeczenia najwyższego trybunału Rzeszy obraza słowna Hitlera popełniona w małżeństwie przez kobietę uważana ma być za wystarczającą podstawą prawną do wniesienia przez małżonka skargi rozwodowej.

*

Komisarz Rzeszy dla Zagłębia Saary, Buerckel wydał do podległych mu urzędów okólnik, w którym zabrania przyjmowania od Żydów datków na budowę tanych mieszkań ludowych.

*

Kawiarnia Puchnera na Kohlmarkt w Wiedniu, gdzie przed wojną zbierali się przedstawiciele życia politycznego polskiego oraz prasy polskiej została zamknięta. Po upadłości ostatniego właściciela nie zgłosił się nikt, kto chciałby kawiarnię nadal prowadzić. Temsamem znika z Wiednia jedno z najbardziej znanych miejsc z okresu przedwojennego.

*

Według doniesień z Kairu, w zobowiązaniach o charakterze międzynarodowym przestaje w Egipcie obowiązywać klauzula złota.

Święto 3 Maja w Poznaniu

UROCZYSTY NABOŻEŃSTWO

Dzień 3-go maja, wielkopomna rocznica narodowa uchwalenia Konstytucji 1791 r. oraz święto Matki Boskiej Królowej Korony Polskiej — wyrządził miłą niespodziankę. Przepiękna, słoneczna pogoda, oraz znaczne ocieplenie pozwoliły na przeprowadzenie uroczystości bez przeszkód i z całą okazałością.

O godz. 9-tej rano zostało w katedrze poznańskiej odprawione uroczyste nabożeństwo. Mszę św. celebrował J. E. ks. biskup Dymek w asyście dostojników kapituły oraz zgromadzonego kleru. Kazanie wygłosił ks. infułat Ruciński. Pienia religijne wykonał chór kościelny pod dyktando ks. Gieburowskiego.

Na nabożeństwo obecni byli przedstawiciele władz, poczty sztandarowe korporacji akademickich i organizacji społecznych oraz rzesze wiernych. Modłami za Rzeczpospolitą i hymnem „Boże coś Polskę” nabożeństwo zostało zakończone.

Dla wojska i stowarzyszeń, biorących udział w defiladzie odbyła się o godz. 10-tej msza św. przed gmachem D. O. K. VII, którą celebrował ks. dziekan Julian Wilkans.

DEFILADA

O godz. 11-tej rozpoczęła się uroczysta defilada. Na trybunie, ustawionej przed Pomnikiem Wdzięczności, zajęli miejsca przyjmujący defiladę: wojewoda poznański Maruszewski i dowódca O. K. VII gen. Knoll-Kownacki, w otoczeniu wyższych osobistości cywilnych i wojskowych.

W defiladzie wzięły udział oddziały

wojskowe: 57 i 58 p. piech., 7 pluton saperów, 14 Pal., 7 Pac., 15 p. ułanów, 7 p. strzelców wlkp., 1 baon czołgów i pluton samochodów. Nad defilującymi oddziałami przelatowały eskadry samolotów. Następnie maszerowały przysposobienia i formacje wojskowe, drużyny harcerek i harcerzy pod przewodnictwem harcmistrza inż. Grzymałowskiego, oddziały p. w. i w. f., weteranów i powstańców, Bractwo Kurkowe, „Sokół”, hallerczycy, oraz poczty sztandarowe korporacji akademickich.

STRONNICTWO NARODOWE W POCHODZIE

Defiladę zamykały imponujące liczebnością oddziały Stronnictwa Narodowego, witane entuzjastycznymi oklaskami przez zgromadzoną publiczność i zdumiewające swą dziarską i sprężystą postawą. Na cześć Stronnictwa Narodowego wznoszono ustawiczne okrzyki; z okien sypały się na Młodych kwiaty.

O godz. 20-tej odbyło się w Teatrze Wielkim uroczyste przedstawienie opery Moniuszki „Halka”.

W Teatrze Polskim odbyło się przedstawienie wystawionej z okazji uroczystości Trzeciomajowych tragedii Corneille'a „Cyd” w przekładzie Stanisława Wyspiańskiego.

W ciągu całego dnia panował na ulicach miasta nastrój świąteczny, przebijający z zachowania się licznie wyległej publiczności. Miasto było odświętnie udekorowane flagami i zielonką. (mz.)

Wielka akademja Stronnictwa Narodowego

Bezpośrednio po zakończeniu defilady trzeciomajowej, rozpoczęło się w wielkiej sali kinoteatru „Apollo” uroczyste zebranie, zorganizowane przez Stronnictwo Narodowe. Już na długo przed rozpoczęciem wszystkie miejsca na parterze sali wypełnione były przez tłumy publiczności, po skończeniu zaś pochodu napłynęły dalsze rzesze, tak, że wypełniony został nie tylko balkon, ale i wszystkie przejścia. Obecnych było około 3 tysięcy osób; część przybyłych, nie mogąc się już dostać na salę z powodu przepelnienia, musiała odejść. Wśród obecnych uderzała ogromna ilość Młodych.

Na estradzie ustawiły się poczty sztandarowe Stronnictwa Narodowego z proporczykami. W prezydium zasiadli m. in.: sen. dr. Marjan Seyda, pos. prof. dr. Bohdan Winiarski, pos. dr. Tadeusz Wróbel, pos. Teodor Witkowski, red. Stanisław Czapiewski. Przewodził prezes zarządu Str. Nar. na miasto Poznań, red. Jerzy Herniczek.

Rozpoczęto zebranie od chóralnego odśpiewania Hymnu Narodowego przy dźwiękach orkiestry własnej Str. Nar.

W gorących słowach zagał zebranie p. red. Herniczek, poczem zabrał głos wiceprezes parlamentarnego Klubu Narodowego poseł prof. Winiarski, którego zebrani powitali długo niemilkącymi owacjami.

Prof. Winiarski w swym pięknym przemówieniu scharakteryzował Konstytucję 3 maja 1791 roku jako twórcę ducha rdzennie polskiego, jako przykład, w jaki sposób przystępować należy do rozwiązywania zagadnień ustrojowych Polski. Prelegentowi przerywano ustawicznie burzliwymi oklaskami, a na zakończenie zgłoszono mu ponownie żywiołową owację.

Zabrał następnie jeszcze raz głos red. Herniczek, wzywając zebranych do dalszej wyteżonej pracy narodowej aż do pełnego zwycięstwa naszej wielkiej i świętej idei. Huraganami oklasków solidaryzowano się co chwila ze słowami mówcy.

Na zakończenie ze wszystkich pierśi zabrzmiał — przy akompaniamencie orkiestry — hymn Młodych, poczem rozległy się gromkie okrzyki na cześć Polski narodowej i Jej przywódców z Romanem Dmowskim na czele.

Oto nowy krem

Nowy Krem Ideal Elida odpowiada najbardziej wymaganiom każdej pani, gdyż umożliwi jej zachowanie świeżej, pięknej cery. Bo nowością w nim są:

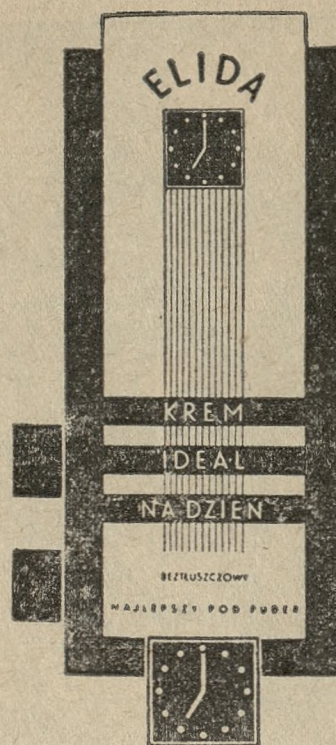
**Najwyższy gatunek
Wytworny zapach
Duża tuba
Znakomite działanie**

Krem Ideal Elida wnika natychmiast w skórę. Zawarta w nim Hamamelis virginica czyni skórę idealnie czystą i ściągą pory. Jest idealnym podkładem pod puder, chroni cerę przed kurzem, wiatrem i wpływem niepogody, czyni ją piękną i matową.

NOWY BEZTŁUSZCZOWY

**KREM
IDEAL
ELIDA**

ORAZ
COLD CREAM CITRON ELIDA
do oczyszczania
edziania skóry

Rozchodzące się tłumy odśpiewały jeszcze Pieśń Bojową, wznosząc ustawiczne entuzjastyczne okrzyki na cześć obozu narodowego.

Tak pięknego, takim duchem solidarności i entuzjazmu ożywionego zebrania, Poznań dawno już nie przeżywał. Przemówiło znów serce grodu Przemysława, to serce wiecznie młode i wiecznie polskie.

Narodowa Łódź ku czci Konstytucji 3 Maja

Łódź (Tel. wł. Obchód Konstytucji 3 Maja w Łodzi, urządzony przez Stronnictwo Narodowe, miał charakter imponującej manifestacji narodowej. Na zarządzenie władz organizacyjnych Stronnictwa Narodowego już o godz. 7.30 rano na dwu przeciwnych krańcach miasta rozpoczęły się gromadzić poszczególne koła Str. Narodowego. Pół godziny później, kiedy wszystkie koła były na miejscu, uformowały się dwa pochody, z których każdy ruszył w stronę katedry na uroczyste nabożeństwo.

Gdy pochód znalazł się w pobliżu katedry, zaczęły bić dzwony. Tu też nastąpiło połączenie obu pochodów. Oprócz kół Stronnictwa Narodowego przybyli do katedry wraz ze sztandarami Sokoli, halerczycy i związki zawodowe „Praca Polska”.

Uroczyste nabożeństwo celebrował

J. E. ks. biskup Tomczak, a podniósł kazanie na temat Konstytucji 3 Maja wygłosił ks. prałat Szczepański.

Po nabożeństwie pochód zaczął się formować na ulicy Piotrkowskiej. Mimo znacznej ilości uczestników formowanie pochodu, dzięki sprawności oddziałów i rzutkości kierownictwa, trwało stosunkowo krótko, bowiem już o godz. 11.15 mógł on wyruszyć z miejsca.

Obok pochodu, postępującego jeźdźnia, uformowały się dwa idące równoległe pochody, sunące chodnikami. Raz poraz wznoszono entuzjastyczne okrzyki na cześć Romana Dmowskiego, Stronnictwa Narodowego oraz radnych narodowych. Koło pomnika Kościuszki, u stóp którego złożono wspaniałą wieniec, pochód liczył w sumie około 15.000 osób i z placu Wolności skierował się na ulicę Pomorską, do Helenowa, dokąd czoło przybyło już o godz. 12 min. 30, natomiast koniec mijał bramę godzinie później. W ten sposób dopiero o godz. 13.30 przeszło 20.000 osób zaległo trybuny i środek boiska, oczekując rozpoczęcia zebrania, które odbyło się pod gołęb niebem. Jako pierwszy zabrał głos poseł Stron. Narodowego Petrycki, wygłaszając krótkie, ale mocne przemówienie o znaczeniu Konstytucji 3 Maja. W dalszym ciągu przemawiali pp. prezes narodowego klubu radzieckiego, prof. Zygmunt Podgórski, kpt. Grzegorzak, por. Podgórski, a na zakończenie niezwykle entuzjastycznie witany, adwokat Kazimierz Kowalski.

Po przemówieniach odegrały orkiestry hymn narodowy i „Hymn Młodych”. Zebranie trwało półtorej godziny. Trzeciomajowa manifestacja była wielką rewją zorganizowanych sił narodowych w Łodzi. Wywarła ona na uczestnikach potężne wrażenie.

**W nr. 18
„WIELKIEJ POLSKI”
„Plomienny testament”
Ryszarda Szczęsnego z Łodzi.
Administracja pisma:
Poznań, św. Marcin 65.**

3 Maj w stolicy

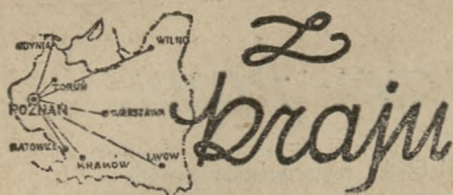
Warszawa. (Tel. wł.) W dniu święta narodowego 3 Maja stolica przybrała odświeżony wygląd. Gmachy państwowe i domy prywatne zostały udekorowane flagami o barwach narodowych.

O godz. 10 rano w katedrze św. Jana odbyło się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez J. Em. ks. kardynała Kakowskiego w asyście licznych duchowieństwa. Na nabożeństwo przybył Prezydent Rzplitej i członkowie rządu in corpore, marszałkowie Sejmu i Senatu, korpus dyplomatyczny z nuncjuszem Marmagim na czele, generałowie i inni.

Tradycyjna rewja wojskowa na Polu Mokotowskim nie odbyła się.

WOJSKO, HARCERSTWO, STRONNICTWO NARODOWE W POCHODZIE NARODOWYM TRZECIEGO MAJA.

IŁOŚĆ WYDANYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH NA R. 1935

W terminie do 1 kwietnia rb. wydano na terenie całej Polski ogółem 562.708 świadectw przemysłowych na rok podatkowy 1935, w tem 178.842 świadectw na przedsiębiorstwa przemysłowe i 380.852 na przedsiębiorstwa handlowe.

W Warszawie wydano 42.344 świadectwa przemysłowe, w woj. łódzkim 58.926, w poznańskim 53.711, w warszawskim 47.301, w kieleckim 45.643, w łwowskim 43.063, w lubelskim 42.061, w krakowskim 38.817, w śląskim 29.402, w wołyńskim 28.423, w białostockim 26.672, w stanisławowskim 18.930, w tarnopolskim 18.321, w pomorskim 26.490, w wileńskim 16.712, w poleskim 13.612, i w nowogrodzkim 12.280 świadectw przemysłowych.

NIE CHCIAŁ WPUŚCIĆ ŻONY DO DOMU

Przed sądem w Warszawie toczył się proces o dość niezwykłą sprawę. Pani p. pracowała w banku, mąż jej jest inżynierem. Pani P. często po pracy odprowadzana była przez dyrektora banku. Mąż miał o to do niej pretensje. Tłumaczyła wtedy, że chodzi jedynie o uprzejmość szefa, ale inżynierowi to się nie podobało. Stosunki między obojgiem uległy rozluźnieniu. Gdy pewnej nocy pani P. wróciła później niż zwykle, małżonek nie wpuścił jej do mieszkania. Nie chcąc urządzić skandalu, nie zwracała się o interwencję do policji, lecz po przenocowaniu u krewnych, wniosła przeciwko mężowi skargę do sądu grodzkiego o samowolę.

Sąd dopatrzył się w czynie inżyniera P. grubego wybryku i skazał go na 2 miesiące aresztu, nie zawieszając tej kary. Sprawa oparta się o drugą instancję i w sądzie odwoławczym sędzia uniewinnił oskarżonego, nie znajdując w jego postępowaniu znamion winy.

Oskarżycielka zapowiedziała wniesienie kasacji do Sądu Najwyższego, którego postanowienia stolica oczekuje z ciekawością.

ZNOSZENIE OPŁAT ROGATKOWYCH W MIASTACH B. KONGRESÓWKI

Opłaty rogatek po miastach b. Kongresówki istnieją jeszcze przeważnie jako pozostałość z dawnych czasów. Obecnie znosi się je powoli, co ostatnio nastąpiło także w Płocku. Na zniesieniu opłat rogatek budżet miejski m. Płocka straci około 75.000 zł. Jako pewnego rodzaju rekompensatę za ten uszczerbek budżetowy wydział powiatowy przejął konserwację niektórych ulic w mieście. Ludność, zwłaszcza w miejscowościach podmiejskich, zniesienie opłat rogatek w Płocku przyjęła z wielkim zadowoleniem. Łatwo to zrozumieć, gdy się weźmie pod uwagę, że za wjazd do miasta parę koni płaciło się 70 groszy.

NAPASĆ NA KSIEZDZĄ KATOLICKIEGO W CZĘSTOCHOWIE

Katolicka ludność Częstochowy jest wielce dotknięta zajściem, jakie miało miejsce w dniu pochodu socjalistycznego 1 maja. Kiedy wikariusz parafii św. Rodziny, ks. Stanisław Kuraś, jadąc z olejami i Najświętszym Sakramentem do chorego osoby, znalazł się na ulicy Radomskiej i miał przechodzący pochód socjalistyczny, kilka osób z pochodu z okrzykami „stój” usiłowało zatrzymać dorożkę. Spotkawszy się z oporem dorożkarza, jeden z napastników usiłował przemocą zatrzymać dorożkę, bijąc dorożkarza po plecach. Dorożkarz jednak podjął konia i tym sposobem uniknął dalszej awantury, umożliwiając księdzu dostanie się do chorego. Zajście to wywołało niesłychane oburzenie wśród społeczeństwa katolickiego.

SKAZANIE PRZECHRZTY ZA BŁUŻNIERSTWO

W czwartek ubiegły odbyła się w sądzie krakowskim rozprawa karna przeciw urzędnikowi magistratu krakowskiego Moszkowi Badjanowi o bluźnierstwo i wyszydzanie religji rzymsko-katolickiej. Badjan, który po chrzcie św. przybrał imię Pawła, skazany został na 8 miesięcy więzienia z warunkowym zawieszeniem na 2 lata. Zaznaczyć należy, że Badjan, ma być jednym z głównych świadków oskarżenia w procesie przeciw Teofilowi Hussowi, autorowi znanych listów otwartych „do żołnierskiej „aci legionowej”. (M)

ZASTOSOWANIE DYNAMITU W KOPALNI BORYSLAWSKIEJ

Kopalnia nafty Stateland nr. 27, własność koncernu Małopolska, położona na terenie lasów państwowych, celem podniesienia produkcji, zastosowała t. zw. torpedowanie przy użyciu 165 kg. dynamitu. Nabój wprowadzony do otworu wiertniczego eksplodował w głębokości 1403 — 1418 m w piaskowcu boryslawskim, wskutek czego produkcja ropy wzrosła o 10 tysięcy kg. dziennie.

SOLEC-ZDRÓJ
= Polskie Piszczany =
zg 844

Fakt dokonany

A zatem: podpisanie francusko-sowieckiego paktu wzajemnej pomocy nastąpiło! Nawet bez zbytniego zagładania za kulisy ostatnich wydarzeń dyplomatycznych można stwierdzić, że w akcie politycznej współpracy Paryża z Moskwą szcze-

w nim obowiązki opierają się na art. 10, 15 i 16 paktu Ligi Narodów. Postanawiają one, że w razie groźby ataku obie strony się naradzają, a w wypadku niespodziewanej napaści wzajemnie popierają. Jak wiadomo, mówi artykuł 10 paktu Ligi o „nienaruszal-

AMBASADOR POTEKIN PODPISUJE W GABINECIE MIN. LAWALA PAKT FRANCUSKO-SOWIECKI

gólną incjatywę wykazała strona sowiecka. Z konsekwencją, jaką tylko potrafi wykazać Rosja przy pociąganiu dużej wagi, realizował komisarz Litwinow już od połowy zeszłego roku swą grę dla pozyskania Francji. Były rozmaite trudności,

ności terytorjalnej członków Związku Narodów, a więc jest kamieniem węgielnym t. zw. „status quo” terytorjalnego Wersalu.

Artykuł 16 jest słynnym artykułem o „sankcjach” przeciw napastnikowi. A zatem rozwija pakt francusko-so-

CRÉPE SATIN

NAJMODNIEJSZE PERFUMY I WODA KWIATOWA *Lotos* WARSZAWA

ng 9926

zresztą nieusunięte wewnątrz społeczeństwa francuskiego i po dziś dzień. Ale ostatecznie, w głównych zarysach, dążeń sowieckich zostały osiągnięte.

To, że strona sowiecka była stroną zabiegającą, objawiło się w końcu, trochę hacząc się stadum rokowań: Paryż wymógł ostatecznie na Moskwie przyjęcie punktu po punkcie swoich poglądów prawnopolitycznych. Prawda, że wzajemian za to suto operował widokami pożyczkowymi, a komisja ekspertów francuskich dla finansowania kolei sowieckich już nawet wyjechała do Rosji. Ale dla stanowiska politycznego Francji, zwłaszcza wobec sojusznicy Polski i mocarstw gwarantujących Locarno, ważniejszym jest to, iż w każdym poszczególnym wypadku, n.p. również w razie „nagłego napadu”, ma ona ręce wolne, co najmniej do chwili decyzji Rady Ligi. Sowiety, które chciały koniecznie bezwzględnie związać Francję nie osiągnęły tego, o co zabiegały.

Półurzędowy komunikat, wydany w Paryżu równocześnie z podpisaniem paktu mówi: „Dokument, składa się z 5 artykułów i protokołów. Wyliczone

wiecki to, co było już treścią t. zw. „gentlemen agreement”, zawartego w Paryżu w przeddzień Streśy. W treści swej ma więc nowy pakt rozproszyć dawne obawy Francji na wypadek prób zmiany „status quo” europejskiego przez którekolwiek z innych mocarstw.

A teraz pytanie: jak będzie z wizytą Laval w Moskwie i Warszawie? Przez to, że pakt francusko-sowiecki został w Paryżu nie tylko parafowany ale od razu już podpisany, traci podróż Laval swój pierwotny formalny sens, jakiego miano dopełnić uroczystym podpisaniem aktu przyjaźni z Francją w Kremlu. Pozostał teraz tylko akt kurtuazji ze strony francuskiego ministra spraw zagranicznych.

Ta zmiana charakteru wizyty ma niemałe znaczenie polityczne. Skoro pakt już dziś jest podpisany, nie może być mowy o dodatkowych sugestjach czy życzeniach, gdy Laval wizytować będzie w drodze do Moskwy rząd polski. Jako fakt dodatni pozostaje tylko to, że Laval odwiedzi Warszawę dwa dni wcześniej, niż Moskwę. Prestiżowi, wobec starej sojusznicy, stanie się formalnie zadość.

S.Y.S. Specjalny SHAMPOON dla BLOND WŁOSÓW

ng 9917

Głos znakomitego uczonego

Prof. Starzyński o pomysłach ordynacji wyborczej i „monopartyjnicztwie”

Znakomity znawca prawa konstytucyjnego profesor uniwersytetu lwowskiego Stanisław Starzyński, który zabierał swego czasu głos w komisji senackiej jako rzeczoznawca w sprawie projektu nowej konstytucji, zamieszcza na łamach „Kurjera Warszawskiego” artykuł w sprawie pomysłów nowej ordynacji wyborczej. Oto co m. i. pisze na ten temat prof. Starzyński:

„Zachodzi znów obawa co do tego, jak będzie przestrzegana konstytucja. Wiadomości bowiem, jakie się szerzą na temat pomysłów uregulowania prawa wyborczego do Sejmu, są z tego punktu widzenia wprost niepokojące. Nie jestem bynajmniej fanatycznym zwolennikiem wszystkich czterech przymiotników, objętych pojęciem dzi-

sielszego prawa wyborczego, ale twierdząc, że jeżeli konstytucja ustanawia powszechne, bezpośrednie, równe i tajne prawo wyborcze, to ordynacja wyborcza nie może tego czteroprzymiotnikowego prawa wyborczego zdefigurować tak, ażeby ono stało się z bezpośredniego faktycznie pośrednim, a z powszechnego faktycznie ograniczonym.

„A stałoby się faktycznie pośrednim, gdyby kandydatury poselskie nie były stawiane swobodnie przez samych niczem nie skrepowanych wyborców, lecz narzucane im przez jakieś komitety wyborcze, oparte o izby handlowo-przemysłowe, o izby rolnicze, o sejmiki i rady miejskie i wogóle o ciała, istniejące dla innych celów, a złożone po części pod wpływem, często przemożnym rządu, t. j. tego czynnika, który ma być

Tg 639

przez tych wybrańców w Sejmie kontrolowany (art. 3 i 77 konstytucji), któremu Sejm ma przyzwalać na preliminarz budżetowy lub go odmawiać, zgadzać się na jego projekty ustawodawcze lub je odrzucać i t. d.

„Dążenie zaś do stworzenia tak zw. monopartii, t. j. jednego wogóle stronnictwa w Sejmie, jest prostą utopją, nad której bezcelowością i absolutną niemożnością stworzenia go nie warto się nawet rozwodzić: grono kilkuset osób może i powinno być monopartyjne tylko na punkcie możliwie najwyższego stopnia patriotyzmu, ale nie da się pomyśleć inaczej, jak tylko ciało powstałe w drodze mianowania, nominacji zgóry. Szlachetne zadanie Sejmu, by był także arena, na którejby się ścierały poglądy, rywalizujące z sobą na punkcie najlepszego sposobu służenia Ojczyźnie, wychowujące w ten sposób politycznie swój naród i swych wyborców, zostałoby unicestwione, a „obradę” wyglądałoby tak, że wystarczyłoby, aby w każdej sprawie przemawiał tylko jeden poseł, a wszyscy inni oświadczyli, przez podniesienie rąk, że się z nim zgadzają.

„Jakież znaczenie mógłby mieć taki Sejm i jakąż mógłby się cieszyć opinia?”

O los „Kurjera Lwowskiego”

Sąd grodzki we Lwowie ustanowił na wniosek tamtejszej Ubezpieczalni Społecznej zarząd przymusowy nad wydawnictwem narodowego „Kurjera Lwowskiego” w osobie adw. Aleksandra Błażejowskiego, odrzucając sprzeciw, wniesiony przez Drukarnię Kresową, która do „Kurjera Lwowskiego” ma również pretensję materialną, a która w piśmie do sądu podniosła przeciwko p. Błażejowskiemu szereg ciężkich zarzutów moralnych, jako też argument, że p. Błażejowski, będąc współpracownikiem konkurencyjnego „Il. Kurjera Codz.”, nie może stać na czele wydawnictwa „Kurjera Lwowskiego”. Sąd sprzeciwu tego nie uwzględnił.

Dnia 30 kwietnia w późnych godzinach wieczornych p. Błażejowski udał się do lokalu redakcji, by objąć zarząd nad „Kurjerem Lwowskim”. Tutaj został czynnie znieważony przez mgr. Maciejkę. Nazajutrz zebrał się przed lokalem redakcji tłum, złożony przeważnie z młodzieży akademickiej. Wyłoniona delegacja przedstawiła w redakcji swoje stanowisko, podnosząc, że

p. Błażejowski nie posiada kwalifikacji na nadzorcę pisma katolickiego i narodowego, że dąży on do jego zniszczenia, co znalazł wyraz w jego mówieniu przy wszystkich pracownikom redakcji i drukarni i we wstrzymaniu ekspedycji pisma itd.

Nadmieniamy, że ostatnie numery „Kurjera Lwowskiego”, które nas doszły, redagowane są przez redakcję dotychczasową z p. Matyasikiem na czele.

Czytajcie „Ilustrację Polską”

PRZECIW ZAPARCIU
stolca i hemoroidom zaleca się stosować Kaskarynę Leprince. Dawka: 1 lub 2 pigułki wieczorem podczas jedzenia. Koszt mały, torebka 40 groszy. Do nabycia w każdej aptece.

ng 8991

Pierwszy maja w Berlinie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Berlin, 1 maja. Przejmującym zimnem rozpoczął się w całych Niemczech, jak zresztą i w Polsce, miesiąc maj. Z Prus Wschodnich donoszą o nawrocie zimy z mrozami i grubą powłoką śniegu. W Berlinie fala zimna pojawiła się razem z ostrą wichurą, przepłatana gęsto opadami śnieżnymi. Dotkliwa niespodzianka atmosferyczna w dniu „święta narodowego”, jakim jest w Niemczech pierwszy maj!

Punkt kulminacyjny obchodów organizowanych na terenie całej Rzeszy, przypadł dziś w południe w Ber-

linie jest apel do jedności narodowej i solidarności obywatelskiej, zresztą nieobcy przy podobnych okazjach w wielu innych krajach. Jeśli się kładzie jeszcze w Niemczech tak silny nacisk, pochodzi to widocznie z nieukończonych konsolidacji duchowej społeczeństwa niemieckiego, jak i, skrywanych zresztą mimo całej świadomości zwycięstwa narodowo-socjalistycznego, obaw wewnętrznych. Ale, trzeba przyznać, moment ten w tym roku nie jest już dominujący, jak dawniej.

Zato w roku bieżącym dochodzi do głosu inny, nieistniejący w ubiegłych

HITLER W DRODZE DO LUSTGARTENU, NA MANIFESTACJE 1-MAJOWE MŁODZIEŻY

linie na błoniach Tempelhoferu, w t. zw. „akcie państwowym”, będącym wielkim aktem „holdu i dziękczynienia dla wodza narodu niemieckiego”. Ile wszechstronnych przygotowań i talentu organizacyjnego wykazać musiało kierownictwo manifestacji, świadczy już sama cyfra uczestników obchodu, oceniana na 2 miliony. Ciągnęły więc od samego rana mimo przykrych pogody długie szeregi w brunatnych koszulach na Tempelhof i trwały godziny w karnym ordynku. Wieczorem capstrzyk oddziałów wojskowych, organizację przysposobienia, „Arbeitsdienst”, kolejarzy itp. Ulice, przez które przeciągały szeregi, gęsto przystrojone flagami i zielenią.

Po raz trzeci już obchodzą Niemcy narodowo-socjalistyczne swoje święto 1 maja. Dzień ten zwany jest nie tylko dniem „narodu niemieckiego”, ale też dniem „pracy niemieckiej”. Hasło wcale nie gołosłowne. Przebiega w nim stale podkreślany moment społeczny rewolucji hitlerowskiej: podniesienie do wysokiej godności pracy ludzkiej i cześć w pierwszym rządzie robotnikowi. Nie można było lepiej uwypuklić tego skojarzenia święta narodowego z świętem robotniczym w Trzeciej Rzeszy, jak wybierając datę majową — dawny monopol II Międzynarodówki — na dzień święta narodowo-socjalistycznego.

Drugim momentem, wysuniętym w oficjalnych odezwach z okazji 1 maja,

dwóch latach moment symbolizujący święto narodu niemieckiego, a tym jest moment radości z powodu odrodzenia militarnego.

Wychodzi zatem na jaw to, co tliło się pod powierzchnią od czasów Wersalu, a ziściło się dopiero niedawno z znanej decyzji rządu Rzeszy z 16 marca. „Dzień 1 maja 1935 — wołał min. Goebbels w swoim apelu do narodu — ma się odtąd stać symbolem i wyrazem odzyskanej wolności i narodowej suwerenności. Cały naród niemiecki... wyraża „Führerowi” swoją głęboką odczułą wdzięczność za proklamację niemieckiej ustawy wojskowej z 16 marca, przez którą Niemcy ustaliły swoje równouprawnienie z resztą mocarstw.”

Po ministrze propagandy zabiera głos minister pracy Seldte, który w swej odezwie, wydanej w przeddzień uroczystości 1 maja, mówi m. i.: „Dzieło „Führera” z 16 marca” zwróciło Niemcom honor narodowy. Dlatego możemy w tym roku po dniu honoru narodowego, t. j. 16 marca, świętować szczególnie radośnie dzień honoru społecznego, t. j. 1. maja.”

Obrane na ten rok hasło radości z powodu „swobody zbrojeń” wyraził też w okolicznościowym przemówieniu premier Göring parę dni temu w Kolonii. „Naród niemiecki — mówił premier pruski — przeżył niezwykle smartwychwstanie. Dziś leży obok niemieckiego młota i kowadła znów

Wełna będzie zawsze grzała, lecz trzeba ją prac na zimno!

Gorąca woda wpływa ujemnie na wyroby wełniane, wełna bowiem kurczy się i przestaje grzać. Dlatego należy prac wełną jedynie na zimno używając płatków nowego Luxu, które rozpu-

szczają się natychmiast w zimnej wodzie i dają obfitą pianę. Najdelikatniejsze wyroby wełniane można prac bez obawy w nowym Luxie.

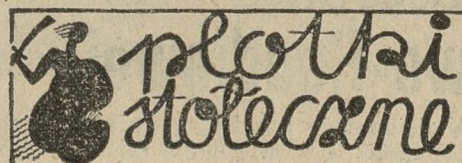
W nowym LUXIE

pierze się teraz delikatne tkaniny na zimno szybko i bez trudu

Fig. 3 761 62 135

niemiecki miecz, a ponad wszystkim unosi się pokój. Gdy tylko ten czuje się niespokojny, kto między narodami jest bezbronny”. Słowa te zatem wyrażają jako fakt dokonany to, co na pierwszym święcie Rzeszy hitlerowskiej powiedział „Führer” narodu niemieckiego wobec tysięcznych tłumów ludności stolicy, mówiąc: „Tylko wówczas mogą z znojnego trudu powstać rzeczywiste korzyści, jeśli za walorami

Przy cierpieniach hemoroidalnych, objawach obrzęku wątroby, obstrukcji, popękaniach kiszki grubej, owrzodzeniu, parciu na moc, bólu w krzyżu, ucisku w piersiach, niepokoju serca, zawrotach głowy, stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** sprawia zawsze przyjemną ulgę, a niekiedy i zupełne wyleczenie.
Tg 824

2 maja

Bozia nielaskawa dla socjałów: wczoraj mieliśmy dzień dżdżysty, ponury, przenikliwy, zalatujący nawet śniegiem. Odbiło się to naturalnie na nastrojach i pochodach. Nosily raczej charakter urzędowego obowiązku. Odbiło się wszystko wedle reżyserji. W porządku. Ze zaś dzień był zimny, przeto ci skrajni przeciwnicy rządu w wielkiej liczbie po manifestacjach poparli monopol spirytusowy. Jakkolwiek władze bezpieczeństwa zakazały sprzedaży alkoholu w przeddzień i dzień 1 maja, jednakże znaleziono smacne sposoby obejścia tego zarządzenia: takie przynajmniej odnosiło się wrażenie po południu, gdy się obserwoowało przechodniów z kokardkami.

Lekarze zaczynają sobie chwalić obecny okres. Pono w drugiej połowie lutego i w ciągu marca oceniano w tych sferach sytuację jako korzystną. Teraz znów konjunktura się poprawiła, bo ludzie poczęli chorować. I to dość licznie.

Do czegoż to zresztą wszystko podobne? Taka zima w maju? Śnieg w stolicy?! Dziwiliśmy się trochę i współczuli Poznaniowi i Toruniowi, że tam

Z ZAKONNIKIEM PIGUŁKI REFORMACKIE

STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁADEK,
PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
USMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI SAŁAGODNYM
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM
UŻYĆ 1-2 PIGUŁKI NA NOC

nr 8371

pracy wznosi się silna pięść dla ich obrony”.

Było to w r. 1933. Odtąd posunęła się realizacja programu „silnej pięści” o cały krok naprzód. Ma rację „Deutsche Allgem. Zeitung”, pisząc w okolicznościowym artykule na dzień 1 maja, że różni „malkontenci” nie mogą już zarzucić „Führerowi” bezprogramowości i braku konsekwencji. Z żelazną konsekwencją posuwa się z roku na rok umacnianie Rzeszy Niemieckiej na wewnątrz jak i na zewnątrz.

Dzień święta narodowego jest co roku okazją, aby wykazać narodowi niemieckiemu dokonane już etapy odrodzenia. W tym roku stał pod znakiem odrodzenia armii.

Mimowoli powstaje pytanie, czym będzie mógł wykazać się rząd Rzeszy przed narodem w roku przyszłym. Pytanie interesuje nie tylko samych Niemców, ale i zagranicę.

B. L.

proszy. Aż i nas dopadło. Już teraz nie będziemy się cieszyli z wiosny w lutym!

*

Nasz tymczasowy prezydent miasta p. St. Starzyński wsiadł w samochód i pojechał zagranicę na kurację. Dokąd niewiadomo. Rimini, Montecatini, może Conraxeville. Da dopiero znać, gdy poweźmie decyzję. Naturalnie, że ucieka za wiosną na Południe. Tutaj pozostawia tylko odezwy, nawołujące do zdobienia okien zielenią, zaraz, teraz, bo to nasza wiosna.

*

Przypomina się p. Kazimierz Świątalski, który, gdy został gdzieś w maju czy czerwcu premierem, wyjechał już w lipcu również samochodem zagranicę. Piękna podróż. Rozkoszna. Dzień po dniu w drodze. Emocjonalna wysoce i dająca dużo wrażeń. Kiedyś przed laty wybrał się tak samochodem na Riwierę i do Hiszpanji Bonzo-Marynowski i przesyłał do „Kurjera” codzienne pocztówki z wrażeniami.

P. Świątalski był dziennikarzem przez pewien czas, gdy marsz. Piłsudski wyszedł z wojska. Wtedy współpracował z Fryzem w „Kurjerze Porannym”. Ale z swej wycieczki samochodowej do Deauville nie przesyłał żadnej pocztówki do redakcji dla jej czytelników. Zato szerzej się o niej mówiło w prasie i parlamencie.

*

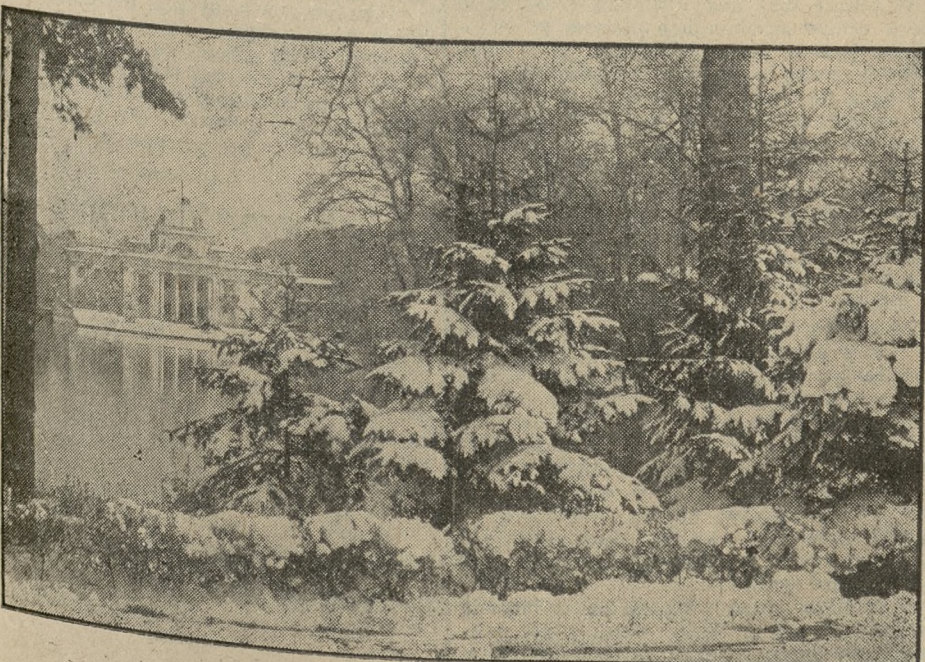
A propos pocztówek: co się dzieje z pocztówkami, wysyłanymi na Madagę? Czy urządzono z nich jakie album pamiątkowe? Był to przecież osobliwy, swoisty podarunek imienny, dokument naszych czasów.

Te sfery, które podobne akcje organizują, lubią zawsze pozostawiać po sobie wspominki. W tym wypadku wszystko przeszło bez echa. Człowiek, który rzucił pomysł, niejaki Zarębski, był głośny w prasie stołecznej z racji głośnej sprawy mariawickiej i podobnych wydarzeń; zrobił na pocztówkach interes.

Co się jednak z nimi stało, o tem się jakoś milczy.

WARSZAWIANIN

WARSZAWA W MAJU 1935

Stosunek do dziecka wyrazem kultury w różnych krajach

Stosunek dorosłych do dzieci jest tak bardzo zróżnicowany, jak może być żaden inny wśród stosunków ludzkich. W jednym wypadku dziecko otaczane jest bezbrzeżną miłością i opieką, staje się ono doraźnym celem życia ludzi dorosłych. W innych znowu musi dziecko służyć niemal niewolniczo człowiekowi dorosłemu i jego sprawom.

Miedzy temi krańcowymi stanowiskami jest cała gama odcieni.

Ustosunkowaniem się do dzieci różni się nie tylko poszczególne ludzkie między sobą, ale całe klasy społeczne i narody. Inaczej ten stosunek wygląda we Francji, niż w sąsiedzkiej Szwajcarii, inaczej w Anglii, niż w Stanach Zjednoczonych, inaczej w Berlinie, niż w Wiedniu itd. Co dziwne, że nawet trudno na pierwszy rzut oka znaleźć jakieś zasady, podstawy tak różnego ustosunkowania się do dzieci.

Nie jest tu czynnikiem decydującym stopień zamożności. W ubogiej Austrii powojennej dziecko otaczane jest wielką opieką i troską, gdy np. w bogatej Francji stosunek do dzieci nie jest godny naśladowania. Znowu Niemniej bogate społeczeństwo, Stany Zjednoczone, dzieci bardzo kocha. Nawet zbliżone do siebie pewnymi cechami narody, jak Japonia i Prusy, obydwa mocne, karne, imperjalistyczne, bardzo różnie odnoszą się do dziecka: w Japonii panuje kult dziecka, gdy w Prusach — daleko do niego.

U nas są duże różnice między stosunkiem do dziecka warstw umysłowo pracujących a ludu wiejskiego. Nawet da się dostrzec znaczne różnice w poszczególnych dzielnicach, np. zachodnich i wschodnich. Tak różnorodne ustosunkowanie się do dziecka zależy bodaj od tego, co w dziecku widzimy lub widzieć chcemy.

Dziecko jest istotą, którą trzeba nakarmić, ubrać, leczyć, kształcić. Jest więc źródłem wydatków materialnych, zazwyczaj bezwrotnych. Z tego punktu widzenia dziecko jest niejako złym interesem. I oto zmaterializowani ludzie jak i społeczeństwa dzieci unikają, a jeżeli je mają — niewiele okazują im sentymentu. Ale bywa dziecko i interesem dobrym, np. w rodzinach drobnych rolników: utrzymanie dziecka kosztuje mało, a pomoc w pracy gotowa. Nie

unikają się wtedy dzieci, ale traktowane są jak robotnicy. Pracują ponad siły, z krzywdą dla swego rozwoju, bez radości dziecięcego wieku.

W przytoczonych wypadkach głównym motywem w ustosunkowaniu się do dzieci ludzi dorosłych jest interes. Taki pogląd na dziecko jest oczywiście niezmiennie szkodliwy. Wszystkie celowe wkłady, złożone w dzieci, opłacają się sówicie, choć zazwyczaj nie wracają do tego, kto je czyni. Oddane one będą z procentem innym — społeczeństwu. Temi właśnie ofiarami i wyrzeczeniem się dla dzieci żyją i rozwijają się narody. Tu występuje drugi motyw w ustosunkowaniu się do dzieci — interes społeczeństwa.

Wreszcie trzeci motyw — interes samego dziecka, czyli motyw ze strony starszych bezinteresowny. Dziecko jest pięknym zjawiskiem życia, pełnym uroku i swoistych wartości. Można je kochać za to, że jest takim, jakim jest, pełne bezpośredniości, świeżości duchowej i żywotnej siły.

Za przykład kraju, gdzie ludność dziecko kocha bezinteresownie, może służyć Japonia, którą jeden z podróżników nazwał krajem, gdzie nie słychać płaczu dzieci.

Bezinteresownej serdeczności japońskiej względem dziecka doznały nasze dzieci, wracające z Syberji do Ojczyzny. Burza rewolucji rosyjskiej zapędziła je do Japonii. Wybuchła między nimi epidemia tyfusu. Dzieci leżały w szpitalach pod sumienną opieką personelu lekarskiego japońskiego. W pewnej chwili mała dziewczynka o coś prosi. Pytają, mówi: „doktora”. Przychodzi doktor. Dziecko porusza głową: „Nie ten”. Sprowadzają lekarza naczelnego; dziecko: „nie ten”. Domyślono się, że chodzi o lekarza Polaka, opiekuna dzieci. Sprowadzają go. Dziewczynka szepcze „lalki”. Fakt ten opisano w jakiejś gazecie japońskiej. I oto dzieci polskie formalnie zasypano zabawkami. „Brak tym biednym dzieciom zabawek — trzeba im je posłać” — oto reakcja Japończyka na pragnienie dziecka, obcego dziecka. Tutaj dopiero występuje zrozumienie przez społeczeństwo prawa dzieciństwa, to poczucie, że dziecko winno się radować, winno być szczęśliwe — kult dziecka.

Plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej

W ub. czwartek odbyło się plenarne zebranie Izby Przem.-Handlowej w Poznaniu. Obrady zagaił w zastępstwie nieobecnego prezesa p. S. Samulskiego wiceprezes Izby p. konsul Niedbał, podkreślając w swym przemówieniu objawy pewnej poprawy położenia gospodarczego w kraju. Jedynie w dziedzinie handlu zagranicznego sytuacja uległa pogorszeniu. Izba Przem.-Handlowa w Poznaniu podjęła szczególny wysiłek w kierunku popierania wywozu. Dodaniem wyników tej pracy spotkały się z uznaniem p. ministra przemysłu i handlu.

Zkolei przyjęto bez dyskusji protokół ostatniego zebrania. Nad sprawozdaniem z działalności Izby za czas od 2 stycznia br. do 15 kwietnia b. r., nadaniem uprzednio pp. radcom, rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos pp. radcy Rudnicki, Robiński, Thomas, Maciejewski, Splitt i Metelski. Sprawy poruszane dotyczyły programu gimnazjum elektrycznego (konieczne wprowadzenie większej praktyki, inaczej nauka w tem gimnazjum nie da pożądanego rezultatu), spekulacji pomarańczami (nie brał w niej udziału handel detaliczny, ustosunkowując się życzliwie do zarządzeń władz), zakazu handlu okrężnego w lokalach biurowych i urzędowych (konieczne rozszerzenie okólnika o zakazie na prowincję) oraz regulaminu targów małych (zastosowanie go na prowincji, dotąd bowiem kwestja ta nie była należycie uregulowana).

Następnie przyjęto budżet na dalszy okres.

Kwestję opłat manipulacyjnych przedstawił p. dyr. Waschko, poczem przyjęto dwie zmiany w statucie.

Referat na temat „Zagadnienia reformy świadectw przemysłowych” wygłosił p. mgr. Sulek. Referent omówił reformę w zakresie handlu i przemysłu.

W dziedzinie handlu postulaty są następujące: 1) Odstąpienie od kryteriów zewnętrznych, które nie pozostają bardzo często w żadnym stosunku do wielkości przedsiębiorstwa, a oparcie taryfy świadectw przemysłowych na wielkości obrotu. W związku z tem należy wprowadzić współczynnik dochodowości dla poszczególnych branż; 2) ustanowić 8 kategorii świadectw przemysłowych według wielkości obrotów nie absolutnych, lecz względnych (ważonych), obliczonych na podstawie współczynnika dochodowości; 3) znieść podział przedsiębiorstw według klas miejscowości jako niesprawiedliwy i nieuzasadniony; 4) Za miarodajny obrót dla wykupu świadectw przyjąć obrót przeciętny z dwóch ubiegłych lat podatkowych.

Co się tyczy przedsiębiorstw przemysłowych, konieczne jest: 1) utrzymanie dotychczasowych kryteriów, zaprowadzonych w taryfie świadectw przemysłowych, z tem jednak, że ilość kategorii świadectw przemysłowych podwoi się, a cenę odpowiednio zróżnicuje. W szczególności winny być wstawione między 3 a 4 jak i 4 a 5 kat. świadectw przemysłowych po 3 nowe kategorie; 2) w odniesieniu do ilości zatrudnionych robotników należy przyjąć za dopuszczalne przekroczenie ich ilości ponad normę wykupionego świadectwa przemysłowego w wysokości od 15 do 30 proc. podstawowej liczby robotników; 3) w przedsiębiorstwach sezonowych należy brać pod uwagę przeciętną ilość robotników (ilość robotniko-godzin, podzielona przez 200); 4) klasy miejscowości z uwagi na różne warunki pracy należałoby utrzymać; 5) zezwolić przedsiębiorstwom przemysłowym na handel hurtowy (nie tylko partiami) wyrobami własnej produkcji poza siedzibami przedsiębiorstwa.

W dyskusji, bardzo ożywionej, zabierali głos pp. radcy: Sikorski, Józ-

wiak, Stempniewicz, Metelski, Maciejewski, Woźniak, Malinowski, Splitt, dyr. Ropp, dr. Skorny, inż. Stark, Rotnicki i Czajka, poczem uchwalono przekazać sprawę reformy do rozpatrzenia

podkomisjom przemysłowej i handlowej, skąd przejdzie na komisję skarbową.

Po komunikatach i wolnych wnioskach posiedzenie zamknięto. (sk)

Regionalny przemysł huculski i pokucki

Z pośród wystawianych na Targach Poznańskich w obs. ernej sali jednego z pawilonów wyrobów przemysłu ludowego największe zainteresowanie wzbudza niewątpliwie „regionalny przemysł huculski”. Opiekujące się nim „Towarzystwo Przemysłu Ludowego w Stanisławowie” ma tam swoje stoisko i jest stale obleżone przez ciekawych, podziwiających wystawione okazy. A że są one nie tylko piękne, ale przeważnie i niezbyt stosunkowo drogie, więc nie brak także kupujących.

Artystyczna twórczość ludowa na terenie województwa stanisławowskiego należy bezsprzecznie do najbogatszych w Polsce. Główna część województwa: Pokucie, ciągnące się od granicy rumuńskiej aż niemal po Kałusz, zachowało do dziś swój strój i wspaniałe zdobnictwo, których źródła należy szukać aż na dalekim wschodzie.

Sztuka ludowa Pokucia nie jest właściwie szerzej znana w Polsce. Najczęściej uważa się zupełnie mylnie za pokucką twórczość ludową kilimy produkowane masowo sposobem fabryczno-chałupniczym głównie w okolicy Kosowa i Kołomyi. W ostatnich dopiero czasach zaznajomiono się z ludową twórczością artystyczną Huculszczyzny. W roku bieżącym po raz pierwszy Towarzystwo Przemysłu Ludowego w Stanisławowie zajęło się zgromadzeniem i zorganizowaniem zbytu sztuki ściśle ludowej, to jest wytworzonej przez lud i dla ludu z pierwiastków kulturalnych ściśle ludowych.

Wśród wytworów sztuki ludowej Pokucia na plan pierwszy wysuwa się tkactwo. Rozpada się ono na dwa główne działy: użytkowe i ozdobne. Dla mieszkańca miasta największe znaczenie posiada tkactwo ozdobne, na które składają się: wełniane, długie, około 80 cm. szerokie kilimy ludowe (kowercy) z okolic Śniatyna; wełniane, konopno-wełniane i konopne werety dwu- i wielobarwne, służące do nakrywania łóżek i dekoracji ścian, wzorzyste tkane zwykle czer-

wono-białe skaterty i nalawniki, służące do nakrywania stołu i ław, wreszcie rozmaitego rodzaju barwne wełniane zapaski, foty, pojasy, chusty i t. p. części stroju ozdobnego kobiecego lub męskiego, które dadzą się zastosować jako tkaniny ozdobne w mieszkaniach miejskich. Tutaj też należy wymienić wzorzyste ręczniki, zdobione na obydwu końcach barwnymi szlaczkami i wzorami. W okolicach Śniatyna ponadto wyszywają ręczniki we wzory z koralików barwnych i blaszek mosiężnych.

Drugim najbardziej rozpowszechnionym działem sztuki ludowej jest hafciarstwo i wyszywki. Bogactwo ich jest ogromne. Zastosowanie może być zgodne z ich celem naturalnym: ozdobienia koszuli, względnie bluzki, oraz użycie haftu do galanterji kobiecej. Najpiękniejsze wzory haftów i wyszywek posiada powiat horodeński i śniatyński.

Cechą charakterystyczną stroju ludności Pokucia jest barwnie zdobiony krótszy lub dłuższy kożuszek bez rękawów, często zwany kieptarem. Kożuski te zawsze białe, zdobione bądź haftem, bądź naszywkami z barwnej skóry, kapslami metalowymi i t. p. stanowią zwykle najbardziej szlachetną część stroju ludności i mogą znaleźć szerokie zastosowanie jako serdaki ciepłe i t. p. okrycia. Dominujące kolory ozdób: czerwony i niebieski.

Ceramika pokucka, mylnie nazywana huculską, znana jest ogólnie już od dawna. Ale twórczość ceramików ludowych z Kut, Pistynia i okolicy, o wzorach ściśle ludowych, dopiero zaczyna wpływać na rynki krajowe. Z temi ostatnimi stoją w pewnym kontakcie wyroby ludowych ceramików z Kołomyi, oraz Wojniłowa, służące dotąd wyłącznie do użytku wsi, chociaż zarówno ze względu na kształt, zdobnictwo lub barwę mogą śmiało spełniać rolę naczyń ozdobnych.

Zwiedzając Targi Poznańskie, konieczne należy zwrócić uwagę na przepiękne wyroby w pawilonie z przemysłem ludowym.

Rejestracja uczniów przemysłowych i handlowych

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu ponownie przypomina o ciążącym na wszystkich przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych obowiązku rejestrowania w Izbie umów o naukę uczniów.

W biurze Izby nabyć można drukowane wzory umów zawierające główne postanowienia prawa przemysłowego, dotyczące umów o naukę w przemyśle i handlu.

Izba z naciskiem podkreśla, że obowiązek rejestracji uczniów w Izbie Przemysłowo-Handlowej wynika z prawa przemysłowego i nierejestrowanie umów podlega sankcjom karnym, przewidzianym w art. 126 tegoż prawa (grzywna do 1,000 zł i areszt do dni 14) oraz w art. 6 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 15. 7. 1927 r. o Izbach przemysłowo-handlowych (grzywna do 300 zł).

Niezależnie jednak od tego, że rejestracja umów stanowi obowiązek przez prawo przewidziany, Izba podkreśla, że sporządzenie umowy na piśmie oraz jej zarejestrowanie leży w bezpośrednim interesie zarówno przedsiębiorstwa, jak ucznia. Pomijając nawet kwestję należytego unormowania stosunku nauki i obustronnych praw i obowiązków, należy zaznaczyć, że przedsiębiorstwo, które zarejestrowało umowy o naukę uczniów korzysta z następujących udogodnień:

a) uczniów zatrudnionych na podstawie zarejestrowanej w Izbie umowy nie wlicza się do ogólnej liczby zatrudnionych w przedsiębiorstwach pracowników, co wpły-

wa na wysokość kategorii świadectwa przemysłowego;

b) w zakresie ubezpieczenia robotniczego na zasadzie ustawy o ubezpieczeniu społecznym: uczniowie przemysłowi odbywający naukę na podstawie zarejestrowanej umowy nie podlegają obowiązkom ubezpieczenia emerytalnego a winni być ubezpieczeni tylko w zakresie ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego.

Izba wzywa wszystkie przedsiębiorstwa, które niedopełniły dotychczas obowiązku rejestracji, do zgłaszania umów do dnia 15 maja 1935 r. Po tym terminie Izba zwróci się do odpowiednich organów celem przeprowadzenia kontroli, czy przedsiębiorstwa dopełniły powyższego obowiązku.

Harcerskie votum na Jasnej Górze

Harcerstwo polskie w dowód głębokiej czci i miłości dla Królowej Korony Polskiej — Matki Boskiej Częstochowskiej, idąc za radą naczelnego kapelana zlotu, postanowiło złożyć votum harcerskie na postanowilo złożyć votum harcerskie na Jasnej Górze. W czasie zlotu jubileuszowego w Spale wyjedzie specjalna delegacja wraz z liczną grupą instruktorów na Jasną Górę. Votum będzie miało kształt srebrnego krzyża harcerskiego. Czyn ten wyrażnie zadokumentuje głębokie przywiązanie naszej młodzieży harcerskiej do Królowej, „co jasnej broni Częstochowy”. (KAP).

Srebrny jubileusz na królewskim tronie

W dniu 6 maja Anglja uczci 25-lecie wstąpienia na tron króla Jerzego V-go

JERZY V Z MAŁŻONKĄ

Srebrny jubileusz panowania króla Jerzego V śledzi z wielką sympatią całe społeczeństwo francuskie. W dziennikach roi się od artykułów i ciekawych reportaży, przedstawiających 25-lecie rządów władcy imperjum brytyjskiego. Poniżej zamieszczamy cenniejsze fragmenty Edw. Demaitre'a, tak opisującego koronację króla Jerzego V.

Londyn, w maju.

Czwierć wieku upływa od chwili, gdy obwieszczono w Londynie zebraniem przed pałacem Buckinghamskim śmierć króla Edwarda VII.

„Król umarł, niech żyje król!” Tego samego dnia, w którym wielki Edward VII oddał ostatnie tchnienie, rozpoczęło się panowanie Jerzego V, panowanie, którego 25-lecie obchodzą w tych dniach wszystkie narody wielkiego imperjum brytyjskiego.

Wstąpienie na tron Jerzego V proklamowano natychmiast po zgonie jego poprzednika, ceremonia koronacji jednak odbyła się dopiero w r. 1911.

Ogromny był przepych koronacji. Król ubrany był w obcisły mundur szkarłatny, na ramionach zaś miał płaszcz z aksamitu i gronostaju. Ośmiu paziów niosło jego tren aż do chwili, w której doszedł do „krzesła państwowego”. Królowa miała na sobie haftowany płaszcz, którego ornamenty symbolizowały imperjum. Różę Anglii, osiet Szkocji, koniczyną Irlandji i lotos Indji

wyhaftowane były na trenie, niesionym przez sześć córek hrabiów angielskich.

Po przybyciu do Opactwa para królewska zajęła miejsca na „krzesłach państwowych”, czyli fotelach w stylu Ludwika XIV, będących własnością lorda Sackville. Król wstał następnie i skierował się ku stołowi gołwickiemu, znanemu jako „stół św. Edwarda”. Za nim stanął lord Kitchener, niosąc „trzecią szpadę”, książę Beaufort, niosący szpadę „Curtana”, lord Roberts, z „drugą szpadą”, wreszcie lord Beauchamp, niosąc szpadę państwa.

Gdy król zajął miejsce na stołcu św. Edwarda arcybiskup Canterbury, wzięwszy z rąk jednego z prałatów ampułkę, zawierającą olej święty Tomasza Becketa, namaścił czoło, piersi i dłonie króla, potem włożył mu na głowę koronę. W chwili, gdy król otrzymywał regalia, zaczęto bić we wszystkie dzwony.

Podczas gdy przed Opactwem niezliczone tłumy dawały wyraz swej radości, śpiewając „God save the King”, król powstał i podszedł ku wzniesieniu, na którym ustawiony był tron. Jest to fotel w stylu Jakóba, do którego wchodzi pięć stopni, podczas gdy tron królowej posiada ich tylko trzy. Siedząc na tronie para królewska przyjęła hołd arcybiskupa Canterbury, następnie zaś syna swego, księcia Walji.

Następca tronu ubrany był w mundur Kawalera Orderu Podwiązki. Stojąc przed tronem młody książę, który wówczas liczył dopiero dziesięć

lat, skłonił się głęboko, potem, wszedłszy na stopnie tronu, stanął przed królem i wyrzekł następujące słowa:

— Przysięgam, że będę pracował dla ciebie wiernie.

Nastąpiła scena pełna nieopisanego uroku. Młody książę z rumieńcem zakłopotania na twarzy, przez chwilę patrzył na matkę, potem zgodnie z przepisem protokołu dotknął dłonią korony ojcowskiej i złożył pocałunek na policzku króla. I oto jego królewska mość, zapominając na mgnienie oka o

koronie, Opactwie i protokole, stając się na chwilę tylko ojcem.

Po defiladzie wysokich dygnitarzy para królewska udała się do zakrystji, gdzie oboje królestwo przyjęli komunię. Był to ostatni akt ceremonji. Teraz, złożywszy regalia i płaszcze koronacyjne, królestwo opuścili Opactwo i wsiedli do karocy dworskiej, która wśród niemiłkanych okrzyków radosnych zebranego tłumu zawiozła nową parę monarchów do pałacu Buckinghamskiego.

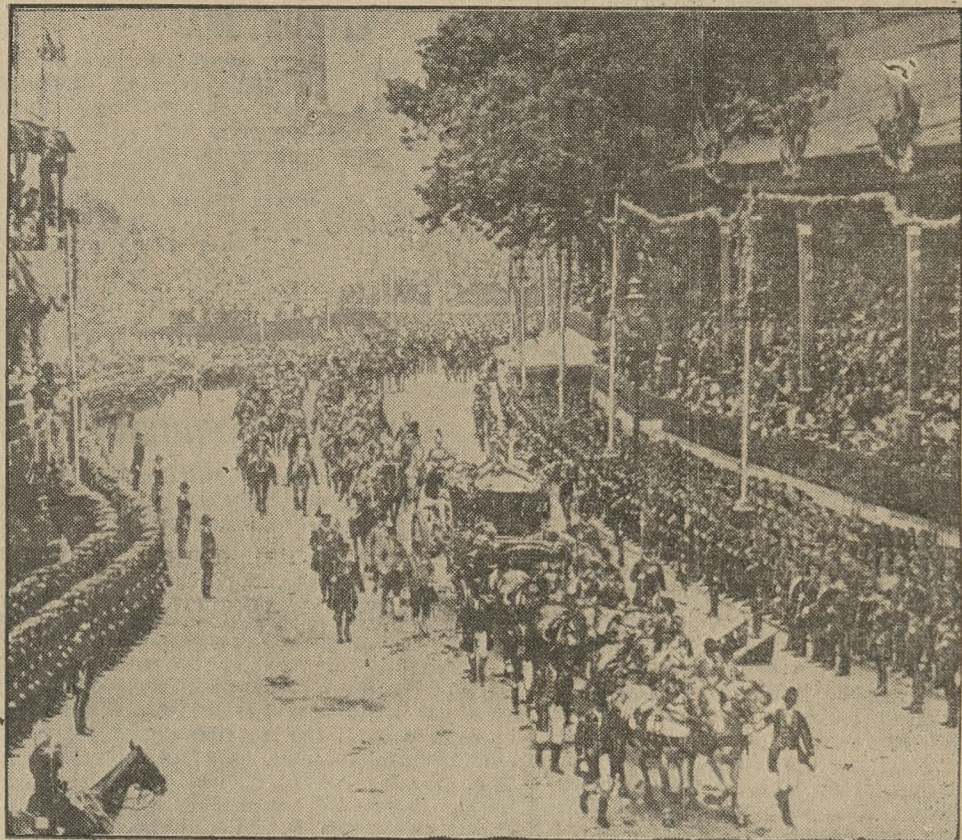
Uroczystości, które się opłacają

Londyn, w maju.

Uroczystości jubileuszowe, których widownią będzie w niedzielę Londyn, przyczyniły się do ożywienia ruchu w wielu dziedzinach handlu i przemysłu, stworzyły prawdziwy „boom” na niektóre produkty. Zobrazowania tej konjunktury można dokonać tylko w przybliżeniu. W orbicie uroczystości zostały wciągnięte wszystkie

strony na 60 funtów od osoby i spodziewają się wzrostu zysków o jakieś 8 milionów funtów.

Ale „boom” zatacza jeszcze szersze kręgi. Właściciele i kierownicy wielkich magazynów londyńskich sądzą, iż rok jubileuszowy da im zwiększenie obrotów o 50 milionów, do czego w głównej mierze przyczynią się goście z prowincji.

KOROWÓD KORONACYJNY Z PRZED 25 LATY

Na pierwszym planie złota korona; setki tysięcy Anglików manifestują swe uczucia dla pary królewskiej.

które Imperjum, liczącego około 340 milj. obywateli wszelkich ras i kolorów. Jeśli chodzi o sam Londyn, pewne rubryki wydatków dadzą się skontrolować dość łatwo: rząd wyasygnował na uroczystości 50 000 funtów, zarządy „City” i innych gmin — 300 000 funtów na koszty dekorowania miasta i organizację pochodów, iluminacji etc. Olbrzymich sum sięgają nakłady wielkich magazynów i hoteli londyńskich. Jedna jedyna tylko ulica, elegancka Regentstreet wydała na dekorację kwiatową w ciągu maja zgórą 3 000 funtów. Na giełdzie kwiatowej w Cowent-Garden obracają obroty w tym roku na sumę o 2 miliony funtów większą.

Głównym atoli źródłem dochodów (i wydatków z drugiej strony) będzie w Londynie sprzedaż miejsc na trybunach w liczbie ogólnej około 200 000; licząc po cenie przeciętnej 5 funtów za miejsce, impreza ta da 1 milion funtów, która to suma wpłynie w całości do kas towarzystw filantropijnych i gmin religijnych. Jak wielkie jednak będą zyski prywatnych wynajemców miejsc, świadczyć może przykład, zacierpnięty z obchodu złotego wesela królewskiej pary. Wówczas to właściciel jednego z większych sklepów w okolicach katedry św. Pawła przerobił całe wnętrze i wystawy sklepowe na trybuny i z wpływów za miejsca wybudował nowiuteńki dom, a w nim wspaniały sklep.

Największe korzyści z uroczystości jubileuszowych wyciągnie, rzecz prosta, przemysł hotelarski, który liczy się z wpływem około 350 000 gości z całego świata. Dyrekcje hotelowe liczą, iż każdy przybysz wyda przeciętnie na swoją osobę 40 funt., z czego przypadnie 10 funtów na hotel, tj. 3 i pół miliona funtów będzie dodatkowym wpływem do kas hotelowych w ciągu uroczystości. Hotele pierwszorzędne są już od dwóch miesięcy „wyprzedane” aż do strychu.

Linje okrętowe mają też znakomitą konjunkturę. Wszystkie miejsca na okrętach pasażerskich t. zw. „Empire Lines” są wyprzedane na czas od maja do końca czerwca. Obliczają one opłaty na przewóz pasażerów na uroczystości w obie

Miljony zarabiają fabrykanci i sprzedawcy żarówek, reflektorów, farb, flag, girland, ozdób metalowych, pocztówek pamiątkowych, drobiazgów najróżnorodniejszych, fotografii etc. Ci wszyscy już teraz zgarniają zyski, płynące obficie, gdyż każdy detaliista, każdy sprzedawca uliczny zaopatruje się w towar, który „idzie”.

Akademja w Poznaniu

Program akademji brytyjskiej, którą Towarzystwo Polsko - Angielskie uczcić pragnie jubileusz 25-lecia panowania króla Jerzego V w niedzielę, dnia 5 bm. o godz. 12 w pol. w Teatrze Polskim w Poznaniu, jest tak ułożony, by przy nader poważnym poziomie nie trwał zbyt długo.

Po krótkim zagajeniu akademji przez wiceprezesa Towarzystwa p. inż. I. Krausego orkiestra 58 p. p. pod batutą p. kpt. mgr. M. Chmielewicz odegra hymn narodowy angielski, poczem prezes Towarzystwa p. prof. Br. Dembiński, który jest doktorem hon. causa uniwersytetu w Oxford, wygłosi przemówienie programowe.

P. prof. Nadzieja Padlewska, jedna z najwybitniejszych pianistek polskich, która w ostatnim czasie odniosła szereg poważnych sukcesów artystycznych, wykona następujące utwory: Patrick O'Sullivan — Irlandaise, Cyril Scott — Lotusland i Danse Nègre, Paderewskiego — Legendę i Chopina — Polonez As dur.

Piękny wiersz „England my England” recytować będzie następnie lektor U. P. p. dr. M. Z. Arend.

W następnym punkcie programu przewidziane jest krótkie przemówienie przedstawiciela p. ambasadora.

Uroczystość zamknie królewski marsz jubileuszowy i hymn polski.

KORONACJA JERZEGO V-GO

Arcybiskup Canterbury nakłada koronę świeżo namaszczonego królowi Jerzemu.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Przypominamy, że dzisiaj w sobotę, 4 maja odbędzie się w Archiwum Państwowym w Poznaniu o godz. 18 posiedzenie naukowe Komisji Historycznej Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Referat p. t. „Przy ujściu Odry w drugiej połowie X wieku”, wygłosi docent dr. J. Widajewicz.

Muzeum Hygieniczne powstanie we Lwowie staraniem lwowskiego Tow. Hygienicznego, najstarszego w Polsce. Muzeum takiego dotychczas nie ma w Polsce na większą skalę, istnieją tylko małe: w Tarnowie i w Częstochowie, Warszawa takiego nie posiada.

Instytut Balneologiczny powstanie w Krakowie. Zakłada go Polskie Towarzystwo Balneologiczne. Budowa zacznie się w jesieni, miasto ofiarowało grunta pod gmach. Dotychczas zebrano na budowę 82 tysiące złotych.

MUZYKA

Poznański Chór Katedralny w Łodzi. Piszą nam z Łodzi (wp): Bawił w naszym mieście świątyni Poznański Chór Katedralny, który pod dyr. ks. prof. dr. Wacława Gieburowskiego wykonał w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej szereg utworów religijnych starych mistrzów polskich jak Wacława z Szamotuł „Ego sum Pastor bonus”, Bartłomieja Pękiela „Qui tollis” z „Missa pulcherrima”; następnie Palestriny „Stabat Mater”, Brahmsa „Modlitwa do Najświętszej Marii” i in. Prócz tego prof. Rutkowski wykonał na organach fantazję i fugę g-moll Bacha, chorał „Wspomnienia z kaplicy Sekstyńskiej” Liszta oraz „Pièce heroïque” C. Francka.

Siedm koncertów symfonicznych w La Scali zapowiedzianych na maj przyniosą bogaty program klasyczny i współczesny. Dyrygują m. in. Gino Marinuzzi, Antonino Votto, Desire Defauw, Filip Gaubert, Oskar Kabasta, Issaye Dobrowom, zaś ze znanych w Polsce Massimo Freccia i Demetrios Mitropulos. Ze solistów znani są w Polsce pianista Włodzimierz Horowitz, wiolonczelista Enrico Mainardi, pianista Carlo Zecchi. Na każdym koncercie będzie obowiązkowo wykonany jeden utwór współczesny autora włoskiego.

Twórca melodii „Warszawianki”. Ostatni zeszyt „Ilustracji Polskiej” przynosi artykuł o kompozytorze Karolu Kurpińskim, napisany przez mgr. Z. Durczewskiego p. t. „Oto dziś dzień krwi i chwały” z okazji 150-lecia urodzin tego muzyka. K. Kurpiński jest synem Wielkopolski, urodził się bowiem — 6 marca 1785 r. — we Włoszakowicach, pow. leszczyńskiego. Przez trzydzieści blisko lat był Kurpiński dyrygentem opery w teatrze Bogusławskiego. Skomponował przeszło dwadzieścia oper i operetek, a także wiele polonezów, krakowiaków i mazurów. Najwięcej popularności zdobył mu jednak melodia, komponowanych w czasie powstania 1830 r. marszów i pieśni żołnierskich: „Warszawianka”, „Litwinka”, pieśń „Bracia, do bitwy nadejdzie czas”, „Mazur”. Chłopickiego przetrwały w swej popularności do naszych czasów. Artykuł mgr. Durczewskiego ilustrowany jest ciekawie i bogato. (tk)

Koniec „Kwartetu Czeskiego”. W studiu praskiej radiostacji zmarł nagle altowiolista Jerzy Herold, właśnie przy wykonaniu słynnego sola altówkowego w Berliozie utworze „Harold we Włoszech”. Śmierć jego kładzie koniec istnieniu słynnego kwartetu czeskiego, z którego pozostał przy życiu już tylko skrzypek Karol Hoffmann. Herold był w tym kwartecie drugim skrzypkiem po Józefie Suku. Gdy w r. 1906 Oskar Nedbal wystąpił z kwartetem, Herold przerzucił się na altówkę, aby go zastąpić.

Córka Gemmy Bellinioni, i słynnego tenora Stagno, Bianca Stagno-Bellinioni, jest pieśniarką. Dala teraz w Mediolanie koncert w programie złożonym z dzieł obejmujących przestrzeń pięciu stuleci i wystąpiła w pięciu kostiumach różnych epok.

TEATR

Teatry Popularne w Łodzi jak donosi nam korespondent (wp) grają: St. Kiedrzyńskiego „Powrót do grzechu” w reżyserji Winklera, oraz W. Kolli „Odmlodzony Adolar” w reżyserji Zięciakiewicza.

VARIA

Nowe książki. W życiu codziennym każdemu przyda się trochę praktycznych wiadomości technicznych. W takiej myśli wydała Księgarnia św. Wojciecha książeczkę inż. E. Porębskiego p. t. „Technika w gospodarstwie domowym”, w której czytelnik znajdzie informacje o instalacji gazu, wody i elektryczności oraz wskazówki, jak samemu usuwać drobne ich błędy i uskutecznić małe naprawy. — Nakładem tegoż wydawnictwa wyszła też z druku praca W. Czyżkiego p. t. „Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tkaniny”, zawierająca liczne wskazówki techniczne, tablice i rysunki w tekście.

JUTRO ODBĘDZIE SIĘ AKADEMIA BRYTYJSKA

Towarzystwo Polsko-Angielskie, którego energiczną działalność na polu zbliżenia kulturalnego między Polską i Anglią przedstawialiśmy niejednokrotnie, urządza jutro w niedzielę w teatrze Polskim o godz. 12 w południe uroczystą Akademię z okazji 25-lecia rządów króla Jerzego V, która to rocznica jest, jak wiadomo, uroczystości obchodzona w Anglii, na całym obszarze imperium i w krajach zaprzyjaźnionych.

Wiceprezes Towarzystwa inż. Ignacy Krause wygłosi zagajenie, orkiestra 58 pp. pod batutą p. kapitana mag. M. Chmielewicz wykona hymn narodowy angielski, poczem prezes Tow. prof. dr. Bronisław Dembiński, doktor honoris causa Uniwersytetu Oksfordzkiego, wygłosi przemówienie programowe. Następnie prof. Nadzieja Padlewska wykona kilka utworów muzyki angielskiej (Sullivan, Scott) oraz Padlewskiego („Legenda”) i Chopina (polonez As-dur), wreszcie prof. dr. M. Z. Arend wygłosi utwór poetycki „England, my England”. Uroczystość zamknie przemówienie przedstawiciela ambasady brytyjskiej w Warszawie, oraz wykonanie przez orkiestrę królewskiego marsza jubileuszowego i hymnu narodowego polskiego.

LITERATURA

Na tle bezrobocia. Realistyczna powieść, nie wysuwająca na pierwszy plan motywów erotycznych, należy dziś w Anglii do wyjątków. Z tego powodu warto zwrócić uwagę na „Budowników okrętów” („The Shipbuilders”, Londyn, Faber 1935) George’a Blake’a. Jest to wierny obraz kryzysu, który szczególnie dotknął tę właśnie gałąź przemysłu angielskiego. Życie pozbawionych pracy robotników ze szkockiego miasta portowego rysuje się bardzo wyraźnie, ale niema przesady. Akcja przenosi się na jakiś czas także na południe Anglii. Powieść tę uznała „Book Society” za najlepszą książkę miesiąca. (Dr. W. T.)

OCHRONA PRZYRODY

O świstaku napisał niewielką książeczkę dla młodzieży Bohdan Dykowski, świetny popularyzator zagadnień przyrodniczych. Jest to ciekawa, nawet zabawna a przytem zupełnie prawdziwa historia małego świstaka, którego wykopał pewnej jesieni Klimek Bachleda na Hall Gąsienicowej i przyniósł do Zakopanego. Wkrótce zwierzątko dostało się już za życia do zbiorów Muzeum Tatrzańskiego i zamieszkało w komórkę pod schodami. Żył około sześciu lat i bardzo przywiązał się do odciecznego kustosa muzeum nauczyciela p. Staszka. Zginął, zaduszony przez psa, którego bezmyślnie poszczuły pewne dzieci na ościężałego po śnie zimowym świstaka. Dziś szkielet zdołał zbioru muzealnego. Książeczka jest napisana żywym i obrazowym stylem a ma dużą wartość dla szkoły; co chwila jest w niej mowa o konieczności ochrony przyrody górskiej, a ginaących świstaków w szczególności, górali bowiem tępiłi je dawniej masowo dla „świstaczego sadła”, rzekomego lekarstwa na tysiąc chorób. Jakby mimochodem, czytelnik nauczy się przytem wiele o ideologii ochrony przyrody, o tatrzańskim Parku Narodowym, o historii muzeum tatrzańskiego i t. d. Dodano cztery fotografie z Tatr, wśród nich zaś szczególnie zwraca uwagę dobre zdjęcie żywego świstaka. Książeczkę wydała Księgarnia św. Wojciecha w specjalnej biblioteczce przyrodniczej. Warto by jeszcze pomyśleć o podobnym opracowaniu kozicy i tatrzańskiego niedźwiedzia, zwłaszcza wobec faktu, że dzięki ich ochronie, liczba zwierząt w Tatrach jest dziś coraz większa. (Dr. J. Ml.)

Pisma nadesłane

„Przegląd Powszechny”, Nr. 5 (617). T. 206. Treść: A. Niesiolowski: „Paweł Włodkowic i jego doktryny na tle epoki”. — M. Świeicki: „Na marginesie problemu kookdukacji”. — A. Tretiak: „Nastroje religijne w poezji Alicji Meynell i Franciszka Thompsona”. — S. Podoleński: „Czy grozi nam przeludnienie?”. — M. Szykowski: „Jan Paweł Woronicz w Czechach”. — Przegląd piśmiennictwa. — J. Rostworowski: „Sprawy Kościoła”. — M. Niwiński: „Sprawy Kościoła”. — M. Niwiński: „Instytut Bałtycki”. — Adres Red. Kraków, ul. Kopernika 26.

„Ruch Charytatywny”, Nr. 4. Treść: (jur. l.): „Nawrót ku naturze”. — Dr. A. Niesiolowski: „Zbawcza ziemia”. — I. Branzówna: „Bezdomni”. — W. Powel: „Społeczna rola ogródków działkowych”. — J. Konieczny: „Nadchodzące zadanie”. — Z. A. Krzyżanowska: „Opieka nad terminatorami”. — S. Pronobis: „Osoba i rola wychowawcy”. — X: „Młodzież w szeregach „Caritasu”. — H. Zimny: „Wśród paradoksów”. — X: „Sakramenta święte w służbie charytatywnej”. — Z rozważań. — Hajlografia. — Wtęści z kraju. — Wydawnictwa. — Adres Red. Poznań, św. Marcina 5, II s.

ROZBIÓR POLSKI, KTÓRY SIĘ NIE UDAŁ

Czemu Austria zaatakowała nas w r. 1809? — Rozgrywka polityczna — Księstwo Warszawskie jako przynęta — Nowe dzieło o tym ważnym epizodzie — nie udało się Austrii — Prusy nie chciały ryzykować — Rosja taksamo — Pobiliśmy Austriaków u siebie, Napoleon na zachodzie

Pomimo, że od niedoszłego rozbioru Polski w r. 1809 minęło zgóry lat 125, nie mieliśmy jeszcze monografii ówczesnych zdarzeń politycznych i walk, które zamach ten przekreśliły. Gdy dzisiaj dzieło takie się ukazało*), warto przypomnieć ich przebieg i oświetlić kulisy, dotychczas ukazujące się obecnie jaśniej, dzięki pracy autora.

Wojna nasza z Austrią r. 1809 była bowiem nie tylko rozgrywką wojenną między Austrią, a nami. Była też i polityczną, mającą przybrać zasięg na szerszym europejskim terenie. Austria, pokonana przez Francję gotowała się do odwetu. Wiedząc, że sama nie może mierzyć się z potężną i doskonale wyćwiczoną armią francuską, starała się pozyskać sojuszników, mianowicie Prusy i Rosję. Przyjęła i nagrodą za udzielenie pomocy w walce miało stać się Księstwo Warszawskie, powołane do życia przez cesarza Napoleona. Austria liczyła, że pociągnie za sobą Prusy, rozbite i upokorzone przez Napoleona w 1806 r., taksamo liczyła, że zachęci do wystąpienia Rosję. Miała przeto na widoku, obok zadań strategicznych, cele polityczne.

Ta dwoistość zamierzeń odbiła się zresztą na niej samej dość boleśnie podczas wszczętej wojny. Ujawniły się te podwójne cele przedewszystkiem na odcinku wschodnim, a mianowicie na terenie wojny podjętej przeciwko Księstwu Warszawskiemu, jako sojusznikowi francuskiemu. Korpus austriacki miał zaskoczyć naszą armję, rozbić ją, opanować Księstwo, a zwycięstwami temi zachęcić do wystąpienia Prusy i Rosję. Przedewszystkiem liczone na Prusy, które też miały zaraz wyręczyć w okupacji Księstwa wojsko austriackie i wspólnie z niem uderzyć z boku na armję francuską, zajęta walkami na terenie Bawarii i Austrii. Tak więc gotowano nowy rozbiór Polski, a Prusy miały odzyskać ziemie zagrabione podczas rozbiorów, a zwrócone przez Napoleona temu małemu ośrodkowi państwa polskiego, jaki pod nazwą Księstwa Warszawskiego powołał do życia.

Na szczęście, na straży naszego państwa stała armja szczupła, niewyszkolona, źle ubrana i słabo wyposażona w broń, ale ożywiona zapalem do obrony ziemi własnej przed wrogiem. Poza tą armją stoło całe społeczeństwo, które na pierwsze wezwanie rządu wystąpiło do boju, tworząc oddziały powstańcze, nieraz przeradzające się w szeregi regularne, co np. miało miejsce w Wielkopolsce. Stąd przecież wyruszył zebrany przez Dąbrowskiego czysto powstańczy korpus, który w czasie kampanji zasłużył sobie na duże uznanie. Dzięki wspólnemu wysiłkowi żołnierza i społeczeństwa zwyciężyto plany Austrii i nie dopuszczono do nowego rozbioru.

Te walki, opromienione zwycięstwem i odzyskaniem w ostatecznym wyniku znacznej części Małopolski, nie były dotychczas należycie opracowane. Mieliśmy kilka dobrych rozpraw ogólnych, między temi piękną pracę Augustyna Cichowicza, który nakreślił ją jeszcze jako uczeń poznańskiego gimnazjum w 1918 r., ale brakowało nam pracy syntetycznej, która ujęłaby całość wypadków i w jasnym zarysie go przedstawiła. Obserwne i piękne dzieło p. dr. Bronisława Pawłowskiego, jest owocem długich i żmudnych studiów po archiwach krajowych i zagranicznych. Autor wydobyl cały szereg nowych nieznanych faktów, zestawil je z dotychczasowymi wynikami badań historyków i dał doskonały obraz wydarzeń.

Przedstawiwszy położenie ogólne na tle powikłań dyplomatycznych i wykazawszy dążenia Austrii, zapoznał nas dr. Pawłowski czytelnika ze stanem i wartością armji obydwóch stron walczących, poczem przystępuje do nakreślenia działań wojennych. Rozpoczyna od przedstawienia ofensywy austriackiej, która przez zaskoczenie miała doprowadzić do rozbitcia naszej armji i oddania państwa w ręce wro-

*) Pawłowski Bronisław: Historia wojny polsko - austriackiej 1809 r. Warszawa 1935. Główna Księgarnia Wojskowa, str. XVIII + 551

ga. Plan ten, jak wiemy, nie powiódł się. Pod Raszynem nasze hufce stały silny opór, a choć ze względów strategicznych trzeba było oddać stolicę wojskom przeciwnika, to jednak incjatywa do dalszej walki przeszła w nasze ręce. Daremnie próbował nieprzyjaciół sforsować przeprawę na Wiśle, ażeby zaskoczyć od tyłu naszą armję regularną. Daremnie próbował steroryzować kraj na lewym brzegu Wisły i powstrzymać organizację powstańczej siły zbrojnej. Brakło mu rozmachu, załamanego po pierwszym starciu pod Raszynem, brakło też poparcia ze strony domniemyanych sojuszników.

Prusy bowiem nie chciały ryzykować, pamiętając jeszcze boleśnie pogrom jenański. Rosja czekała na rozwój wypadków, choć obydwa te państwa gorąco życzyły Austrii powodzenia. Jednak w trudnych warunkach żołnierz nasz i jego wodzowie nie stracili wiary w pomyślność oręża. Wojska nasze wkroczyły na tereny zagarnięte w czasie rozbiorów przez Austrię, zdobyły dwie twierdze: Sandomierz i Zamość, zajęły Lwów i wprowadziły nowe rządy na odzyskanych ziemiach. Daremnie Austriacy, zaalarmowani temi porażkami, próbowali opanować sytuację i, wycofując się z Księstwa, starali się utrzymać na terenie Małopolski. To opuszczenie przez nich kraju dopomogło do wytworzenia się nowych jednostek, np. korpusu powstańczego pod Dąbrowskim w Wielkopolsce i do sformowania nowych batalionów na prawym brzegu Wisły, przez co nasze siły wojenne rosły. Stanowisko Rosji jeszcze przez pewien czas budziło zaniepokojenie, lecz ostatecznie opowiedziało się ona po stronie Francji i nawet wysłała wojska przeciw Austrii. Choć działało ono bardzo słabo, unikając walki i spotkania z Austriakami, niejednokrotnie dopuszczało się jawnych bezpraw i nawet formalnych zdrad na rzecz Austrii, jednak nasza armja miała już wyjaśnioną sytuację.

Wypadki potoczyły się szybko. Austriacy opanowali Sandomierz, lecz nie zdołali się w nim długo utrzymać, a nasze hufce w pościgu za uchodzącymi na Morawy Austriakami zajęły wkrótce Kraków. Wygrana była zupełna, gdyż na terenie zachodnim cesarz Napoleon odniósł ostatecznie decydujące zwycięstwo. Pomimo trudnych warunków i słabszych sił, żołnierz nasz wytrzymał najazd, obronił się, a nawet odbił część ziemi polskiej zagrabionej podczas rozbiorów. Zakończenie było pomyślne, ale w czasie tej kampanji zaznaczyła się bardzo dobitnie niepewność sprzymierzeńców, jakimi były: Rosja i Prusy, a także zobaczyliśmy, jak niebezpiecznym elementem są mniejszości narodowe, które w czasie walk jawnie działały na niekorzyść Polski.

Praca p. dr. Pawłowskiego pisana jasno i przejrzysto, a przytem gruntowna, oparta o najnowsze zdobycze nauki, jest lekturą, która może zainteresować każdego, kogo obchodzi nasza przeszłość wojenna. Specjalista znajdzie szereg ciekawych kwestyj, a dzięki wyszkoleniu przez autora zagranicznych archiwów, stanie się ona prawdziwą kopalnią wiedzy.

Dr. Janusz Staszewski
Poznań.

W następnym Dziale:
Z LWOWSKIEJ ZIMNEJ WIOSNY
przez

dr. Feliksa Pohoreckiego

Książki nadesłane

Vaclav Zacek: „Ohlas polského povstání r. 1863 w Czechách”. Praha, 1935. Nakł. Slovanskeho Ustavu.
Inż. Jan Czarniecki: „Budowa żeglownych modeli jachtów”. Warszawa, 1935. Główna Księgarnia Wojskowa. Biblioteczka Harcerskich Drużyn Żeglarskich.
Mieczysław Pluciński: „Budowa kajaków wycigowych P 13 i P 14”. Warszawa, 1935. Główna Księgarnia Wojskowa.
Junosza Dąbrowski: „Jak zostać mistrzem pięściarskim”. Warszawa, 1935. Główna Księgarnia Wojskowa.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

5
NIEDZIELA

Kalendarz rzym.-kat.
Niedziela: Pięta V. pap.
Poniedziałek: Jana w Oleju

Kalendarz słowiański
Niedziela: Chocisława
Poniedziałek: Gościwida bi.

Ścieńca: wschód 4,15
zachód 19,24

Długość dnia 15 g. 09 min.
Księżyc: wschód 5,15
zachód 23,04

Faza: 3 dzień po nowiu.

Przewodnia pogody na niedzielę: Po chłodnej nocy w dzień pogodnie i ciepło.

Poradnia przedślubna Polskiego Towarzystwa Eugenicznego Collegium Medicum, Fredry 10, udziela bezpłatnych porad w poniedziałki o godz. 18-ej — kobietom, we wtorki o godz. 18-ej — mężczyznom. zg 10 386

— **Stan zdrowia gen. Hallera.** Jak się dowiadujemy, gen. Haller, przebywający w szpitalu Przemienienia Pańskiego w Poznaniu, odbywa w dalszym ciągu kurację kliniczną. Kuracja potrwa czas dłuższy.

— **Zmiany w sądownictwie.** Długoletni sędzia sądu grodzkiego w Poznaniu p. Mikołaj Litwiak, opuścił zajmowane stanowisko i przeniósł się do Wrześni, gdzie od 1 maja br. pełni funkcje notariusza.

— **Kradzież kóz.** Stanisław Biniak, zam. przy ul. Wiśniowej 53, doniósł policji, że do jego szopy zakradł się po uszkodzeniu krat w oknach jakiś złoczyńca, który skradł z ogrodzenia kózę. Po przeprowadzonej obserwacji policja ujawniła Franciszka Suszkę, robotnika, lat 24 (ul. Rom. Maya 41). Dalsze dochodzenia przeprowadza komisarz III P. P. (mz.)

— **Ujęcie poszukiwanych.** Policja ujęła i osadziła w areszcie poszukiwanego przez sąd grodzki w Poznaniu Franciszka Balcerzaka, lat 46, syna Antoniego i Katarzyny, żonatego robotnika, bez stałego zamieszkania. (mz.)

— **Zatrzymanie złodzieja.** Na ulicy Wielkiej policja zatrzymała Franciszka Pszenickę, robotnika, lat 26, zam. w Poznaniu-Zawady, który niósł koszyk jaj, wartości około 10 zł. Z posiadania kosza Pszenicka nie mógł się wyegzaltować. Wobec tego policja odprowadziła go do komisariatu I, gdzie skradzione jaja można odebrać. (mz.)

— **Zwrócono mu honor, lecz kto zwrócił osadę?** Przed sądem grodzkim w Poznaniu stanął Marcin Szparag z Kurtatowa pod zarzutem kradzieży jednej szklanki wartości 10 gr. Szparag był zatrudniony w charakterze robotnika w hucie szklanej w Antoninku. W czasie opuszczania pracy portier w jego tecze, przyczepionej do roweru, znalazł jedną szklankę, wartości 10 gr. Szparag natychmiast został z pracy zwolniony i postawiony przed sądem. Tłumaczył się, że szklanki nie zabierał, lecz jedynie włożył mu ją ktoś do teki przez zawiesz. Sąd tłumaczenie to przyjął za wiarogodne i oskarżonego uniewinnił. (k.)

— **Włamanie.** Do składu drogerijnego p. Mikołajczaka przy ul. Wodnej do konali włamania Józef Müller i Stanisław Jankowski z Poznania, którzy zabrali większą ilość przyborów malarskich ogólnej wartości 600 zł. Zostali zatrzymani i przez policję osadzeni w areszcie. Sąd grodzki, uwzględniając ich kryminalną przeszłość, skazał Müllera na półtora roku więzienia, Jankowskiego na 1 rok. (k.)

Z POZNANSKIEGO

Kronika gnieźnieńska

— **ŚWIĘTO NARODOWE W GNIEŹNIE.** Święto narodowe w Gnieźnie poprzedził w czwartek wieczorem capstrzyk wykonany przez orkiestrę 69 pułku piechoty, która przeszła głównymi ulicami miasta. W dzień samego święta odbyła się msza św. w Bazylice z udziałem przedstawicieli władz i organizacji ze sztabami, zaś msza polowa dla wojska na dziedzińcu 69 pułku piechoty. Następnie odbyła się defilada wojska i organizacji, która wypadła imponująca.

Uroczysta akademii w „Słońcu” była dalżem przeczuciem dnia, wstępne słowo rozcinał referat wygłosił p. Kazimierzak z Poznania. Akademii przewodniczyła była chorągiew orkiestry 69 pułku piechoty, laty pełnioną i natężoną poza wojskiem, niektórzy z Wydziału Młodych Stron. Poprowadził kierownik Bogajewski. (bg.)

60 tys. osób na Targach w jednym dniu

Nawet w czasie P. W. K. nie było tak liczego udziału

Powodzenie Targów Międzynarodowych w Poznaniu jest niebywałe i osiągnęło swój punkt kulminacyjny w święto 3 Maja.

Targi odwiedziło około 60.000 osób! Nadzwyczajna ta frekwencja zwiedzających jest najwyższą, jaką notowano na jakichkolwiek targach i przewyższa znacznie cyfry osób, zwiedzających swego czasu PWK-e. Stoiska były formalnie obleżone przez publiczność, która otaczała je zwartymi gromadami.

Jeśli chodzi o transakcje, zawarte w dniu 3 maja, to imponująco przedstawia się stoisko rumuńskie, gdzie wystawione są skóry na import. Zawarta została z importerami zamienna transakcja wzajemian za wywóz przędzy, na sumę 600.000 zł. Cyfra ta mówi sama za siebie. Ku zadowoleniu wystawiających zawarte zostały również korzystne transakcje w dziale maszynowym, a to samochodów i maszyn do pisania, oraz w dziale galanterji.

Mimo tak niesłychanej frekwencji zwiedzających i związanej z tem tłoku, zaznaczyć należy, że na terenie Targów nie zaszły żadne wypadki kradzieży, zaginięć, czy temu podobnych wydarzeń. Zasługuje na uwagę ścisły i troskliwy nadzór władz bezpieczeństwa. W ciągu dnia pilnuje stoisk 50 funkcjonariuszy policji śledczej, rozstawionych po wystawie, nie licząc policji mundurowej: w nocy strażę Targów 80 ludzi.

W związku z nadspodziewanie wielkim napływem gości zamieszcujących, których liczba powiększa się jeszcze bardziej w najbliższą niedzielę. Dyrekcja Targów apeluje do wszystkich mieszkańców Poznania, posiadających pokoje umeblowane, nie ajele aby zgłaszali swe adresy w Dyrekcji Targów, gdyż wszystkie hotele poznańskie są przepełnione i liczni goście wyjeżdżają z Poznania, nie mogąc uzyskać pomieszczenia. (mz.)

— **WYRODNA MATKA.** Przed izbą karną sądu okręgowego w Gnieźnie toczyła się rozprawa karna przeciwko Rozalji Rewersównie, służącej „Grand-Cafe” w Witkowie, oskarżonej o zabójstwo noworodka zaraz po porodzie. Oskarżona do winy się przyznała. Sąd przyznał oskarżonej okoliczności łagodzące i skazał ją na 7 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego. (wi.)

Kronika kępińska

— **OSOBISTE.** Komendant P. P. prodownik Wiśniewski przeniesiony został na stanowisko równorzędne w Bralinie. Komendantem P. P. w Kępnie mianowany został przodownik Stefanik.

— **OSZUST.** Na terenie powiatu chodzi niejaki Lewandowski, podający się za dyrektora gimnazjalnego, który ofiarowuje rolnikom pożyczki w bankach państwowych. Na pokrycie kosztów pobiera zaliczki do wysokości 150 zł. Ponieważ istnieje podejrzenie uzasadnione, że zachodzi możliwość oszustwa, przestrzega się latwowiernych przed pozbywaniem się pieniędzy.

— **SZCZEPIONIE OSPY.** W czwartek odbyło się w szkole powszechnej szczepienie przeciw ospie dla dzieci. 9 bm. odbędzie się oględziny.

— **POŻARY.** W lesie państwowym w rejonie leśnictwa Wanda powstał pożar, stłumiony przez przechodniów. — W zagrodzie rolnika Lipiety w Najmowie wybuchł pożar, którego ofiarą padły stodoła i obora wraz ze zbożem i narzędziami. — Straty wynoszą 6 tys. złotych. Ponieważ istnieje podejrzenie, że ogień został podłożony, aresztowano właściciela.

Kronika kościańska

3 MAJA. 3 Maja obchodzono w Kościecie bardzo uroczyste. Rano odprawione zostało w kościele farnym uroczyste nabożeństwo, w którym wzięli udział wszystkie miejscowe towarzystwa, po południu zaś odbyła się w przepelnionej po brzegi sali „Sokola” uroczysta akademii, na której program złożyło się zagajenie, śpiewy, deklamacje i okolicznościowy referat. (mk.)

— **Z RADY MIEJSKIEJ.** Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej w Kościecie dokonano wyboru 3 członków do rady powiatowej w Kościecie. W wyniku głosowania wybrano radnych pp. dr. Dirbacha, Franciszka Stróżyka i Antoniego Dembińskiego. (mk.)

— **ECHA Z „DNIA LASU.”** Kościeta ja ko pierwszy dotąd urządzone „Święta lasu” urządził pod nazwą „Dzień lasu”. Stało się to wskutek interwencji ks. prob. Rednarkiewicza, który kierując się zarządzeniem Prymasa Polski, nie dopuścił do zbyt pochopnego używania słowa „święto”. (mk.)

— **KAT. STOW. KOBIET.** Ostatniemu zebraniu Kat. Stow. Kobiet — Czweltnia dla kobiet — przewodniczyła p. Wanda Chlapowska. Punktem kulminacyjnym zebrania był referat p. t. „Chopin w 125 rocznicę urodzin”. (mk.)

— **ZŁOTE GODY MAŁŻENSKIE.** W dniu 5 bm. obchodzą pp. Franciszkowie Stelmasykowie z Kościeta złote gody małżeńskie. Na intencję jubilatów odprawione zostanie w kościele farnym uroczyste nabożeństwo. (mk.)

— **NAPAD RABUNKOWY.** Onegdaj w godzinach popołudniowych wracali dwie niewiasty z targu z Czempania do Sulejewa przez las ilowiecki. W lesie dostąpił do nich młody mężczyzna, który pwał się c okolicy i godzinę. W toku rozmowy wyciągnął błyskawicznie nóż i chciał uderzyć jedną z niewiast wyrwując jej tekę z reki i uciekł do lasu. Przestraszone kobiety wróciły do Czempania i zgłosiły o napadzie na posterunku P. P., któremu udało się schwycić rabusia w osobie bezrobotnego, 19-letniego Kimela. (mk.)

— **STATYSTYKA.** W ciągu miesiąca kwietnia rh. zgłoszono w urzędzie stanu

cywilnego w Kościecie 40 urodzeń, 11 ślubów i 23 zgony. (mk.)

— **Z RADY MIEJSKIEJ W ŚMIGLU.** Onegdaj odbyło się posiedzenie rady miejskiej w Śmiglu celem dokonania wyboru członków do rady powiatowej w Kościecie. Przeprowadzono tajne głosowanie. — Na listę wysunięto trzech kandydatów i to pp. dr. Romana Zenktera, bud. Witolda Łukomskiego i burm. Piocha. Większością głosów weszli do rady powiatowej pp. dr. Zenkter i burm. Pioch. (mk.)

— **STRAJK.** Onegdaj robotnicy i robotnice, zatrudnieni w Państw. Wytwórni Tytoniowej w Kościecie, na otrzymaną wiadomość, że dzień 1 maja br. ma być wolny od pracy, lecz bez wynagrodzenia po ukończeniu normalnej pracy na znak protestu demonstracyjnie pozostali w fabryce. Po otrzymaniu od kierownictwa fabryki zapewnienia, że stracony dzień zostanie odrabiany, demonstranci o godz. 18 rozeszli się do domów. W strajku brało udział około 800 ludzi. (mk.)

Kronika krotoszyńska

— **NAPAD NA STROŻA NOCNEGO.** Jednej z ub. noc dwóch nieznanych osobników napadło przy ul. Kaliskiej na stróża nocnego p. Józefa Jędrzejczaka z zamiarem rozbrojenia go i dokonania kradzieży w pobliskim składzie. Dzięki palce gumowej i gwizdkowi napastnicy zbiegli. (kz.)

— **KRADZIEŻE.** W Pogorzeli skradziono rolnikowi Franciszkowi Dabkiewiczowi wprost z pola maneż. Jak stwierdzono, złodzieje posługiwali się wozem, którym odjechali w stronę Krotoszyna. Śledztwo w toku. — Do ogrodu państw. sem. nauczycielskiego zakradli się złodzieje i napelnili worek rabarberem. Przechodzący w tej chwili stróż nocny spłoszył złodziei, którzy pozostawili łup na miejscu i zbiegli. (kz.)

— **OGNISKO HARCERSKIE.** W niedzielę urządził hufiec krotoszyński ku uczczeniu swego patrona św. Jerzego ognisko na dziedzińcu państw. sem. naucz. Na program złożyły się: ponisy zuchów, pasonowanie na harcerzy, uroczyste przyrzeczenie harcerzy, które odebrał komendant hufca p. kier. Leśny i wkońcu monolog, śpiewy i popisy orkiestrowe. Impreza ta spotkała się z przychylnym przyjęciem licznie zebranej publiczności. (kz.)

— **1 MAJA W KROTOSZYŃNIE.** Po wiecu, urządzonym na Małym Rynku, uformował się dość długi pochód, liczący około 300 osób z orkiestrą i czerwonymi sztandarami, oraz transparentami na czele. Główna orkiestra i liczne wykrzykniki zwabiły wielu ciekawych na ulice. Do żadnych zajeść nie doszło ze względu na ostre pogotowie policji i wojska. Manifestacja ta winna pobudzić obywatelstwo nasze do większej czujności. (kz.)

Kronika morileńska

— **3 MAJ.** Z okazji święta narodowego odbył się w Mogilnie uroczysty obchód, na który składały się nabożeństwo, pochód przez miasto, defilada i akademii w Domu Katolickim. W ramach uroczystości odbył się bieg na przelaj, w którym zwyciężył Wacław Opaliński, drugi Kalinowski, trzeci Kilinan. W biegu dla młodzieży wygrał Kuess Władysław z „Sokola”.

Kronika nowotomvska

— **TEŻ PROTEST WYBORCZY.** Członkowie rady miejskiej klubu B. B. w Opalenicy wniesli do województwa protest w sprawie wyborów do rady powiatowej. — Protest ten podpisał nawet członek komisji wyborczej radny p. Hoffmann, który sam wkładał kartki do kopert, a dzisiaj dla uzasadnienia swego protestu twierdzi, że nie wiedział, jakie kartki wkłada do kopert przy losowaniu i przypuszcza, że w obu kopertach mogły być kartki tylko jednego kandydata. Drugi motyw, którym operuje „sanacja”, jest, że przewod-

Rajd konny Poznań — Gniezno

Jutro w niedzielę odbędzie się zapowiadany rajd konny na trasie Poznań — Gniezno.

Start nastąpi o godz. 11,30 z majątku Bogucin, położonego o 2 i pół km od Główniej. Do rajdu, który poprowadzi dowódca brygady kawalerji Poznań, gen. Zahorski, i w którym uczestniczyć będzie dowódca O. K. VII gen. Knoll-Kownacki, wpłynęło dotychczas 21 zgłoszeń.

Oblicza się, że uczestnicy rajdu przybędą do Gniezna o godz. 15.

W Gnieźnie wezmą udział w konkursie hippicznym.

niczący, czyli burmistrz p. Respondek nie zakomunikował, który z głosów ma być uznany za ważny, czy ten przez niego wyjęty, czy też ten, który został w kapeluszu. Protest jest tem ciekawszy, że po ukończeniu wyborów p. przewodniczący stwierdził w obecności p. starosty prawidłowy wybór i samych wyborów ani sposobu losowania nie zaczęli.

Kronika ostrowska

— **TRZECI MAJA.** Obchód wiekopomnej Konstytucji 3 Maja odbył się w Ostrowie z tradycyjną okazałością. Z przybranych domów prywatnych i gmachów publicznych w całem mieście łopotały dumnie narodowe sztandary. Ratusz był pomysłowo iluminowany. Okna udekorowano bogato nalepkami T. C. L. Uroczystości rozpoczęły się w czwartek wieczorem capstrzykiem orkiestry i wojska.

W dzień świętą o rannej pobudce w wypelnionym kościele parafjalnym zgromadzili się przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych i dziesiątki sztandarów. Wojsko i organizacje zapelnily cmentarz przykościelny. Uroczystą sumę celebrował ks. kan. Jarosz. Kazanie wygłosił ks. Rywolt. Śpiewał chór kościelny. Po nabożeństwie odbyła się wspaniała defilada wojska i organizacji na Rynku, którą przyjmował dowódca garnizonu, p. ppłk. Wilezak w asyście starosty dr. Eker-ta i ks. kan. Jarosza. Defiladzie przygładaly się tłumy publiczności. Na ulicach odbywała się sprzedaż znaczka T. C. L.

Po południu odbył się bieg okrężny narodowy po ulicach miasta. W biegu juniorów na 2500 m pierwsze miejsce zajął Jan Dziubka (K. S. M. — Odolanów) w czasie 11:48. W biegu na 5000 m pierwsze miejsce zajął Maciejewski („Sokół” — Zacharzew) w czasie 16:19.1. (os.)

— **POMYSŁOWA REKLAMA.** W celu zachęcenia obywateli do podpisywania 3-proc. Pożyczki Inwestycyjnej, Komunalna Kasa Oszczędności m. Ostrowa zaistalowała na swym budynku bankowym pomyslowa reklamę świetlną. (os.)

— **TYDZIEŃ L. O. P. P.** Pod przewodnictwem prezesa p. dyr. Hubickiego odbyło się zebranie obywateli, celem ustalenia programu tygodnia propagandowego L. O. P. P. rozpoczynającego się 12 bm. Postanowiono urządzić szereg referatów lotniczych, pochód propagandowy i urządzić kwestę uliczną, koncerty, danding, zabawę ludową. W programie tygodnia jest również rajd motocyklowy i przedstawienie z udziałem zespołu kaliskiego. (os.)

— **ZŁOTE GODY.** 4 bm. obchodzili jubileusz złotych godów małżeńskich pp. Stanisław i Franciszka z Sobczaków Stróżykowie z Ostrowa. (os.)

— **UCZELNIA MUZYCZNA.** Młody kompozytor A. Janiszewski, uczeń Feliksa Nowowiejskiego, utworzył tu z udziałem muzyków Szymańskiego, Romańskiego i Tomiaka orkiestrę muzyczną. (os.)

— **„ORRIS.”** Przy ul. Marsz. Piłsudskiego w składzie cvar Mariana Światalskiego utworzyło z dniem 1 maja swą filję biuro podróży „Orbis”. (os.)

Kronika now. poznańskiego

— **UROCZYSTOŚĆ KOŚCIELNA.** Na niedzielę, 5 bm. przypada doroczny odpust Znalezienia Krzyża św., na który chętnie spieszą wierni z bliższej i dalszej okolicy. Szczególną siłą atrakcyjną wywiera piękny kościół poklasztorny z drogocenną swą pamiątką, częścią krzyża św.

Kronika średzka

— **POMNIK POWSTAŃCÓW.** Tut. Towarzystwo Uczestników Powst. Wielkopolskiego 1918-19 prowadzi oddawną prace nad budowa pomnika dla poległych powstańców. Pomnik ten stanie na cmentarzu średzkim. Ponieważ na dokończenie prac budowlanych potrzebne są jeszcze fundusze, towarzystwo zwraca się z gorącą prośbą o nadsyłanie ofiar na konto nr. 296 — Bank Ludowy Środa. (ak.)

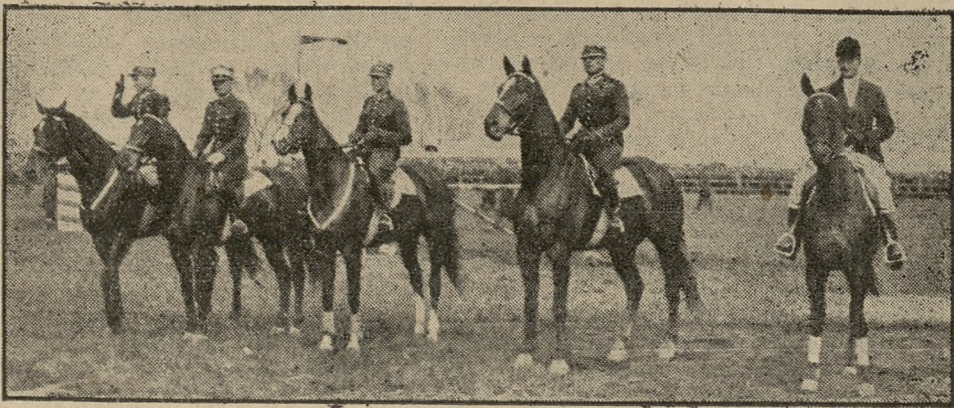
Kronika zbaszwska

— **LIKWIDACJA PAROWOZOWNI KOLEJOWEJ.** Ostatnio rozeszła się w Zbaszynie pogłoska, jakoby tutejsza parowozownia Polskich Kolei Państwowych w Zbaszynie władze miały zamiar zlikwidować z dniem 15 maja rb. W związku z tem nastąpiłyby bardzo liczne przesiedlenia urzędników parowozowni, których w tut. parowozowni jest dość pokaźna liczba.

Konkursy hippiczne w Gnieźnie

Przebieg drugiego dnia

W drugim dniu konkursów hippicznych uzyskano następującą: 1. „Sahara” por. nych w Gnieźnie mimo niepewnej pogody Piniński (15 p. ul.), 2. „Anitra” por. Nazebralo się sporo publiczności, która zgurski (7 d. a. k.), 3. „Wiking” por. Mozaciekawieniem śledziła przebieg przeprowawski (14 p. a. l.), 4. „Saratoga” por. Wolski (C. W. Kaw.), 5. „Florek siłacz” W. Bilński (C. W. Art. Toruń), 6. „Urtowało 16 koni. Zwycięstwo odniósł „Nic-wisz” Zwierzchowska (Warsz.), 7. „Ra-

ZWYCIĘZCY W PIERWSZYM KONKURSIE CZWARTKOWYM (STARTOWAŁO 38 KONI) NA ZAWODACH HIPPICZNYCH W GNIEZNIE.

poń” pod Chodkiewiczową (Warsz.), przed 2. „Morusem” i 3. „Olkiem” Zychlińskiej (Gorazdowo), 4. „Pauker” Barnakow (Berlin).

W drugim konkursie zespołów startowało 7 drużyn. Po raz trzeci zwyciężył zespół Pom. Tow. Zach. dla Hod. Koni z Grudziądza w składzie Szosland, Męczarski, Mosakowski i Nieniewski. Indywidualnie pierwszy był por. Komorowski (S. W. K. Grudziądz) na „Zbójcu”.

Wreszcie w t. zw. konkursie szczęścia wzięło udział 440 koni na zgłoszonych 112 koni. Na skutek protestu bowiem nie dopuszczono koni wojskowych. Kolejność

Woźnica Palacz zmarł

Ubiegłej nocy, o godz. 1.40 zmarł w szpitalu 40-letni woźnica Stanisław Palacz (Marsz. Pocha 191), którego w ubiegły piątek koń kopnął w głowę tak fatalnie, że odniósł złamanie podstawy czaszki.

W związku z tą sprawą firma Paetz informuje nas, że ś. p. Stanisław Palacz nie należał do personelu fabryki octu, lecz był zatrudniony tam w charakterze samodzielnego woźnicy przy wywożeniu gruzów.

Małżonkowie podpalaczami

Mogilno (mn). W Bronisławiu wybuchł w zabudowaniach rolniczych Anieli Dzikowskiej pożar, którego pastwą padła obora i 10 krów. W toku dochodzeń ustalono, że podpalenia dokonał mąż właścicielki Józef Dzikowski, którego aresztowano i osadzono w więzieniu śledczym w Mogilnie.

W 4 dni później wybuchł pożar w tych samych zabudowaniach. Spalił się chlew. Na skutek silnego podejrzenia władze policyjne aresztowały właścicielkę p. Dzikowską, osadzając ją również w więzieniu.

Tajemniczy wisielec

Leśniczy lasów fundacji kórnickiej znalazł 2 bm. na gałęzi wysokiego dębu wiszące zwłoki mężczyzny. Trup był niezwykle zmasakrowany. Posterunek policji w Stęszewie zawiadomiony o odkryciu przeprowadził dochodzenia, w wyniku których zidentyfikowano wisielca. Okazał się nim 22-letni Wacław Nowacki, który jak wynika z pozostawionego przez niego listu popełnił samobójstwo z braku pracy. (sk)

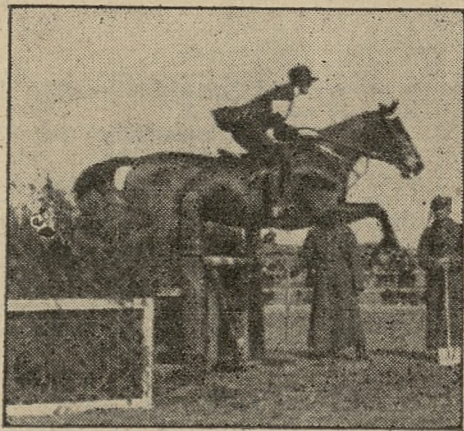
Okruchy i okruszyny

Szyny, koślawe kolki i brudny zegar

W trosce o kulturalny wygląd naszego miasta nadsyłają nam Czytelnicy swoje uwagi, dla których chętnie służymy łamami naszego pisma. I tak p. L. L. pisze, że możnaby zrobić wreszcie porządek z wystającymi na ulicach szynami tramwajowymi. Na ul. Towarowej wystają one kilka centymetrów ponad jezdnię, co powoduje niejednokrotnie nieszczęśliwe wypadki zwłaszcza podczas deszczu, na skrętach i wieczorem.

Druga sprawa to estetyka. I z nią niezawsze się spotykamy. Czy wygląda np. estetycznie ogrodzenie drewniane z koślawymi i połamanymi kolkami, otaczające trawniki na placu między Col. Med. Now. a Col. Chemicum przy ul. Rekt. Świącieckiego? Chyba nie. A przecież łatwo zrobić tutaj porządek. Czasem rzecz wymaga tylko zamilowania do czystości. Np. na Półwiejskiej nr. 3 wisi zegar publiczny, którego tarcza jest częściowo aż czarna od brudu. Kilka chwil wystarczy, a będzie czysta. A właśnie o to chodzi.

Uwagom naszego Czytelnika nie możemy odmówić słuszności.

P. Zofja Chodkiewiczówna z Warszawy, wygrała w Gnieźnie konkurs pań.

Wczorajsze wyścigi konne na Ławicy

Zwycięstwo „typów” „Kurjera Poznańskiego”

Pomimo odstrasającego chłodu, jakim odznaczył się dzień wczorajszy, na torze wyścigowym w Ławicy zebrało się dużo publiczności, a obroty totalizatora (wpływ początku miesiąca) były pokaźne.

Gonitwę pierwszą, z płotami, o nagrodę 500 zł wygrał łatwo typowany przez nas „Nestor” Bobińskiego. Total. 23:10.

W gonitwie drugiej płaskiej, o nagrodę 700 zł wyścig wygrał, prowadząc od startu do mety, „Talar” Studzińskiego, za którego totalizator wypłacił zł 31:10 fr. 9. — „Balsamina” w biegu tym nie brała udziału.

Trzecią gonitwę na dystansie 4000 mtr. wygrała łatwo „Mitra” Tudzińskiego, tak jak przepowiedzieliśmy. Total. 12:10.

W czwartej płaskiej sprzedażnej faworyzowana „Piosenka” zawiodła, i w walce na finiszu wygrała niespodziewanie „Dzierlatka” st. Bończa, za którą też totalizator wypłacił najwyższą stawkę dnia, zł 33:10 fr. 11. Zwycięzcę odkupił na torze właściciel.

W piątej gonitwie z płotami o nagrodę 1000 zł ogólnie typowany „Royal Majestic” zajął drugie miejsce, a wyścig wygrał łatwo znajdujący się w świetnej kondycji „Fulgor” Zawilińskiego. Tot. 19:10.

Szóstą płaską o nagr. 770 zł wygrał, jak przewidywaliśmy, „King of Song” hr. Koszbok - Łackiego, trzymający przed „Forysiem”. Tot. 15:10, fr. 12:10.

W najciekawszym ostatnim biegu płaskim o nagrodę 900 zł, do celownika doszły równocześnie łeb w łeb „Los II” Studzińskiego i „Hote - tot” hr. Koszbok - Łackiego. Total. 10:10 „Sternblume” hr. Mielżyńskiego nie odegrała żadnej roli.

Jutrzejsze wyścigi konne

W niedzielę 5 maja w piątym dniu wiosennego sezonu wyścigów konnych

z totalizatorem w Poznaniu na torze w Ławicy — rozegranych zostanie siedm gonitw, w tem 3 płaskie, z tych jedna najgłośniejsza sezonu im. F. Jurjewicza o nagrodę 1500 zł. Poza tem rozegrane zostaną dwie gonitwy z płotami i dwie z przeszkodami. Początek gonitw o g. 15.40 bez względu na pogodę. Poniżej podajemy wynik mianowań na dzień 5 maja.

1. Przeszkody — (3 600 m, nagroda 700 zł): Indian, Dorotka, Jazda II, Nawój.

2. Płaska — (1 600 m, nagroda 500 zł): Temperament, Bajan, Princesa, Fronda, Fra Diavolo, Piosenka.

3. Płoty — (2 400 m, nagroda 900 zł): Atylla, Indian, Lubar, Tyber, Fulgor, Royal Majestic, Intruz, Hermes II.

4. Płaska — (1 800 m, nagroda 700 zł): Lotna, Gracz II, Sekunda II, Ella, Dzwon, Pędziwiatr, Little Prince.

5. Przeszkody — (4 600 m, nagroda 900 zł): Dorotka, Nawój, Klinga, Balsamina, Jazda II, Mitra, Igraszka III.

6. Płaska — im. Fryderyka Jurjewicza (dyst. ok. 2 200 m, nagroda 1 500 zł): Meta, Kombinator, Złote Runo, Los II.

7. Płoty — (dyst. ok. 2 400 m, nagroda 700 zł): Hermes II, Lubar, Fosgen, Intruz.

Nasze typy są następujące: w gonitwie 1 — Indian, w 2 — Piosenka, w 3 Fulgor, w 4 — Pędziwiatr, w 5 — Balsamina, w 6 — Los II i w 7 — Fosgen.

Pogrzeb posła Ciszaka

W dniu 3 maja odbył się pogrzeb posła na Sejm ś. p. Antoniego Ciszaka, w którym brały udział delegacje prawie wszystkich organizacji „sanacyjnych”. Niesiono szereg wieńców, m in również wieniec organizacji wolnomwłócieli. Zwłoki pochowano na cmentarzu ewangelickim przy ul. Marszałka Focha.

Dorożki konne w Poznaniu znacznie staniały

Nasi współpracownicy zbadali obecne ceny dorożek konnych

W dniu 25 ub. m. uległa znacznej obniżce taryfa dorożek konnych w Poznaniu. Za 1 do 2 osób pierwsze 600 metrów kosztuje teraz 60 groszy (przedtem 70 gr.), a każde dalsze 300 metrów 10 groszy (przedtem 15 gr.).

Ponieważ nie każdego rzeczą jest zastanawianie się nad odległościami, dzielącymi w Poznaniu poszczególne dzielnice, ulice i place i obliczanie, wiele będzie kosztował dany kurs dorożki konnej według nowej taryfy, redakcja naszego pisma przeprowadziła zbadanie tej sprawy w drodze eksperymentalnej.

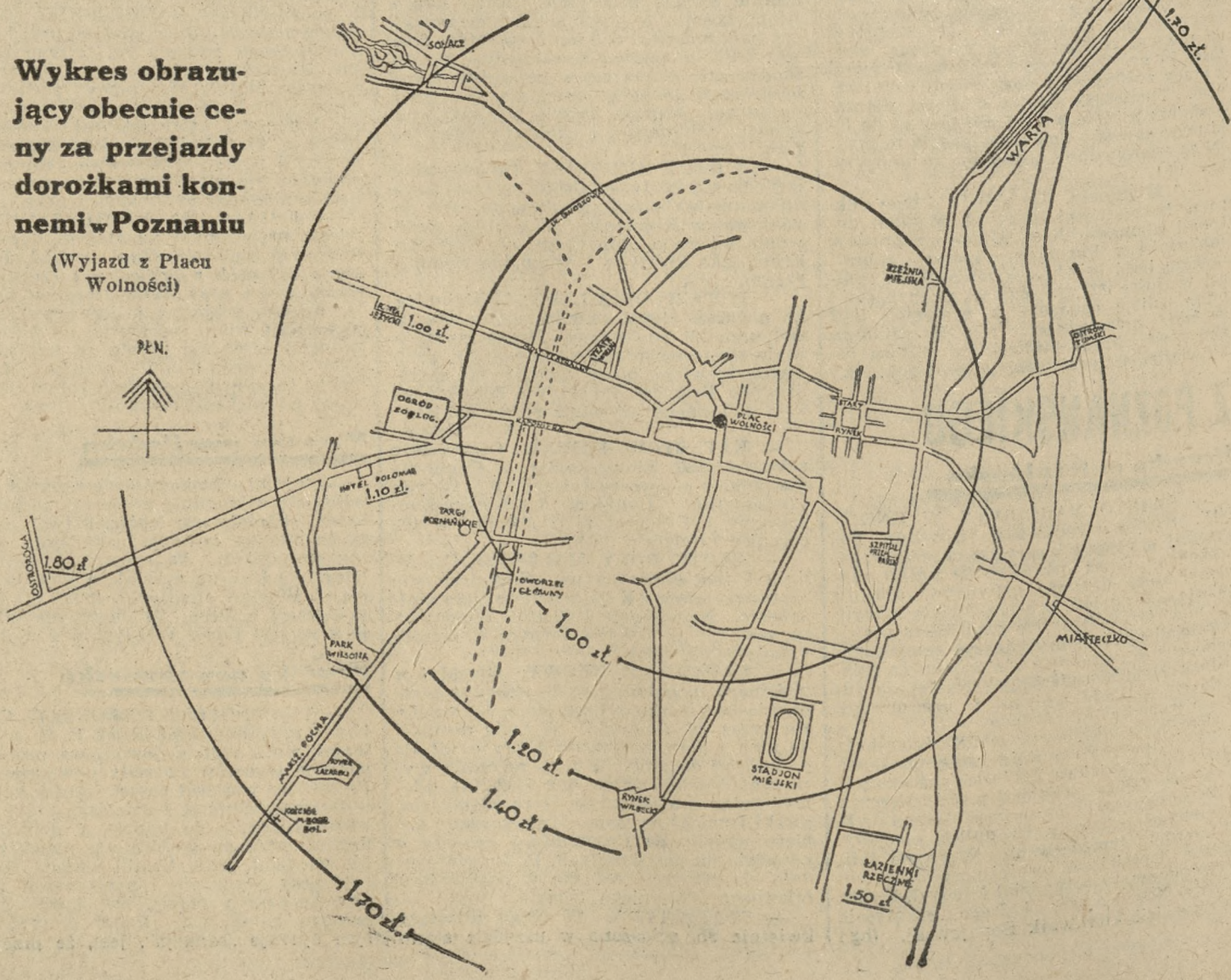
Korzystając z uprzejmości prezesa „Związku Właścicieli Dorożek Konnych w Poznaniu”, p. Balcerka, współpracownicy nasi odbyli liczne jazdy dorożkami konnymi w najrozmaitszych kierunkach miasta. Punktem centralnym — miejscem każdorazowego startu — był Plac Wolności, z przed gmachu policji.

Wynik tych eksperymentaln. jazd obrazuje zamieszczony poniżej wykres, podający wiele kosztuje w Poznaniu, w dzień i w nocy, kurs dorożki konnej (1 — 2 osób) z Placu Wolności do po-

szczególnych punktów naszego miasta. Odchylenia wzwyż od podanych cen są minimalne i wynoszą 10 groszy, gdy naprzykład na skrzyżowaniu ulic dorożka zostanie wstrzymana przez tramwaje lub przejeżdżające samochody.

Wykres obrazujący obecnie ceny za przejazdy dorożkami konnymi w Poznaniu

(Wyjazd z Placu Wolności)

DZIAŁ GOSPODARCZY

Wędrowki po Targach Poznańskich

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

Przemysł tekstylny zajmuje całą halę nr. 8 t. zw. „halę reprezentacyjną” i obejmuje wszystko, co tylko łączy się z wyrobami włókienniczymi oraz ich dalszymi przetworami. Widzimy tam więc płótna (Żyrardów), tkaniny bawełniane i jedwabne w różnych odmianach i wzorach barwnych, wełny, włóczki i nici, dalej bieleźną, wyroby trykotażowe wszelkiego rodzaju, koronki, robótki ręczne, gorsety, kostiumy kąpielowe z wełny impregnowanej, ponczochoy, słowem — wszystko to, co budzi nieustające zainteresowanie naszych pań. Najmniej licznie reprezentowany jest przemysł sukienniczy, o którym bowiem tylko dwie firmy, a mianowicie K. Jankowski i Syn, Bielsko, oraz Zakłady Przemysłowe Romana Żurawskiego „Leszczków”, które swymi doskonałymi samodziałami zdolały sobie już wyrobić jak najlepszą markę.

Kilimy i dywany wystawiają dwie miejscowe firmy, a mianowicie K. Kuźaj i Bracia Górecki.

Pokaz uzupełniają wyroby zakopiańskiego przemysłu ludowego oraz nieliczne wyroby futrzane i obuwnicze.

Wśród działu włókienniczego znalazły się — poczuwając się do pewnego pokrewieństwa zajęć — również maszyny do szycia.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

Dużą część działu przemysłu chemicznego, umieszczonego w hali 7-ej, zajmują jak zwykle wyroby przemysłu mydlarskiego, a więc: mydło z podkowi Śmiechowskiego, mydła Regera, Persil, dalej wyroby Schicht-Lever oraz Przemysłu Chemicznego „Aja” A. Jabłoński, Poznań (którego specjalnością jest fiołkowy proszek mydlany).

Wyroby kosmetyczne i perfumeryjne wystawia H. Zak, Poznań, oraz R. Barcikowski, Poznań; ta ostatnia firma wystawia poza tem znane preparaty farmaceutyczne i chemikalia laboratoryjne.

W. Karpiński i W. Leppert, Warszawa, pokazują farby oraz lakiery olejne nitrocelulozowe i spirytusowe dla różnych celów, a m. in. doskonały lakier wodoodporny „Kajak” o dużym połysku.

Fabryka farb w Grodkowicach, Czech i Żeleński, wystawia patentowane preparaty gumowe „Gumater” i „Gumakit” do uszczelniania i konserwowania dachów, cieszące się dużym uznaniem fachowców. Smary i pasty wystawia „Hermes”, Poznań. Preparaty farmaceutyczne, a szczególnie plastry lecznicze widzimy na stoisku „Chemergon”, Poznań.

Dalszą dziedzinę wytwórczości chemicznej tworzy przemysł fotograficzny krajowy, coraz lepiej się rozwijający. Reprezentują go firmy: „Alfa”, Bydgoszcz, pokazująca płyty i błony fotograficzne, szczególnie zaś jako nowość wypuszczone w tych dniach na rynek błony „Alton”, odznaczające się drobnym ziarnem emulsji, oraz jedyną polską błonę wszechbarwczą (panchromatyczną) „Alfapan-Leica”. Należy również podkreślić, że firma jako jedyna w Polsce podjęła produkcję błon rentgenowskich.

„Ero”, Poznań, wystawia cieszące się również wielkim powodzeniem płyty w różnych gatunkach i czułościach oraz błony zwijane „Prestochrom”.

Zjednoczone Państwowe Fabryki Związków Azotowych „Mościce” i „Chorzów” i fabryka „Azot” w Jaworznie wystawiają oprócz ogólnie znanych nawozów sztucznych m. i. również preparaty dla użytku domowego, jak „Aparol” (t. zw. „niepalna benzyna”) do czyszczenia płam oraz „Chloromór” — znakomity środek przeciwmolowy.

Zakłady Solvay w Polsce pokazują jako główny produkt sodę amoniakalną, stosowaną w licznych gałęziach przemysłu oraz w gospodarstwie, sodę krystaliczną i sodę kaustyczną, dalej sodę oczyszczoną (t. zw. natron) i chlorek wapnia. Standard Nobel w Polsce propaguje przede wszystkim znany „Pilit” oraz produkty specjalne, jak olej przenikający i inne.

„Polski Przemysł Korkowy”, Warszawa, pokazuje różne wyroby korkowe, zaś Laboratorium „Limé”, Warszawa, demonstruje środki dezynfekcyjne „Endol” i „Vastodoria”.

Wśród drobnych wyrobów z dziedziny kosmetyki i pokrewnych gałęzi interesujące są doskonałe pendzle do golenia firmy „Aeskulap”, Cieszyń, z których najlepsze gatunki są swego rodzaju arcydziełami i dochodzą w cenie do dwudziestu kilku złotych.

Na uwagę zasługuje jeszcze propagandowe stoisko zbiorowe Zdrójów Polskich.

SAMOCHOĐOWY PRZEMYSŁ POMOCNICZY

W salonie samochodowym w Wieży Górnoląskiej znajduje się ciekawe stoisko firmy „Erge-Motor”, Poznań, której specjalnością jest szlifowanie cylindrów i bloków silnikowych oraz produkcja tłoków do samochodów i silników wszelkich systemów ze znanego stopu K. S. Alusil. Jako specjalną nowość firma niedawno wprowadziła sposób wstawiania gіль żelaznych w cylindry silników, wiadomo bowiem, że po dwu lub trzykrotnie przeszlifowaniu bloku pojemność silnika znacznie się zwiększa, powodując zwiększenie zużycia paliwa. Wstawiając natomiast w cylindry gіль żelazne, można cylindry wiercić na normalne wymiary, utrzymując normalne zużycie paliwa. Sposób wstawiania gіль dał tak znakomite wyniki, że obecnie np. wszystkie autobusy miasta Warszawy chodzą na tych gільkach. Poza tem firma

produkuje jeszcze zawory silnikowe oraz sworznie i pierścienie do tłoków.

Na stoisku Związku Straży Pożarnych widzimy samochód strażacki projektu i konstrukcji inż. W. Hempowicza. Jest to typ uniwersalny, który z posród licznych projektów został wybrany przez komisję techniczną Głównego Związku w Warszawie jako najbardziej celowy wóz strażacki dla ochotniczych straży pożarnych na prowincji. Model ten w związku z przymusową motoryzacją prowincjonalnych straży pożarnych będzie wprowadzony jako typ standardowy. Należy tu podkreślić bardzo celową i solidną konstrukcję, a przede wszystkim niewiarogodnie niską cenę, która dla kompletnego nadwozia na 12 strażaków wraz z drabką rozciąganą, drabkami hakówkami i zwiakiem na 300 mtr węża kosztuje 3.650 zł.

Zakłady Mechaniczne i Odlewnia przy Szkole Rzem.-Przem. w Pabjanicach (hala 13) wyrabiają wysokowartościowe pierścienie tłokowe oraz tłoki żeliwne, a przede wszystkim wyspecjalizowały się w masowej produkcji części zamiennych do samochodów. Wystawione wzory przekonują nas o wysokim poziomie produkcji. Drugim działem, godnym uwagi, są odlewy pomnikowe, o których poziomie przekonana nas największy odlew głowy Chrystusa.

Fabryka Resorów S. Śląski, Gostyń, wystawia resory wszelkiego rodzaju do samochodów ze stali manganowej, krzemomanganowej i chromowej.

Polozenie przemysłu i handlu w Wielkopolsce w I kwartale r. b.

W I kwartale 1935 r. większość branż przemysłowo-handlowych rejestrowała w dalszym ciągu zwykłą tendencję koniunkturalną. W pozostałych branżach, szczególnie takich, które są uzależnione od warunków atmosferycznych, notowano bądź stabilizację, bądź nawet pogorszenie położenia. Przegląd szczegółowych danych zezwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

Poprawę położenia zanotowały: przemysł metalowo-maszynowy: największa w Wielkopolsce fabryka tej branży stwierdza, iż stan jej portfela zamówień per 31. III 1935 r. jest o 165 proc. wyższy od stanu zamówień w dniu 31. III 1934 r. Przemysł przetworów ziemniaczanych wykazuje ożywienie zbytu swoich produktów oraz pomyślne zakończenie długotrwałych poczynań organizacyjnych, zmierzających do zrationalizowania wywozu.

Przemysł rektyfikacyjny stał pod znakiem sezonowego ożywienia produkcji; wskutek wzmoczonego wywozu spirytusu do Niemiec, zakłady rektyfikacyjne zdołały poważnie zmniejszyć swoje zapasy. Przemysł wódczany natomiast stwierdza stabilizację warunków zbytu, zdolną do przedzenia się w tendencję zwykłą, o ile nie oddziałają czynniki ujemne. Przemysł cukrowy dyskontuje lekką zwykłą konsumpcji krajowej; mimo prawdopodobieństwa spadku wywozu, produkcja — dzięki wzrostowi spożycia — prawdopodobnie utrzyma się na zeszłorocznym poziomie, a nawet, być może, nieco go przekroczy. Przemysł konserw warzywnych i owocowych korzysta ze znacznego napływu zamówień. Przemysł papierniczy zakończył swój sezon martwy lekkim ożywieniem, podobnie jak i przemysł ceglarski.

KRONIKA GOSPODARCZA

Kalendarz płatności podatków w maju

W maju płatne są następujące podatki:

1) do 15 maja — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1935 w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w kwietniu 1935 roku przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii handlowej i przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 31 maja — państwowy podatek przemysłowy od obrotu za 1934 r. przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe w wysokości kwot, wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych;

3) do 15 maja — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od niektórych zajęć zawodowych — w wysokości, przypadającej od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (rejentów) i pisarzy hipotecznych w kwietniu 1935 r.;

4) do 7 maja — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbowodawcę w kwietniu 1935 r.;

5) do 1 czerwca — przedpłata na podatek dochodowy na r. 1935 przez osoby prawne w wysokości połowy kwoty, jaka przypada od zeznanego dochodu, lub połowy podatku, wymienionego za poprzedni rok podatkowy, o ile zeznanie o dochodzie nie zostało złożone w terminie;

6) do 5 maja — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej — w czasie od 16 do 30 kwietnia 1935 r., do 20 maja zaś — podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej — w ciągu pierwszych 15 dni maja 1935 r.

Ponadto płatne są w maju zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Giełda Pieniężna w kwietniu

Światowe giełdy stały w ub. m. naogół pod znakiem niepewności. Lekkie ożywienie w pierwszej połowie miesiąca ustąpiło w drugiej połowie tendencji przeważnie niejednolitej przy ogólnym spadku obrotów. Wahanie kursów całego szeregu walut, jak funta, belgi, guldena holenderskiego oraz franka szwajcarskiego wywarło ujemny wpływ na sytuację giełdową.

Giełdy krajowe nie wykazały również specjalnej żywotności. Pewne ożywienie w dziedzinie giełdy stoczeknej z początkiem kwietnia uspokoiło się znacznie w drugiej połowie miesiąca.

Nasz rynek lokalny odznaczył się w miesiącu sprawozdawczym większymi wahaniami w notowaniu kursów papierów procentowych. Obroty były nieco większe, niż w marcu i wyniosły zł 636.000 (wobec zł 565.000 w marcu).

Pożyczki państwowe wykazały naogół

lekkie osłabienie w kursach, notowano mianowicie: 5 proc. poz. konwers. 67½ — 68 — 65 — 66½, 4 proc. premj. dolarowe 52 — 53, 4 proc. poz. inwestycyjną 105 — 103 oraz 3 proc. poz. bud. 45½ — 43,50.

W dziedzinie pożyczek prywatnych wzgl. komunalnych nie doszło do notowania.

Większe wahanie w kursach zauważono w papierach Pozn. Ziemstwa Kredytowego, z których największe różnice miały 4½ proc. listy zast., notując 46 — 42 — 46 — 45 proc., zaś 4½ proc. listy zast. złote w złocie (dawne 4½ proc. dol. listy zast. w złocie) zwykływały nawet, notując po 46 — 44½ — 47½; utrzymały się w kursie również mimo przejściowej zniżki 4½ proc. złotowe listy zast., notując 46 — 42½ — 46½ proc. i w końcu 4½ proc. listy zast. konwert. po 46½ — 42½ — 45 proc.

W dziedzinie akcyjnym notowano jedynie Bank Polski po 87½ — 89 — 86 — 87.

Fuzja Banku Handlowego z Bankiem Angielsko-Polskim

W dniu 30 kwietnia r. odbyło się pod przewodnictwem prezesa rady banku b. ministra Augusta Zaleskiego, walne zgromadzenie akcjonariuszów Banku Handlowego w Warszawie, na którym przyjęto do wiadomości sprawozdanie rady i zatwierdzono bilanse za lata 1933 i 1934, jak również bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 1935 r. Ze sprawozdania banku wynika stały rozwój działalności tej instytucji, wykazujący zarówno wzrost obrotów, jak i poważne zwiększenie się wkładów. Obroty banku wynosiły w r. 1934 6.715 milj. zł, wobec 6.125 milj. zł w r. 1933. Suma wkładów i rachunków bieżących podniosła się z 63.200.000 zł na koniec roku 1933 do 67.050.000 zł, w końcu roku 1934, co oznacza wzrost o 6,1 proc. Znaczący rozwój operacji dał się zauważyć również we wszystkich działach bankowych. Rok 1934 zamyka się przewyżką dochodu w sumie złotych 1.865.821.

Pomimo tak korzystnego wyniku za rok 1934, walne zgromadzenie ze względu na poważne obniżenie się zdolności płatniczej dłużników banku oraz spadek wartości posiadanych przez bank nieruchomości, udziałów i akcji, postanowiło zużyć cały powyższy dochód, kapitał zapasowy i kwotę zł 15 milionów z kapitału zakładowego na odpisy. W związku z tem walne zgromadzenie uchwaliło równocześnie obniżenie kapitału zakładowego o wspomnianą kwotę 15 milj. zł, oraz następnie podwyższenie go o 10 milj. zł, tak że kapitał Banku Handlowego w Warszawie będą wynosił po nowej emisji: kapitał zakładowy 25 milj. zł, a rezerwy 3 milj. zł.

Jednocześnie walne zgromadzenie uchwaliło fuzję Banku Handlowego z Bankiem Angielsko-Polskim, który to bank zostaje w całości przejęty przez Bank Handlowy. Z nowej emisji 10 milj. zł kwota 2½ milj. zł zostaje przeznaczona na przeprowadzenie fuzji z Bankiem Angielsko-Polskim, pozostała zaś suma 7½ milj. zł zostanie zaproponowana dotychczasowym akcjonariuszom. O ileby dotychczasowi akcjonariusze z prawa subskrypcji nie skorzystali, ułokowanie tej emisji jest zagwarantowane.

Wejście nowego partnera angielskiego t. j. British Overseas Bank w Londynie, głównego udziałowca Banku Angielsko-Polskiego, w niczem nie zmienia dobrych i zażyłych stosunków Banku Handlowego z dotychczasowymi partnerami zagranicznymi, a zwłaszcza z Banca Commerciale Italiana, tak że i na przyszłość będzie mógł Bank Handlowy, którego przeszło 75 proc. kapitału akcyjnego znajdował się będzie w posiadaniu polskich akcjonariuszów, oprzeć swoją ekspansję na prawdziwie międzynarodowych podstawach.

Walne zebranie zatwierdziło następnie zmiany statutu, związane z powyższymi uchwałami, oraz wybrało członków rady w następującym składzie: prezes b. minister spraw zagranicznych August Zaleski, wiceprezosi: pp. Alfred Falter, Leon Nowakowski i Józef Żychliński, członkowie: pp. Mieczysław Broniewski, Artur C. D. Gairdner, Ryszard Kimens, Leopold Jan Kronenberg, Szymon Landau, Raffaele Mattioli, Feliks Miłnarski, Edgardo Morpurgo, Luwik Panenka, Władysław Pearski, Henryk Strasburger, Stanisław Thiel, Wiesław Tucholka, Andrzej Wierzbicki, Feliks Wiślicki.

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** W czwartek na giełdach walutowych — poza dewaluacją guldenu gdańskiego, o której donosiliśmy obszernie we wczorajszym porannem wydaniu, nie zanotowano żadnych poważniejszych zmian. Dewizy anglosaskie miały tendencję mocniejszą, co by wskazywało na ponowny wzrost popytu na dolara i funta. Z pozostałych dewiz — Amsterdam kształtuje się w okolicach paritetu, natomiast Zurych naogół ponownie powrócił do kursów, zbliżonych do dolnego punktu złota. Mediolan ma tendencję niejednolitą. Na giełdzie warszawskiej dewiza na Paryż ponownie nieznacznie zwykłała.

(k) **Przetargi budowlane.** Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że VII Okręgowy Urząd Budownictwa w Poznaniu ogłosił przetargi nieograniczone na roboty budowlane polarskie i parkiarskie w garnizonach Poznań, Kalisz, Gniezno i Pleszew. Przetargi odbędą się w dniach 8 i 15 maja b. r. Bliższych informacji, dotyczących powyższych przetargów udziela Izba w godzinach biurowych.

Z ZAGRANICY

(z) **Akcja rządu austriackiego w sprawie wzmoczenia eksportu.** Donoszą z Wiednia, że pomiędzy przemysłem, sferami rządowymi i Austriackim Bankiem Narodowym odbywają się rokowania w sprawie stworzenia programu popierania wywozu. Przedewszystkiem chodziłoby o możliwość dyskutowania wekeli eksportowych, czemu dotychczas sprzeciwia się statuty Banku Narodowego. Rząd zamierza przeprowadzić zmianę statutów w tym kierunku, by na przyszłość umożliwić dyskutowanie tych wekeli.

Na ostrzu języka (50)

Wypadki majowe

Poznań, 1 maja.

WSTĘP

Polska to dziwny kraj,
Któż go zrozumie i do reszty zbada?
Zwykle czerwony bywa pierwszy maj —
U nas jest biały! Bo śnieg pada...

A w moim pokoju pachniało już
Wiosną i wiotką mimozą.
Zacząłem feljton pisać, lecz ani rusz
Nie potrafiłem prozą.

I wciąż złośliwie podsuwał się rym:
Pióro trzymało się kalendarza,
Bo chociaż śnieżyć sprowadził PIM,
Majowe wiersze płyną z kalamarza.

I mimo, że czai się szary mróz —
O nowożeńcach i skardze kwiatów,
O pierwszej miłości i raju Muz
Daję Wam dzisiaj pęk poematów.

A kiedy z pióra woń maja i bzu
Wyszumi i zwiędła puszyste mimozy,
Jak koza do woza powrócę co tchu
Do prozy.

ŚLUB

„NAJPOPULARNIEJSZEJ PARY”

Biuletyny i komunikaty!
Radjodepesze i Paty!
Prezenty, brylanty i kwiaty!

Stosy fotosów! Wiersz Tetmajera!
Sensacja: ślub Geldgebera —
„Fyrma” się z Melpomeną pobiera...

I wytworne przynoszą gazety
Długi opis weselnej tualety
(Ze śnieżystej jest crepe Georgette’y).

I wykwinne podają dzienniki,
Że pan młody ma nowe buciki
I perłowe przy gorsie guziki.

Eleganckie donoszą kurjery,
Że się zjadą na ślub wyższe sfery
I z Gniezna cztery Geldgebery...

Po ślubie zdjęcie u „Psycho” —
A potem zabrzęczą kielichy:
Będzie obiad skromny i cichy:

Czterdzieści osób, sama rodzina —
I fotografów pół tuzina,
Korespondenci „Asa” i „Kina”:

Niechaj się w Polsce dowiedzą,
Jak sławni ludzie jedzą,
Jak ruszają się, chodzą i siedzą.

I Goeringiem stał się Geldgeber,
Przez trzy dni śród radosnych feber
Serce waliło do żeber.

Tylko o nim na mieście gadali,
Tylko o nim w gazetach pisali —
Lecz, szary człowieku, co dalej?

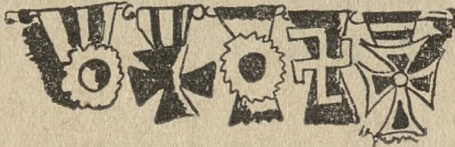
Znowu będą sklep, klienci i lada
I znowu będzie marmelada...
I Poznań znowu o czym innym gada!

Zanim Pan się ze sławą rozstanie,
Jeszcze przyjmij ten wiersz, drogi panie
I przeczytaj go sobie przed spaniem...

ORDERY

Göring na przyjęcie się wybiera.
(Zaproszenie głosi: „przy orderach“.)

Wdziewa mundur (grau mit lila
Borten),
Potem woła: „Emma, meine Orden!”

Aż tu nagle struchlał pałac cały,
Bo ordery gdzieś się zapodziały.

Jeszcze wczoraj przecież wszystkie
były,
Göringowi pulchną pierś zdobiły.

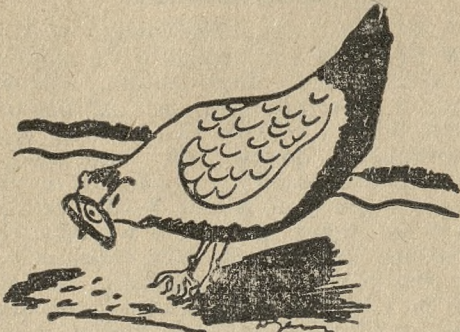
I dzwoniły dzwicznice i wspaniałe
Złote gwiazdy, krzyże i medale...

Szuka służba, szuka pani Emma,
Lecz orderów jak niema, tak niema.

Wreszcie, gdy godzinę już szukali,
Lokaj niesie sznur gwiazd i medali:

„Oto są... przepraszam jak naj-
mocniej...”
„A gdzie były?” — „Przy koszuli
nocnej!”

SKARGI POKRZYWDZONYCH ROŚLIN

Skarzy się groch przy drodze,
Że się mu wiedzie srodze.
A kwaśne winogrono nad tem ubolewa
Że lis o niem plotki rozsiewa.
I owies, który był w Paryżu,
Stwierdza, że niepodobny jest do ryżu...

A ziarno wzdycha, co wpadło w kałużę:
„Ja się nie trafiał nawet ślepej
kurze”.

MIASTO POETÓW

Mówili o naszym Poznaniu,
Że nie jest przybytkiem Muz —
Więc bardzo się tem zasmuciłem...
(Daremnie pocieszał mnie Grus.)

A tutaj nagle gruchnęła
Z Pałacu radosna wieść:
Że mamy w Związku zrzeszonych
Pisarzy sześćdziesiąt i sześć!

Myślałem, że licząc i siebie,
Jest ich najwyżej ze trzech!
Przepraszam najmocniej — przyznaję:
To było nieuctwo i grzech.

ARTRETYK

może się stać inwalida,
bo dolegliwości artretyczno-reumatyczne, jako
wynik przesycenia organizmu kwasem moczowym,
oraz powstałe na tem tle stany zapalne powo-
dują ból, zniekształcają stawy, utrudniają
ruchy, powodując stopniowo utratę zdolności
do pracy, a w niektórych wypadkach mogą do-
prowadzić nawet do kalectwa. Ziola Magistra
Wolskiego „Reumosa”, zawierające niezmier-
nie rzadką roślinę chińską Schin-Schen usuwają
kwas moczowy, łagodzą ból, regulują przemianę
materii, przezco stanowią racjonalne leczenie
nie przy cierpieniach artretycznych, reumatycz-
nych i bólach ischiasu. Ziola ze znak. ochr.
„Reumosa” do nabycia w aptekach i drogeriach
(składach aptecznych). Wytwórnia Magister E.
Wolski, Warszawa, Złota 14 m. 1. ng 9904

Pisarzy jest więcej niż kopa!
Każdy nazwiska ich zna,
Każdy ich dzieła przeczytał,
Jeden nie czytał — to ja!

Jest pani Zembruska-Górzyńska —
(A może to są dwie?)
Każdy oglądał jej sztuki,
Ja jeden, przyznam się, nie!

Jest pan Śliwowski... Co tworzy?
Toć każdy dokładnie to wie,
Więc poco dokształcać was jeszcze?
Dokształćcie wy raczej mnie!

Jest także pan Kraus (inżynier),
Co dużo napisał ksiąg...
I czem wobec niego jest taki
Poeta, na przykład jak Bąk?

Jest pani Dering, liryczka,
Poznańska comtesse de Noailles...
A może pisze powieści?
Ja nie wiem... Lecz wie cały kraj.

I takich jest przeszło pół setki,
Co jeden, to talent i tuz...
Więc każdy mi chyba przyzna,
Że Poznań jest rajem dla Muz!

ARTUR MARJA SWINARSKI.
Ilustrował WIT GAWECKI

LISTY Z BYDGOSZCZY

Rozmowa o muzyce

O muzyce pisuję bardzo rzadko. Uważam bowiem, że właśnie muzykę, tę pozornie najłatwiej uchwytyną z po-
śród sztuk, najtrudniej zamknąć w prozaiczne, sprawozdawcze zdania. A nadto, nie wystarcza zupełnie mniejsza, czy większa zdolność reago-
wania na działanie muzyki. Nie wy-
starczy samo tylko zdawanie sprawy z przeżytych wrażeń estetycznych. Trzeba znać prawa muzycznego war-
sztatu. Z podziwem, graniczącym z przerażeniem, patrzę na każdego, kto zabiera się do pisania o malarstwie, nie zwiędziwszy uprzednio malarzkiej kuchni. Wiem z doświadczenia dosko-
nale, ile takie wyczyny laików przy-
czyniają krzywdy plastyce i plasty-
kom. Czasem recenzje takie budzą śmiech. Kiedy zwłaszcza „znakomity krytyk” niezbyt fortunnie skorzysta z mądrości encyklopedji i potknie się na którymś bardziej skomplikowanym określeniu fachowem. Smutny jest to jednak śmiech, a jeszcze smutniejszy jest fakt, że tak znaczna w pismach naszych wylotwie można liczyć nieodpowiedzialnych popisów recenzen-
ckich. Nie chcąc przeto przyszłemu recenzentowi „recenzji najgorszych” przysparzać i tak już nazbyt obfitego materiału, wolałem w sprawach mu-
zyki nie zabierać głosu.

Z czasem przecież niepokoić mnie poczęła obawa, że Czytelnicy moi go-
towi najzupełniej fałszywie tłumaczyć sobie pobudki mojego przemierzania wydarzeń muzycznych. A już po la-
tach, którzyś zagorzał regionalista, przeczytawszy me listy, orzeknie, że Bydgoszcz nie zgłębia do dorobku mu-
zycznego nie wnosiła? A twierdzenie takie byłoby przecież krzywdzące dla tych, którzy lata całe kulturę muzycz-
ną w Bydgoszczy szerzyli i niejedną dla tej sprawy ponieśli ofiarę. Niech więc, jeden z tych, którzy najczynniej na niwie muzycznej w Bydgoszczy pracują, pomoże mi naszkicować o-
braz współczesnego ruchu muzyczne-
go w naszym środowisku. Niech po-

wie, co myśli o charakterze, natężeniu i wartości tego ruchu.

Znany skrzypek, profesor Miejsk. Konserwatorium Muzycznego i refe-
rent muzyczny Polskiego Radja w Toruniu, p. Jerzy Stefan, nie od razu odpowiada na moje pytanie. Wię-
mam dość czasu, by zapoznać się z ujmującą i interesującą twarzą młodego artysty. By nabrać, już po tak krótkiej choćby obserwacji, zupełnego za-
ufania do słów, które paść mają z po-
za wąskich, przygryzanych w zamyśle-
niu warg. Czoło młode, a już gęsto porysowane lekką siatką zmarszczek dodaje wagi sądom, które słyszę i po-
wtarzam:

„Na polu muzycznym w Bydgo-
szczu możnaby daleko więcej zrobić, niż się robi, gdyby nie — opór spo-
łeczeństwa. Społeczeństwo broni się poważnej muzyki. Szuka w muzyce wyłącznie rozrywki, a nie wie, czy wiedziedzie nie chce, o tej muzyce, która staje się nieodzowną potrzebą dla jednostek kulturalnie pełnowartościowych. Wysiłki nielicznych „uświado-
mionych” rozbijają się o obojętność ogółu. Pod tym względem zresztą u nas jest chyba tak samo jak gdziein-
dzie. Życie muzyczne w Polsce upa-
da. Jest jakby zakonspirowane w morzu obojętności. Muzycy pracują nieustannie, ale w odosobnieniu. Być może, że i oni ponoszą część winy za obecny stan rzeczy. Zapominają, że dziś nie wystarczy tylko tworzyć, trzeba także schodzić do społeczeństwa. Trzeba wręcz kulturę muzyczną narzucać. Doskonale możnaby tu wykorzystać istniejące już organizacje. Trze-
ba, żeby artysta muzyki znalazł się w ramach tych organizacji. Aby wszedł także w mury szkoły. Wśród pedago-
gów mało mamy utalentowanych mu-
zyków. I dlatego szkoły średnie nie wy-
skokują materiału dostarczonego im przez szkoły powszechne. A prze-
cież już w niektórych szkołach po-
wszechnych śpiew postawiony jest znakomicie. W jednej z wiosek po-
morskich znalazłem w szkole chór

tak świetnie przygotowany, że w naj-
bliższych dniach postawię go przed mikrofonem, by cała Polska mogła u-
słyszeć, jak pięknie śpiewa dziecko pomorskie i jak piękne są jego regio-
nalne pieśni. Być może, że artystów — muzyków odstręcza od szkoły śred-
niej dziwny system przygotowywania pedagogów-muzyków. Dyplom ukoń-
czenia konserwatorium, uzyskany po dziesięciu latach nauki, nie uprawnia jeszcze do nauczania muzyki i śpiewu w szkole średniej. Uprawnia nato-
miast aż — trzyletni kurs. A zresztą, w szkołach średnich nie wprowadzono muzyki jako przedmiotu nauczania. Naukę śpiewu traktuje się nadobo-
wiązkowo, więc, czyż można się dzi-
wić, że inteligencja nasza nie umie sobie potem w życiu znaleźć właściwej do muzyki drogi.

— Tak — wtrącam. Muzyce dzie-
je się taka sama krzywda w szkole, jak plastyce. Tyle, i tak słusznie mówi się o postulatach wychowania este-
tycznego w gimnazjum nowego ustro-
ju, w rezultacie zaś nauki śpiewu i ry-
sunków degraduje się do smętnej roli przedmiotów nieobowiązkowych.

— Ten niedobór w wychowaniu e-
stetycznym inteligenta mści się już obecnie. Nasza inteligencja n. p. u-
waża sobie za ujmę należeć do zesp-
łód muzycznych czy śpiewaczych. Gdy niedawno temu śpiewał w Polsce chór „Opus” z Brna Morawskiego, sam prezydent miasta znajdował się wśród śpiewaków. W Berlinie i Buda-
peszcie mamy znakomite orkiestry symfoniczne, złożone z samych leka-
rzy. Orkiestra kolejarzy czeskich z Pragi stoi na poziomie pierwszorzę-
dnej orkiestry filharmonicznej.

A nasz inteligent, — gra w bridża, a muzycy grają sobie a Muzy płaczą. Znikł sympatyczny typ dawnych me-
lomanów, a nie wyrobił się jeszcze typ artysty-społecznika. W Bydgoszczy mamy piętnaście chórów, a dwa z nich wchodzą poważnie w rachubę.

— Które?

— „Echo” — prowadzone przez pro-
fesora Alfonsa Röslera, i „Hasło” —
zespół kolejarzy. I inne chóry mogły-
by lepsze osiągnąć rezultaty, gdyby
muzycy bydgoscy stanęli do wspól-
pracy.

— A orkiestry?
— Dwie z nich zasługują na uwa-
gę. I to: orkiestra 61 p. p. prowadzona przez por. Pawła Kuczerę, i orkiestra 62 p. p. kierowana przez por. Grabowskiego. Pierwsza z wymienionych pracuje również stale w Teatrze Miejskim.

— A bydgoskie uczelnie muzyczne?
— Wymienić należy przede wszystkim Miejskie Konserwatorium Mu-
zyczne. Duszą tej szkoły jest prof. Jahnke. Stale pracują w niej prof.: Wojciechowska, Kurpisz-Stefanowa, Alf. Rösler, Edm. Rösler. Z Poznania dojeżdżają: Lisiecki, A. B. Ciechański, Madeja i Amerla.

— No i pan profesor należy oczywi-
ście również do grona profesorskiego Konserwatorium Miejskiego?

— Tak!

Konserwatorium bydgoskie pracuje już od szeregu lat. Jakież są rezultaty tej pracy?

— Mielśmy wielu uczniów zdol-
nych, wybitnych talentów jednak nie było.

— A jak przedstawia się działalność muzyczna Konserwatorium poza mu-
rami szkoły?

— Corocznie, Konserwatorium przygotowuje dwie audycje w Teatrze Miejskim. Jedną symfoniczną, a dru-
gą Oratoryjną w Wielkim Tygodniu. Ponadto, dawniej urządzano w Kon-
serwatorium bezpłatne koncerty ka-
meralne. Przygotowane były one za-
wsze bardzo starannie. Mimo to jednak spotykały się również z obo-
jętnością społeczeństwa. Więcej je od roku przerwano. A szkoda!...

Być może, że nowopowstała radio-
stacja w Toruniu wpłynie dodatnio na podniesienie ruchu muzycznego Bydgoszczy. Bo przecież właśnie Bydgoszcz dostarczyć będzie musiała zna-
komitą większość wykonawców audy-
cji muzycznych. I wierzę w to, —
kończy prof. Stefan naszą rozmowę, —
że mimo wszystko Bydgoszcz dostar-
czy mi tych wartościowych wykonaw-
ców poważnej, a tak dziś nieustannie zapoznanej, tak tragicznie lekcewa-
żonej prawdziwej muzyki.

MARJAN TURWID

Władysław Skoczylas

Z okazji wystawy pośmiertnej w Muzeum Wielkopolskim

Jeszcze jako uczeń krakowskiej Akademii zaczął Skoczylas malować pejzaże w stylu Stanisławskiego. Jednakże te małe, wrażliwe studia kolorystyczne nie zadawały młodego artysty. Coraz to więcej pociąga go forma i rysunek. Dlatego przerzucił się do rzeźby, którą studiuje w Wiedniu i w Paryżu, u Bourdelle'a. Lecz tu zaszedł wypadek, który zadecydował o zmianie dalszej jego twórczości. Wkrótce po rozpoczęciu pracy dostaje na obu rękach egzemy, tak, że musiał zarzucić rzeźbę i malarstwo olejne i wziąć się do grafiki.

Jest to okres od roku 1910—12, okres wytrwałej, upartej pracy i wysiłku, powolnego zdobywania własnej formy. Owocem jej są liczne miedzioryty, tematem zaś sceny rodzajowe

mi, odnalezionymi w logice ornamentu ludowego, w prostocie kompozycji obrazu na szkle i w instynktownym uogólnianiu formy, jaką posiada prymityw. Wyczuwa świadomie, że nowa jego sztuka, która wyrosła na tem podłożu, mogłaby nosić piętno zupełnie odrębnej twórczości, a dzięki swemu pochodzeniu piętno sztuki narodowej.

Po powrocie z Lipska, gdzie specjalizował się w technice drzeworytniczej, oddaje się prawie w zupełności drzeworytowi. Jedną z pierwszych prac jest „Profil górala”; nosi on jeszcze ślady niemieckiej secesji. W następnej natomiast „Głowie junaka”, trois quart, widzimy już większe opanowanie techniki, a zarazem prawie zupełnie wyzbycie się wpływów obcych; trzeci wreszcie z tego cyklu, znany drzeworyt „Głowa górala” na tle nieba pokrytego chmurami, z kapliczką przydrożną i kościółkiem w stylu podhalańskim na tylnym planie — to już dzieło nawskroś dojrzałe, o zupełnie oryginalnej koncepcji i technice bezsprzecznie oryginalnej. Jest to jeden z najlepszych jego drzeworytów — i od niego zaczyna się już zupełnie swoista, konsekwentnie rozwijająca się twórczość. A więc cykl drzeworytów górali t. zw. „Teki zbójnicka”: Janosik jest jej bohaterem, a kamraci współaktorami tej góralskiej epopei. Tematem malarskim jest postać górala, ubranego w obcisłe spodnie, krótką pelerynę, szeroki, gwoździami nabity pas i wysoką zbójnicką czapę. Strój sam w sobie niezwykle romantyczny, a piękno jego dekoracyjne podnosi jeszcze szereg motywów zdobniczych, które jest wyposażony. Skoczylas wykorzystuje tę oryginalną zdobinę, podkreśla ją celowo, tworząc z niej bodaj że podstawową część, punkt wyjścia dla nawskroś dekoracyjnej koncepcji swoich drzeworytów. Czy to bowiem rytuje samą głowę Janosika w olbrzymiej czapie, zdobnej ornamentem i orłem piórem, w otoku mocno wypukłych chmur, — czy samego Ja-

nosika w pozycji stojącej, z orłem na ramieniu, na tle pejzażu górskiego, — to i tu i tam odnajdujemy dekoracyjną rozplanowaną kompozycję, w której — jak naprzykład w wypadku ostatnim — nie waha się wprowadzić napisu „Janosika imię nigdy nie zaginie”. Tę samą zasadę odnajdujemy w scenach zbiorowych, czy w „Powrocie z polowania”, gdzie sztafaż pejzażowy wypełnia puste miejsca między dwoma postaciami zbójników, czy w „Łowach”, gdzie drzewa i kwiaty — krokusy — dopełniają dekoracyjnego rozplanowania całości. Ta dekoratywność wystąpi jeszcze silnie w bardzo oryginalnie skomponowanym „Luczniku”. Tutaj w grę rytmicznie zestawionych form wciągnięte zostały chmury, promienie słońca, szaty, a zarazem wybitnie dekoracyjnie potraktowane mięśnie nagiego ciała.

Widzimy, jak daleko odbiegł Skoczylas od epoki dawnego realizmu, jak dążność do konstrukcji obrazu usuwa na plan dalszy inne zagadnienia. Realizm występuje tylko w silnym modelowaniu bryły, poprzeczną siatką kresów do głównego kształtu. Dzięki technice czarno-białej całość obrazu tworzy jakby lekko wypukłą płaskorzeźbę. Ten sposób komponowania obrazu występuje

nie tylko w „Luczniku”, lecz tak samo w innych drzeworytach, o których była mowa. Osobną serię z tego okresu stanowią obrazki święte. Tu znowu natrafiamy na ślady ludowego drzeworytu i malowania na szkle, a dekoratywność jest może jeszcze w stopniu większym zastosowana. Elementami zdobniczymi są kwiaty, wypełniające puste pola i typowe kotary zwisające z górnej części obrazu. Nie znajdujemy też w nich tak silnej plastyczności bryły, jak w poprzednich, a to dzięki temu, że kwiaty i liście wnoszą w nie dużo elementu płaskiej sylwety. Należą tu drzeworyty „Madonna”, „Matka Boska”, „Św. Trójca” i inne. Wyodrębniają się z pośród nich „Św. Sebastian” i „Św. Krzysztof”, zupełnie odmienne w samem ujęciu, a w technicznym wykonaniu bardziej wyszukane i subtelne.

Wypowiedziawszy swoje założenia formalne w sztuce czarno-białej, szuka Skoczylas jej odpowiednika w malarstwie i to w akwareli: Maluje sceny rodzajowe, tudzież krajobrazy z postaciami ludzkimi. Są to jakgdyby próby przetransponowania pomysłów drzeworytniczych na kolor; próby nieco mniej udane. Co tam w drzeworycie dzięki kompozycji i odpowiedniemu walorowaniu światłem i cieniem, drgało życiem — tutaj staje się czasem sztywnie; nieco sztuczna jest kompozycja o twarde stylizowanych liniach, postacie surowe o kształtach jakby z drzewa wystruganych. Znacznie pomyślniej przedstawia się krajobraz akwarelowy, może dlatego, że robiony jest bezpośrednio z natury. Dzięki szczęśliwemu doborowi motywów i ich pomysłowej kompozycji, nabiera cech romantycznych i nastrojowych, a pewne twardziny form — zdaje się tendencyjnie stosowane w celu nadania krajobrazowi cech monumentalności — i kolor czasami zbyt prosty i surowy — znajdują jednak pełne uzasadnienie i tworzą swoisty styl. Jako typowe przykłady mogą posłużyć krajobrazy z Kazimierza nad Wisłą — Skoczylas bodajże

nictwa, a malarzy pobudził do zajęcia się prymitywem ludowym. Sam zyskuje nazwisko w kraju i zagranicą, gdzie prawie wszystkie wybitniejsze muzea zakupują jego drzeworyty.

W roku 1919 przenosi się na stałe do Warszawy, a w r. 1922 zostaje profesorem grafiki artystycznej w Szkole Sztuk Pięknych. I tu rozpoczyna się nowa jego, dla polskiej sztuki, cenna działalność. Dzisiaj z odległości lat kilkunastu można zdecydować, że okres prawdziwie pełnej twórczej działalności, to były lata od r. 1915 do 1925, okres tematów podhalańskich. Kiedy te się wyczerpały, ustał właściwie górny lot jego twórczości. Zapewne, że i późniejsze jego drzeworyty, nastrojowe pejzaże z Warszawy ze Starego Miasta, czy też liczne ilustracje cenniejszych wydawnictw, które i przedtem robił, — mają swój indywidualny charakter i wysoki poziom, lecz to nie jest już to samo, co okres poprzedni. Czuje to zapewne sam artysta i nie mogąc już płynąć na czele, oddaje się pedagogii i czyni to naprawdę pierwszorzędnie.

Lucznik (drzeworyt).

i przede wszystkim typy górali, którym już wtedy prawo obywatelstwa w naszej sztuce wyrobił uczeń Wyspiańskiego, Jan Rembowski. Te świetne typy są nader wnikliwie charakterystyczne, a technika wykonania wykazuje duże opanowanie formy, pojęcie z pełnym realizmem, i czasami przechodzącej w naturalizm w szczególności traktowaniu pomarszczonej twarzy, żył na rękach, czy wreszcie pasek włosów. Mimo podkreślania tych szczegółów, tendencja do utrzymania całości i panowania nad nią jest widoczna i zupełnie przekonująca. Poza temi pracami figuralnymi idzie cała seria motywów pejzażowych, przeważnie krakowskich zabytków i fragmentów krajobrazu podhalańskiego. Widać w nich świadome operowanie światłem i cieniem, oraz kontrastowanie ich natężeń w celu wydobycia nastroju. Tutaj też spotykamy się z typowym dla Skoczylasa ujęciem formy chmur w duże welniste zwalę, które powtarzać się będzie później w drzeworytach, a także w akwarelach.

Jednakże kilkoletni pobyt w Zakopanem ma dla twórczości Skoczylasa decydujące znaczenie dlatego przede wszystkim, że tutaj zetknął się z nowym zupełnie, a niezmiernie interesującym światem sztuki ludowej. Już w pierwszych latach pobytu rozpoczął wędrowki po Podhalu w poszukiwaniu za charakterystycznymi jej zabytkami. Rysuje drewnianą architekturę, kapliczki, świątki przydrożne i typowe sprzęty domowe. (Została po nich cała teka rysunków, która może kiedyś wydana, będzie bogatym przyczynkiem do badań nad sztuką Podhala). W trakcie zgromadzania tych materiałów zastanawia się nad charakterystycznymi cechami, nad etnicznościami właściwościami twórczości naszego ludu i, zestawiając je z analogicznymi dziełami ludów obcych, odnajduje w naszym folklorze zupełnie odrębne cechy. Najwięcej widzi ich w ornamentyce snycerskiej i w oryginalnych wyszywaniach na stroju, wreszcie w samym stroju niezwykle oryginalnym i malowniczym. Drugim obrekiem zainteresowań i studjów stały się malowanki na szkle, tak licznie na Podhalu nagromadzone. W nich znowu odkrył prostotę kompozycji, opartej przeważnie na symetrii, a w nieudolnej stylizacji postaci i roślin czar i wdzięk prymitywu. Jeśli uprzątniemy sobie, że w tym właśnie czasie we Francji wchodzi w modę w niektórych sferach artystycznych prymityw ludów pierwotnych — zapoczątkowany przedtem jeszcze przez Gauguina — a zarazem także dążność kubistyczna, zmierzająca do odświeżenia atmosfery malarstwa impresjonistycznego przez wprowadzenie do obrazu zagadnień formalnych i konstrukcyjnych — to dojdziemy łatwiej do zrozumienia tendencji, budzących się u Skoczylasa. Wyczuwa on oddawna potrzebę przeciwstawienia się malarstwu wrażliwemu i pragnie je zastąpić wartości-

Madonna (drzeworyt).

nosika w pozycji stojącej, z orłem na ramieniu, na tle pejzażu górskiego, — to i tu i tam odnajdujemy dekoracyjną rozplanowaną kompozycję, w której — jak naprzykład w wypadku ostatnim — nie waha się wprowadzić napisu „Janosika imię nigdy nie zaginie”. Tę samą zasadę odnajdujemy w scenach zbiorowych, czy w „Powrocie z polowania”, gdzie sztafaż pejzażowy wypełnia puste miejsca między dwoma postaciami zbójników, czy w „Łowach”, gdzie drzewa i kwiaty — krokusy — dopełniają dekoracyjnego rozplanowania całości. Ta dekoratywność wystąpi jeszcze silnie w bardzo oryginalnie skomponowanym „Luczniku”. Tutaj w grę rytmicznie zestawionych form wciągnięte zostały chmury, promienie słońca, szaty, a zarazem wybitnie dekoracyjnie potraktowane mięśnie nagiego ciała.

Widzimy, jak daleko odbiegł Skoczylas od epoki dawnego realizmu, jak dążność do konstrukcji obrazu usuwa na plan dalszy inne zagadnienia. Realizm występuje tylko w silnym modelowaniu bryły, poprzeczną siatką kresów do głównego kształtu. Dzięki technice czarno-białej całość obrazu tworzy jakby lekko wypukłą płaskorzeźbę. Ten sposób komponowania obrazu występuje

pierwszy odkrył Kazimierz. Jednakże najpoważniejsze rezultaty osiąga w pejzażu włoskim. W Poznaniu mieliśmy sposobność w T. P. S. P. oglądać cały cykl tych akwarel. Widać było w nich więcej świeżości i odczucia, więcej bezpośredniego wrażenia, a mniej wymuszonej sztywności i chłodnej spekulacji, goniącej za oryginalną formą. Przemawiały też silnie do widza nastrojem i romantycznością — i kolorem o przeważnie tonów zimnych, szlachetnie szarmonizowanych.

Jednakże znaczenie swoje w polskiej sztuce i miejsce czołowe między grafikami zawdzięcza Skoczylas swoim drzeworytom i to podhalańskim. W nich stworzył zupełnie odrębny charakter swej sztuki, opartej na motywach ludu. Nie była to bynajmniej tak zw. etnografika czyli kopjowanie ornamentu, czy też stroju ludowego. Z sztuki ludowej wziął szlachetną prostotę prymitywu, przetworzył artystycznie pierwiastki tkwiące w ornamentyce i stroju, ujął je w romantyczną legendę i owiał czarem nastrojowego pejzażu. Dzięki tym właściwościom sztuka jego nosi wybitne cechy narodowe. Swojem wystąpieniem porwał za sobą innych, wywołał silny ruch na polu drzeworyt-

Głowa górala (drzeworyt).

Główną jego zaletą było to, że odkrywa w swych uczniach indywidualności i rozwija je. Nie sugeruje ich swoją sztuką — jak to w pedagogii przeważnie bywa. Stosunkowo w krótkim czasie wyhodował u siebie gromadkę wybitnych talentów, z których wszyscy dzisiaj idą już po własnej linii rozwoju i w sztuce mają dość znane nazwiska. Zpośród nich wspólnie z E. Bartłomiejczykiem organizuje grupę grafików „Ryt”, znaną ze swych wystaw i w Poznaniu. Żywotność i stały rozwój tego zrzeszenia, to zasługa Skoczylasa. Również śmiało można stwierdzić, że dzięki jego szkole i dzięki silnemu ruchowi, jaki swymi pracami spowodował w naszym drzeworytnictwie. Polska zdobyła pierwsze obok Sowietów miejsce na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w Warszawie w r. 1933.

Lecz jeszcze na polu organizacji życia artystycznego położył Skoczylas wybitne zasługi. Jego duża kultura artystyczna, wielki takt, miły i koleżeński sposób odnoszenia się do braci artystycznej, pozwoliły mu jednoczyć, skupiać i organizować tak trudną i niezgodną społeczność, jaką są plastycy. Zaczęła się ta praca organizacyjna od utworzenia Stowarzyszenia Artystów „Ryt”, której był jednym z założycieli, potem przysłał kolej na „Ryt”, a wreszcie, jako dyrektor departamentu sztuki przy Min. W. R. i O. P. kieruje rozwojem życia artystycznego w kraju. Na tej placówce bodajże jego zasługą było stworzenie I. P. S-u, nowego salonu wystawowego w stolicy, w którym najnowsze i żywotne kierunki w sztuce znalazły swoje schronienie.

Śmierć jego nastąpiła za wcześnie. Odszedł w pełni sił, a sztuka polska straciła w nim twórcę — artystę i jednostkę wielkich zalet i wartości, która na polu organizacyjnym mogła jeszcze bardzo wiele zdziałać.

JAN MROZIŃSKI.

Nierawodne czynniki doskonałej urody

Żądać we wszystkich perfumeriach oraz składach aptecznych ng 5960

Czy żaglowka ta tonie? Bynajmniej, to tylko olbrzymia fala morska przesłoniła ją przed naszymi oczami, tak że widać jedynie potężne żagle.

ma moc czarodziejki. Umie kwietnemi swemi listkami, które zrywa się kolejno, udzielić odpowiedzi dziewczynie na jedno z najważniejszych pytań, czy jest, czy nie jest kochaną. I to właśnie teraz, kiedy wiosną staje się ta sprawa tak wysoce aktualną. To samo nadaje jej wielkie walory.

Erel.

124 potomek „bogini słońca”

W dniu 29 kwietnia r. b. 70 milionów Japończyków święciło uroczyste 34-tą rocznicę urodzin cesarza Hirohito, który wstąpił na tron w grudniu r. 1926 po śmierci swego ojca, cesarza Jōsjihito.

Zgodnie z tradycją japońską, Hirohito uważany jest za 124-go potomka w prostej linii bogini słońca Amaterasu. Po japońsku tytuł cesarza Kraju Wschodzącego Słońca brzmi „tenszo” (niebiański władca) lub „tenszi” (syn nieba), tytuł zaś „mikado”, nadawany cesarzowi japońskiemu przez Europejczyków, znaczy dosłownie „czcigodne wrota” i pochodzi od cesarskiego kultu w pierwotnej religii Japończyków. W Japonii tytuł ten zachował się jedynie w poezji.

Cesarz Japonii jest osobą nietykana w absolutnym znaczeniu tego słowa. Nie zdarzyło się jeszcze, by ktokolwiek odważył się w Japonii krytykować osobę mikada lub opisywać dynastję z historycznego punktu widzenia. Niema dotychczas w Japonii ani jednego dzieła, poświęconego historycznej krytyce dynastji lub instytucji cesarskiej.

Cesarz japoński jest najbardziej czczonym monarchą świata. Ponieważ, zgodnie z tradycją, należała mu być jako potomkowi bogini słońca boska cześć, wolno n. p. spoglądać nań tylko podnosząc oczy ku niemu, a nigdy zgóry, to też w czasie przejazdu cesarza nie wolno nikomu patrzeć z okien domów. We wszystkich szkołach, w każdej klasie na honorowym miejscu wisi portret mikada, przed którym codziennie uczniowie kornie się pochylają. Nad całociąg portretu czuwa zarówno ciało nauczycielskie, jak i uczniowie, chroniąc go od zniszczenia niby najświętszą relikwię. Niejednokrotnie zdarzało się, że w czasie pożaru uczniowie lub nauczyciele ulegali ciężkim poparzeniom lub nawet tracili życie, ratując portret cesarza przed zniszczeniem w płomieniach.

Mikado jest nie tylko najbardziej czczonym monarchą świata, ale jest też najbogatszym ze wszystkich panujących. Skarb japońskiego domu cesarskiego jest zupełnie niezależny od skarbu państwowego i administrowany przez specjalnego „dyrektora finansowego” w randze ministra. Na fortunę mikada składają się przede wszystkim leśne domeny Japonii, których jest osobistym właścicielem. Poza tem rodzina cesarska posiada olbrzymie ilości akcji największych towarzystw japońskich. Mimo to obecny cesarz Japonii prowadzi bardzo skromny tryb życia i cały dwór cesarski idzie za przykładem mikada. Wszystkie jednak ceremonie dworskie odbywają się z wielkim przepychem. tego bowiem „domaga się” i to lubi naród japoński. Podobno koronacja cesarza Hirohito kosztowała aż 300 milionów jen.

Dzień cesarza Hirohito jest niezwykle pracowity. Już przed dziesiątą rano mikado przyjmuje swoich ministrów, poczem, po wypełnieniu uroczystego obrzędu adoracji przodków, odbiera od swego sekretarza sprawozdanie z wydarzeń dnia. Potem następują godziny audjencji: ambasadorowie i przedstawiciele państw obcych, uczeni, poci i inni defilują w wielkiej sali przyjąć pałacu cesarskiego. Dużo czasu zajmują cesarzowi sprawy wojskowe, on to bowiem, zgodnie z konstytucją japońską, „osobiście sprawuje naczelną dowództwo armji” i od niego bezpośrednio zależni są nie tylko ministrowie wojny i marynarki, ale i szefowie sztabów głównych armji lądowej i marynarki.

Przy
Reumatyzmie
Artretyzmie i
Podagrze

STOSUJE SIĘ
TABLETKI

Togal

PRZYNOSZĄ ULGĘ I UŚMIERZAJĄ BÓLE!

ng 0943/46

Ale i to nie wyczerpuje jeszcze dnia pracy mikada: cesarz Hirohito jest zamiłowanym biologiem i niejedną godzinę spędza w najnowocześniejszym urządzone laboratorium w swoim pałacu w towarzystwie biologów japońskich. Ponadto jako znakomity kawalerzysta i pływak poświęca też często ulamki wolnego czasu swoim ulubionym sportom.

Dla milionów Japończyków najważniejszą sprawą są religijne funkcje monarchy. W kraju, który szczyci się najnowocześniejszymi zdobyczami kulturalnymi i najnowocześniejszą techniką, cały prawie naród przypisuje największe znaczenie tym chwilom, gdy „stojąc między żywymi i umarłymi, mikado składa w imieniu narodu pokłon duchom tych, którzy odeszli”. Niezachwiana wiara w boskie pochodzenie mikada, cześć i miłość dla niego są tym uczuciowym czynnikiem, który tworzy jeden z filarów potęgi mocarstwowej Japonii.

Gdy ziemia się trzęsie...

Katastrofa, która się rozegrała na wyspie Formozie, straszliwie w swych skutkach trzęsienie ziemi, zwróciło znowu uwagę świata na tę część Pacyfiku, gdzie lądy ulegają co pewien czas wstrząsom podziemnym. Formoza należy do Japonii i tak samo, jak ona nawiedzana jest od czasu do czasu przez katastrofy charakteru tektonicznego lub wulkanicznego. Tym razem trzęsienie ziemi, jak twierdzą geologowie, miało charakter tektoniczny, t. j. przyczyną jego musiało być usunięcie się mas ziemi głęboko pod powierzchnią morza.

Aczkolwiek potężna w wymiarach katastrofa, która dotknęła Formozę, nie może się równać z klęską, której terenem była Japonia w 1933 roku. Wówczas to w Jokohamie, gdzie znajdował się ośrodek trzęsienia, zapadły się w morze potężne mola, wielkie gmachy rozlatywały się jak domki z kart, ziemia pękała, a w olbrzymich i głębokich szczelinach niknęli ludzie bez śladu, jak mrówki. W tej Jokohamie znajduje się jedyne w swoim rodzaju muzeum — muzeum trzęsień ziemi. Znajdujące się tutaj fotografie przedstawiają ulice przed i po katastrofie, w salach można oglądać domek drewniany, który został wygrzebany z ziemi, wagony tramwajowe pogięte i splaszczone, maszty i słupy żelazne powyginane i powykręcane jakby to były cienkie druczki. Liczne wykresy statystyczne rozwieszane na ścianach informują zwiedzających o rozmiarach i skutkach trzęsień ziemi w ostatnich latach.

Muzeum w Jokohamie należy do tych rzadkich zbiorów, o których powiększenie i z bogaceniem dla nie człowieka lecz natura. Reka ludzka jest tu zbędna, „materiał” dostarcza katastrofa. Obecnie, po klęsce, jaka nawiedziła Formozę, muzeum Jokohamskie „zbogaci” się napewno o szereg okazów, które świadczyć będą o przewadze sił przyrody nad cywilizacją ludzką nawet w jej dotychczasowym rozkwicie. Gdy ziemia się trzęsie i ugina pod stopami człowieka, gdy rozwierają się jej przepaście, obraca się w ruinę i perzynę wszystko, co człowiek wybudował i postawił na powierzchni ziemi. Muzeum w Jokohamie i jego zbiory są ciągle żywym i donośnym memento.

M.K.

Biegun Północny schronieniem na wypadek wojny

Pismo amerykańskie „The Portland News” ogłosiło wśród swych czytelników ankietę na temat: „Dokąd się schronić na wypadek wojny?”. Na ankietę nadesłano mnóstwo odpowiedzi. Większość czytelników głosowała za wyspami Pacyfiku z wyjątkiem Hawaj, gdzie Amerykanie wybudowali fortyfikację przeciw ewentualnemu najazdowi Japonii. Kanada zajmuje drugie miejsce wśród krajów budzących zaufanie swą pokojową postawą. 11 miejsce w ankiecie zajmuje Szwajcaria, postawiona przez czytelników „Portland News” na pierwszym wśród państw europejskich. 270 czytelników dziennika amerykańskiego głosowało za Biegunem Północnym, jako miejscem, gdzie można na najbezpieczniej schronić się na wypadek wojny. (r)

Z naszej przyrody

Run wiosenna — Złota kwiatogłówka mniszka — Nieuściepliwosć trawy — Jaskry kostrzewy i mniszek — Łańcuchy do pasa z głąbika mniszka — Ziele lekarskie — Mniszek wskazuje godziny — Kwitnie od najwcześniejszej wiosny do późnej jesieni — Korzenie mniszka w apteczkach domowych naszych babek — Ziola w lecznictwie — Mniszek w kosmetyce — Stokrotka towarzysza mniszka — Wątle i drobne kwiecie, ale nie bez kokietery — Stokrotka ziele czarodziejskie — Co umie wróżyć? — Jej wróżby aktualne

Trawa na trawnikach mimo pogody niepewnej wyrasta już bujniej i przybiera świeżą barwę runi wiosennej. Znikają żółtkie i zwiędłe żółtka, przyziemne i trawa odzyskuje „formę”.

Z kwiatów zjawia się mniszek. Wykwita wśród traw złotą kwiatogłówkę w wazonikach zielonych okrywek.

Umie mniszek poradzić sobie z nieuściepliwoscią trawy, która idąc ławą nie znosi innego ziela. Rozkłada on już zimą tuż przy ziemi liście i rezerwuje tym sposobem miejsce dla siebie. Pod jego liśćmi trawka nie wzejdzie.

Teraz, na początku wiosny kiedy innych kwiatów jeszcze niema, stanowi on pewne wśród traw urozmaicenie. Na kobiercu traw szmaragdowym płoną jego płomyczki. Chwilowo nie wyrasta wysoko, ale niechno znajdują się w jego sąsiedztwie jaskry lub kostrzewy, wówczas umie dorosć im wzrostem i tym sposobem zdobyć dla siebie miejsce na słońcu.

Jego głąbik (łodygi niema) jest w środku pusty, z czego korzystają dzieci, aby go zwijać w ogniwe łańcucha. Wcale efektywnie wygląda mała parka ze zwieszającym się u szyi do pasa łańcuchem.

Mniszek zarasta nie tylko trawniki i łąki, lecz pojawia się także na rumowiskach, przychaciach i pod płotami. Z ukrytego w głębi kłacza wypuszcza listki odziomkowe i rozkłada się rozetką na ziemi. Mniszek nie jest zielskiem niepotrzebnym, ani chwastem, o czem świadczy już jego nazwa botaniczna: mniszek lekarski (tarraxacum officinale). Cała roślina ma ciecz mleczną, którą dziewczęta na wsi wytrawiają brodawki, o ile pojawiają się na niewłaściwym miejscu, jak na przykład na końcu nosa. Wszakże skuteczniejszą ma być żółta ciecz glistownika (wkrótce zakwitnie), a jeszcze skuteczniejsze biały sok wilczomleczka. Ze świeżych listków mniszka robią na południu sałatę, która ma także leczyć choroby kiszki. Liście mniszka mają po bokach nierówne wcięcia, przypominające zęby piły. Mniszek ma tę jeszcze zaletę, że wskazuje godzinę. Po południu o godzinie czwartej otula się kwiat okrywą i przyjmuje wygląd

nierozwiniętego pączka, czem nas intriguje.

Kwiatolów mniszka złożony jest z licznych kwiatków języczkowych. Po zapyleniu wyrostki słupka tworzą efektowną kulę utkaną z puszków, który łatwo zdmuchnąć. Ma on być symbolem męskiej stałości. Wygląda ta kula efektywnie, jak latarnia. Mniszkowi nie szkodzi ani kosa ani łopata, ponieważ co roku z metrowego w ziemi korzenia wyrasta. Zapachu nie posiada żadnego, smak ma całe ziele słono-gorzkie, szczególnie korzeń, zawiera bowiem insulinę szczególnie obficie w jesieni, dalek ślady garbniku i sił. W czasach obecnych, kiedy ziola w lecznictwie stały się tak modne, mniszek jest szczególnie ceniony. Do użytku lekarskiego zbiera się tylko korzeń w jesieni, albo wczesną wiosną. Należy go dobrze wymyć, a po wymyciu osuszyć.

Z całej rośliny korzeń tylko idzie na użytek leczniczy. Jako wyciąg gęsty, w aptekach używany jest do zrabiania masy pigułkowej. W odwarze do picia nazywa się korzeń przy chorobach wątroby, przy kamieniach, stwardnieniu, żółtaczce, a także przy schronicznym zaparciu stolca i hemoroidach w połączeniu z innymi ziołami.

Korzenie mniszka znajdowały się dawniej, u naszych babek, w każdej apteczce domowej i cieszyły się wielką estymą.

*

Równocześnie z mniszkiem pojawiły się w trawie stokrotki, mimo chłodu i soty, któżby ich nie znał? Mniszek rozsiadł się liśćmi dużymi, rozłożystymi z widocznym z daleka złocistym kwiatogłowem, hardo i niemal zawadajacko, gdy natomiast stokrotki wątle i drobne kwiecie białe, wprawdzie nieśmiało, ale nie bez pewnej kokietery wychylają główkę z trawy i rozglądają się ciekawie po świecie.

Jeżeli mniszek jest zielelem lekarskim, leczącym, jak wyżej cały tuzin chorób, to stokrotki niema w spisie żadnym ziół aptekarskich.

Zato jest stokrotka czarodziejką,

Jutro, w niedzielę, wieczorem ostatnie przedstawienie operowe „Cyrulik sewilski” z czołowymi siłami operowymi i z występem gościnnym Zeno-

na Dolnickiego. Rewelacyjne dekoracje projektu art. malarz Z. Szpingiera. Przy pulpicie kapelmistrzowskim dyrektor dr. Zygmunt Latoszewski.

RYTM I WIGOR SERCA

oto co trzeba zachować w życiu najdłużej. Przy sklerozie, artretyzmie, przewlekłych cierpieniach dróg oddechowych. Ap'eka Mazowiecka poleca znany od lat Sok czosnku marki f. f. Prospekty wysyłamy bezpłatnie. Warszawa, Mazowiecka 10.

ng 9904

RUCH KOBIECY

Rok owocnej pracy narodowej i społecznej

Znakomitym przeglądem bogatej w owoce działalności Narodowej Organizacji Kobiet, było doroczne walne zebranie, które się odbyło we wtorek ubiegły.

Obrady zainaugurowało zwięzłe przemówienie przewodniczącej N. O. K. na m. Poznań, p. Zofji Zółtowskiej-Dąbrowskiej. Nawiązała do podniosłych chwil, jakie przeżyła patriotyczna i religijna Wielkopolska w pielgrzymce do prastarego Gniezna, — znajdując tam u prochów św. Wojciecha, w bazylice gnieźnieńskiej i jedynego w Polsce pomnika Bolesława, krzepiącą serca otuchę. Z otuchą i wiarą wypływającą z tych źródeł należy przystępować do dalszej pracy, której program tak jasno zakreśliła sobie Narodowa Organizacja Kobiet od dawnych już lat.

Wyczerpujące sprawozdanie z działalności N. O. K. przedłożyła przewodnicząca wojewódzka posłanka Helena Grossmanówna. Poraz pierwszy ze względu na zmiany organizacyjne sprawozdanie obejmowało działalność całej N. O. K. w Poznaniu. Warunki pracy trudne niewątpliwie, były jednak dla wielu członkiń bodźcem do większego wysiłku opromienionego wiarą w zwycięstwo dobrej sprawy. Mimo reorganizacji, działalność jest sprawna, gdyż do zarządu wchodzi przedstawicielki wszystkich dzielnic miasta.

Organizacja ma liczny zastęp członkiń i grono sympatyczek, szerzących idee programowe z pożytkiem dla sprawy. Członkini N. O. K. i długoletnia działaczka p. Anna Smoczyńska jest radną miejską, a dzięki jej wytrwałej i ofiarnej działalności w samorządzie miejskim zaznacza się tam zrozumienie dla wielu pożytecznych dzieł społecznych. Innym odcinkiem jej pracy wyróżnionej na zjeździe „Opieki Polskiej” jest praca dla emigracji polskiej zagranicą i opieka nad powracającymi masowo do kraju reemigrantami. Reprezentantką N. O. K. w Sejmie jest, jak wiadomo, posłanka Grossmanówna.

Wspomnieć wypada choćby pobieżnie tylko o innych odcinkach pracy jak np. odcinkach dziecięcych „Warty”, gdzie panie z N. O. K. z niestrudzoną Magdaleną Zerbową, pracując nad tem, by dzieci miejskie miały w lecie powietrze i słońce, zabawę i obfity posiłek.

Na podkreślenie zasługuje ścisła współpraca z wieloma organizacjami. Należy więc N. O. K. jako członek do Polskiej Ligi Przeciwdziałkowej, Opieki Polskiej nad Rodakami na Obczyźnie, bliska współpraca łączy tę organizację z Wydziałem żeńskim Sokolic, Towarzystwem kolonii wakacyjnych „Stella”, harcerstwem, i kil-

ku innymi jeszcze organizacjami.

Nad wyraz miły oddźwięk znajduje praca oświatowa mająca na celu propagandę dobrych pism na Kresach Wschodnich, a w szczególności w województwach stanisławowskim, tarnopolskim i lwowskim. Czytelnicy tych pism zwracają się do pań inicjatorów z wyrazami wdzięczności, którą też wyrażają pod adresem wydawnictw „Przewodnika Katolickiego”, „Orędownika” i „Ilustracji Polskiej”. W dzielnicy świętołazarskiej, członkini Nar. Organizacji Kobiet pułkownika Krzyżagórska i mec. Szeibowa pracują gorliwie wśród nędzy na Wesołem Miasteczku. Zorganizowana pomoc dla powodźnian, przesłana bezpośrednio pod adresem ks. Gołaba, nad Dunajcem, do jego parafii, spotkała się z wdzięcznym uznaniem, które niech stanie się najlepszą nagrodą dla tych pań, które ofiarnie przepracowały przy szyciu bielizny i ciepłych rzeczy dla powodźnian. Opiekę znalazła też ucząca się niezamożna młodzież, dzieci polskie z Niemiec przyjeżdżające do Polski na wakacje, spotykały opiekunki z N. O. K. tak przy wyjeździe, jak i podczas wyjazdu z Polski.

Wyczerpujące sprawozdanie ze stanu kasy przedstawiła p. red. Kędzierska, jako skarbniczka N. O. K. i przedłożyła budżet na rok następny. Szczegółowe sprawozdanie z opieki nad powodźnianami i podobnej akcji społecznej przedłożyła sekretarka p. Halina Marcinkowska.

Oklaski dla referentek, były wyrazem uznania dla ofiarnej pracy zarządu w minionym roku. Pracę skarbniczki p. Walerji Kędzierskiej, wyróżniła we wniosku komisji rewizyjnej o pokwitowanie p. Długolecka.

Wobec tego, że zarząd w myśl wymogów statutowych oddał swe mandaty do dyspozycji walnego zgromadzenia, dokonano wyboru nowego zarządu, który się pomiędzy sobą ukonstytuuje. W skład zarządu weszły panie: Zofja Zółtowska-Dąbrowska, Helena Grossmanówna, Helena Domagalska, Jadwiga Wrzesińska, Jadwiga Kwasiebska, Halina Marcinkowska, Walerja Kędzierska, Władysława Krzyżagórska, Anna Smoczyńska, Władysława Wolska, Zofja Zychlińska, M. Cybichowska, Magdalena Zerbowa i Kubicka. W skład komisji weszły panie: Śniegocka, Słomówna, Marcinkowska, Długolecka i Krajnowa.

Podniosłe w swym przebiegu i harmonijne nad wyraz obrady zamknęła p. przewodnicząca apelem do gorliwej i wytrwałej pracy w myśl szczytnych haseł, którym mimo napotykanich przeszkód służy nieprzerwanie niespożyta w swej działalności N. O. K. (kl)

Kongres stambulski

Dwunasty kongres „Międzynarodowego Związku Kobiet” zgromadził w Stambule delegatki 30 narodów, m. in. również i Polski. Kongresy takie odbywają się co trzy lata, i tak od r. 1921 notujemy następujące: w Genewie, w Rzymie, Paryżu i Berlinie.

Kongres w Stambule to manifestacja „Związku kobiet tureckich” na cześć Mustafy Kemali, który będąc rzecznikiem postępu powołał i kobiety do współudziału w życiu publicznym. Złożyły więc Turczynki zasłony z tarczy, symbol ignorancji i słabości, poczęły kształcić się, organizować i pracować społecznie.

Nie od razu jednak zerwano z mentalnością dawną, a większość Turczynnek żałuje, że postęp pozbawia je przy-

wilejów, ochrony i rycerskości męskiej. — Istnieją też jeszcze w Turcji wsi i miasteczka, gdzie kobiety żyją w odosobnieniu i zamknięciu, wierne dawnym tradycjom, w starotureckich strojach i zawojach. Odnosi się to nie tylko do kobiet starszych, broniących się przed niezrozumiałym dla nich postępem, lecz i do młodszych dziewcząt, sprzeciwiających się nowym zarządzeniom władcy Turcji i pragnących zachować strój i obyczaj minionych pokoleń matek i babek. Reakcja ta jest zrozumiała na tle długiej niewoli Turczynek, oraz izolacji od prądów zachodnich, zwłaszcza w okolicach oddalonych od dróg komunikacyjnych.

PREZYDENT STAMBUŁU OTWIERA KONGRES KOBIEC

Biblioteka o kobietach

Marguerita Durand, pisarka paryska i redaktorka tygodnika dla kobiet, ofiarowała stolicy Francji cenną swą bibliotekę, zawierającą 12 000 tomów, a złożoną wyłącznie z dzieł, pisanych przez kobiety o kobietach.

Zarząd miasta Paryża przyjął z wdzięcznością — jak donoszą dzienniki paryskie — ten hojny dar, może jedyny w swoim rodzaju i nadał otrzymanemu zbiorowi nazwisko jego ofiarodawczyni.

Oprócz książek „Biblioteka Marguerity Durand” zawiera też liczne rękopi-

sy, portrety słynnych kobiet, czasopisma kobiece, stare dzieła, które pani Durand zbierała przez długie lata, poświęcając na to wszystkie swe zarobki.

Pielgrzymka 4. VI. — 14. VI. do
RZYMU zł. 395.—

wraz ze zwiedzaniem
Wenecji, Padwy, Florencji, Neapolu i Wiednia.

WAGONS-LITS/COOK, Poznań, Br. Pielgrackiego 12. Tg 831

Czerwone paznogie

Elegancka cukiernia. Stoliki szklane, meble stalowe, światło sący się dyskretnie różową poświatą z obrzeży ścian, służba przesuwa się dyskretnie pośród stłoczonych gości. Dużo jest kobiet pośrodku sali, trochę płci brzydszej po kątach. Toalety wiosenne koloryzują do wtóru świeżym kwiatom rozstawionym tu i tam w kryształach.

I oto po chwili wyodrębniają się poszczególne fragmenty wielkomięskiego widowiska. Tu brwi wyskubane z czoła i biegnące wężową, cienką linią, gdzieś w oddaleniu od oka. Tam usta namalowane za blisko nosa barwy pomidora, tam znów usta zanadto obsunięte ku brodzie koloru buraka, i jeszcze przy innym stoliku usta zanadto rozciągnięte długą linią ku obu uszom barwy pośredniej między różą, a kakaem. Tło dla takich ust jest o tej porze roku już zazwyczaj w tonie oliwkowym, markujące opaleńnię wiatrów wiosennych z mocniejszą nasileniem różu na policzkach. A czy? Podcienione błękitem i zielenią, pośrebrzone i pozłocone pyłem kunsztownym na rzęsach. Widowisko jest dziwne, trochę nieludzkie. Maski twarzy uśmiechają się czasem Marleną Dietrich, czasem Gretą „Garbą”, a bardzo rzadko uśmiechem przyrodzonym i oryginalnym pani Helci, czy Zosi.

Wzrok oszołomiony opada teraz na stolik, na ręce. I oto, ponad talerzykiem z ciastkami ukazują się palce o krwawych, błyszczących „pazurach”. I teraz, reszta pozorów rzeczywistości znika, jawi się wizja nieprawdopodobna: dzungli. Te straszliwe, czerwone paznogie, niesłychanie nieapetyczne w zestawieniu z niewinnymi ciastkami noszą na sobie piętno przedziwnej drapieżności. Wydaje się w danej chwili, że kobiety, zgromadzone w cukierni zarzuciły nagle cywilizację wielu stuleci i upodobały sobie atawistyczną przeszłość w prymitywnym pustkowiu. Jaskinia przedhistoryczna oto tło na odpowiednie dla tych krwawych palców.

Ale damy o czerwonych paznogciach mają ruchy niewinne, starają się zachowywać z wdziękiem i gracją. Ta dysharmonia potęguje jeszcze bardziej potworność widowiska. Widz, oszalały wypadł z kawiarni i pędzi na przedmieście, sądząc, że tam może znajdzie kobietę-człowieka, takiego, jakim stworzyła go miłosierna przyroda.

Mały, zapadły w beton ulicy domek, przykrzywiony od starości, wyglądający w świat przygniecionym okiem maleńkich kwadratowych okienek. Ulica spadziasta, biegnąca w spiralach ku rzece, opadająca wydeptanymi stopniami coraz niżej, ku łąkom podmiejskim, gubiąca się w ubogich podwórkach, ginąca wśród szop, baraków, nieużytków. Nędza wieje z ką-

tów, blade twarze dzieci świecą z głębin oczu natarczywością głodu i niepokojem krzywdy, która nie kończy się nigdy. Starcy chowają wyleknione, skulone postacie w ciemnych wnękach niskich drzwi.

I oto biegna uliczką podmiejską trzy dziewczęta, robotnice fabryczne, w ciepłe popołudnie sobotnie wolne od pracy. Sylwetki ich odcinają się zdaleka wdzięcznym rysunkiem na tle czarnych i szarych ścian. Można sądzić, że oto ukazą się twarzyczki od pracy nieco pobladłe, ale świeżości pełne i uśmiechające się ufnie do życia beztroską młodości. W tej chwili jednak dziewczęta przystają, i, wszystkie trzy, jakby na umówione hasło wyciągają z torebek lusterka, puder, ołówki. Odbywa się precyzyjna robota farbiarska. Brwi zostają znów umieszczane daleko na czole, łukiem karykaturalnie wykrzywionym, usta otrzymują nowy rysunek nieprzystosowany do tego, który tam był przedtem, puder żółtawy, usuwa resztę naturalnego rumieńca, a rzęsy nałożone pastą drżą nerwowo, nadmiernie obciążone. A ręce? Te spracowane ręce robotnicy, którym należy się odpoczynek i poszanowanie? Ręce mają znów owe potworne krwawe paznogie, działające ohydnie w tem otoczeniu rzeczywistej nędzy, gdzie zdaje się, że łzy, pot i krew płyną naprawdę ryszotkiem.

Mimowoli budzi się pytanie, czy młode osoby nie odjęły sobie ostatnich

groszy od ust, nie dojadły i nie dospały, aby móc nabyć te wszystkie okropności kosmetyczne?

A tymczasem przyroda stroi się w swoją szminkę naturalną, zieleni, kwiecia i słońca, harmonizując doskonale nawet z tą nędzną panoramą przedmieścia. Rzeka błękitnieje gdzieś w dole, przyjmując refleksy różowych chmur, drzewa wypuszczają paki i liście, rokrocznie te same i zawsze piękne. Nie potrzeba tu sztucznego korygowania przyrody, bo taka, jaka jest — stanowi właśnie rzeczywiście piękno.

Tylko kobieta, o której mówi się, że jest piękną nie rozumie z odwiecznych praw przyrody. Z dzieciną naiwnością zniekształca własną postać, malując po sobie „kicze”, których nie powstydziliby się najdumniejszy malarz pokojowy.

I najciekawsze w tych wszystkich zjawiskach jest to, że właśnie czasy współczesne przyniosły ze sobą wielki rozkwit kultury ciała, higieny, kosmetyki lekarskiej, wychowania fizycznego i sportu. Ale rezultaty praktyczne tego renesansu kultury fizycznej są odwrotne do tego, czem być powinny. Zamiast korygowania pewnych niedoborów wyglądu i przystosowania go do właściwości naturalnych, kobieta przeciwstawia się przyrodzie i dobrowolnie odbiega od niej robiąc ze siebie karykaturę.

JULJA WĘGIERSKA.

Warszawa, w kwietniu.

Brać leśna obchodzi swe święto

Piętnastolecie Koła Leśników

W dniu wczorajszym rozpoczęły się w Poznaniu uroczystą mszą świętą, odprawioną o 9 rano przez ks. prob. Lewandowskiego w kościele na Sołaczu, uroczystości jubileuszowe Koła Leśników U. P., połączone ze zjazdem leśników-absolwentów U. P.

Na mszy byli obecni pp. profesoria wydziału roln.-leśnego z rektorem U. P., członkowie Koła Leśników oraz leśnicy-absolwenci U. P., zajmujący dziś poważne stanowiska w służbie państwowej i prywatnej.

Z kościoła uczestnicy uroczystości udali się na folwark uniwersytecki na Sołacz, gdzie nastąpiło odsłonięcie pomnika prof. J. Rivolego. Po odegraniu przez leśniczych hejnału na rogach myśliwskich, prezes absolwentów p. inż. Wójtowicz przekazał po krótkim przemówieniu pomnik Zmarłego rektorowi U. P., który, podkreśliwszy zasługi prof. Rivolego dla leśnictwa polskiego, odsłonił pomnik.

Z kolei złożony został wieniec świecowy, poczem dłuższe przemówienie, poświęcone pamięci Zmarłego, wygłosił p. prof. dr. K. Stecki, dziekan wydziału roln.-leśnego, nawiązując w nim do jubileuszu i zjazdu i zaznaczając, że Poznań ma najlepsze warunki dla nauki leśnictwa. Tytuł leśnik-poznańczyk — kończył — winien być dumą waszą, leśnicy.

Uroczystość zakończyła się odegraniem na rogach myśliwskich marsza leśników.

AKADEMJA LEŚNIKÓW

O godz. 17-tej w auli U. P., której scenę, jak i portret zmarłego prof. Rivolego, ustawiono około mównicy, udekorowano pięknie zielenią, odbyła się uroczysta akademja.

Otwarcia jej dokonał przew. komisji organ. p. dr. inż. Mroczyński, witając przedstawicieli U. P., instytucji pokrewnych, gości i kolegów, poczem przemówił rektor U. P., wyrażając przekonanie, w związku z zamierzoną likwidacją sekcji leśnej, że nauka akademicka musi zwyciężyć.

Kurator Koła Leśników p. prof. dr. Biehl w ciepłych słowach podkreślił przywiązanie młodzieży do U. P. i obustronny serdeczny stosunek Uniw. i jego wychowanków. Z kolei przemówienia powitalne wygłosili delegaci dyr. lasów państw., poznańskiego oddziału Związku Leśników, Związku Rolników, wychowanków U. P., Związku Zawod. Roln. i Leśników z wyższem wykształceniem, W. S. G. W. w Warszawie i koła rolników poznańskich. Wszyscy mówcy byli gorąco oklaskiwani. Po odczytaniu depesz gratulacyjnych prezes Koła Leśników U. P. p. A. Borkowski zdał sprawozdanie z działalności koła za 15-lecie. Koło wykazało wielką żywotność. Na 482 absolwentów, członków koła, 252 zajmują stanowiska państwowe, 79 prywatne, 84 pracuje w samorządzie i innych instytucjach. Za ledwie 3 proc. ogólnej liczby absolwentów stanowią bezrobotni.

Referat p. t. „Wiedza leśna w pracy leśnika” wygłosił p. dr. inż. T. Perkitny. Prelegent zobrazował typy młodych leśników i dał wyraz przekonaniu, że oparcie się leśnika na wiedzy przyrodniczej, technicznej i ekonomicznej tworzy właściwą wiedzę leśną, dającą pełną gwarancję pracy owocnej. Wywodów prelegenta, ujętych w piękną formę, wystuchano z wielkim zainteresowaniem, darząc go rzesistami oklaskami.

Na zakończenie p. dr. inż. Mroczyński podziękował obecnym za zaszczytowanie swym przybyciem jubileuszowej akademji, poczem odśpiewano

„Gaudeamus”.

O godz. 20-tej w Klubie Leśników na Sołaczu odbyła się kolacja koleżeńska. (sk)

Zjazd Delegatów Tow. Miłośników Akwariów

Uczczenie 25-lecia prasy redaktora p. Z. Loreca, pierwszego w Polsce ilustratora przyrodniczego

Wczoraj o godz. 9,15 rozpoczął się mszą św. w kościele OO. Franciszkanów zjazd del. Tow. Mił Akwariów i Terrarijów. Obrady odbywały się w sali Tow. Przyjaciół Nauk. Zagał je prezes Tow. Miłośników Akw. i Terrarijów w Poznaniu p. dr. Werner.

Powitał on przybyłych na zjazd, poczem omówił zasługi redaktora p. Z. Loreca z okazji 25-lecia pracy na polu miłośnictwa Akwariów i Terrarijów.

Z kolei delegaci składali życzenia oraz dyplomy członka honorowego dla Jubilata.

Po uczczeniu zasług nastąpiły obrady, którym przewodniczył Jubilat. Sprawozdanie z dotychczasowej działalności komisji organizacyjnej złożył p. dr. Werner, kasow. skarbnik Odczytane projekty statutu i dyskusja nad nim zajęły lwią część obrad. Projektowany statut z poprawkami został przyjęty.

Następnie wybrano zarząd z prezesem p. dr. Wernerem na czele, komisję rewizyjną i rozjemczą. Po ustaleniu prowincjonalnych komitetów redakcyjnych, przedyskutowaniu projektu ubezpieczenia grupowego i wol-

nych głosach i wnioskach zarządzono przerwę obiadową.

O godz. 17 uczestnicy zjazdu zjedli „Akwarium” w Palmiarni Parku

P. ZYGMUNT LOREC

Wilsona i byli na otwarciu czytelni, którego dokonał prezes p. dr. Werner. (sk)

Komornicy z całej Polski w Poznaniu

i obradują nad sprawami zawodowymi w gmachu sądu okręgowego

W dniu dzisiejszym odbywa się w Poznaniu po raz pierwszy zjazd delegatów Zrzeszenia Komorników Sądowych z całej Polski.

Zjazd rozpoczął się uroczystem nabożeństwem w kościele św. Marcina oraz złożeniem wieńców na grobie powstańców na Górczynie.

O godz. 10,30 w sali nr. 66/67 poznańskiego sądu okręgowego rozpoczęły się obrady przy udziale przedstawicieli sądownictwa, prokuratury, urzędników sądowych oraz przedstawicieli prasy.

Zebrał go prezes Poznańskiego Koła Zrzeszenia Komorników Sądowych p. J. Sankowski, który, witając zebranych, powołał do prezydium jako przewodniczącego komornika Foksowicza z Radomia, Lecha z Torunia, Łyszczynę z Katowic i Gałdyńskiego z Poznania.

Wiceprezes poznańskiego Zrzeszenia Komorników p. L. Daroszewski powitał delegatów i przybyłych gości, po-

czem wygłosił referat o celach i zadaniu zrzeszenia komorników sądowych. Prezes sądu okręgowego p. sędzia Kornicki w imieniu własnem i nieobecnego prezesa sądu apelacyjnego przywitał przybyłych delegatów, składając im życzenia. W imieniu rady adwokackiej przemawiał p. dziekan Koszewski, następnie kierownik sądu grodzkiego p. sędzia Warchałowski, w imieniu adwokatury p. dr. Kreglewski, w imieniu urzędników sądowych i prokuratorów okręgu apelacyjnego w Poznaniu długoletni prezes tej organizacji p. Władysław Hostyński.

Po przemówieniach powitalnych referat na drażliwy temat „Komornik i społeczeństwo” wygłosił redaktor komornik Grzyb z Warszawy. Wśród gości zjazdu widać było również sędziów Szymanównę, Kazowskiego i Gawłasa. Zjazd trwa. Zostaną na nim złożone sprawozdania ustępujących władz, poczem po uchwaleniu budżetu na rok bieżący zostaną powołane nowe władze. (k)

Księgowi ziem zachodnich Polski domagają się ochrony prawnej

W dniu wczorajszym w Poznaniu obok licznych zjazdów odbył się również zjazd regionalny księgowych (bu-

chalterów i rzeczoznawców sądowych) Zachodnich Ziem Polski. Na zjazd przybyli delegaci województwa po-

znańskiego, pomorskiego i śląskiego.

Obrady zjazdu o godz. 17 otworzył w sali restauracji „Belweder” p. dyr. Marceli Scheffs, powołując do prezydium prof. W. S. H. Skalskiego, lektora U. P. prof. Marciniaka, prezesa Zrzeszeń związków księgowych p. Gawrońskiego i wiceprezesa Proroka.

Delegat władz centralnych z Warszawy p. Prorok wygłosił niezmiernie ciekawy referat o sytuacji księgowych, ich znaczeniu społecznem oraz o ich postulatach.

Mówca przedstawił całokształt warunków w jakich pracują księgowi, poruszając ich niedomagania zawodowe i moralne. Mówił o dużej rozpiętości umiejętności i wiadomości fachowych wśród 30 tysięcznej rzeszy księgowych.

Na przykładach z życia wykazał, że obniżenie poziomu moralnego wśród księgowych jest wynikiem ich zależności od sfer gospodarczych, pod presją których często prowadzić muszą księgi niezgodnie z ich wiedzą fachową (Zyrrardów. Wspólnota interesów itp.)

Wysunął więc postulat ochrony prawnej księgowych, ochrony z jakiej korzystają inne zawody. Domagał się wydania przez państwo ustawy, która by określiła kwalifikację i warunki pracy księgowego, oraz zapewniła mu w dziedzinie fachowej niezależność, w tym stopniu, aby mógł skutecznie przeciwstawić się naciskowi względów ubocznych.

Prelegent stwierdził, że na obniżenie powagi stanowiska księgowego wpływały w województwach centralnych elementy żydowskie, które przynoszą ujmę temu zawodowi.

Przyszła ustawa — według prelegenta, przez określenie kwalifikacji jakie powinien posiadać księgowy, musi stan ten z tych elementów oczyścić.

Projekt organizacji księgowych przedstawił p. prezes Gawroński.

W myśl tego projektu księgowi mogą być zorganizowani w Izby księgowych przy Sądach Apelacyjnych. Izby te mają nosić ten sam charakter, co izby wolnych zawodów.

Do izb mają być przyjmowani kandydaci odpowiednio przygotowani i przeegaminowani.

Izby mają być zupełnie niezależne od sfer gospodarczych. Izby mają być połączone w Naczelną Radę Księgowych.

Następnie p. Gawroński przedstawił starania związku w ministerstwach o wydanie takiej ustawy. Sprawa ta zainteresowała się ministerstwo sprawiedliwości, które w porozumieniu z min. przemysłu i handlu, wysłało sędzię sądu handlowego w Warszawie p. Gustawa Lautera na studia organizacji księgowych zagranicę.

Po tych referatach zjazd księgowych uchwalił rezolucję domagającą się wprowadzenia ochrony prawnej księgowych w myśl przedstawionych projektów.

Rezolucję tę postanowiono przesłać na ręce premiera i ministrów: sprawiedliwości, przemysłu i handlu. Na tem zjazd zamknięto. (k)

Zjazd dentystów polskich

W dniu dzisiejszym w lokalu zebrania „Pod Strzechą Budowniczych” (Sew. Mielżyńskiego 23), rozpoczęły się obrady Zjazdu Dentystów Polskich przy licznych udziałem lekarzy-dentystów z kraju, przeważnie z wojew. poznańskiego, pomorskiego i śląskiego.

Obrady zagał o godz. 10,30 prezes Związku Dentystów p. Kempniński, wygłaszając słowo wstępne.

Program obejmuje szereg krótkich referatów, wygłaszanych przez uczestników Zjazdu, a mianowicie reforma wewnątrzna Związku, nowy sposób walki wobec partactwa pokątnego, sprawa pisma zawodowego, kwestja etyki zawodowej, sprawa wystawy dentystycznej.

Po południu przewidziane są wykłady naukowe na tematy, związane z lecznictwem dentystycznym.

Wieczorem nastąpi zakończenie obrad i wspólna kolacja uczestników.

W niedzielę, 5 maja odbędzie się doroczne Walne Zebranie Związku Dentystów Polskich, z początkiem o godz. 10 w tym samym lokalu. (mz)

Składki i pokwitowania

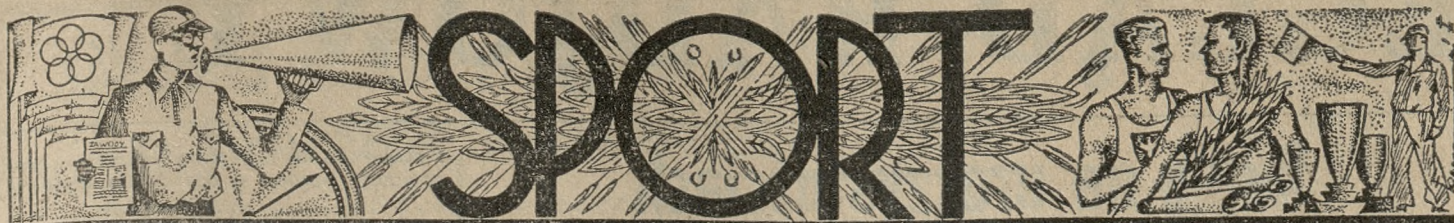
W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Z. K. z prośbą o zdrowie, opiekę i szczęśliwy powrót szwagra i syna, 1 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 153,50 zł.

UCZESTNICY WSZECHPOLSKIEGO ZJAZDU ZŁOTNIKÓW I ZEGARMISTRZÓW W POZNANIU

(Fot. Kaczor, Poznań)

Zwycięstwo Poznania

„A. Z. S.” Poznań — Łódź 63:59

Reprezentacja Łodzi przybyła osłabiona brakiem Wajsówny, która zgłosiła już akces do poznańskiego Sokoła, to też Łódź niewiele miała do powiedzenia. Mimo to górowała reprezentacja Łodzi nad Poznaniankami w konkurencjach technicznych, lecz wygrał „AZS”, posiadając lepszy materiał biegaczek. Mimo, że imprezę przeplatano kilku biegami męskimi, miała ona przebieg przewlekły i zbyt duże były przerwy. Informowanie publiczności pozostawia jeszcze zawsze do życzenia. Chociaż megafony już działały, to jednak lepiej zrozumieć można było zapowiadacza do megafonu, niż sam głos z megafonu wychodzący. Słyszmy natomiast od osób równocześnie przechodzących Górą Wildą, że tam słychać było megafony wyraźnie i dobitnie. Wynikałoby z tego, że głośniki źle są ustawione i należałoby pod tym kątem przeprowadzić próby.

Jak dawniej skokom, tak ostatnio, zdaje się, rzutom służy teren poznański, a z tych znów specjalnie oszczędził. Dobrze jeszcze mamy w pamięci świetne wyniki Turczyka i Lokajskiego, a tu znów

KWAŚNIEWSKA WYNIKAMI 40.63

pobiła własny rekord polski. Poza tym tylko jeszcze Plucińska wynikiem 14.6 sek. ustanowiła nowy rekord łódzki w biegu na 60 m przez płotki. Zawodniczki „AZS” bardzo słabe, można nawet powiedzieć bez przygotowania w rzutach, górowały bezapelacyjnie w biegach, a w skokach podzieliły się miejscami z Łódziankami.

Wyniki techniczne: 60 m: 1) Piasecka (A) 8,8 s; 2) Szajnówna (A); 3) Słomczewska (L); 4) Jaworska (L); 200 m: 1) Świdarska (A) 29,5 s; 2) Mondralówna (A); 3) Domagalanka (L); 4) Sukiennicka (L);

800 m: 1) Świdarska (A) 2:44,0 m.; 2) Głazewska (L); 3) Wodnicka (L); AZS wystawił do tego biegu tylko jedną zawodniczkę;

80 m płotki: 1) Plucińska (L) 14,6 (rek. Łodzi); 2) Świdarska (A); 3) Koczánówna (A); 4) Janowska (L). Technikę płotkarki wykazała tylko zwyciężczyni;

4×100 m: 1) AZS (Piasecka, Szajnówna, Świdarska, Mondralówna) 56,4 sek.; 2) Łódź 57,2 s.;

4×200 m: 1) AZS (Szajnówna, Stolarówna, Świdarska, Mondralówna) 2:01,8 m.; 2) Łódź.

Skok w wysz: 1) Janowska (L) 1,35 mtr.; 2 i 3) Duninówna i Karjaska (A) po 1,30 m.; 4) Kwaśniewska (L).

Skok w dal: 1) Piasecka (A) 4,76 m.; 2) Słomczewska (L) 4,65 m.; 3) Duninówna (A) 4,60 m.; 4) Kwaśniewska (L) 4,49 m. Przez cały czas prowadziła Słomczewska, dopiero w przedostatniej kolejce wysunęła się na czoło Piasecka, odnosząc ostatecznie zwycięstwo.

Skok w dal z/m: 1) Kwaśniewska (L) 2,25 m.; 2) Duninówna (A) 2,21 m.; 3) Słomczewska (L) 2,20 m.; 4) Karpacka (A) 2,18 m.

Rzut dyskiem: 1) Głazewska (L) 29,47 m.; 2) Plucińska (L) 26,95 m.; 3) Koczánówna (A) 21,96 m.; 4) Szajnówna (A) 21,40 m.

Rzut oszczepem: 1) Kwaśniewska (L) 40,68 m. (rekord Polski); 2) Smetkówna (L) 35,98 m.; 3) Świdarska (A) 24,45 m.; 4) Karpacka (A). Kwaśniewska ustaliła wynik rekordowy pierwszym rzutem i, choć następne nie wiele odbiegały od granicy 40 metrów, to jednak były słabsze. Dobry wynik miała też Smetkówna, jednak z pochwałą dla niej trzeba zaznaczyć, że poprawiała się od rzutu do rzutu. Widać po niej jednak, że albo nie jest jeszcze w treningu, albo też rzutu niema opanowanego, bowiem oszczep zawsze wychodził za wysoko.

Pchnięcie kulą: 1) Kwaśniewska (L) 10,12 m.; 2) Janowska (L) 8,81 m.; 3) Duninówna (A) 7,51 m.; 4) Koczánówna (A) 7,08 m. Wyniki Poznanianek wprost kompromitujące.

Konkurencje męskie, rozegrane w wewnętrznej konkurencji „AZS”, dały następujące wyniki: 100 m: 1) Tęsiowski 11,6 s.; 2) Skocki; 3) Siuda; 4) Duszyński. 4×100 m: 1) AZS I (Ciesielski, Radwański, Skocki, Tęsiowski) 45,6; 2) AZS II; 3) AZS III.

Próba pobicia rekordu polskiego na 10×100 m nie dała pozytywnego wyniku, bowiem na dystansie tym dru-

żyna „AZS” uzyskała wynik 1:58,1 m. Temsamem utrzymał się w dalszym ciągu ustanowiony na tym dystansie rekord Polski „Warty” o nieświełym zresztą wyniku 1:56,4 m.

Nagrodę, ustanowioną dla zwycięskiej drużyny w postaci olbrzymiego pucharu, wręczył zwycięskiej drużynie prezes „AZS” prof. dr. A. Jurasz. (ig)

Wczorajsze spotkania ligowe

GARBARNIA — LKS 1:0 (1:0)

Kraków. Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem „Garbarni”. Gra była obustronnie bardzo słaba, przyczem szczególnie podpadła słaba forma „LKS”, zwycięzcy z ubiegłej niedzieli mistrza Polski „Ruchu”. Bardzo słabo wypadł napad Łódzian, którzy oddał zaledwie jeden strzał na bramkę przeciwnika. W drużynie „Garbarni” wyróżnił się Jokschi i Haliszka. Jedyna bramka padła w pierwszej części gry w dziesiątej minucie, zdobyta przez Riesnera. Po przerwie gra była naogół mniej ciekawa, przyczem obustronne wysiłki nie dały żadnego rezultatu. Publiczności zebrało się 2500 osób. (c)

„RUCH” — „ŚLĄSK” 5:0 (1:0)

Świętochłowice. Pierwsze derby Śląska w ramach rozgrywek ligowych zakończyło się zdecydowanym zwycięstwem dotychczasowego mistrza Polski — „Ruchu”. Mecz odbył się w ramach otwarcia i poświęcenia nowego stadionu beniaminka ligowego, „Śląska” w Świętochłowicach. W pierwszej połowie drużyna „Śląska” trzymała się doskonale i straciła tylko jedną bramkę, strzeloną przez Wilimowskiego. Po przerwie jednak napad „Ruchu” poprawił się znacznie i uzyskał przewagę zdecydowaną. Dal-

sze cztery bramki dla „Ruchu” uzyskał: Wilimowski 2 i Włodarz 2. Sędziował p. Kochanek z Krakowa. Widzów 8000. (c)

TABELKA LIGOWA

Tabela ligowa przedstawia się następująco (w nawiasach podejmy ilość gier i stosunek bramek):

1. „Garbarnia”	6 p. (4. 6:2)
2. „Ruch”	6 p. (4. 15:6)
3. „Warta”	5 p. (3. 8:2)
4. „Pogoń”	5 p. (4. 7:5)
5. „LKS”	4 p. (4. 7:9)
6. „Legia”	3 p. (2. 4:0)
7. „Wiśła”	2 p. (3. 6:9)
8. „Cracovia”	2 p. (3. 5:8)
9. „Ślask”	2 p. (3. 3:9)
10. „Warszawianka”	1 p. (3. 3:6)
11. „Polonia”	0 p. (3. 1:9)

W powyższej tabelce mecz „Ślask” — „Polonia” jest jeszcze uwzględniony jako 2:0 na korzyść Śląska, a będzie on najprawdopodobniej zweryfikowany 2:0 (walkower) na korzyść „Polonii”, wskutek udziału w barwach „Śląska” dwóch graczy nieuprawnionych.

Królem strzelców ligowych jest w dalszym ciągu Wilimowski 7 bramek, dalej następują Herbstreich i Niechciol po 4 bramki.

Mecz „Polonia” i „Warszawianka” został przełożony na 29 b. m.

Biegi narodowe

W 311 miejscowościach całej Polski odbyły się narodowe biegi na przełaj — 15 tysięcy zawodników na starcie

Zgodnie z decyzją PZLA nie rozegrano w tym roku w Warszawie ogólnopolskiego biegu narodowego na przełaj. Rozegrano natomiast regionalne biegi narodowe na przełaj w poszczególnych miejscowościach całej Polski. W Poznaniu biegu w dniu święta narodowego nie rozegrano, ponieważ PZLA przyznał charakter biegu narodowego jubileuszowemu 15 z rzędu biegowi „Kurjera Poznańskiego”; oraz w okręgu warszawskim, gdzie biegi odwołano z powodu śniegu i nieprzychylnych warunków atmosferycznych i przełożono na 12 bm.

Biegi odbyły się ogółem w 311 miejscowościach Polski. Ogółem w dniu wczorajszym stanęło na starcie w całej Polsce 15 tys. zawodników, w tem również młodzież szkolna w liczbie około 1.000. Temsamem myśl organizatorów zakończyła się pełnym sukcesem i biegi niezawodnie były doskonałą propagandą lekkiej atletyki na całym obszarze kraju. W poszczególnych okręgach od-

były się następujące ilości biegów:

Łódź — 25 biegów z udziałem 742 zawodników. Poznań — 43 biegi z udziałem 1.164 zaw.. Pomorze — 18 biegów, 961 zaw.. Wilno — 76 b., 4.257 zaw.. Lublin — 10 b., 1000 zaw.. Śląsk — 26 b., 1.440 zaw.. Kraków — 75 b., 3.100 zaw.. Lwów — 10 b., 802 zaw.

Pierwsze rezultaty są następujące: Lwów — na dystansie 7 km wygrał Rak w czasie 25:46 przed Jaworskim 26:09; w Wilnie wygrał bieg na dystansie 3 km Zylewicz w 9:18,6 przed Pankratierem w 9:26. W Krakowie na 5 km zwycięstwo odniósł Jurczyk w 18:09. W Łodzi na dystansie 4 km pierwszym był Gubański 13:32 przed Nogajczykiem. Kurosa startował i wygrał w kategorii niestowarzyszonych poza konkursem, ponieważ z powodu spóźnionego zgłoszenia nie został dopuszczony do głównego biegu. W Katowicach w biegu na 5 km zwycięzca został Gwóźdź w czasie 17:19 przed Bytowskiem. W Białymoku na 6 km — pierwszy Józiasz w 21:37.

„HCP” — „Legja” 2:0 (2:0)

Wczoraj wieczorem z okazji „Tygodnia Poznania” zorganizował P. O. Z. P. N. mecz piłki nożnej przy sztucznym świetle, na stadionie miejskim. Odbyło się spotkanie towarzyskie między dwoma drużynami A-klasowymi, prowadzącą w tabeli mistrzostw „Legja” oraz „HCP”. Mecz zakończył się niespodziewanym zwycięstwem „HCP”. Rozstrzygnięcie padło już w pierwszej połowie meczu, kiedy to Skrzypczak i Narożny strzelili dwie bramki. Gra przez cały czas była żywa i naogół ciekawa. Sędziował p. Maślak. Publiczności zebrało się do tysiąca osób. (wz)

Bieg leśny

Dużem zainteresowaniem cieszy się XI z rzędu okręgowy bieg leśny, organizowany przez K. S. M. M. Poznań Boże Ciało, który odbędzie się w niedzielę o godz. 12.30 w lasku w Dębnie. Startują pomiędzy innymi: Andrzejewski, zwycięzca w biegu junj. „Kurjera Poznańskiego”, Grygoliwicz, Janowski, Babiński, Rutkowski (Warta), Janicki, Rogalski, Kegeltowie (KSM), Jakubowski (Sokół).

Lekka atletyka

Na międzynarodowych mistrzostwach Warszawy, w dniu 16 czerwca, startować będzie znany biegacz Lindgreen, który na 5 km osiąga 16:40.

Wycieczka C. I. W. F. z Rumunii, przybyła do Warszawy, gdzie rozegra mecz z warszawskim instytutem w. f. W skład drużyny rumuńskiej wchodzi dwaj mistrzowie Rumunii — Kovaci (100 m 10.8) i dziesięciobojowiec Herold.

„Warta” C — „KPW” 65:36. „Warta” zwyciężyła łatwo, zajmując — z wyjątkiem biegu na 800 m — w wszystkich konkurencjach — pierwsze dwa miejsca. Zwyciężyli na 100 m — 11.5 Ziętowski (W), na 400 m — 58.8 Szych (W), 800 m — 2:15.5 Urbaś („KPW”), 3000 m — 10:25.2 min. Tomczak (W), 4×100 — 48.2 s. „Warta”; wwyż — 1.61 m Janowski (W), wdal — 5.70 m Jasiewicz (W), dysk — 37.60 m i kula — 11.38 m Marchowski (W), oszczep — 46.52 m Grabiński (W). (ig)

Rekord Polski w oszczepie, ustanowiony przez Turczyka ub. niedzieli w Poznaniu wynikiem 65 m. 73 cm., został oficjalnie zatwierdzony przez PZLA.

Angielski kobiecy zw. lekko - atletyczny zawiadomil zarząd PZLA, że przyjazd angielskiej reprezentacji kobiecej na mecz z Polską w Polsce w b. sezonie sportowym nie nastąpi.

Walasiewiczówna startować będzie nadal w barwach Polski. Przedstawiciel PAT w Nowym Jorku miał rozmowę ze Stanisławą Walasiewiczówną na temat pogłoszek, jakie ukazały się w niektórych dziennikach amerykańskich, jakoby zamierzała przyjąć obywatelstwo amerykańskie.

W rozmowie tej Walasiewiczówna oświadczyła, że nie poczyniła i nie ma zamiaru czynić żadnych kroków w kierunku uzyskania obywatelstwa U. S. A. W tym roku Walasiewiczówna wybiera się już wkrótce do Polski i zamierza tu startować. Między innymi — kładzie ona wielki nacisk na swój start w rewanżowym spotkaniu kobiecym Polska — Niemcy, mając nadzieję, że w spotkaniu tem zrewanżuje się Niemce Kraus za doznane od niej dwie porażki w Londynie, ub. roku.

Walasiewiczówna pragnie również reprezentować barwy polskie na przyszłorocznych igrzyskach olimpijskich w Berlinie.

Pięściarstwo

Dziś, w sobotę o g. 20 odbędzie się w „Ośrodku” przy ul. Bukowej finał 1-go kroku bokserskiego. Walczyć będą następujące pary: W. papierowa: Wolniakowski III (Warta) — Kaszubiak (Warta), w muza: Skalecki (Warta) — Skórzewski (Sokół), w kugucia: Gabryszak (Warta) — Maćkowiak (Warta), w piórkowa: Vogt (Warta) — Wilk (Sokół), w lekka: Nowaczyk (Warta) — Pikulnik (Warta), w półśrednia: Rybarczyk (Sokół) — Michałowicz (Sokół), w średnia: Arnowski (Warta) — Pospieszynski (Warta).

Tennis

Jędrzejowska wyjeżdża w poniedziałek do Wiednia, by bronić zdobytego w ub. roku tytułu.

Reprezentacja Polski na mecz z Węgrami, który odbędzie się od 14 do 16 bm. w Katowicach, zostali wyznaczeni: do gier pojedynczych Wittman i Tarłowski, do gry podwójnej: Hebda i Tłoczyński.

Reprezentacja Polski na mecz o puchar Davisa z południową Afryką, który zostanie rozegrany w dniach 17 do 19 bm. w Warszawie, wyznaczeni zostali do gier pojedynczych i gry podwójnej Hebda i Tłoczyński.

Gracze pol. Afryki przybyli już do Londynu, gdzie startowali w pierwszym turnieju, odnosząc same porażki. Kirby przegrał z Prennem, Hendrie z Lee i Bertram z Avorym.

W międzynarodowym turnieju w Pradze, Casca pokonał Rado 6:4, 6:1, 6:1, a w grach podwójnych Kukuliewicz i Marasek pokonali parę Gabrowitz i Rohrich, a Roderich i Menzel parę Siba i Kożeluch 6:4, 6:3, 6:3.

Kalendarzyk na niedzielę

„Minerva” Berlin i „Warta” o godz. 16.30 na boisku „Warty” przy ul. Rolnej.

O mistrzostwo klasy A: O godz. 11 „H. C. P.” i „Warta” na boisku „HCP”; na arenie łazarskiej „Sparta” i „Legja”. O godz. 14 na boisku w Dębnie „KPW” i „Unja” Kościan. W Ostrowie o godz. 15 „OKS” i „Polonia” Leszno. W Lesznie o godz. 16 „Sokół” i „Ostrovia”.

W mistrzostwach klasy B: O godz. 11 na boisku własnym przy ul. Chociszewskiej „Korona” i „Kościański K. S.”.

W Grodzisku o godz. 15 gości „Dyskobolja” — „Admirę”.

W Kępnie spotyka się „Sokół” z „Pogonią” poznańską.

O puchar junjorów fundacji członka honorowego K. S. „Warta” p. Franciszka Rotnickiego.

O godz. 9 „Unja” — „Legja” arena łazarska, o 11 „Admira” — „HCP” w Górczynie przy dworcu łazarskim, o 14 „Warta” — „Polonia” Gł. boisko Warty, o 14.30 „San” — „K. P. W.” arena łazarska, o 16 „Orkan” — „Korona” w Fabianowie.

O godz. 11 uroczyste otwarcie sezonu jakowego na przystani K. S. „Surma” obok dziecinia miejskiego.

PRZY OTYŁOŚCI

stosuje się znana SÓL MORSZYSKA lub WODE GORZKĄ MORSZYSKĄ. Zadać w aptekach i składach apt. ng 8328

PRZEGLĄD RADJOWY

Lato na polskiej fali radiowej

Nowy rozkład pracy w eterze polskim.

Program ramowy wiosenny obowiązujący do 1 czerwca. Jeszcze więc tylko w ciągu maja panować będzie wiosna w programach radiowych. Z dniem 2 czerwca wchodzi w życie program na sezon letni, którego wskazówki przysięgać będą kierownikowi radiofonji polskiej aż do 31 sierpnia r. b. Sezon letni w radio, tak samo zresztą jak i wiosenny, stać będzie pod znakiem aktualności, interesujących reportaży i żywego, a na wysokim poziomie stojącego, programu we wszystkich działach. I na ten okres budżet programowy pozostał nie zmniejszony w stosunku do wydatków w okresie zimowym. W wielu działach musiano nawet pozycje podwyższyć.

Za 10 groszy dziennie — 15 godzin programu!

W ciągu trzech miesięcy letnich wszystkie rozgłośnie polskie w niedzielę i święta pracują bez przerwy od godz. 8.30 do 23.30, a więc w ciągu pełnych 15 godzin. W dni powszednie rozgłoszenie: w Warszawie, Wilnie i Krakowie pracują 11 godzin i 45 minut poza sobotami, kiedy czas nadawania programu wzrasta do 12 godzin 30 minut. Pozostałe rozgłoszenie regionalne pracują o godzinę dłużej, przyczem Łódź codziennie, zaś Katowice, Lwów, Poznań i Toruń, co drugi dzień naprzemiennie, podobnie, jak to ma miejsce w sezonie wiosennym. Godzina ta wypełniona będzie przez rozgłoszenie regionalne pogodną i dobrą muzyką, a charakterze rozrywkowym, która przypadnie na godzinę przerwy obiadowej. Tak więc, zwłaszcza w okręgach przemysłowych, jak Łódź i Katowice, urzędnicy i robotnicy będą mogli spożywać posiłek i wypocząć po pracy przy dźwiękach muzyki radiowej.

Trzy zasadnicze odcinki programu

Program w dni powszednie został podzielony w okresie letnim na trzy zasadnicze odcinki. Pierwszy z nich — to odcinek poranny od godz. 6.30 do 8.30; drugi południowy — od godziny 12.00 do 13.30 dla Warszawy, Wilna i Krakowa; zaś dla pozostałych stacji — od 12.00 do 14.30 i wreszcie trzeci — popołudniowo-wieczorny, od godz. 15.15 do 23.30. W soboty ten ostatni odcinek programu rozpoczyna się we wszystkich rozgłoszeniach o godz. 14.30, aby zakończyć się o 23.30.

Wielej muzyki, mniej słów!

Najbardziej zasadniczym posunięciem, jakiego dokonuje program ramowy na sezon letni, jest znaczne rozszerzenie odcinków przeznaczonych na muzykę, kosztem zmniejszenia audycji słownych. Cały program letni utrzymany będzie w charakterze pogodnym, wesołym, przystosowanym treścią i formą do letnich nastrojów radiosłuchaczy. Nie znaczy to jednak, aby pozycja programu uległa obniżeniu. Dewiza dykcji programowej jest dawać każdej chociażby najmniejszej i najdrobniejszej audycji w starannym wykonaniu i opracowaniu, jednym słowem podawanie programu w jaknajbardziej artystycznej i urozmaiconej formie. Pieczołowitość, którą będą otaczane wszystkie audycje, sprawa, że budżet nie tylko nie został zmniejszony, ale w niektórych działach nawet znacznie podniesiony.

Regionalizm ma głos!

W programie letnim godzina regionalna, przeznaczona na program lokalny każdej rozgłośnie pozostała niezmieniona, t. j. od godz. 18.30 do 19.00. Poza tym każda stacja regionalna dysponuje jeszcze dodatkowymi odcinkami w innych porach dnia. Ogółem rozgłoszenie regionalne rozprowadzają około 15 godzinami tygodniowo, nie licząc odcinków zajętych koncertami z płyt, kiedy to rozgłoszenie regionalne nadają z reguły własne koncerty. Do ogólnopolskiego programu przeniknie z rozgłoszeń regionalnych wszystko to, co będzie ciekawe i interesujące, zwłaszcza z dziedziny muzyki, folkloru i bezpośrednich reportaży. W ten sposób stworzy się barwna mozaika programu letniego, w której nie zabraknie żadnego ciekawego wydarzenia rozgrywającego się na terenie naszego kraju. Wreszcie wspomnieć należy, że program transmisji z zagranicy przewiduje również szereg przebojów.

Mikrofon ostrzega amatorów „carskich brylantów”

Poczynając od maja, wydział transmisji Polskiego Radja nadawać będzie cykl nadzwyczaj ciekawych transmisji objętych jednym, wspólnym tytułem: „Na fali bezpieczeństwa publicznego”. Będą to reportaże obrazujące poszczególne, najciekawsze momenty walki z przestępczością. Nie chodzi w nich jednak o ujęcie z punktu widzenia teoretycznego czy organizacyjnego, ale podejście do tego zagadnienia od strony radiosłuchacza - obywatela, biorąc jako punkt wyjścia życie i jego codzienne zdarzenia.

Radio na uroczystościach jubileuszowych króla angielskiego

Niezwykła niespodzianka dla naszych radiosłuchaczy

Radjofonja angielska przygotowuje się pracować do uroczystości srebrnego jubileuszu panowania króla Jerzego V-go i królowej Marji. Zrobione ma być wszystko, żeby mikrofony uchwyciły najważniejsze, charakterystyczne i efektowne momenty wyjątkowo ważnej dla Anglików uroczystości historycznej. Liczą na to miliony abonentów radiowych w kraju macierzystym, w dominjach, koloniach i niewątpliwie miliony radiosłuchaczy na całym świecie.

Mikrofony mają być zainstalowane w trzech głównych punktach: przed pałacem w Buckingham, skąd para królewska ze swą rodziną wyruszy na czele orszaku powozów dworskich; w pobliżu ulicy Strand i gazeciarskiej ulicy Fleet Streech, gdzie zaczyna się właściwe staro „City of London” we władzy średniowiecznego urzędu Lorda Majora — i wreszcie — w samej katedrze św. Pawła w City, gdzie król i królowa wysłuchają nabożeństwa dziękczynnego o godz. 10.05 rano, w poniedziałek 6 maja, wedle czasu środkowo-europejskiego.

Sprawozdawcą w katedrze będzie Kmd. King-Hall, speaker B. B. C. i publicysta radiowy.

Cały przebieg uwieczniony na taśmie

Uroczystości transmitowane będą przez dwie radiostacje krótkofalowe: GSF na fali 19.82 m. i GSG — na fali 16.86 m. do dominów i innych posiadłości zamorskich Imperjum Brytyjskiego, tudzież zagranicę.

Radjosiłuchacze angielscy w kraju wysłuchają transmisji, które utrwalą aparaty taśmowe systemu Stille'a w godzinach późniejszych, a nawet z przełożeniem na środę, mianowicie: w Tytuły poszczególnych reportaży obrazują najlepiej zagadnienia, które w nich zostaną poruszone, a mianowicie: a) Walka występu z latwowiernością ludzką; b) Jak oszukano mnie na jarmarku przy kupnie konia; c) Baczność emigranci! paszport na schodach; d) Brylanty z carskiej korony za jedne 20 groszy; e) Znachor i skrzydło nietoperza; f) Jak przegrałem w kilka minut tygodniowy zarobek i g) Wywiad przedstawiciela „sztuki niedozwolonej”.

Transmisje te, nadane zostaną z terenów poszczególnych komisariatów policji państwowej.

Koncert Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki

Polskie Radio transmituje dn. 6. V. o godz. 21.00 z Konserwatorium Warszawskiego koncert, poświęcony dawnej muzyce, który, tak jak inne koncerty Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki przyniesie szereg kompozycji, ciekawych nie tylko ze względu na ich historyczną wartość, lecz przede wszystkim ze względu na ich jakość artystyczną. W programie figurują bowiem nazwiska największych mistrzów oraz tytuły ich czołowych utworów: Tak więc z pierwszej połowy wieku 18 koncertu J. S. Bach i Händla, koncerty, przeznaczone na kameralną orkiestrę i na kontrastującą z nią małą grupę instrumentów; w pierwszym wypadku koncert D-moll na orkiestrę oraz solo skrzypiec, oboju i klawesynie (w wykonaniu Eugenii Umińskiej-skrzypce, Sew. Śnieckowskiego-obój i Janiny Ochlewskiej — klawesyn), w drugim Concerto grosso E-moll na orkiestrę smyczkową i klawesyn.

Oba te koncerty, jakkolwiek powstałe z tego samego ducha tej samej epoki, wykazują zasadnicze różnice zachodzące między obu wielkimi mistrzami niemieckimi, Bachem i Händlem.

Obok Bacha i Händla przynosi program dzieła mistrzów polskich Bartłomieja Pękiela, nadwornego kapelmistrza w dworze krakowskim z wieku 17-tego reprezentowany będzie przez swą słynną kantatę o Sadzie Ostatnim „Audite mortales” na głosy solowe, zespół altów i wiolonczeli z organami. Wykonawcami będą: Wiktorja Skwarczewska (sopran), Ada Kamińska (m. sopran), Aleksandra Szafrńska (alt), Stefan Witas (tenor), Tadeusz Łuczaj (bas), W. Raczkowski (organy) oraz orkiestra kameralna pod dyr. Karola Lewickiego i Teodora Zalewskiego. Bartłomiej Pękiel, twórca wielu mszy kilkunastu głosów, oraz kościelnych motetów, należy naogół do kierunku, holdującego czystej sztuce polifonicznej Palestyny. Przejrzystość budowy, miękkość harmonji, świetne prowadzenie głosów i bardzo wysoki poziom artystyczny

dnia jubileuszu, 6-go maja o godz. 2 po południu i 8-go o godz. 5.15 rano. Ten drugi termin obliczony jest głównie na radiostacje w Australji, Nowej Zelandji, gdzie różnica czasu wynosi 11 i 12 godzin.

Audycje powinny wypaść interesująco, gdyż mikrofony zbiorą niezmierne ciekawe efekty, jak muzykę orkiestr, tętent kopyt konskich szwadronów gwardji przybocznej, okrzyki tłumów, opisy sytuacyjne z wielkiej drogi od Buckingham na zachódzie aż do katedry we wschodniej części ołbrzymiego Londynu; przebieg uroczystości w katedrze, głosy króla i królowej i przemówienie ks. Walji.

Cały Londyn dekoruje się do tej uroczystości, pomysłowi przedsiębiorcy budują w pustych magazynach, a frontowych lokalach, na tarasach, a nawet na dachach domów — trybuny dla widzów. Ceny miejsc w oknach i na balkonach dochodzą do 100 funtów i wyżej od osoby.

Radjosiłuchacze polscy będą również mogli brać udział w tych wspaniałych uroczystościach. Polskie Radio retransmitować będzie audycje angielskie i utrwali je na taśmie stalowej Stilla. Między poszczególne fragmenty audycji wmontowany zostanie głos polskiego speakera, który w najciekawszych momentach transmisji udzielać będzie objaśnień.

Tego rodzaju metodę transmisji zastosowano w Polskim Radju po raz pierwszy podczas uroczystości ślubnych ks. Kentu, jakie odbyły się w roku ubiegłym. Audycja ta spotkała się z wielkim uznaniem ogółu radiosłuchaczy polskich.

Z. CITHURUS

ny składają się na niepoślednie mistrzostwo Pekiela.

Do największych mistrzów polskich dawniejszych epok należy również Mikołaj Zieliński, organista gnieźnieński, którego twórczość przypada na początki wieku 17. Wychowany na szkole rzymskiej i weneckiej, wprowadził jako jeden z pierwszych technikę wielogłosowości do muzyki polskiej, oraz melodję wian, t. zn. styl, który stworzył stały akompaniament (basso continuo) do uczuciowych partii głosów solowych. Komponował przeważnie utwory kościelne wokalne, ale także czyste instrumentalne Fantazje. Jedną z tych Fantazji wchodzi w skład programu powyższego koncertu.

Jak więc widzimy, audycja koncertowa zapowiada się nader interesująco.

„Letnie wywczasy” — radio - podróż po Polsce

Wywczasy letnie to niewątpliwie rzecz, która już od wczesnej wiosny — zaprzęta wszystkie umysły. Gdzie spędzić urlop i jak oto pytanie. I drugie mniej ważne — kiedy wreszcie?

Jedni pojadą wcześniej, drudzy później, będą i tacy niestety, którzy pozostaną w mieście. Ale radio dla jednego i drugiego i poprowadzi ich na ciekawą wyprawę, na błyskawiczną podróż po Polsce, tak szybką, że w porównaniu z nią nawet samolot okazuje się powolnym środkiem komunikacji.

W lipcu nadana zostanie, nagrana uprzednio na Still, emocjonująca audycja, a mianowicie błyskawiczna podróż po Polsce p. t. „Letnie Wywczasy”. Będą to obrazki z nad morza, Zakopanego, Cichocinka i t. p., opracowane przez najwybitniejszych radioreporterów, którzy pozwolą każdemu radiosłuchaczowi, w możliwie najkrótszym czasie, odbyć tę radiopodróż po najciekawszych urodzinach i miejscowościach klimatycznych Polski.

„Wielka czwórka” wystąpi w radio

Solski, Jaracz, Junosza-Stepowski i Zwerowicz — to asy atutowe naszej sceny. Radiosłuchacze polscy mieli już niejednokrotnie okazję podziwiania gry tych wspaniałych artystów, którzy występowali wielokrotnie przed mikrofonem. Nigdy może jednak nie zdarzyło się tak aby wystąpili oni razem jednocześnie w tej samej audycji. Otóż taka właśnie audycja, w której wezmą udział ci wybitni artyści przygotowuje wydział literacki Polskiego Radja. Odbędzie się ona w czwartek 16 maja

i stanowić będzie niewątpliwie „gwóźdź” obecnego sezonu w dziedzinie słuchowisk.

Poznań na fali ogólnopolskiej

Zygmunt Łatoszewski w radio.

Poniedziałkowe koncerty symfoniczne zostały postawione przez kierownictwo muzyczne Polskiego Radja na najwyższym poziomie. Programy starannie obmyślane, obejmują naczenniejsze dzieła literatury symfonicznej polskiej i obcej, zarówno doby ubiegłej, jak współczesnej. Przy pulpicie dyrygenckim stają wybitne siły polskie i zagraniczne. W dniu 7 bm. o godzinie 21 dyrekcja spoczywa w rękach kapelmistrza Opery Poznańskiej, Zygmunta Łatoszewskiego.

Feliks Nowowiejski, Franciszka Plattówna i Ida Haendłówna.

Koncert symfoniczny w Filharmonji Warszawskiej, transmitowany przez rozgłośnie Polskiego Radja w dniu 10 bm. przedstawia się niezwykle ciekawie zarówno ze względu na program koncertu, jak i wykonawców. Orkiestrą Filharmoniczną dyrygować będzie znakomity kompozytor polski i dyrygent, Feliks Nowowiejski. Jako solistki wystąpią: śpiewaczka operowa Franciszka Plattówna, która odśpiewa pieśń Maliszewskiego do słów Staffa i Ostrowskiej oraz młodociana laureatka Konkursu Im. Wieniawskiego, skrzypaczka Ida Haendłówna. W wykonaniu jej usłyszą radiosłuchacze koncert skrzypcowy, Mendelssohna-Bartholdy. W części orkiestrowej — „Poemat leśny” Alebra Rousseau, Strawińskiego „Scherzo Symfoniczne” i poemat symfoniczny „Beatrice” F. Nowowiejskiego.

Zofia Fedyczkowska i Maurycy Janowski.

Sobotni koncert symfoniczny, jaki nadaje Warszawa o godz. 21 obejmuje utwory dwóch czołowych kompozytorów polskich: „Dwie pieśni japońskie” — Jana Maklakiewicza oraz „Ptaki” — Feliksa Roderyka Łabuńskiego do słów Kazimierza Wierzyńskiego, na głos sopranowy i orkiestrę. Utwór ten wykonany był już w radio luxemburskim, oraz na koncertach symfonicznych w Tuluzie i Reims. Poza tem w programie dwie pieśni kameralne bez słów — ukraińskiego kompozytora Mariana Rudnickiego oraz poemat symfoniczny „Francesca da Rimini” Czajkowskiego i „Marsz radosny” Chabrier, pierwszy raz wykonany w Polsce. Wykonawcami koncertu będą orkiestra symfoniczna pod dykcją Grzegorza Fitelberga oraz dwójka śpiewaków operowych Zofia Fedyczkowska i Maurycy Janowski.

Recital Wandy Roessler-Stokowskiej z Poznania.

We wtorek, 14. bm. o godz. 18—18.15 rozgłośnia poznańska nadawać będzie na fali ogólnopolskiej recital śpiewaczki znakomitej śpiewaczki artystki scen operowych polskich, dr. Wandy Roessler-Stokowskiej (mezosopran). Świetna śpiewaczka wykona przed mikrofonem szereg nastrojowych aryj i pieśni. W programie: Verdi, Czajkowski, Moniuszko i Niewiadomski.

Radio leczy

Nowe metody leczenia zawdzięcza się często tylko przypadkowi. Stwierdzono to w wielu okazjach. Okazało się n. p. ostatnio, iż fale radioliskowe mogą służyć nie tylko do przenoszenia dźwięków, audycji, informacji. Ludzie, którzy pracują z bliska przy aparatach krótkofalowych, doświadczają bólów głowy, odczuwają zmęczenie, stają się senni. Było to coś zupełnie nowego. Sądono naogół, że ciało ludzkie zachowuje się wobec fal radioliskowych jak eter, przepuszcza je. Odtąd stwierdzono fakt nowy: fale krótkie oddziałują w swoisty sposób na organizm ludzki. Na podstawie tego spostrzeżenia podjęto badania i obserwacje.

Wkrótce narodziła się nowa dziedzina lecznictwa — terapia krótkofalowa. Przekonano się już, że krótkie fale pomagają przy leczeniu różnych chorób skórnych, ekcematów zapaleń etc. Ostatnio zaś dr. Last, ordynator szpitala w Wiedniu, poczynił interesujące doświadczenia z leczeniem reumatyzmu stawowego przy pomocy krótkich fal. Traktowaniu przez te fale poddawano tylko tych chorych, na których wypróbowano bez skutku dotychczasowe środki i metody. Okazało się, że pod wpływem krótkich fal znikała przede wszystkim obolalość stawów, zwiększała się ich ruchliwość, chory mógł wykonywać rozmaite ruchy niezbędne przy pracy codziennej. Masaż, okłady dopelniały reszty kuracji, która doprowadzała do ostatecznego usunięcia obrzmienia i zapalenia w stawach. Poza tem stwierdził dr. Last w całym szeregu przypadków iż t. zw. Hexenschuss przypadłość, rozpowszechniona i bolesna choć niegroźna leczona być może skutecznie i szybko, niż dotąd przez fale krótkie. Dotychczas stosowało się w tych razach asyryne, inne jeszcze proszki, gorącą herbatę, okłady ciepłe i t. d. Czekano się na rezultat czasem dłużej, czasem krócej. Teraz inaczej. Krótki seans przy użyciu krótkich fal i oto bolesny Hexenschuss (rozciąganie) znika od razu.

Obchód Konstytucji 3 Maja w Bractwie Kurkowym

Strzelanie o tytuł króla kurkowego 3 Maja

OD LEWEJ: KRÓL KURKOWY 3 MAJA BRAT NIKODEM MUSZYŃSKI, DALEJ BRACIA PAWŁOWSKI I ZYGMANIAK.

Na krańcu pięknej Alei Szelągowskiej, na wyniosłym wybrzeżu Warty, położona jest Strzelnica Bractwa Kurkowego w Poznaniu, jedna z największych w Polsce.

W dniu 2 maja rozpoczęły się tam uroczyste strzelania braci kurkowych o tytuł króla 3 Maja.

O godz. 15.15 przybył prezes Bractwa, p. Michałowicz, który w obecności komendanta majora Türka zagał uroczystość, wzywając zeszłorocznego zwycięzcę, p. Hipolita Karasia, do oddania inauguracyjnego strzału. Wśród skupionej cisy rozległ się huk sztucera — strzelanie zostało otwarte.

Konkurencję o tytuł króla, rozgrywano na strzelnicy letniej, wyposażonej w najnowsze urządzenia techniczne. Inne konkurencje odbywały się z powodu panującego chłodu w przyległej sali zimowej, zamkniętej i ogrzewanej. Strzelanie trwało aż do zmroku.

3 maja kontynuowano zawody w dalszym ciągu od godz. 15 do 18. — Punktualnie o godz. 18 strzelanie zostało zakończone, poczem przystąpiono do skrupulatnych obliczeń.

Wyniki strzelania są następujące: Królem 3 Maja proklamowany został brat Nikodem Muszyński, cechmistrz fryzjerski, król kurkowy z 1932-33 r. i rycerz z 1931-32 — uzyskując 1876 promieni.

Pierwszym rycerzem został Jan

Olejniczak — 1908 promieni.

Drugim rycerzem został Leon Rost (senior) — 2432 promieni.

Tarcza seryjna:

I. Stefan Zygmanski, strzel mistrz Bractwa, zastużony w organizacji strzelania, które odbywało się pod jego kierownictwem: 173 punkty na 180 możliwych, II Nikodem Muszyński — 173, III Mieczysław Pogorzelski — 172, IV Hipolit Karas — 172, V Walenty Janiak — 169 i VI Jan Pawłowski — 169.

Tarcza płytowa wolnóręczna:

I Jan Pawłowski — 1115 promieni, II N. Muszyński — 1457 promieni, III Stefan Marweg — 1821 promieni.

Tarcza płytowa z oparcia:

I Stefan Marweg — 168 promieni, II Walenty Janiak — 239 prom., III Miecz. Pogorzelski — 390 prom.

Dla zwycięzców przeznaczone jest 12 cennych nagród. Poza tem król otrzymuje łańcuch srebrny i order, rycerze medale pamiątkowe.

Uroczystość zakończyła wieczorem uczta królewska, wyprawiana w sali Bractwa przy lokalu restauracyjnym. „Królewiny” zagał gratulacjami na rzecz p. Muszyńskiego prezes p. Michałowicz. Gruby nietakt p. Świtalskiego, właściciela restauracji „Pavillon”, został szybko zlikwidowany przez pp. radnego Liberę i prez. Michałowicza.

MAGGI^{ego}

kostki buljonowe
niedoścignione
w jakości.

1 kostka kosztuje obecnie 8 groszy

mycia szyb w oknach po robotach malarskich, do zmywania lamperki ściennych i przedmiotów malowanych olejnymi farbami, do czyszczenia dywanów i kilimów i t. p.

Do celów kosmetycznych stosuje się specjalny ocet toaletowy, jako dodatek do wody przy myciu, do kąpieli, do nacierania całego ciała, do spłukiwania włosów i t. p. Ocet taki zwany „Ocem zdrowia”, zawiera żywicę benzoesową, olejek goździkowy, lawendowy, majeranowy i t. p. składniki. Ocet naturalny, używany również bywa b. często do celów leczniczych u ludzi i zwierząt.

Na zakończenie dodać należy, iż Instytut Gospodarstwa Domowego w Warszawie, będący instytucją społeczną, stojącą na straży interesów spożywców, celem wyjaśnienia, czy ocet fermentacyjny nie jest szkodliwy dla zdrowia i czy może być zastąpiony przez inny kwas organiczny dla celów spożywczych, zwrócił się o opinię w tej sprawie do osób fachowych. Na konferencji zwołanej w tym celu, wyłoniły się następujące tezy:

„Spośród różnych kwasów organicznych, dotychczas najbardziej nadaje się do marynowania ocet”. Spośród różnych odmian octu, prawo obywatelstwa w gospodarstwie domowym, można przyznać tylko octom fermentacyjnym.

Kto najdłużej czeka...

Dentysta rzekł, wchodząc do poczekalni: — Kto najdłużej już czeka, będzie zaraz przyjęty.

— Doskonale — zauważył czekający wśród pacjentów krawiec, wstał i zaprezentował dentyście rachunek. (Le Rire)

INFORMATOR

Targi Poznańskie

Godziny otwarcia
i ceny wstępu

Kasy z biletami wstępu otwarte są codziennie od godziny 9 do 18. Wstęp 1 złoty od osoby. Pawilony zamyka się o godz. 19.

Zniżki na przejazd

Na podstawie karty uczestnictwa zniżka kolejowa wynosi do 80 km 50 proc., a ponad 80 km. — 33 1/3 proc. osobno w jedną i osobno w drugą stronę. Kartę uczestnictwa należy stemplować na Targach.

Tydzień miasta Poznania

Rzeczy godne zwiedzenia

BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH (Pl. Wolności) — dla zwiedzających grupowo za uprzednim porozumieniem (tel. 35 79), bezpłatnie.

GALERIA SZTUKI (około 300 obrazów różnych malarzy) — w podwórzu Towarzystwa Przyjaciół Nauk, ul. Sew. Mielżyńskiego 26/27, od godz. 11 — 13; wstęp 50 gr.

MUZEUM PRZEDHISTORYCZNE — ul. Sew. Mielżyńskiego 26/27, w dnie powszednie godz. 10 — 16, w niedzielę 10 — 14, wstęp 50 gr, w niedzielę 20 gr.

MUZEUM PRZYRODNICZE — w ogrodzie zoologicznym, w soboty, niedziele i poniedziałki: 9.15—13.30 inne dni 9.15—15.30; wstęp 50 gr, dzieci 20 gr.

MUZEUM WIELKOPOLSKIE — (galeria obrazów i rzeźb przemysł. artystyczny, zbiory etnograficzne), Al. Marcinkowskiego 9; w soboty i w niedzielę 10 — 14, w inne dni 10 — 16, wstęp 50 gr, w niedzielę 20 gr, w środę bezpłatny.

MUZEUM WOJSKOWE — ul. Fr. Ratajczaka godz. 10—14; 30 gr, młodzież 15, wycieczki i wojsko 5 gr.

PACHNĄCA BUZIA, LŚNIĄCO-BIAŁE ZĄBKI

— to dziecko, które z ochotą czyści sobie zęby specjalną dla dzieci, smaczną, pomarańczową pastą

BEBEDONT SZOFMANA

która usuwa ciemny nalot i zielony osad z zębów. Dziecko nie znosi mięty!

KINOTEATR „SŁOŃCE” KINOTEATR

Dziś, w sobotę, dnia 4 maja b. r., atrakcyjna Premjera
Największa i najpopularniejsza gwiazda ekranu

SYLVJA SIDNEY

w przepysznej szampańskiej komedii p. t.

KSIĘŻNICZKA przez 30 dni

W rolach głównych: **GARY GRANT — EDWARD ARNOLD**

Koncert gry aktorskiej! Sceny pełne humoru i sentymentu! Mistyczna reżyseria! Niebywała wystawa! Przepych! Humor! Werwa! Temperament!

„Słońce” dla wszystkich!!!

nr 9 438

Wszyscy do „Słońca”!!!

Ocet neutralny i jego zastosowanie w gospodarstwie domowym

Ocet naturalny jest to produkt wytwarzany za pomocą fermentacji płynów, zawierających alkohol, jak np. wódka, wino, piwo, miód sycony, jabłecznik i t. p. W Polsce wyrabia się ocet naturalny przeważnie ze spirytusu, odpowiednio rozcieńczonego. Oprócz octu spirytusowego, wiele octowni wytwarza ocet winny z win grobowych wzgl. owocowych. Taki — ocet zawiera oprócz zasadniczego składnika — kwasu octowego, różne części składowe wina, jak np. kwas winny, bursztynowy i różne estry o specyficznie miłej woni.

Pozatem do celów kulinarnych, wytwarza się octy aromatyczne. W tym celu zalewa się mocnym octem spirytusowym na przeciąg kilku dni rozmaite korzenie, zioła, owoce i t. p. Najbardziej znany i rozpowszechniony, spośród octów aromatycznych jest ocet estragonowy, przyrządzony na estragonie, t. zw. ziele Draganka.

Ocetu naturalnego, nie może zastąpić żadna namiastka, ze względu na jego specyficzny smak i aromat, zwany również „bukietem”. Między octem naturalnym, a jego surogatem zachodzi taka różnica, jak np. między sokiem ze świeżej cytryny, a

roztworem syntetycznego kwasu cytrynowego. Sok z cytryny bowiem zawiera cały szereg olejków i substancji aromatycznych, których kwas cytrynowy jest pozbawiony całkowicie.

Wszelkie marynaty i konserwy, przyrządzone na dobrym occie naturalnym posiadają piękny wygląd, są b. smaczne i odznaczają się przyjemnym zapachem, a co najważniejsze — zachowują się w doskonałym stanie w przeciągu nawet kilku lat.

Zdaniem Dra J. Trzebińskiego 1) ocet dodaje smakowitości wielu potrawom, a więc ma wpływ niepośledni na pobudzenie łaknienia. 2) posiada własności antyseptyczne i dlatego znakomicie nadaje się do przyrządzenia różnych marynat, którym nie można odmówić poważnego znaczenia dietetycznego, zwłaszcza w naszych warunkach w porze zimowej. 3) z różnych octów, za produkt najbardziej czysty, o ile jest tylko świeży i nie uległ różnym zafałszowaniom, uważać należy ocet fermentacyjny (naturalny — red.)

Ocet naturalny używany jest powszechnie nie tylko do konserwacji najrozmaitszych produktów spożywczych, do przyrządzenia wielu sałat, sosów i t. p., do marynowania mięsa i dziczyzny, grzybów, jarzyn i owoców, ale także znajduje b. szerokie zastosowanie w gospodarstwie domowym do celów praktycznych, jak np. do wywabiania tłustych plam z posadzek, do

nr 9 956

nr 8758

Ostatnie dwa przedstawienia w Teatrze Wielkim

Dziś „Katja tancerka“, jutro „Cyrulik
sewillski“

Dziś i jutro odbędą się dwa ostatnie przedstawienia w Teatrze Wielkim, poczem nastąpi kilkumiesięczna przerwa. Dziś zatem poraz ostatni u-

siłszyśmy arcywesołą operetkę J. Gilberta „Katja tancerka“ w pierwszorzędnej obsadzie, oraz bogatej wystawie dekoracyjnej. Dyryguje kapelm. Stefan Barański.

Teatr Polski

Dziś premiera komedji muzycznej K. Burgera „Wielki reporter i małe A. B. C.“, do której dyrekcja daje peł-

ną nową wystawę. W niedzielę popołudniu po cenach do połowy niższych odegrana będzie arcywesoła krotkoczwila „Zmiana dam“ poraz ostatni, wieczorem poraz drugi komedja muzyczna „Wielki reporter i małe A. B. C.“

Z Teatru Nowego

Dziś, w sobotę, pożegnalny występ mistrza Junoszy-Stepkowskiego w znakomitej farsie „AZAIS“ w genialnej kreacji barona Würtza. Widownia entuzjastycznie się genjalną grą mistrza, a śmiechy i brawa nie milkną jeszcze długo po opuszczeniu kurtyny.

Jutro, w niedzielę rewelacyjna sztuka sławnego autora węgierskiego Eug. Helthai'a, grana z ogromnym powodzeniem na scenach wszystkich stolic europejskich „Familijska“ z p. Ireną Brenocz w roli głównej, — starannej i pomysłowej reżyserji A. Bystrzyńskiego.

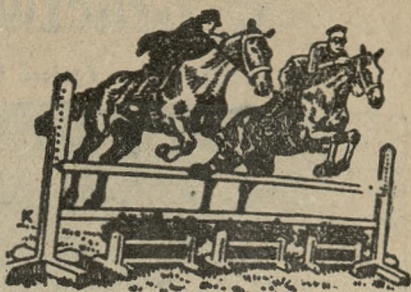
KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 2 bm. zgłoszono: Hermann Knothe, kupiec, 44 l. Anna Werthmann, z domu Wandel, wdowa, 78 l. Zygmunt d'Erceville, redaktor „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“, 42 l. Kazimierz Czyżewski, mistrz rzeźnicki, 59 l. Anastazy Abramczyk, robotnik 67 l. Kazimierz Leon Lauke, szewc, 29 l. Aniela Czajewska, bez za-

wodu, 73 l. Wacława Śródecka, z domu Florkówna, 67 l. Józef Grabianowski, woźny, 56 l.

HIPPODROM GNIĘZIENSKI

WIELKIE KRAJOWE ZAWODY KONNE W GNIĘZIE

z udziałem czołowych jeźdźców krajowych i W. M. Gdańska.

2. 3. 4. 5. maja 1935 r.

Początek każdorazowo o godzinie 14-tej.
n 9087

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antniego Leśniewicza w Poznaniu

Zwiedzajcie wzyscy OGRÓD ZOOLOGICZNY w niedzielę wstępne do połowy zniżone 1000 zwierząt

ś. p.

Anna z Kiedzińskich Kucnerowiczowa

po długich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu, opatrzona Najśw. Sakramentami, w dniu 2 maja 1935 r., przeżywszy lat 61.

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 maja o godz. 18 z domu żałoby.

O tym smutnym obrządku zawiadamia Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

mąż z rodziną.

Poznań, Marsz. Focha 95 m. 17.

zg 11 087

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zamiast kwiatów uprasza się o modlitwę.

ś. p.

z Cwojdzisłkich

Agnieszka Helakowa

najdroższa nasza matka, teściowa i babcia, zmarła po długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., w dniu 3 maja 1935 r., przeżywszy lat 72. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 7. bm. o godz. 4 z kaplicy przedpogrzebowej Wąły Jana III na cmentarz farny.

W ciężkim smutku pogrążeni

syn, synowie i wnuki.

09 666 2 21

Poznań, Grunwaldzka, 4. 5. 1935 r.

Dolna Wilda.

Zakł. Pogrzeb. B. Nowak Poznań, Pl. Nowomiejski 10 tel. 1046

Przewielebnemu Duchowieństwu, szczególnie Księdzu Kapelanowi z paraf. św. Wojciecha w Poznaniu, Cechowi Rzeźnicko-Wędliniarskiemu, Kółku Śpiewackiemu oraz wszystkim, którzy okazali wiele serca i złożyli szczerze współczucie z powodu zgonu żony mej, ś. p.

Eleonory z Gorzelańczyków Tokłowiczowej

i oddali ostatnią przysługę wzgl. nadesłali wyrazy głębokiego współczucia, oraz za liczne wieńce i kwiaty, składa z głębi serca płynące

Bóg zapłać!

Poznań, 4 maja 1935 r.
Bożnicza 15 m. 8.

Mąż.

zg 11 084

Dnia 2 maja 1935 r. zmarł nagle, opatrzony Sakramentami św., mój drogi kochany mąż, nasz najukochańszy i najtroskliwszy ojczulek, brat, szwagier i wujek, ś. p.

Franciszek Skubis

st. przodownik P. P.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 6 maja o godz. 16 z kostnicy szpitala miejskiego.

W głębokim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina.

Poznań, Gdynia, Berlin.
Strzałowa 3 m. 13.

Posłucha pogrzebowa Leon Kempański, M. Focha 65.

Dnia 2 maja 1935 r., zmarł, po krótkich cierpieniach, mój najdroższy mąż, ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Jan Gryśka

mistrz rzeźnicki

przeżywszy lat 81. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 5 maja o godz. 5 po poł. w Zegrzu, ul. Poznańska 10, na nowy cmentarz świętojański.

W ciężkim bólu pogrążeni

żona, dzieci i wnuki.

zg 11 074

ONDULO
PRAWNIE ZASTRZEŻONY

Wspaniała trwałą ondulację

Wspaniała trwałą ondulację zapewni Pani „ONDULO“ w ciągu kilku minut, bez karbowek szpilek, przypalania włosów i t. p. Wystarczy nałożyć „ONDULO“ jak zwykły czepek na włosy, aby otrzymać trwałą i solidną ondulację. „ONDULO“ jest trwały i solidny niezbędny dla każdej Pani, czy to dla włosów krótkich, czy długich. Pani oszczędza sobie wydatku na fryzjera i bez straty czasu, ma zawsze wspaniałą ondulowaną włosy. Prosimy wypróbować wyjątkową okazję i jeszcze dziś zamówić czepek „ONDULO“.

Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym.

Adresować: „KOSMOLUX“
Oddz. 21.
Warszawa, Sienna 23.
ng 9911

Celem rozpowszechnienia ofiarujemy 5000 „ONDULO“ po cenie reklamowej

3-80 za sztukę

2 domy z śpiącozłazami dla handlu zbożem z 2 składowymi z rzeźnią ciętą w Krotoszyńcu DO SPRZEDANIA.

Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod nr 1581

Dnia 2 maja 1935 r. o godz. 15, zmarł nagle, opatrzony Olejami św., nasz najdroższy ojciec i dziadek, ś. p.

Wincenty Bembnista

przeżywszy lat 79.

W ciężkim smutku pogrążona

zg 11 077

Rodzina.
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 5 maja o godzinie 16 z domu żałoby.

Środa, Poznań, Skrzydlówko, Bydgoszcz, Paryż.

W czwartek w godzinach wieczornych, pożegnał nas i odszedł na wieczny spoczynek, mój najdroższy i nigdy niezapomniany mąż, nasz najukochańszy i najtroskliwszy ojczulek, ś. p.

Marjan Maserak

przeżywszy lat 62, o czym zawiadamiają

W nieutulonym żalu

żona i dzieci.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 5 maja 1935 o godz. 2 po poł. z domu żałoby przy ul. Żupańskiego 19 na cmentarz św. Jana.

Poznań.

DIWANY

Chodniki

W. GROSZKIEWICZ

Poznań, Stary Rynek 59

4 3200

Kapy

FIRANY

SERWETY

Narzęty

Linoleum

KOŁDRY WAT.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci, drogiej żony i matki, ś. p.

Józefy Gniatkowskiej

odprawi się w poniedziałek, 6. bm.

msza św.

o godz. 8.30 w kościele parafialnym św. Florjana na Jeźcach.

zg 11 078

Rodzina.

Nie ustajemy

w wysiłkach pozyskania jaknajwiększej ilości
zadowolonych klientów
uznając, że hasło: zadowoleni klienci to fundament solidnego przedsiębiorstwa.

Polecamy na sezon WIOSENNO-LATOWY:

Modne palta na jedwabiu, raglany z najlepszych bielskich gabardyn, wykwinne ubrania męskie, chłopięce i dziecięce, spodnie, prochowce i wiatrówki impregnowane oraz materjaty z metra na płaszcze i ubrania czotowych fabryk bielskich bardzo tanio.

WYKWINTNY DZIAŁ MIAROWY pod kierownictwem **WYBITNYCH SIŁ FACHOWYCH.**
Ubranka do Komunji św. bardzo tanio!

W. KONKIEWICZ

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyny wykwinnej odzieży męskiej i dla chłopców.
POZNAŃ, Stary Rynek 8. Oddział GNIEZNO Rynek 2.

Przyjmujemy asygnaty „Kredyt”.

W niedzielę, 14 bm. magazyn otwarty od godz. 13 — 18-tej.

KRYNICA — zdroj PALACE — HOTEL — PENSION PATRIA

podaje ceny na najbliższy sezon letni — za pokoje i apartamenty z całodziennym utrzymaniem: **W sezonie I-szym** od 1 maja do 15 czerwca, oraz **w sezonie III-im** od 16 sierpnia do 31 października 1935: pokój pojedynczy od 12 do 18 zł, pokój podwójny z łazienką od 30 do 40 zł, apartament 55 zł. — **W sezonie II** od 16 czerwca do 15 sierpnia 1935: pokój pojedynczy od 14 do 22 zł, pokój podwójny z łazienką od 38 do 50 zł, apartament 70 zł. — Najpiękniejsze położenie naprzeciw parku. Najzdrowsza dzielnica. — Największy komfort. Sala reprezentacyjna. Salon. Balkony. Tarasy. Ogród. Restauracja. Kawiarnia. Dancing. American Bar. Salon do Bridge. Łazienki. Woda bieżąca ciepła i zimna. Telefon w każdym pokoju. Windy. Garaże. — Turystom i sportowcom na życzenie pokoje i apartamenty bez utrzymania. ng 9965

PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

radioaktywne kąpiele solankowo-jodobromowe — solankowo-borowinowe — solankowo-kwasowęgłowe — elektro i hydroterapia — inhalacje — pijalnia.

Leczy skutecznie: reumatyzm, ischias, artretyzm, choroby kobiece, skrofulozę, choroby serca miedziernego stopnia i t. d.

Niezwykle obniżone kuracje ryczałtowe w okresie od 2 maja do 30 listopada.

185⁵⁰
zł

wynosi 3-tygodn. kuracja ryczałtowa wraz z taksa klimatyczną, poradą i opieką lekarską, wszelkimi zabiegami leczniczymi i kąpielami, zaordynowanymi przez lekarza zdrojowego, oddzielnym pokojem w pensjonacie lub hotelu według własnego wyboru, ze światłem, obsługą, bielizną i pościelą, oraz całodziennym utrzymaniem.
4-tygodn. kuracja ryczałtowa — 240.00 zł.
W sezonie głównym od 16. VI. do 15. VIII.
3-tygodniowa kuracja rycz. — 234.00 zł.,
4-tygodniowa kuracja rycz. — 297.00 zł.
Zadnych opłat dodatkowych.
Dworzec, poczta i telefon na miejscu.
prospekty na żądanie.
Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu Kąpielowego, Tg 816

FARBY LAKIERY POKOSTY

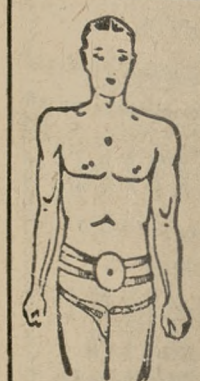
Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko
Wodna 13, tel. 53-26, dawniej W. Garbary 39
Pokost czysto lniany zł 1,70 za 1 kg Pokost zwykły lniany zł 1,40 za 1 kg
ng 8 215

Do wydzierżawienia

Składy ul. Nowa

centrum w Poznaniu

z 1 lub 2 oknami z urządzeniem lub też bez.
Oferty do Kurjera Pozn. pod zg 11081

Cierpiącym na rupturę!

Najnowszy wynalazek pasa rupturowego, który powstrzymuje największą rupturę, a swoją skutecznością przewyższa wynalazki zagraniczne.

Celem zaoszczędzenia kosztów podróży proszę nadsyłać miarę obwodu przez biodra i wielkość ruptury.

Sposób zastosowania załącze przy wysyłce.

Również wykonuje sztuczne ręce, nogi, gorsety obuwie i wszelkie aparaty ortopedyczne.

Wystawia na Targach Poznańskich.

PIOTR NIEDZIELA

Poznań, Al. Marcinkowskiego 24. Telefon 38-79
w podwórzu parter lewo. dz 1815

Sale bilardowe i brydzowe

St. Józwiaka

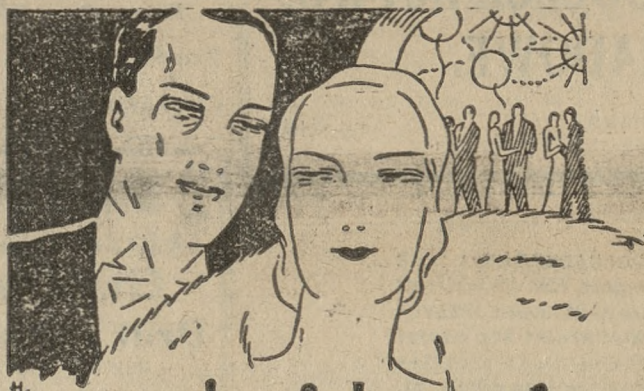
przeniesiono do obszernych lokali

przy ul. 27 Grudnia 19

Otwarcie dziś w sobotę,

dnia 4 maja o godz. 6-tej wiecz.

Pg 8587-18,79

każdy mężczyzna

chciałby być jej partnerem. Podziwiają ją wszyscy nie dla jej urody lecz dla wdzięku, którym wszystkich czaruje. Ten urok fascynującej kobiecości zawdzięcza umiejętnemu stosowaniu pudru i kremu **ABARID**. — Oba te preparaty zawierają wyciąg z cebulek białej lilii, który upiększając naszkórek, jednocześnie chroni go i odżywia.

PUDER i KREM

ABARID

DO MYCIA TWARZY STOSUJIE ZAMIAST MYDŁA OTRĄBKĘ ABARID

HALLO!

Znana firma Wiedeńska wyrobów dzianych i

Kostjumów Kąpielowych

pod marką „**EN-KA**”

powierzyła produkcję swoją w kraju na zasadzie licencji wyłącznie firmie

BROUN i ROWIŃSKI (BE - ER - WE)

Warszawa, Leszno 78

Polecamy wyroby według wzorów zagranicznych marki „**EN - KA**”
(BE - ER - WE)

Żądać we wszystkich pierwszorzędných sklepach.

ng 9863

Lokal handlowy

Stary Rynek 10 parter i pierwsze piętro do wynajęcia. Informacje: Stary Rynek 93, skład. zg 11082

Poszukujemy

maszynistkę - stenotypistkę

władającą również poprawnie językiem niemieckim. Oferty z życiorysem oraz warunkami pod zg 11072 do Kurjera Pozn.

Gumolit

do krycia i smarowania dachów.

Długoletnia wytrzymałość bez smarowania

poceca

„**HATECH**”

Poznań, św. Marcin 65
dz 1849

Polecamy

DO BUDOWLI!

— I Dźwigary. Żelazo! —

Żelazo do betonu

Gwoździe i śruby

Okucia do pieców i kuchni

Kuchnie westfalskie

Kotły do pralni

Piece żelazne

Zamki i zawiasy do drzwi i okien

Okna lano-żelazne

Siatkę ocynkowaną na płoty

Ceny najtańsze.

Cenniki na żądanie.

T. Krzyżanowski

Spółka z ogr. odp.

w Poznaniu, ulica Szewska 16.

Telefon nr. 30-33 i 36-90

ng 6319

Lemiesze
Odkładnie
Sprężyny
do kultywatorów
Szpadle
Widły
Grabie
Siatki do płotów
Gwoździe i druty
Polewaczki
Wszystkie narzędzia
rolnicze i ogrodnicze
polecam po najtańszych
cenach
Przyjmuję asygnaty
„Kredyt”

JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkołna 8
telef. 35-18, 35-43
ng 6 688-6 672

ORYGINALNE PROSZKI

„MIGRENO-
NERVOSIN”

R.M.S.W. 121599

ZNAK FABR.

KOGUTKIEM

SA ŚRODKIEM

KOJĄCYM BÓLE

ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY

MIGRENA, NEURALGIA

BÓLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIĘBIENIA

BÓLE: ARTRETYCZNE,

STAWOWE, KOSTNE I T.P.

ŻĄDĄCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW

ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**

SPRZEDAJA APTEKI

n 9206

**Najtańsze
parcele budowlane**
przy

Osiedlu Warszawskiem
b. korzystnie położone, światło, wodociąg i oraz

2 domki
nowe, solidnie pobudowane,
2 pokoje z kuchnią i piwnicą,
parcela 544 m² opłotowana, po
5.000 zł za domek.

Małecki, Droga Dębńska 11

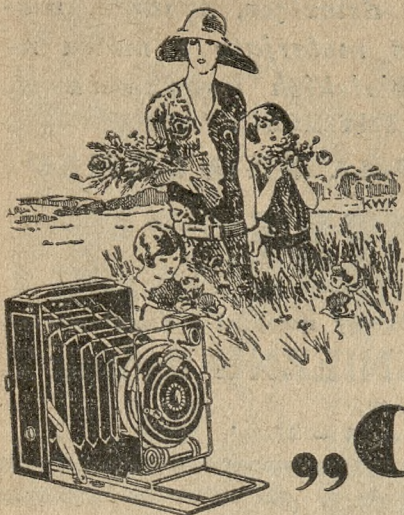
Tel. 11-90

Pz 3 632/3-17.59a

WYSCIGI KONNE z totalizatorem

urządzane przez Tow. Wyścigów Konnych Ziem Zachodnich T. z.

odbędzie się w Poznaniu na torze wyścigowym w Ławicy w dniach 5, 9 i 12 maja 1935 roku. Początek gonitw o godzinie 15.40
KOMUNIKACJA: Autobusami Poznańskiej Kolei Elektrycznej od Mostu Teatralnego. Pociągami kolejowymi z Poznania do Ławicy z głównego dworca strona zachodnia o godz. 15.26
Powrót z Ławicy do Poznania pociągami kolejowymi oraz autobusami. — Wcześniej-sza sprzedaż biletów losów i programów w składzie cygar p. Zygałowskiego ul. 27 Grudnia 12

Prosimy się przekonać

o naszej olbrzymiej niżce cen na aparaty FOTOGRAFICZNE — do 50%

Wielka ilość pierwszorzędných aparatów umożliwia odpowiedni wybór.

NOWOŚĆ! Aparaty Kodak B. B. format 4 x 6,5 zł 12,50

Nasze nowoczesne laboratorium fotograficzne wykonuje sumiennie wszelkie prace amatorskie w przeciągu kilku godzin.

„CAMERA” ul. Fr. Ratajczaka 3

Przyjmujemy asygnaty „Kredyt”

Pz 3889 18.87

Tak białą bieleżną można mieć tylko piorąc PERSILEM, środkiem stosowanym przez miliony dobrych gospodyń. Wystarczy raz spróbować, aby się o tem przekonać.

Persil
PIERZE WSZYSTKO

Do moczenia bielizny: HENKO, soda do prania i bieleńca.

Pz 3894-P. 578

ARTRETYZM, REUMATYZM,

SCHORZENIA KOBIECE I DZIECI

Leczy się korzystnie i skutecznie w

INOWROCŁAWIU ZDROJU

KĄPIELE SOLANKOWE, BOROWINOWE, Kwasowęglowe.
ŹRÓDŁO SŁONO-GORKIE DO PICIA.

INHALATORJUM. WODOLECZNICTWO.
EMANATORJUM RADOWE.

Informuje Zarząd Zdrojowiska.

ng 9909

PRZETARG

670 m³ kamienia na podkład
2500 m³ kamienia polnego natłuczonych
3000 m³ tłuczni 25-60 mm.
12000 mb krawężników 15/22 30-50 cm.
2000 m³ kałnic na pobocza 10-20 cm.
3500 m³ piasku ostrego
3000 m³ piasku (żwirku)
18000 tonn materiału kamiennego zwożę ze stacji Poznań Gł. odległość średnia 6 klm. na szosę Poznań — Ostrów.

Oferty z podaniem cen za materiał kamienny loco stacja załadowcza i Poznań Gł. proszę kierować do

Firma O. KOTAŁA
mistrz brukarski
Przedsiębiorstw robót drogowych i inżynierskich
CHORZÓW I. Sławowa 5.
ng 9 955

I Dźwigary do budowl Żelazo sztabowe Gwoździe

Druć kolczasty
nowy i używany
hurtownie i detalicznie
poleca dg 1879

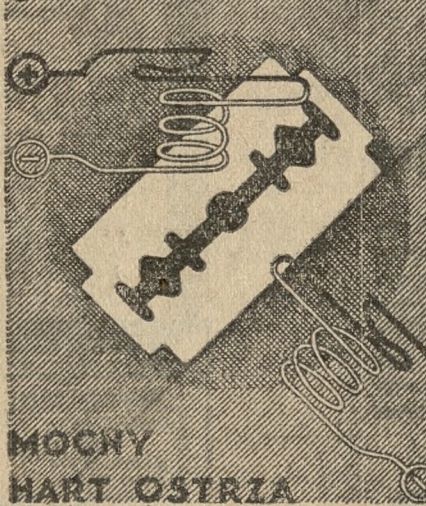
F. Stobiecki
handel żelaza
Ostrów (Wlkp.)

SKŁADNICA na całą Polskę

do oddania obywatelowi polskiemu (nowy patent. artykuł masowy). Reflektanci dysponujący kapitałem co najmniej 6000 zł zechcą się zgłosić w poniedziałek, 6 maja od godziny 10-13 przed południem.

L. Lóvi, Poznań,
ul. Ogrodowa 9. m. 1.
Pz 3941-51. 36

ODPUSZCZONE BOKI.

ODPUSZCZONE, A WIĘC MIEKKIE, BOKI, POZWALAJĄCE NA WYGINANIE NOŻYKA W APARacie BEZ OBawy PEKNIĘCIA, A POZOSTAŁA CZĘŚĆ NOŻYKA MOCNIEJ ZAHARTOWANA, NIŻ KIEDYKOLWIEK PRZEDTEM — OTO WYNIK STOSOWANIA PRZEZ FABRYKĘ „GILLETTE” NAJNOWSZEGO SPOSOBU ELEKTRYCZNEGO HARTOWANIA.

OSTRZE Z TAK WYJĄTKOWO MOCNO ZAHARTOWANEJ STAŁI DAJE SIĘ SZLIFOWAĆ DO NIEOSIĄGALNEJ DOTĄD OSTROSCI, PRZECIEM TRWA ONO DŁUŻEJ I ZAPEWNIĄ O WIELE WIĘKSZĄ ILOŚĆ OGOLEN.

MOCNY
HART OSTRZA
SPRÓBUJ CIE NIEBIESKIE „GILLETTE” — WARTO SIĘ PRÓBOWAĆ
5 m. n. 225
GILLETTE
NOŻYKI ELEKTRYCZNIE ODPUSZCZANE

ng 9908

63 Licytacja

buhajów rozplodowych

odbędzie się w środę, dnia 15 maja 1935 r. na terenie Targów Poznańskich w Poznaniu.

Otwarcie wystawy o godz. 8. początek licytacji o godzinie 11-tej. Droga licytacji sprzedanych będzie około 50 buhajów z pierwszorzędných obór zarodowych.

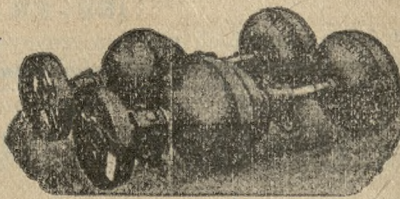
Katalog otrzymać można w Sekretarjacie Towarzystwa lub w dniu licytacji na miejscu. ng 9132

Wielkopolskie Towarzystwo Hodowców Bydła Nizinnego czarno-białego
Poznań, Mickiewicza 33.

Kupno okazynie! 2 DYWANY

Ia pod gwarancją ręcznie wżazane, specjalnie dla Targów przeznaczone, rozmiar około 5x4 mtr., oryginalne perskie wzory i wżazanie, sprzedaż z powodu okoliczności zaraz przy gotówce za połowę normalnej ceny

BIELSKA FABRYKA DYWANÓW
Pośpieszne oferty do Kurjera Poznańskiego zg 11078.

Chłodnie automatyczne „Rotofrigor” i Chłodnie kompresorowe

dla rzeźników, masarzy mleczarni, restauracji, szpitali i sanatoriów, fabryk chemicznych, browarów, fabryk czekolady itd. buduje i dostarcza na bardzo dogodnych warunkach:

L. Zieleniewski i Fitzner Gamper S. A. Kraków.

Fachowi sprzedawcy poszukiwani,

Tg 28.

Notarialnego sekretarza

poszukuje notariusz na prowincji zaraz. Zgłoszenia z podaniem referencji składać Kurjer Poznański zg 11079 lub telefonicznie 47-15 także w niedzielę.

MEBLE Łanieckiego

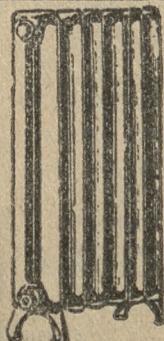
na Targach Poznańskich

zostały odznaczone

dg 2211

złotym medalem.

Proszę nas odwiedzić w hali 9.

GRZEJNIKI

(radjatory) do centralnego ogrzewania dostarcza

„WIEPOFANA”

Wielkopolska Odlewnia - Fabryka Kształni i Maszyn S. A.

Poznań, Dąbrowskiego 81

ng 4055

FIRMA EDMUND RYCHTER ZAWSZE WIERNIA SWEJ DEWIZIE

NISKIE CENY WYSOKIE GATUNKI TOWARÓW.

Ku nauce w naszych magazynach odbiorca wydobycia MAXIMUM z każdego wydane złotego ponieważ nie cena lecz JAKOŚĆ decyduje
POLECAMY: PALTA wiedeńskie fasony na jedwabiu — Ulstroragłany — Ubrania męskie — Spodnie —
Golfy — Bryczesy — Wiatrówki — Kufelki skórzane — Płaszczki i Peleryny gumowe. Materiały
z metra w setkach deseni i kolorów do dyspozycji Szan. Kupujących.

Szczególną uwagę zwracamy na nasze chlubnie znane Serja I. 120,- zł Serja II. 100,- zł Serja III 80,- zł
trzechseryjne wykonanie ubrań męskich na miarę.
Krój, dodatki i wykonanie na wysokim poziomie. Następnie polecamy UBRANIA LUKSUSOWE z najlepszych szewiotów i czesanek
bielskich od zł 130,- do 175,- Nasze oddziały wykonania na miarę stoją u szczytu doskonałości. 6-ciu pierwszorzędnych
krojczyków tworzą z dobrego najlepsze.

Przebieg Sezonu — Wykwintne palta na jedwabiu — Jeden Fason — Trzy Ceny — Dla każdej kleszeni — 50, 75 i 95 zł
Wystawa i sprzedaż powyższych palt przy ul. Franciszka Ratajczaka 2

GOTOWE FUTRA stale na składzie.

EDMUND RYCHTER

Wydajemy nasze towary także za bony Tow. „Kredyt”

ul. Wrocławska 14 Poznań
telefon 21-71
ul. Franciszka Ratajczaka 2,

ul. Wrocławska 15
telefon 54-93
telefon 54-15, 26-07

ul. Kaliska
tel. 35

Ostrów Rynek
tel. 35
Wielkopolski

Sekcja Pośrednictwa Pracy „Bratniej Pomocy”

S. S. S. U. P., ul. św. Marcina 40, tel. 39-46, zwraca się do
wszystkich ludzi dobrej woli, którym los akademika pol-
skiego leży szczególnie na sercu, o zgłaszanie

korepetycji i innych płatnych zajęć
pod wyżej wymienionym adresem.
Przyjmujemy także wszelkie dary w naturze, jak grati-
sowe obiady, mieszkania, materiały odzieżowe itp.
zg 163/4

Znane

„Dywany Żywieckie” na Targach Poznańskich

OKAZJA

Z powodu choroby sprzedam w mieście prowincji
w pełnym biegu

SKŁAD KOLONJALNY

bardzo dobrze prosperujący. Do objęcia 8.000 zł. ewentual-
nie zamienię na małe gospodarstwo względnie parcelę. —
Oferty do Kurjera Poznańskiego nr 9915.

Skład

8x4,5 m., kantor 5x4,5, pokój nad kantorem, suche
sklepy, Św. Marcin 18 do wynajęcia. Zgłoszenia
u gospodarza I ptr.
zg 11 080

Do działu reklamowego większego przedsiębiorstwa
przemysłowo-handlowego w Poznaniu potrzebny zarząd

praktykant

z ukończonym Liceum Handl. lub W. S. H. Zgłoszenia z
odpisami świadectw do Biura Ogłoszeń „Par” pod nr. 18,37.
Pg 3904-18,37

Drugie ogłoszenie.

Zarząd Spółki Akcyjnej BRZESKIAUTO w Poznaniu
zaprasza pp. Akcjonariuszów na Zwyczajne Walne Zgroma-
dzenie, które odbędzie się w Poznaniu, dnia 20 maja
1935 r. o godz. 17-tej w sali posiedzeń Związku Towarzystw
Kupieckich, ul. Zwierzyniecka nr. 12, z następującym por-
ządkiem obrad: 1) Sprawozdanie Zarządu za rok 1934
oraz przedstawienie bilansu i rachunku strat i zysków, 2)
Sprawozdanie Rady Nadzorczej, 3) Odczytanie sprawozda-
nia zaprzysiężonego rewizora Towarzystwa Rewizyjnego
„Powiernik” z odbytej rewizji, 4) Sprawozdanie Komisji
Rewizyjnej, 5) Przyjęcie bilansu oraz rachunku strat i zy-
sków i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nad-
zorczej, 6) Uchwała, dotycząca salda rachunku strat i zy-
sków, 7) Wybór członka Rady Nadzorczej, 8) Wybory do
Komisji Rewizyjnej, 9) Ustalenie wynagrodzenia Rady Nad-
zorczej i Komisji Rewizyjnej, 10) Wolne wnioski pp. Akcjo-
nariuszów, o ile będą zgłoszone na piśmie Zarządowi Spół-
ki nie później, niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgroma-
dzenia, z zachowaniem przepisów art. 54 prawa o spół-
kach akcyjnych. Do udziału w Walnym Zgromadzeniu
uprawnieni są: a) właściciele akcji imiennych, zapisani
do księgi akcyjnej na 7 dni przed datą Walnego Zgroma-
dzenia, b) właściciele akcji na okaziciela, którzy w tym
samym terminie złożą je w Spółce lub przedstawiają jej do-
wód złożenia ich u notariusza lub w instytucji kredyto-
wej krajowej. W dowodzie ma być podany spis numerów
akcji i stwierdzenie, że akcje nie zostaną wydane przed
ukończeniem Walnego Zgromadzenia.
Poznań, 17 kwietnia 1935 r. ng 9869
Zarząd: St. Brzeski. Dr. Tadeusz Smoluchowski.

Stołeczna

Restauracja
Winiarnia
Plac Nowomiejski 5

Wyborowa kuchnia, olbrzymi wybór à la carte.
Dobrze pielęgnowane piwa, wódki i likiery.
Codziennie koncert i dancing.
Ceny przystępne.
Lokal otwarty do rana.

I. Ogłoszenie.

Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń, Spółka
Akcyjna w Poznaniu, zaprasza PP. Akcjonariuszów na
ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w Poznaniu, dnia 28 maja 1935 r. o godz. 11 na
salce posiedzeń „VESTY”, Poznań, ul. św. Marcina 61.

Po myśli § 14 statutu udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem
głosu mogą wziąć ci wszyscy PP. Akcjonariusze, którzy są
zapisani w księdze akcyjnej i odpowiadają warunkom art. 59 ust.
1 prawa o spółkach akcyjnych.

Walne Zgromadzenie odbędzie się według następującego
porządku obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie Zarządu oraz przedłożenie bilansu i rachunku
zysków i strat za r. 1934.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej.
4. Przyjęcie bilansu oraz podziału zysku i udzielenie absoluto-
rium Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz unoważnienie Rady
Nadzorczej do poczynienia zmian, zażądanych przez Państwo-
wy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
5. Uzupelniający wybór członków Rady Nadzorczej.
6. Upoważnienie członków Rady Nadzorczej do uczestniczenia we
władzach towarzystwa należących do koncernu „Vesta” i Po-
znańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń.
7. Wolne wnioski.

Dodatkowe sprawy na porządek obrad Walnego Zgroma-
dzenia mogą być zgłoszone najpóźniej do dnia 14 maja 1935 r.
włącznie i powinny odpowiadać ustawowym warunkom (art. 54
prawa o spółkach akcyjnych).

Poznań, dnia 30 kwietnia 1935. Pg 3899-18,24
Rada Nadzorcza. Zarząd.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Akcjonariuszów Banku Cukrownictwa Spółki Akcyjnej w
Poznaniu odbędzie się we wtorek, dnia 21 maja 1935 roku,
o godz. 5 po południu w Poznaniu, w gmachu własnym przy
ulicy Sew. Mielżyńskiego 7.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia (par.
23 statutu).
3. Sprawozdanie Zarządu o stanie majątkowym Spółki
i przedłożenie bilansu z rachunkiem zysków i strat na
dzień 31 grudnia 1934 r.
4. Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachun-
ków rocznych.
5. Odczytanie sprawozdania Tow. Rew. „Powiernik” z od-
bytej rewizji.
6. Uchwały dotyczące zatwierdzenia bilansu, rachunku
zysków i strat za rok 1934 oraz podziału zysków.
7. Uchwała dotycząca udzielenia pokwitowania członkom
Zarządu i Rady Nadzorczej.
8. Wybory do Rady Nadzorczej.
9. Ustalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej na rok
1935/36 w myśl par. 20 statutu.
10. Uchwała co do innych spraw podanych na piśmie Za-
rządowi w terminie przepisanych ustawami (par. 19
statutu).

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają
ci akcjonariusze, którzy złożą w Centrali Banku albo w Od-
dziale w Warszawie lub we Lwowie przynajmniej na 7
dni przed wyznaczonym Walnym Zgromadzeniem do go-
dziny 14-ej akcje swoje, przeznaczone do uczestniczenia,
wraz z spisem numerów tych akcji i nie odbiorą ich
przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. Zamiast akcji
mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złoże-
nia akcji u notariusza. W zaświadczeniach winny być
wymienione numery akcji i winno być stwierdzone, że akcje
nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgroma-
dzenia.

Poznań, w kwietniu 1935 r. ng 8909
Zarząd.

Na zasadzie reskryptu Pana Ministra Opieki Społecznej
z dnia 20. 12. 1934 r. zatwierdzającego wzór legitymacji
Ubezpieczalnia Społeczna w Poznaniu przystępuje do wy-
dawania ubezpieczonym legitymacji stałych.

Legitymacja ubezpieczeniowa jest przeznaczona do do-
konywania wpisów, które mają na celu umożliwienie ubez-
pieczonemu kontroli jego uprawnień oraz ułatwienie ubez-
pieczonemu i członkom jego rodziny korzystania ze świad-
czeń w zakresie ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego.

Legitymacje wydawane będą bezpłatnie każdemu ubez-
pieczonemu za wyjątkiem osób podlegających jedynie ubez-
pieczeniu od wypadków i chorób zawodowych.

Legitymacje zaopatrywane będą w dostarczone przez
zainteresowanych fotografie ubezpieczonego i tych człon-
ków jego rodziny oraz osób wymienionych w art. 112 ust. 3
ustawy o ubezpieczeniu społecznym, które są uprawnione
do świadczeń chorobowych i ukończyły 14 lat życia.

W celu otrzymania legitymacji ubezpieczeniowej winni
obecnie już postarać się o fotografie sporządzone na białem
tle, bez nakrycia głowy o wymiarze 45x63 milimetrów
(format paszportowy).

Fotografie uprasza się dostarczać Ubezpieczalni Spo-
łecznej ul. Dąbrowskiego 12/16, III p. pokój nr. 16, zazna-
czając na odwrotnej stronie numer legitymacji oraz nazwi-
sko i imię osoby, którą dana fotografia przedstawia.

Termin wydawania legitymacji będzie podany do wia-
domości ubezpieczonym osobom ogłoszeniem.
ng 9967 **Dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu.**

OBWIESZCZENIE.

W sobotę, dnia 11 maja 1935 r. o godz. 12 odbędzie się
w Kolnie, powiat Międzybórz, wydzierżawienie owoców z
drzewek szosowych jak: **czereśnie, wiśnie (glazówki), jabło-
nie i grusze.** Zbiórka reflektantów przed sołectwem w Kol-
nie. Bliższych szczegółów dowiedzieć się można w Zarzą-
dzie Gminnym w Międzybórz. Warunki zostaną ogłoszo-
ne w dniu przetargu. dg 2180

Zarząd Gminy w Międzybórz.

(—) Braciszewski, wójt.

Pierwsze ogłoszenie.

Zarząd Spółki Akcyjnej H. CEGIELSKI w POZNANIU

zaprasza pp. Akcjonariuszów na

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

które odbędzie się dnia 31 maja r. 1935 o godz. 16 w sali
posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Pozna-
niu, pl. Wolności 15, z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie Zarządu z przebiegu interesów za rok 1934
2. Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.
4. Przyjęcie bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzie-
lenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
5. Uchwała dotycząca wyrównania salda rachunku zysków
i strat przez odpis z funduszu rezerwy specjalnej. ng 9492
6. Wybory do Rady Nadzorczej.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są:
a) właściciele akcji imiennych, jeżeli są zapisani do
księgi akcyjnej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgroma-
dzenia.

b) właściciele akcji na okaziciela, jeżeli najpóźniej na
tydzień przed datą Walnego Zgromadzenia złożą swoje akcje
w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu lub
w Spółce i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego
Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być także złożone zaświadczenia
kwity depozytowe, wydane na dowód złożenia akcji u
notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej albo w
Banque de Paris et des Pays-Bas w Brukseli. W zaświad-
czeniach należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje
nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadze-
nia.

Zaświadczenia depozytowe muszą być oddane w Cen-
trali Banku Związku Spółek Zarobkowych przynajmniej na
tydzień przed Walnym Zgromadzeniem; na mocy tych za-
świadczeń (kwitów depozytowych) wystawia Bank Zwią-
zku Spółek Zarobkowych uprawnionym karty wstępu, na
których podana będzie wysokość kapitału akcyjnego przez
deponenta reprezentowanego oraz ilość głosów.
Poznań, 30 kwietnia 1935 r.

Zarząd:

W. Fachinetti. Dr. A. Kręglewski. H. Suchowiak.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty na przykład: n 3695, z 21 025, d 1811
i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje
się do godz. 11.30, w soboty i dni przedświą-
teczne przyjmuje się do godz. 11.15.

1. KAMIENICE

Wille

na Solaczu sprzedaje się z powo-
du wyjazdu. (Oferty Kurjer Po-
znański zg 79 046)

Willa

nowa nad Wartą przy parku 2
mieszkania komfort warunki do-
godne. Zgłoszenia Szelągowska 19
m. 4. zg 79 204

Dom

dochodowy, cztery rowy, naroż-
ny, przy ryn. Jezyckim sprze-
dam. Dochód 14 500. — Cena 90
tysięcy. Kręzowski 9 — 7.
zg 81 039

Informacja Budowlana

przy Korporacji Budowniczych
Poznańskich „Strzecha”, ul. Se-
weryna Mielżyńskiego 23, dom
ogrodowy, udziela fachowych i
sumiennych informacji technicz-
nych w wszystkich sprawach bu-
downictwa w godzinach 15—18.
zg 79 580

Willa

nowa 9 ubikacji, wolna, cena 10
tys. Dom Złociński, Poznań, Wroc-
ławska 22. zg 82 016

Wille

dziesięciopokojowa, dwumieszka-
niowa, śródmieście, sprzedaż wia-
siciela. Oferty Kurjer Pozn.
zg 82 867

Wille

korzystnie sprzedam. Oferty Ku-
rjer Poznański zg 81 724

Wille

amortyzacyjna dwumieszkańowa
komfortowa ogród sprzedam —
wpłaty 24 000. Oferty Kurjer Po-
znański zg 82 402

Wille

dwumieszkańowa, Górczyn—De-
biec niedaleko tramwaju, kupię.
Zgł. Kurjer Poznański zg 82 303

Kamienice

czteropiętrowa, nowowbudowa-
na, dochód 16 000, śródmieście, o-
gród sprzedaż właściciela. Oferty
Kurjer Poznański zg 82 366

Willa

komfortowa 7 pokoi z ogrodem
przy Alei Szelągowskiej zaraz do
wydzierżawienia 200 zł miesięcz-
nie. Zgłoszenia w godzinach 14 do
16. M. Klabecka, Tama Garbar-
ska 7. zg 82 240

Wille

czyszczona śródmieściu wolnem
mieszkanem sprzedam korzyst-
nie. Oferty Kurjer Poznański
zg 82 457

Kamienica

trzy piętrowa, komfort, nowa do-
chód 8 600 cena 6 500, wpłaty
35 000 reszta amortyzacja. Seida,
Poznań, Podgórska 5, m. 4.
zg 82 332

Wille

dochodowa blisko centrum, wpła-
ty 30 000. Małecki, Poznań, Ry-
sjonat 20 a. zg 82 513

100.000

wpłace na kamienice centrum.
Oferty Kurjer Poznański
zg 82 479

Wille

lub domek kupię Poznaniu, go-
tówka 10—12 000. Oferty właścici-
eli ewentualnie pośredników
Kurjer Poznański zg 82 333

Kamienica

nowa, dochód 3 700, za 35 000.
blisko „Panku, Tomczak”, Wierz-
biecie 31. zg 82 333

Willa — Letnisko

pod Poznaniem, okolica lesista
nad Wartą, nadająca się na pen-
sjonat, klinię, 25 ubikacji, ogród
3 000 m² z drzewami owocowymi
sprzedam. Zgłoszenia Polna 20—
m. 7. zg 82 429

Willa

niewykończona 2 x 5 pokojowa,
parcela 1 000 m², cena 22 000,—
wpłaty 14 000,—. Seida, Poznań,
Podgórska 5, m. 4. zg 81 022

Kamienica

czyszczona w Poznaniu, śródmie-
ściu na sprzedaż, dochód roczny
26 000 zł, wpłaty gotówką 100 000
Zgłoszenia „P.” 4-7.
Pg 3895 21 233

Kamienica
mieszkania 4 — 3 — 2, wpłaty
100.000. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 81 951

Kamienica
Jezyce bez druku, dochód roczny
9.400 zł. Cena 65.000, wpłaty 40
tys., reszta dogodnie warunkami.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 379

Wille
w Solaczu lub średni komfortowy
dom w centrum kupie. Szczegóło-
we oferty Kurjer Poznański
zdg 82 456

Dom
2 składami, 11 lokatorami sprze-
dani lub zamieniam na większy do-
płat. Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 741

Dom
w Inowrocławiu Zdroju dobrze
się procentujący ewentualnie z
ogrodem do sprzedania. Zgłosze-
nia do Kurjera Pozn. zdg 82 605

Willa
Łazarz, trzy mieszkania, komfort,
23.000, amortyzacji 3.000. Nowa-
kowski, Wielkie Garbary 48.
zdg 82 717

Kamienica
nowa trzypiętrowa 2 składy Po-
cha, dochód 12.300, — cena 95.000,
wpłaty 70.000. — Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 720

Kamienice
przy ruchliwej ulicy Starego
Rynku dochód 12.000 za 85.000
sprzedam. Właściciel: Poznań,
Wodna 26. zdg 82 656

Willa
w Puszczykowie ul. Poznańska,
dobra egzystencja na sprzedaż.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 728

2. PIENIĄDZ

10 000 zł
płakuje pupilarnie jako procent
4 pokojowe mieszkanie. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 80 319

800,—
na 2 lata poszukuje, dam 12%
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 063

100,—
pożyczki poszukuje 4 mies. Raty
mies. 25.— Oferty Kurjer Pozn.
zdg 82 302

3 000 zł
na I hipotekę 6364 mtr. kwadra-
tów, sad owocowy. Solacz. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 372

Dom Komisowy
środmieście, dobrze prosperujący
poszukuje czynnego lub cichego
wspólnika, celem rozszerzenia
przedsiębiorstwa, gotówka 5000 zł
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 733

Wypożyczam
większe i mniejsze kwoty pod od-
powiedni zastaw. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 649

Spółniczkę
(spółnika) do zaprowadzonej hur-
towni od dwóch tysięcy przy-
jmuje. Ewentualnie małżeństwo.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 624

Wspólnika
(6—10 000) do objęcia niezwykle
korzystnego przedstawicielstwa
poszukuje. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 691

Wspólnika
z kapitałem 5 tys. zł do fabry-
kacji artykułów kosmetycznych
poszukuje. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 752

Za
wypożyczenie 1 200 zł na 3 miesią-
ce, gwarancja do rąk, dobre opro-
centowanie, dam posadę panu sta-
nowisko kierownicze. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 82 556

Przedsiębiorstwo
dobre prosperujące poszukuje
3 000 zł pożyczki wzajemnie po-
gwarancja. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 82 729

Złote
marki, funty, sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 903

3. LETNISKI I UZDROWISKA

Stanisławówka
p. Leszno, spokojna uroczą, dla
każdemu prawdziwy wypocinek.
zdg 1 475

Letnisko
majętność Dobczyn, powiat Śrem
tel. 2 Wieszczyzn, Pałac z elek-
trycznością, wykwinna kuchnia,
stawy, wioslarstwo, wędrowno-
kort tenisowy i sala. Zgłoszenia
Poznań, Pocztowa 31 — 3.
zdg 82 099

Letnisko — Dwór
Dokonała kuchnia, słoneczne po-
koje, wszelkie nowoczesne wygo-
dy, park, kąpiele, tenis, bardzo
dobra komunikacja, 3—4 zł dzien-
nie. Koszowo, p. Żydowo.
zdg 82 244

Puszczykowo
ładny pokój dwuosobowy utrzy-
mianym 90.— Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 252

Chodzież
wśród lasów, gór i jezior. Przy-
jmuje rodziny na letnisko, pełne
utrzymanie, po cenach bardzo ni-
skich. Wszelkie wygody i łóża
na jeziorze. Zgłoszenia Skwirut,
Chodzież, Słowackiego 4.
zdg 82 324

Puszczykowo
willa „Helena” przy dworcu, po-
koje umeblowane zdg 82 330

Rymanów Zdrój
pensjonat „Teresa”. Cena pier-
wszy sezon 5.— albo tania ryczał-
towa kuracja. zdg 82 516

Letnisko
na wsi w majątku przyjmuje go-
ści od 1 czerwca. Pałac, kanali-
zacja, elektryczność, park, las,
poczta, telefon na miejscu. Zgło-
szenia Wilkowo Polskie, pow. Ko-
ścian. zdg 82 222

Gdynia
Tani sezon! Hotel-Pensjon „Pol-
ska Riviera” przy plaży morskiej.
Kąpiele słoneczne na specjalnie
zbudowanym tarasie. Bieżąca wo-
da ciepła i zimna. Łazienki. Kom-
fort. Pokoje od 4 zł. Kuchnia
pod nowym zarządem. Dla wycie-
czek znaczne zniżki. Tel. 10-16.
zdg 82 812

Puszczykowo
4 pokoje, kuchnia, umeblowane
oddam, całe lato. Poznańska 22.
zdg 82 594

4. OSOBISTE

Nie
odrzucaj pudełka po zużytej pa-
ście do obuwia Blyskolin, bo
za 5 próżnych
otrzymasz w każdym składzie
jedno pełne.
dg 2116/17

Co jutro będzie,
nikt z nas nie wie, lecz wiemy
co jest dziś dziewczynie smu-
kłej, niczem niewie mówi naj-
droższy Zdzisław: Mam szczęście,
mam gotówkę, mam wszystko co
należy, lecz wiem że za
złotówkę
mam

podwieczorek
świeży. (Weber, Nowa 4).
ng 5133

Za
długiej mej żony Marii nie odpo-
wiadam. Wiktor Koźmiński.
zdg 82 353

Duszo
serce weżowe jest podstępne.
zdg 82 811

Wiwa
przyjdzie niedziele 16.00.
zdg 82 826

6. OŻENKI

Przemysławiec
36 lat, własnym przedsiębior-
stwem pozna panna, wdowę ma-
łą gotówką, cel matrymonialny.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 256/7

Kupiec
kawaler, lat 41, energiczny, rzut-
ki, zdrowy, posiadający własne
przedsiębiorstwo, wielkimi po-
wiatowem mieście, mieszkaniem,
wartości 160 tys. zł szuka odpo-
wiedniej znajomości, celu matry-
monialnym. Pośrednictwo krew-
nych mile widziane. Pannie odpo-
wiednio sformułowane, którym za-
leży szczęściem pojąć ofertę
fotografii, która się zwraca Ku-
rier Poznański zdg 76 889

Najbogatsza partię
paniom oraz panom w najwięk-
szym dobrze poleca „Biuro Ma-
trymonialne Echo”. Poznań, św.
Marcin 68, telefon 50 30, —
zdg 80 659

Akademik
na stałej, dobrej posadzie poszu-
kuje milej i ładnej żony z dobrej
rodziny. Posag niekoniecznie wy-
magan. Pośrednictwo krewnych
mile widziane. Łaskawa zgłosze-
nia z dołączeniem fotografii kie-
rować do Kurjera Poznańskiego
pod zdg 81 497 „Doktor”.

Inteligentna
przystojna, wielka, wiek średni,
przejrzysta, pobliżu Poznania, —
posiadająca 20 tys. zł, poznająca
celu matrymonialnym kulturalne-
go pana wyższym stanowisku
urzędniczym po czterdziestce. Po-
ważne nieanonymy Kurjer Po-
znański zdg 81 302. Pośrednictwo
niepożądane.

Wdowiec
przemysławiec, średni wiek pozna
pania, wdowę lub starszą pannę
od 35 lat, cel matrymonialny.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 334

Emerytka
panna nie biedna wydział zamaż
za urzędniczą od 40. Cel ma-
trymonialny. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 437

Przystojna
młoda wdowa zamożna pozna u-
rzednika akademikiem wykształ-
ceniem. Cel matrymonialny. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 253

Kawaler
lat 35, posiadający dobrze pro-
sperujące przedsiębiorstwo, szuka
na tej drodze znajomości pani u-
celu matrymonialnym. Majątek
dla wspólnego dobra pożądan. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 272

Górnoślazak wdowiec
lat 62, przystojny, wzrostu śred-
niego, posiadający dom wartości
50.000, — posłubi panna wdowę
bezdzielną z majątkiem. Foto-
grafię załączyć, zwrócić. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 215

Wyprawy
bielizne posielowa, osobista, go-
towa, z metra i miarowa

Fabryka Bielizny
Dom Plócien J. Schubert, Dom
Czerwony naprzeciw odwachu
Stary Rynek 76. Pg 3267-15,95

Kojarze
małżeństwa dyskretnie przez 20-
letnią praktykę tysiące małżeń-
stw zawdzięcza swe szczęście
mej działalności. Piotr Mrówka.
Poznań, Szamarzewskiego 20 —
1. zdg 82 942

Kawaler
lat 24, introligator, ożeni się z
panną, która dopomocze do otwar-
cia pracowni. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 334

Pokoiku
z używaniem kuchni poszukuje
panienka. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 82 453

Zamożny
trzydziestoletni kupiec, kaw-
aler, nawiąże odpowiednią zna-
jomość celu matrymonialnym.
Panie zainteresowane proszę
skierować poważne zgłoszenia Ku-
rier Poznański zdg 82 490

Wdowiec
lat 44, dobrze zaprowadzony in-
teres w centrum Poznania, 2
dzieci, poszukuje odpowiedniej
partii, celem ożenku. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 614

Wdowa
lat 36, pragnie poznać pana na
stałym stanowisku. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 591

Panienka
lat 26, ładna, inteligentna, przy-
stojna, szatynka religijna, ma-
rykatka, gospodarna, prowincyj-
na wyprawa lub gotówka pra-
gnie wyjść zamaż. Panowie ur-
zednicy oferty Kurjer Poznański
zdg 82 524

Pana
sympatycznego, po 40, pozna eme-
rytkę, panna starsza, przystojna,
nieprzeciętnych zalet ducha. Ume-
błowania, później kilka tysięcy.
Cel matrymonialny. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 748

Urzędnik
rolniczy bez nalogów, mający
własność posłubi inteligentną pa-
nię z gotówką lub własnością
pośrednią wykłonen. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 546

Znajomości
matrymonialne
„Wanda” dyskretnie „Wanda”.
Rom. Szymańskiego 4 — 5.
zdg 82 673

Pan
lat 29, własnym przedsiębior-
stwem przemysławiec pozna panna
celem ożenku. Dla powiększe-
nia potrzebna gotówka. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 651

Wdowa
po niższym urzędniku szuka męża
Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdg 82 270

Oficer
emerytowany, lat 35, ożeni się z
panną lub wdową, posiadającą
własną nieruchomość, przedsię-
biorstwo lub stałą posadę. Oferty
do Kurjera Pozn. pod zdg 82 818

Właściciel
prosperującego zakładu fryzjer-
skiego poszukuje dzielnego fryzjer-
ski. Cel matrymonialny. Rzecz
traktuje poważnie. Na anonimowy
nie odpowiada. Zgłoszenia do
Kurjera Poznańskiego zdg 82 817

7. SPRZEDAŻE

Additory
słynne maszyny do liczenia po
zł 23 — Skóra i Ska Poznań.
Aleks. Marcinkowskiego 23.
ng 836

Wózki
dziecięce
duży wybór, cen-
y niskie. M.
Pozorzeński.
Wodna 7
„Przyjmuje asy-
gnaty kredyt”.
zdg 1 846

Wóz
2½ cal. na sprzedaż. Reformator.
Dolna Włda 60. zdg 82 425

Maszyna
damska do szycia, jak nowa,
okrągłe czolenko. Górna Włda
82, mieszkanie 11, podwórce.
zdg 82 423

Drogerja
w śródmieściu korzystnie na
sprzedaż. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 82 420

Kolonjałkę
z mieszkaniem sprzedam, powód
buduje się. Adres Kurjer Po-
znański zdg 82 410

Wiatrówkę
mocną sprzedam. Just. Mielży-
ńskiego 2. zdg 82 480

Motocykl
Henderson, 1000 cm, korzystnie
sprzedam. Plac Nowomiejski.
Koncerta Maya, oglądać można
cały dzień. zdg 82 495

Rower
męski, torpeda, Jackowskiego 17.
mieszkanie 11. zdg 82 494

Meble
polecą najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 81 948/9

Piekarnię
sprzedam centrum, w pełnym bie-
gu przepisaną. Adres Kurjer
Poznański zdg 81 818/19

Parkietowe posadzki
lostrza solidnie i fachowo zna
na firmę

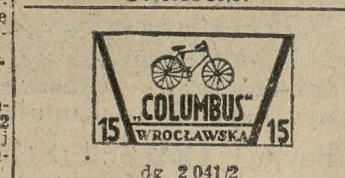
Koraszewski i Marweg
Poznań, Plac Wolności 14a.
zdg 1 156/7

Powodzie choroby
odstąpię interes dobrze prosperu-
jący. Informacji Dom Komiso-
wy, Poznań, Półwiejska 17.
zdg 81 879/880

Okazja
odstąpię stała dostawa koni do
pogrzebów. — Warunek obicje.
kupno dwóch powozów. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 680/70

Materace
tapasany, garnitury klubowe naj-
taniej sprzedam. Poznań, Włkie
Garbary 14a. Wł-
ciej enterens. zdg 82 688/9

Wykwintne krawiectwo
miarowe
materiały najlepszej jakości sta-
le na składzie.
Fr. Drabętowicz, obecnie
ul. 3 Maja 5, I. piętro
Pr 3924-18,67

Bluzki
wełniane i jedwabne.
Bielizna
damska, męska i dziecięca.
Sukienki
pajacyki — czapeczki dziecięce.
Pończochy
rekawiczki — skarpetki najtaniej
w wielkim wyborze u
L. Szlanczyński,
Poznań, Stary Rynek 89.
dr 2158

Futra, lisy, kurtki
wielki wybór, ceny niskie polecą
Tadeusz Olszyski. Poznań, Mar-
cina 58. Własna pracownia.
zdg 80 338

Gramofony
płyty, instrumenty muzyczne. —
Kozłowski, Poznań, Wrocław-
ska 25. zdg 2163

Sztucer
Ayda, drugi myśliwski rodzaj
Mausera kal. 7,8 zaraz sprzedam.
Marsz. Focha 78, m. 4, lub tel.
76-06. zdg 82 241

Pierze - Puch
chem. czyszczenie
pościeli polecą naj-
taniej Stanisław
Dyczkowski. Po-
znań, Wierzbiciele
13. zdg 1 463 4

Pneumatyki
najświeższych fabrykatów —
wszelkie rozmiary — towary świe-
ży, dostarcza po dotąd niebywa-
łych niskich cenach

Brzeskiauto
Sp. Akc. najstarsze i największe
przedsiębiorstwo samochodowe w
Polsce. Poznań, Dąbrowskiego 29
tel. 63-23, 63-65. Warsztaty repara-
cyjne Budowa karoserji — Ga-
raże. ng 8121

Największa fabryka
piarin Sommerfelda
dostarcza nowe pianina za wpła-
tą 300. — zł resztą płatną na do-
godnych warunkach. Niskie ceny
Gwarancja Skład fabryczny Po-
znań, ul. 27 Grudnia 15 ng 8336

Dom
narożnikowy, najlepsze położenie
przy rynku, dużym frontem, du-
ży skład, obszerne mieszkanie,
— nadający się dla każdej branży,
korzystnie na sprzedaż od zaraz.
Zgłoszenia M. Lippmann,
Włki. Pg 3392-54,307

Rowery
najtaniej
złoty 100,—
Traugutta 23, mieszkanie 8.
zdg 82 405

Maszyna
do wciągania cegieł na sprzedaż,
bardzo korzystnie. Oferty do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 82 407

Zaoszczędzisz
kupując dobra
odzież zawodową,
w firmie B. Hildebrandt, Poznań.
St. Rynek 73. ng 8736/7

Urządzenie
fryzjerskie tanio sprzedam. Ła-
kowa 16, m. 2. zdg 82 439

Księgarnię
skład papieru, sprzedam. Górna
Włda 59. zdg 81 456

Magle
najnowszego wynalazku, elek-
tryczne, ręczne oraz domowe ma-
gale-prasownice dostarcza M. Jan-
kowiak fabryka magli odlewnia
metali Poznań-Stareka.
zdg 57 541

Wózki
sportki, polecą
Fligierski, Po-
znań, św. Mar-
cina 23.
zdg 81 804/5

Pralnię mechaniczną
dobrze prosperującą sprzedam. —
Matejki 68, m. 11. zdg 82 376

Motocykl
Sareola 500. Bilard amerykański
tanio sprzedam. Matejki 68
m. 11. zdg 82 377

Szory
dobrze utrzymane, Romana Szy-
mańskiego 7, m. 5. zdg 82 451

Maszyna
pisania walizkowa
Radio
Philips prad stały.
Wohlmuth
galwaniczny luksusowy. Poczo-
wa 28, mieszkanie 5. zdg 82 450

Dodatki do ubrań
najtaniej, największy wybór tyl-
ko u
Andrzejskiego
Poznań, Szkolna 13. dr 2 154/5

Meble
najtaniej polecą
Baranowski
Poznań, Podgórna 13.
Pg 3227/8

Parcelki
Debcu, Szczepana i Puszczyków-
ku korzystnie. Śniadecki 16 — 3.
zdg 82 449

Dom
4 pokoje i ½ morgi ogrodu w Po-
znaniu 5 500 — 3 500 wpłaty.
Stanisław Kniat, Grudzień 70.
zdg 82 617

Wózek
sprzedam. Poznań, Piotra Wa-
rzyńskiego 22, m. 17. zdg 82 373

Meble
kupuje się najtaniej u Palacza.
Poznań, Ślusarska 4 pomiędzy
Włką a Wozną. zdg 2 178/9

Dobrze zaprowadzony
skład piwa, wytwórnia wód mine-
ralnych, własne urządzenie sprze-
dam lub wydzierżawie. Oferty
Kurjer Pozn. J 2166.

Zegar B.
stojący pięciomłotkowy tanio. —
Wroniecka 24, m. 5. zdg 82 440

Rowery
najtaniej polecą
Fligierski, Po-
znań, św. Mar-
cina 23.
zdg 81 802/3

Sprzedaże
kupuje meble maszyny inne rze-
czy. Dom Komisowy Podgórna 2
Pg 2 896

Numeratory
do drukowania numerów dostar-
cza i naprawia Skóra i Ska. Po-
znań, Aleje Marcinkowskiego 23.
ng 8359

Wszystko do autal
Cześci oryginalne i nieoryginalne
do Chevrolet i Ford. — Orygi-
nalsze, pierwszorzędnych fabrykatów —
Akumulatory. Oleje. Benzyna
„Limanowa” pod gwarancją czy-
sta bez mieszanek spirytusu po-
leca Antoni Jabłoński. Poznań,
ul. Dąbrowskiego 18. tel. 64-58.
Bożato zaopatrzony skład. Kon-
kurencyjne ceny. zdg 1258

Meble kuchenne
najtaniej. Łakowa 4a, stolarnia.
zdg 81 857

Ośmiokaratowy
brylant, złota papierońce, ze-
garki

Szwajcarskie
pierscionki brylantowe, aparaty
fotograficzne, lornetki polowe, te-
atralne okazyjnie Antykarnia.
„Lamus”
Strzelecka 1. zdg 82 028

Dom
4 ubikacje, ½ morgi. Michałak.
Kotowo 51, ½ godz. od tramwa-
ju. zdg 82 082

Sprzedaż — Naprawa
wielkich systemów
Skład Papieru —
Montownia Wiecz-
nych Piór — Józef
Czosnowski — Po-
znań Ratajczaka 2
„Asygnaty Kredyt”
zdg 1 254

Wilki
rasowe szejniet oddam. Staro-
leka Wielka 3. Rubiński.
zdg 82 278

Skład
papieru, tytoniu, ruchliwy punkt
sprzedam. Adres wskaże Kurjer
Poznański zdg 82 308

Rymarskie
przybory, arty-
kuly, podróże
nataniej Tomsza
Poznań — Woź-
na 18. dg 2113

Piec
kapielowy, Lesniak, Ratajczak
20. podwórze.

Okazyjnie
parcele zamiast 12 tylko 8 zł m²
koniec przystanku tramwajowego
Grunwaldzkiej. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 652

Składnice
centrum, odpowiednia, drzewo,
budowlane, bocznic
sprzedam 2 500. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 590

Ford
ciężarowy 30 gotowy. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 82 589

Piesek
jedenokrotny okazjnie. Szmarzew-
skiego 21, mieszkanie 5.
zdg 82 588

Maszynę
do szycia tanio sprzedam. Strze-
lecka 6, m. 10. zdg 82 428

Garderoba
stolik nocny, łóżko, komplet, cy-
linder 55. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 82 475

Podwozie
ciężarowe „Ford” dobrym stanie
korzystnie sprzedam. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 82 722

350
Pożyczki Narodowej sprzedam.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 723

Meble ogrodowe
Leżaki — Bujaki
Nowości:
Fotel klubowy ogrodowy.
Św. Marcin 9/10. ng 8 154

Dom Komisowy
Wroniecka 6/8, poleca okazjnie
lodówki, elektryki, magiel do-
mowa, gaśnice Minimax, gramof-
on szafkowy, pianino, sypialnie,
jadalnie, kuchnie, szafy, lustra,
leżanki, tapczany. zdg 82 642

Skład
kolonialny, dobrze prosperujący
na sprzedaż spowodu choroby.
Adres Piskowa 2/3. zdg 82 648

Skład
papieru — tytoni, prosperujący.
korzystnie poważnemu. Pocztowa
20. zdg 82 644

Jadalnie
skromna sprzedam tanio. Wierz-
blecice 87 a, m. 3. zdg 82 647

Kiosk
wydzierżawie lub sprzedam. Sta-
szica 8, m. 28. zdg 82 650

Skład
papieru i wyrobów tytoniowych
ewentualnie towar bez lokalu
sprzedam tanio. Gniezno, ulica
Chrobrego 12. ng 9 064

Samochód
maly 3 osobowy, gotowy do ja-
zdy. Zaremba, Górna Wilda 51.
zdg 81 609

Motocykl
Indian Schiff przepieka bardzo
dobry stan. I. Is. Zydowska 27.
zdg 81 707

Obiekt
przy Poznaniu, parcelacyjno-bu-
dowlany zamieniam na maly wo-
dny młyn, cieknie lub gospo-
darstwo. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 82 760

Maszyny
do pisania
biurowe
kuferekzowe
„Continental”
Triumf techniki. Jakość niedo-
ścigniona. Przedstawicielstwo:
Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21.
Tel. 21-24. ng 8333

**Majątek tysiącstomorgo-
wy pszenno-żytniej (dwo-
rek)**
pierzworzonym zabudowaniem,
100 000, wpłaty 70 000.

Folwarczek
trzystaśdziesiątomorgowy, kul-
turze, pierworzonym zabudo-
waniem, inwentarzem, 55 000,
wpłaty 30 000. Dwieścieomorgowe
35 000, wpłaty 20 000 sprzedam.
Nowak, Poznań, Kramarska 15,
telefon 16-89. zdg 82 487

Wagi
wagony, wozowe, magazynowe,
bydłocze, dziesiętne poleca fabry-
ka waz W. Schenk Nast. reprez.
Biuro techniczne — handlowe 12
Kozielecki, Poznań, Plac Nowomiejs-
ki 10 a, telefon 41-83. zdg 82 433

Skład
papieru, poważny obiekt przyje-
cie mieszkanie, niska dzierżawa,
sprzedam. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 82 791

Wózek dziecięcy
25 zł, płaszcz męski letni 30 zł.
Wysoka 12, m. 21. zdg 82 304

Fryzjerski
zakład 6 obslug sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 727

National
kasę dobrą korzystnie. Wrocław-
ska 8. zdg 82 731

Koncertowe
skrzypce, zegarek męski sprze-
dam. Św. Marcin 62, m. 4.
zdg 82 737

Remington
maszyna pisania. Pocztowa 11 —
m. 6. zdg 82 704

Kozie
mleko odstapie. Adres Kurjer
Poznański zdg 82 703

Porcelanę
restauracyjną
Szkło — Alpaque — Noże, widelce
tanie tylko wprost Hurtownia
Porcelany, Wroniecka 24.
zdg 82 821

Kapelusze
damskie, męskie, no-
wości wiosenne.

Bieliznę - Krawaty
Pończochy - Rękawiczki
poleca najkorzystniej

Svenda - Drnek
Poznań, Stary Rynek 65 dg 1772

Skład
rzeźnicki korzystnie sprzedam. —
Szmarzewskiego 3 a, m. 1. Pa-
zdarz. zdg 82 801

Wirówkę
do bielizny, ręczną korzystnie. —
Złoz. Kurjer Pozn. zdg 82 774

Do objęcia
oddział kolonialny, nabiału, cu-
kierków, towarów krótkich, w
P. S. Z. Samodzielnym kupców
— gotówka względnie towar wy-
magane. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 82 771

Mieszkanie
meblami. Adres wskaże Kurjer
Poznański zdg 82 767

Jadalnia
stylowa tanio. Jadalnia modna
520. Stolarska Bukowska 9.
zdg 82 830

Samochód
limuzyna 4-osobowa, 4-drzwiowa
elegancka, oszczędna, bardzo do-
brym stanie, nadzwyczaj tanio.
Spieszne oferty Kurjer Pozn.
zdg 82 825

Skład Komisowy
Poznań, dobrze zaprowadzony
sprzedam. Poznań, Słowackiego
nr. 39. zdg 81 022/3

Uwaga
stałe na składzie sprzedaje me-
ble kompletne pojedynczo oraz
kupuje place największe ceny. —
Komis.

Wielka 25.
zdg 79 306

Maszyny
do pisania
i liczenia
najwyższej
jakości

Kochanowicz i Ska
Ratajczak 14.
Pg 3264-1541

Tartak
dwugatowy Hoffmanna, Titari
lokomobila 50 koni na rozbiórce.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 693

Wytwórnię
artykułu codziennego. Poznań,
zaprowadzona intratna, zaraz
sprzedam. Potrzeba ca. 6 000 zł.
Iline, powodu wyjazdu. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 82 776

Wyprzedaż obuwia
damskiego, kolory jasne, ciem-
niejsze, najprzebieższego gatun-
ku niżej połowy ceny fabrycznej
tylko za gotówkę. Polska Centrala
Spożywczych Spółdzielni Kolo-
lejowych Poznań, Stary Rynek
nr. 46/47. Pg 3873-18,84

Skład
urządzeniem, towaram. Wielkie
Garbary 39. zdg 82 569

Rakiety
dwie. Stary Rynek 6, m. 7.
zdg 82 527

Kolonjalke
wraz z maglem, mieszkaniem,
centrum. Adres Kurjer Poznań-
ski zdg 82 751

Gospodarstwo 150 mórg
prywatne, cena
19 000, wpłaty 6 000 — 10 000 sprze-
da okazjnie. Dom Złocen. Po-
znań, Wrocławska 22. zdg 82 018

Do
składu rzeźnickiego urządzenie
i sprzęt bardzo tanio. Adres
wskaże Kurjer Poznański
zdg 81 973

Łóżka
metalowe, tapczany, leżanki, ma-
terace sprężynowe, białe meble

Meble przedpokojowe
Asygnaty Kredyt
Sprzet Domowy
Św. Marcin 9/10. ng 8153

Meble
przedpokojowe
Asygnaty Kredyt
Sprzet Domowy
Św. Marcin 9/10. ng 8153

Meble
przedpokojowe
Asygnaty Kredyt
Sprzet Domowy
Św. Marcin 9/10. ng 8153

Meble
przedpokojowe
Asygnaty Kredyt
Sprzet Domowy
Św. Marcin 9/10. ng 8153

Meble
przedpokojowe
Asygnaty Kredyt
Sprzet Domowy
Św. Marcin 9/10. ng 8153

Pszczoly
z ulami sprzedam. ul. Grodziska
nr. 37. zdg 82 681

Kolonjalke
towarem magla przy Fredry
sprzedam. Adres Kurjer Pozn.
zdg 82 806

Rzeźnictwo
zaraz do sprzedania z mieszka-
niem. Adres Kurjer Poznański
zdg 28 804

Chrześciance
(ninowi) sprzedam opatentowane
dobre prosperujące Wydawnic-
two, praca biurowa, łatwa, fa-
chowość zbytnia, miejscowość
obojetna. „Par”. Kraków, Rynek
pod „Zł 3 000”. Pg 3433-70,54

Akumulator
na sprzedaż. Pocztowa 15, m. 5.
zdg 82 603

Znawcy piją
wódki i piwa
CIESZYŃSKIE
Państwowe Zakłady Przemysłowe
w Cieszynie
Browar Zamkowy w Cieszynie
Rok zał. 1845
Fabryka Soków i Lemoniadek Cieszyń-Błogocice. Rok zał. 1908.
Wystawiamy na Międzynarodowych Targach Pozn. — Pawilon 6
Niedosięgniętej jakości piwo Zdrój - Zamkowy 14° wydaje
RESTAURACJA „CONTINENTAL”
POZNAŃ, ŚW. MARCIN 36. dg 2035

Restaurację
większą w pełnym biegu centrum
miasta sprzedam. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 81 702

Kapelusze
Koszule
Krawaty
tanio. M. Paszek.
Poznań. Wrocław.
sko 30. zdg 81 346

Opony samochodowe
dostarcza
„WUL-GUM”
A. Kwiatkowski, Poznań, Wiel-
kie Garbary 8, tel. 18-64. Przed-
stawicielstwo na woj. Poznańskie
opon gum pełnych i półpneuma-
tyków.

Pirelli
Posiadamy na składzie opony
„Stomil”, „Michelin”, „Dunlop”,
„Englebert”, „Firestone”, Akce-
soria, akumulatory, smary, oleje.
Największy i fachowy zakład
wulkanizacyjny w Polsce.

Protektownia
Nakładamy na zjeżdżone opony
protektory fasonowe i udzielamy
20 000 km gwarancji. Wielkie za-
passy opon używanych wszelkich
rozmiarów. Ceny najkorzystniej-
sze. Zadzajcie cennik. Pg 2938-12,34

Komisowa
sprzedaż wszelkich mebli używa-
nych najkorzystniej tylko
Wielka 20
Okazyjny skład ng 9502

Sypialnie — Jadalnie
wielkie meble używane najta-
niej

Wozna 16
Nowy D.m Komisowy.
ng 9563

Motocykl
z przepieka 4-ry, tylny bieg w
dobrym stanie tanio do sprze-
dania. Zgłoszenia od 9.30 do 10.30
plac Nowomiejski 9 — portier.
zdg 81 337

Gwarantowane
słoje do zapraw
„Irena”
i „Irena-Patent”
znane są jako
najlepsze
i najtańsze
Prosimy zadać wszę-
dzie i nie dać wałp.
jakości. Bezpłatnie otrzyma-
każda pani 50 najlepszych recept
do konserwowania przy zakupie
szkieł „Irena”. Pg 3821-17,33

Meble
najtaniej kupisz Pocztowa 31,
magazyn naprzeciw Poczty.
dg 2014

Lisy
srebrne patagonskie wielkim wy-
borze tanio sprzedaje Łajewski,
Pierackiego 20. Pg 3263-16,82

Okazyjnie tanio
sprzedam skład cukrów, dobrze
zaprowadzony, centrum z powodu
wyjazdu. Adres Kurjer Poznań-
ski zdg 81 315

Dywan perski
pomosty, świeczniki żydowskie
Mahoniowe
biblioteki, serwantki komody.
Kryształ, srebra
brzozy, marmury, różne drobiazgi
za bezcen. „Lamus”. Strzelecka
1. Pg 3 900-54,317

Jadalnie dębowe
gabinet męskie
bardzo tanio!
poleca Poznański Dom Komiso-
wy, Dominikańska 3.
Pg 3981-18,84

Maszyny do pisania
male i duże, nowe i uży-
wane największy wy-
bór — najniższe ceny
— Gwarancja. Skóra
i S-ka. Poznań, Aleje
Marcinkowskiego 23.
nr 8 303

Z powodu choroby
sprzedam
lub wydzierżawie
moja dobrze prosperująca w peł-
nym ruchu fabryka nowoczesnie
urządzona przy dogodnych wa-
runkach ewentl. przyjmę współ-
nika z kapitałem.

„Magna”
pierwsza kaszubska parowa fa-
bryka cukrów, czekolady, draż-
tek, wafli, marmelady i wytw.
soków owocowych właściciel Jó-
zef Magnus, Wejherowo (Pom.).
zdg 81 207

Okazały gabinet męski
rzeźbiony, dębowy, biblioteka 2,50
bardzo tanio.
Gabinet nowoczesny
polerowany orzech bardzo piękny
okazyjnie.
Jadalnia dębowa
jak nowa tylko 800.— Poznański
Dom Komisowy, Dominikańska 3
Pg 3930-18,82

Rower
męskie 105.—
balloon 115.— 5
lat gwarancji tyl-
ko firmie Nowa
czyli Poznań. G
Wilda 30
dz 14012

Kosy
i sierpy sprzedaje tanio „Stalkos”
Lwów — Piastów 2. Przyjmujemy
agentów ng 8 918

Kupię
sklep spożywczy lub pieczywa. —
Zgl. Kurjer Pozn. zdg 82 268

Domek
czynszowy w Dęb. Górcynie.
Łazarz kupie przy wpłacie 10
tys. Oferty O. edownik, Poznań
zdg 82 358 9

Kupię
kość półkryty lub karate na 1 ko-
nia. Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 786

Zamienie
samochód „Chevrolet” 6 rocznik
30 na nowszy z dopłatą. — Jan
Roj. Grodzisk. zdg 82 731

Byczkę
na resorach. powózek, platfo-me.
kupie tanio. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 628

Parcele
kupie za gotówkę. Dębice, Ła-
zarz itp. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 82 745

Zabudowanie
przemysłowe ca 300 m² kupię za
gotówkę. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 82 746

Kupię
willę, dom komfortowy, woje-
wództwo poznańskie, gotówka
8 000 zł, reszta dłużej, tylko od wła-
ściciela. Szczegółowe oferty z po-
daniem warunków. Pewny na-
bywca. Stolpce. Poste Restante
777. zdg 76 811

Singera
maszynę kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 660

Poszukuję
kupna dobrze prosperującego kio-
sku. Oferty Kurjer Poznański
port. 2 157

Rower
kupie okazjnie. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 401

Nowy
dom w Poznaniu kupię przy
wpłacie 20 do 22 000. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 82 827

12. DO WYNAJĘCIA

Dwupokojowe
wolne. Przemysłowa 41, Dąbrow-
ski. zdg 82 210/11

Dwa pokoje
kuchnia, wygody, dzierżawa 60.
— półrocznie. Kraszewskiego 9.
zdg 81 688

7-8 pokojowe
mieszkanie
poszukiwane na 1. 8. przez nie-
miecką rodzinę. Położenie w po-
bliżu Wały Jagiello. Oferty z po-
daniem najmu do Kurjera Pozn.
zdg 81 116

Mieszkania
3, 4, 5 pokojowe, wykwintne, no-
wy dom wydzierżawie. Zaremba,
Górna Wilda 48. zdg 81 608

Pięciopokojowe
komfort, pięć, słoneczne. Cheł-
mońskiego 8, m. 4. zdg 81 740

Pięciopokojowe
komfort, parkiet, centralne, sło-
neczne 125. Chelmońskiego 9.
III. ptr. zdg 81 735

Sześciopokojowe
od czerwca III. piotro. Dział-
skich 8, gospodarz. zdg 81 729

7
pokojowe komfort korzystnie za-
raz gospodarz. Patr. Jackowskie-
go 39. zdg 82 044

Czteropokojowe
wygodami. Fabryczna 1, mie-
szkanie 5. zdg 82 060

Nowożeńcy
Z powodu wyjazdu, oddam mie-
szkanie trzypokojowe meblami
korzystnie. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 82 236

Mieszkanie
3 pokoje duże, kuchnia, korytarz
i ogródek. Nadaje się również na
letnisko. B. Bukowski, Margon-
nin. zdg 82 224

Stajnia
na 12 koni na Wildzie do wynaj-
ęcia. Zgłoszenia do Kurjera Po-
znańskiego zdg 82 408

Trzypokojowe
komfortowe parter, centralne o-
grzewanie, czynsz 71.— przejeżd-
ża 300.— godzinę po południu.
Wierzbicice 58 — 2. zdg 82 391

Pokój
biuro przedstawicielstwa tp. Pocztowa
tanio zaraz. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 82 247

3
pokojowe słoneczne, łazienka —
wprost od gospodarza. Zgłoszenia
Św. Jerzego 5, m. 20, pomiędzy
16-17. zdg 82 251

Mieszkanie
pokój kuchnia jako procent za
pożyczanie 2 000. gospodarz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 485

2
pokój, kuchnia, łazienka, I. ptr.
śródmieście zaraz do wydzierża-
wienia. Zgłoszenia Adm. domu,
Św. Marcin 27. zdg 82 481

4-pokojowe
słoneczne, III p. Łąkowa, wy-
dzierżawia gospodarz. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 82 474

Pokoje
dwa duże, póżne biuro han-
dlowe, lub osoby samotne. Ży-
dowska 23. zdg 82 467

Mieszkanie
2 pokojowe łazienka Łazarz od-
stapie za zwrotem kosztów. —
Adres poda Kurjer Poznański
zdg 82 341

Maszyny do pisania
male i duże, nowe i uży-
wane największy wy-
bór — najniższe ceny
— Gwarancja. Skóra
i S-ka. Poznań, Aleje
Marcinkowskiego 23.
nr 8 303

Z powodu choroby
sprzedam
lub wydzierżawie
moja dobrze prosperująca w peł-
nym ruchu fabryka nowoczesnie
urządzona przy dogodnych wa-
runkach ewentl. przyjmę współ-
nika z kapitałem.

„Magna”
pierwsza kaszubska parowa fa-
bryka cukrów, czekolady, draż-
tek, wafli, marmelady i wytw.
soków owocowych właściciel Jó-
zef Magnus, Wejherowo (Pom.).
zdg 81 207

Okazały gabinet męski
rzeźbiony, dębowy, biblioteka 2,50
bardzo tanio.
Gabinet nowoczesny
polerowany orzech bardzo piękny
okazyjnie.
Jadalnia dębowa
jak nowa tylko 800.— Poznański
Dom Komisowy, Dominikańska 3
Pg 3930-18,82

Rower
męskie 105.—
balloon 115.— 5
lat gwarancji tyl-
ko firmie Nowa
czyli Poznań. G
Wilda 30
dz 14012

Kosy
i sierpy sprzedaje tanio „Stalkos”
Lwów — Piastów 2. Przyjmujemy
agentów ng 8 918

</

2
pokoje kuchnia, Kreta 24, 4. piętro, stróżka. zdg 82 464

2
pokoje kuchnia przy parku Wilsona 35 miesieczne odstąpienie korzystnie meblami. Adres Kurjer Poznański zdg 82 337

3 pokoje
Dąbrowskiego. Złogoszenia Koscielnia 40. zdg 82 328

Trzypokojowe
częściowo umeblowane, okolica Wildy. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 903

3 pokoje
zwrot remontu, czynsz miesieczny, odstąpienie zaraz za zrodą gospodarza. Górna Wilda 82. skład papieru. zdg 81 878

Zaraz
3-4 pokojow., komfort, słoneczne, ogródkiem, tano, ul. Rataje nr. 122. gosp. larz. zdg 82 388

2 pokoje
i kuchnia do wynajęcia, 45 zł od 1. VI. ul. Strzelecka 4. (Willa Górczyn.) zdg 82 419

Próżny
pokój używaniem kuchni bezdzietnym. Adres Kurjer Poznański zdg 82 418

4-pokojowe
mieszkanie, dzierżawa przedwojenna, pewnym płatnikowi. ul. Strusia 3, m. 2, od 13-14 i 19-20. zdg 82 417

5-cio
pokojowe mieszkanie w centrum, 1. piętro, komfort, centralne ogrzewanie od zaraz do wynajęcia. Informacje udzieli portier Fredry 2. zdg 82 412

Czteropokojowe
pierwsze piętro — Park Wilsona — centralne — wolne. — Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 82 411

2 pokoje
gabinet mieszkalny, łaźnia, wysoki parter, zaraz. Skarbowa 6, m. 3. zdg 82 658

4
pokojowe Stary Rynek 10. Informacje m. 12. zdg 82 686

Mieszkanie
2 pokoje kuchnia balkon od gospodarza do wynajęcia. Piasecki, Południowa 8. zdg 82 697

7 pokoi
ulica Mickiewicza, słoneczne od zaraz, luksusowa willa, centralne ogrzewanie, parkiet, balkonowy odnawia się. Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 82 612 lub telefon 66-13.

2 pokoje
kuchnia gaz elektryczność, wygodny, 1. piętro, słoneczne, czynsz 45 zł. Dwa lata zgóry. Poznańska 42. gospodarz. zdg 82 625

Ośmiopokojowe
centrum, pierwsze piętro, świeżo odnowione, częściowo zwrot kosztów. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 562

Słowackiego
czteropokojowe, drugopiętrowe, komfortowe — 120 — wyższemu urzędnikowi. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 692

Próżny
wynajm. Nowomiejski 9 — 9. zdg 82 749

Czteropokojowe
I piętro, słoneczne, komfort, Focha 123, Stróżka. zdg 82 718

Trzypokojowe
łazienka, Jackowskiego, urzędnikowi zaraz. Piotra Wawrzyniaka 32 — 2. zdg 82 741

Jednopoikowe
zgóry bezdzietnym IV. front. — Chłapowskiego 26. gospodarz. zdg 82 805

2
pokoje kuchnie. — Wiadomości: Umińskiego 19. stróż. zdg 82 599

Pięciopokojowe
Czteropokojowe 80. —

Trzypokojowe
57. —

Dwupokojowe
40. — „Be-Em-Es“, Marcinkowskiego 21. zdg 82 598

Dla automobilklubu
lub instytucji handlowej czy społecznej 5 pok. z garażem na kilka aut. I. piętro komfort zaraz. Chłapowskiego 21, m. 3. dr. Piechocki. zdg 82 560

Mieszkanie
3 pokojowe, pokój, kuchnia, łazienka, ogród w Swarzędzu przy dworcu wynajm. gospodarz. — Złogoszenia „Par“, nr. 18, 91. Pg 3936-18, 91

2 pokoje
komfort od zaraz. Debiec-Zatorze Tarczowa 4. zdg 82 586

Dwupokojowe
obejrzeć wtorek 17 — 19. Koscielnego 25. zdg 82 785

5 pokoi
do wynajęcia Fredry 1. Złogoszenia Administracja Domów, Piarskiego 19. zdg 82 822

Mieszkania wolne
różnej wielkości, cenę i dzielnicy. Marcina 74, i 18, front. zdg 82 833

13. SZUKA MIESZK.

Poszukuje
1 pokój z kuchnią. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 271

Jednopoikowego
poszukuje bezdzietny emeryt, okolica Łazarza, od gospodarza, pewny płatnik od czerwca. Oferty Oredownik, Poznań zdg 81 343

Poszukuje
dużego pokoju i kuchni. Poznań, Wilda, Śródmieście, od gospodarza — kolejarz. Oferty Oredownik zdg 82 314

Trzypokojowe
komfortowe w okolicy Garbar Król. Jadwigi lub Wierzbicice od zaraz lub później, czynsz zgóry. Maciejewski, Górna Wilda 56, m. 5. zdg 81 612

4-pokojowe
słoneczne, wszystkimi wygodami poszukuje okolice Słowackiego, Mickiewicza, Dąbrowskiego, Libelta. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 545

Który
z łaskawych właścicieli domów oddanie bezrobotnemu pokój z kuchnią lub 2 pokoje z kuchnią za czynszem miesiecznym? Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 193

Stróżostwa
poszukuje bezdzietne małżeństwo za mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 149

3-4 pokoi
łazienka, nie wyżej II ptr., Al. Marcinkowskiego, Plac Wolności, najbliższa okolica poszukuje mieszkanie z biurem dobry płatnik od 1. 7. Złogoszenia tylko gospodarzy do Kurjera Pozn. zdg 82 246

Próżne
dwa pokoje albo jeden kuchnia, dom przyzwolity. Samotne, ciepła albo lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 274

1-2
pokojowe wygodami — słoneczne — centrum wzgl. pobliżu, parter wykluczony, dobry płatnik, od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 281

2-3
pokoi z kuchnią i łazienką w nowym domu, okolica Łazarza i Jezyc. Złogoszenia Rogalska, Środa. zdg 82 283

Poszukuje
próżnego pokoju od gospodarza, okolica placu Sapieżyńskiego. — Pace 1/2 roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 223

Starsza
pani pokoju z kuchnią, centrum. Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 82 432

Trzypokojowe
centrum lub bliżej, zaraz dam zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 472

Urzędnik
szuka dwóch pokoi, kuchnie, łazienkę od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 465

1
lub 2 pokoje, kuchnia wprost od gospodarza, czynszem miesiecznym. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 516

5-pokojowe
mieszkania, centrum, centralne ogrzewanie, podanymi warunkami szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 496

Śródka, Osiedle Warszawskie
4 pokojowe wygodami szukam czerwca, telefon 46-41. zdg 82 650

Pokoju
kuchni szuka Pazarz — Górczyn emeryt. Przyjmie zawiadowanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 613

2-3
pokoje, łazienka, poszukuje urzędnik państwowy, plac zgóry, wprost od gospodarza, okolica obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 521

Dwa
pokoje kuchnia stały pracownik P. K. P. mała rodzina. Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 82 774

Czteropokojowe
komfortowe, słoneczne centrum ewentl. poczetek przedmieścia od gospodarza poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 559

Jeden
lub dwóch kuchni poszukuje etatowy, rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 709

Mieszkania
cztero-pięciopokojowe, centrum od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 721

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Mieszkanie
3-pokojowe zamienie na pokój z kuchnią, ewtl. 2-pokojowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 827

Zamienie
trzy kuchnie tano na pokój kuchnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 344

15. POKOJE UMEBL.

Frontowy
sw. Marcin 22 — 10. zdg 81 991

Małeckiego
5 — 19. zdg 82 243

Duży
2 panów z utrzymaniem zaraz. — Grochowe Łaki 6, m. 14. zdg 82 239

Frontowy
słoneczny, czysty panu zaraz lub 15. 5. Półwiejski 15, m. 5. zdg 82 442

Matejki
2 — 2. zdg 82 238

Czysty
niekrepujący. Małeckiego 28 — 3. zdg 82 233

Wspólny
Małeckiego 10 — 4. zdg 82 441

Dwa
łączone słoneczne, elegancki duży panom. Jasna 8 — 4. zdg 82 276

Frontowy
elektryczność. Niegołewskich 2, m. 5. zdg 82 301

Pokój
mały, skromny. Wybieckiego 2, m. 9. zdg 82 306

2 panów
utrzymaniem. Różana 10 a, m. 8 zdg 82 461

Wrocławska
38, m. 34. zdg 82 473

Frontowy
wysokoparterowy, utrzymaniem bez, zaraz. Zygmunta Augusta 2, m. 11. zdg 82 469

Pokój
umeblowany. Różana 21, m. 9. zdg 82 534

Śródmieście
elegancki utrzymaniem, bez. — Waly Jana 11 — 2. zdg 82 347

Frontowy
Długa 7, m. 7. zdg 82 356

Nowomiejski
6 a — 25. balkonowy, obszerny. zdg 82 452

Paniom
dwa, jeden małe 15, — sw. Marcin 56, m. 8. zdg 82 519

Współlokatorci
na słoneczny, tano szuka studentka. Aleje Marcinkowskiego 19, m. 7. zdg 82 512

Pokój
utrzymaniem. Marcina 74 — 19. zdg 82 415

Małeckiego
15, m. 3. zdg 82 416

Zaraz
Kanałowa 6, parter, prawo. zdg 82 406

Dwuosobowy
Słowackiego 39 — 9. zdg 82 630

Kraszewskiego
19 — 7. zdg 82 627

Półwiejska
2 — 6 (utrzymaniem) także przyjezdny. zdg 82 751

Plac Wolności
14 a, m. 10. pokoje utrzymaniem. zdg 82 756

Słowackiego
34 — 5, dwuosobowe panom. zdg 82 744

Pokój
2. Półwiejska 22 — 5. zdg 82 528

Pokój
wygodami. Orszakowej 7 — 5. zdg 82 522

Pokój
frontowy dla dwóch panów. — Wierzbicice 13 — 4. zdg 82 623

Pokój
słoneczny, Dąbrowskiego 41 — m. 6. zdg 82 713

Frontowy
Śniadeckich 9 — 10. zdg 82 611

Dwuosobowy
utrzymaniem. bez. Matejki 39 — m. 7. zdg 82 640

Dwuosobowy
używaniem kuchni. Drużbackiej 1, m. 7, narożnik Wyspiańskiego. zdg 82 564

Solidnemu
panu. Siemieradzkiego 12 — 3. zdg 82 539

Pokoik
Szwajcarska 19, m. 2. port. 2158

Niekrepujący
balkonowy, dobrze umeblowany z wygodami. Śniadeckich 30 — 6. port. 2152

Dwadzieścia
Sapieżyński 3, Brylski. zdg 82 529

Wszystkich
Świętych 6 — 6. zdg 82 655

Ładny
jedno, dwuosobowy. Focha 32 — m. 14. zdg 82 807

Frontowy
słoneczny. Matejki 2, m. 5. zdg 82 797

Pocztowa
11 — 6 niekrepujący, ewentualnie gabinetem. zdg 82 796

Jeden-
dwuosobowy, utrzymaniem, obiad, tano. Aleje Marcinkowskiego 1 — 9. zdg 82 790

Skarbowa
3, m. 4 dwuosobowy, balkonowy, komfortowy, pokój wynajm. — zdg 82 769

Jeżyce
Piotra Wawrzyniaka 24, m. 4. zdg 82 736

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
20-30 zł od 15. 5. na stałe, spokojny stały płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 399

Pokoju
częściowo umeblowanego, oddzielne wejście, śródmieście, poszukuje kawaler. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 286

Emeryt
poszukuje pokoju słonecznego. — Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 82 620

Taniego
kulturalna zaraz Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 616

Pokój
na biuro osobne wejście z telefonem na przeciąg 5 miesięcy od zaraz poszukiwany. Złogoszenia: Restauracja „Ungaria“, Poznań, Plac Wolności. ng 9954

Pokoiku
niekrepującego okolica Wierzbicice poszukuje od zaraz. Złogsz. Kurjer Poznański zdg 82 585

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje pokoju próżnego gospodarza lub lokatora zaraz w śródmieściu. cena. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 82 551

Pokoju
pustego szuka starsza pani zaraz przedmieściu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 82 525

Dwa
małe względnie jeden duży próżne z kuchnią. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 750

Szukam
próżnego pokoju zaraz lub 15. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 808

Emerytka
próżnego lub pokoju kuchni. — Oferty Kurjer Poznański zdg 82 573

Pokoju
wzajemian za buchalterię, korespondencje poszukuje młody urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 545

Sędzia
szuka próżnego pokoju z obsługą, utrzymaniem, niekrepującem wejściem. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 738

Studentka
jednoosobowego okolica Słowackiego, Dąbrowskiego 25 — 30 zł. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 798

Panienska
szuka pokoju klątki od 1 czerwca, okolica Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 802

17. LOKALE

Fabryczne
do 300 m² Bielni 3. Pg 2 059-51, 72

Skład
obszerny przy Starym Rynku wynajm. zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 522

5 ubikacji
w tem 2 lokale jasne, duże, dla dentysty — adwokata — reszta ewtl. na mieszkanie. Stary Rynek 1, ptr. Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 81 298

Ubikacje
fabryczne 300 m kw. parter, I. piętro do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 268

Skład
nadający się na każdą branżę, 2 pokoje, kuchnia, Marszałka Focha. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 373

Ubikacje
podwórzowe parter Marcina na pracownię, biuro odstąpienie, urządzenie 250 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 517

Skład
z przyległym mieszkaniem, modernym oknem wystawowym do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 478 lub telefon 33-42

Trzy
ubikacje parterowe na cele handlowe do wynajęcia. Złogoszenia sw. Marcin 13. — 6. zdg 82 477

Lokal
150 m² na różne branże małym mieszkaniem 55 zł. Ostrówek 10. dozorca. zdg 82 787

Poszukuje
ubikacji na pralnie śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 615

Kiosk
leśny 2 pokoje pewna ekwystencja sprzedam lub wydzierżawie. Wodna 15 — 5. zdg 82 677

Poszukujemy
ubikacji na hurtownię piwa, biura i stajnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 600

Zamienie
2 pokojowe mieszkanie komfortem na 1 pokojowe z kuchnią okolice poczetek Wildy. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 575

2 pokoje
parterowe, handlowe zaraz do wynajęcia 60 złotych. Dominikańska 5. zdg 82 704

Biura
frontowe, Pocztowa 11 — 6. zdg 82 795

Jasne
sutereny frontowe, ubikacje fabryczne i warsztatowe, stajnie, śródmieście, wydzierżawie, Grobla 7, m. 1. zdg 82 823

18. DZIERŻAWY

Mieszkanie
4 pokojowe, wszelkie wygody od 1. 6. 35 r. w Luboniu blisko dworca do wydzierżawienia. — Oferty „Par“, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 18, 35. Pg 3 903-18, 35

Aleja owocowa
Psarskie Bielawy do wydzierżawienia. Złogoszenia Majętności Psarskie, poczta, stacja Nowe, pow. Szamotuły. zdg 81 335

Ogródka
dla dzieci poszukuje okolice Mickiewicza 34, m. 9. telefon 61-36. zdg 82 392

Dzierżawy
300-400 mórg ziemi dobrej poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 220

Dzierżawa
500 buraczanej korzystnie od właściciela na lat 12. Zgl. Kurjer Poznański zdg 82 471

Dzierżawa
1800 buraczanej, inwentarze kompletne, na lat 12 korzystnie, przecięcie wedle oszacowania wprost od właściciela. Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 82 476

Plac
na drzewo budowlane zaprowadzony przy dworcu sw. Łazarza. wydzierżawie. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 82 543

Dzierżawa
1200 buraczanej, inwentarze kompletne, na lat 12 korzystnie, przecięcie wedle oszacowania wprost od właściciela. Złogoszenia Kurjer Poznański zdg 82 476

Majątki: tysiącepięsetmorgowy, osiemsetmorgowy, siedemsetmorgowy
szesćsetmorgowy, inwentarzem, dwanaścieletnie okazynie wydzierżawie, Nowak, Poznań, Kramarska 15, telefon 16-89. zdg 82 489

Piekarnia
do wydzierżawienia od zaraz, całkowite urządzenie przepiśowe, piec patentowy, centrum miasto, wypiek 400-500 chleba. Gospodarz, Bydgoszcz, Orla 12. ng 9 961

Majątek (Średzkim)
750 mórg pszennej inwentarze, dworek, właścicielki, dziesięcioletnie objęcie 25 000.

Mająteczek
570 mórg buraczanej, inwentarzem, dworek, właściciela, objęcie 22 000, wiele innych dzierżaw poleca Nowak, Poznań, Kramarska 15, telefon 16-89. zdg 150

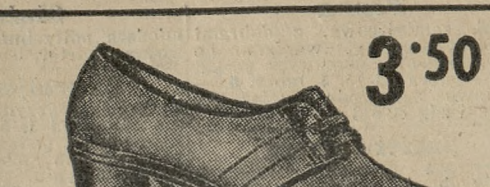
Składzik
wydzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 730

2.-
Nr. 23-26

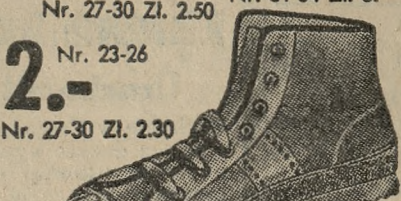

2.-
Nr. 27-30 Zł. 2.50

3.50
Nr. 31-34 Zł. 3.-

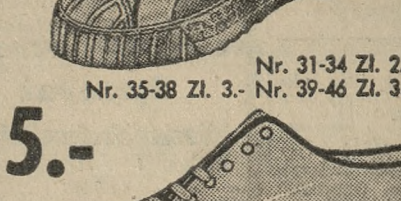

2.-
Nr. 27-30 Zł. 2.30

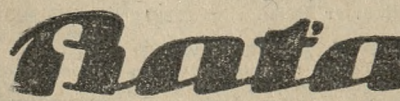
4.-
Nr. 31-34 Zł. 2.60

5.-
Nr. 35-38 Zł. 3.-

4.-
Nr. 39-46 Zł. 3.50

Rata
FABRYKA W CHEŁMKU.

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 833

Bufetowa
z prowincji, 3-letnia praktyka szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 841

Bufetowa
przystojna, sprytna, zna ekspress poszukuje posady z obsługa gości. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 843

Stenotypistka
wykształcenie gimnazjalne, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 889

Służąca
pozamiejscowa dobrze polecona z doświadczeniem poszukuje posady z gotowaniem od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 795

Dziewczyna
cośkolwiek gotowaniem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 797

Szofer
młody, wojskowy, dobry rzemieślnik przyjmie prace stróżostwem lub bez gwarancji. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 447

Piorę
prasuje bieliznę poza domem 3 zł dziennie. Żydowska 9, III. ptr., m. 11. zdg 81 848

Pani
przyjmie posadę w biurze pośredniczącą ze skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 847

Panna
lat 19 poprowadzi u samotnej osoby gospodarstwo domowe za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 289

Syn rolnika
kawaler, lat 22 z ukończoną szkołą rolniczą, siedmioletnią praktyką w wrocławskich majątkach, obojętny w sprawach stróżostwa, obowiązkowy, energiczny, dobre świadectwa, przyjmie posadę młodszego urzędnika. Oferty proszę Kurjer Poznański zdg 81 245

Posługaczka
młodsza z poleceniem poszukuje posady 3-4 razy tygodniowo z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 275

Dziewczyna
młoda, szkoła gospodarstwa, poszukuje posady od zaraz lub 15. Adres Kurjer Poznański zdg 81 455

Szofer
młody, wojskowy, dobry rzemieślnik przyjmie prace stróżostwa lub też gwarancji. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 447

Dziewczyna
dobrze, długoletnie świadectwami, gotowaniem, szuka posady do wszystkiego od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 559

Polecam
uczciwą, pracowitą posługaczka przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 913

Dziewczyna
samodzielną gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 896

Pg 3905-Ba 55

Komplety
elegancko tania. Kantaka 6 — 7. zdg 82 579

Wykonuję
suknie, komplety, piaseczki elegancko, tania. Piekary 8 — 11. zdg 82 581

Sławna chiromantka
grafolog, fizjonomistka z długoletnią, doświadczoną praktyką na podstawie badań naukowych zdumiewająco przewidywała przeszłość, teraźniejszość, przyszłość. Liczne serdeczne podziękowania. Przyjmuje od 10-11, od 3-5 wieczorem. Fr. Ratajczaka 15, mieszkanie 10, II. piętro, I. wejście w pasażu Apollo prawo, po schodkach. zdg 82 711

Wykonuję
wszelkie prace blacharsko - instalatorskie. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 672

24. NAUKA

Kursy
stenoграфии, pisanie maszyną. — Kantaka 1, m. 6. zdg 81 762/3

Kursy handlowe
L. Sawickiego pl. Wolności 2. zdg 82 060/1

Kurs
kroju — szycia damskiego, kroju męskiego — przysposobienie do egzaminu mistrzowskiego. Wykonuje kroje z wszelkich żurnali. Nowak, Wrocławska 33. zdg 2039

Artystka
scen wloskich poszukuje pokoju za lekcje śpiewu, języka włoskiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 772

Niemieckiego
lekcyj i konwersacji udziela akademik niemiecki. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 374

Kursy kroju
zalożone 1870

Świętokrzyski
3. Kazubowska. zdg 82 331

Kursy
stenoграфии, pisanie maszyną, księgowości. Strzelecka 33. zdg 82 784

Komplet tańców
początkujących rozpoczynam 6 maja. Średziński, Pasaż Apollo, Strzelecka 3. zdg 82 646

Szkoła tańców Szorskiego
poniedziałek, 6 maja, rozpocznie się nowy kurs dla początkujących. Praktyczne lekcje dla osób starszych i akademików odbywają się w każdą sobotę. Pierackiego 12, telefon 38-08. zdg 82 743

Lekcje
fortepianu gruntownie. Fortepian do ćwiczeń. Strzelecka 28 b. parter. zdg 82 574

Pokój
utrzymaniem, dam za pomoc do I. gimn. Włotowa 23, narożnik Lotniczej. zdg 82 631

Kto
nauzieli matematyki gimnazjum. Cena Kurjer Poznański zdg 82 547

25. MUZYKA

Instrumenty
smyczkowe, dęte oraz przyhory poleca

St. Niewczyk
skład i pracownia instrumentów muzycznych Poznań. Pierackiego 11. Wszelkie

naprawy
wykonuje fachowo. zdg 2 043

Lekcji
fortepianu 6. — Ratajczaka 15. — m. 4. zdg 81 968

Pianino
wolne do ćwiczeń sprzedam. Ratajczaka 14, m. 14. zdg 82 494

Nuty
Córka generała Pankratowa — Kochaj — Odeszła cicho — Julia — Odeszła cicho — przebrzmienie — poleca A. Czubski, św. Marcin 9-10. zdg 9951

Niekrepujący
frontowy. Chwaliszewo 75, m. 7. zdg 82 354

Pianistka
potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 357

Duet
mieszany akordeonem lub trio śpiew wolny Oferty Kurjer Poznański zdg 82 663

Pianista
akordeonem rutynowany piętnastego maja wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 815

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Młynarz
poszukuje posady od zaraz lub później. Barczyński, Poznań. Półna 37 — 27. zdg 82 694/5

Szofer - mechanik
długoletnia praktyka, przeprowadza samodzielnie generalne remonty, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 679

Gorzelniany
urzędnik podwózkowy, znajomość prowadzenia elektrowni, 12 lat praktyki od 9 lat na niewypowiedzianym stanowisku, zmieni posadę, kawalera lub żonatego od 1 lipca lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 719

Stenotypistka
polsko - niemiecka stenografia, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 897

Handlowiec-poznańczyk
długoletnia praktyka kupiecka, ksiązkowy - bilansista, języki: niemiecki i angielski, poszukuje posady branza i miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 192

Szofer
mechanik z długoletnią praktyką poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 110

Nauczycielka-wychowawczyni
która spełnia swój zawód z zamiłowaniem i posiada bardzo dobre świadectwa pragnie zmienić posadę na inną. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 82 166

Aplikant
adwokacki, piąty rok, aplikacja poszukuje patrona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 162

Przyjmę
posadę biurową, posiadam praktykę biurową i handl., złoże kaucję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 79 521

Samodzielną
dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 242

Gospodyni
dobrze gotująca, starsza poszukuje spokojnej, samodzielnej posady. Długoletnie świadectwa. — Miejsowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 237

Kupiec
ksiegarsz poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, gwarancja 2 000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 234

Dziewczyna
czysta, uczciwa szuka posady. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 82 393

Zarząd
domem, pensjonatem, obejmie osobą z inteligencją, lat średnich, wykształconą, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 390

Poszukuje
prania lub posługi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 875

Dziewczyna
uczciwa, poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego od 15. w lepszym domu, świadectwa długoletnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 350

Młodsza
kucharka i pokojowa poszukuje posady zaraz lub 15, lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 275

Krawcowa
początkująca, sierota, poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 277

Krawcowa
dziełna w swym zawodzie, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 320

1 000 zł
kaucji dam za posadę woźnego, inkasenta, portiera. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 258

Wychowawczyni
kilkuletnia praktyka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 263

Kucharz
znający wszelkie zaprawy, cukiernictwo, poszukuje posady obojętnie gdzie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 524

Krawcowa
pierwszorzędna, warszawianka, szuka posady dom, poza dom, ul. Maleckiego 23 — 16. zdg 2 171

Posługi
2 albo 3 razy tygodniowo poszukuje meżatka. Adres Kurjer Poznański zdg 82 263

Kucharka
do wszystkiego poszukuje posady od 15. 5. 35. Kuchnia warszawska. Zgłoszenia Wągrowiec, Kosciuszki 58, m. 7, telef. 24. zdg 82 382

Krawcowa
starsza, dobra, szuka posady poza domem 1.50. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 336

Dziewczyna
uczciwa, sumienna z gotowaniem do wszystkiego szuka posady od 15. natchnieć do 2 osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 427

Uczeń
drogeryjny 1/2 roczna praktyka poszukuje dalszej nauki, miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 483

Praczą
szuka prania, Piekary 19, m. 8. zdg 82 460

Posługi
lub pielęgnacji chorych poszukuje spokojna. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 470

Dziewczyna
z gotowaniem i pracą domową szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 473

Dziewczyna
uczciwa i pracowita poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 462

Krawcowa
bielizna, garderoba, szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 346

Służący
z gotówką 300 poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 343

Krawcowa
domowa rutynowana, także na wieś, szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 329

Krawcowa
bardzo dobra panna poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 381

Gospodyni
w starszym wieku, wydoskonalona w swym zawodzie, inteligentna, przyjmie samodzielną posadę bez wynagrodzenia od zaraz na wsi lub mieście. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 81 760

Biuralistka
przyjmie posadę początkującą, wymagania skromne, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 775

Sierota
lat 25, nawskróś uczciwa, inteligentna poszukuje jakiegokolwiek zajęcia zaraz może być polecona przez osoby z wyższych sfer. — Oferty Kurjer Poznański zdg 81 778

Absolwentka
szkoły rolniczej poszukuje praktyki w majątku lub probostwie za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 770

Gospodyni
ze szkołą gospodarską, wykwiłt na kuchnia warszawska poszukuje posady w dużych majątkach lub pensjonatach. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 826

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, długoletnie świadectwa szuka pracy do wszystkiego od zaraz lub od 15. 5. 35. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 81 600

Krawcowa
specjalistka garderobe dziecięca, damska poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 854

U samotnego
ewł. wdowca z dzieckiem najmniej zarządem domu intelig. gospodyni, dobra konw. franc. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 825

Absolwent
Trzyletniej Szkoły Handlowej, praktyka adwokacko - notarialna, bledy ksiązkowy matematyk maszynista, stenoграфия poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 481

Dziewczyna
samodzielną z bardzo dobrym gotowaniem, świadectwami poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 708

Dziewczyna
do dziecka i lekkich prac poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 796

Panienka
młodsza inteligentna z średnim wykształceniem, szuka posady kasjerki lub biurowej, kaucja do dyspozycji. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 81 579

Osoba
lepiej rodziny, wykwalifikowana gospodyni, lat 32, przyjmie posadę do samodzielnego prowadzenia domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 589

Książkowy - bankowiec
z kilkuletnią praktyką bankową poszukuje posady od 1 czerwca względnie później. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 80 428

Doświadczony
kupiec organizator, b. długoletni sprzedawca i prokurent jednej z wielkich firm krajowych, odpowiadający majątkowo, poszukuje przedstawicielstwa na Warszawę, na Kongresówkę firm Wielkopolskich i Pomorskich — bezwzględna uczciwość, poważne referencje. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 81 488

Szukam
szycia u dobrej krawcowej bez wynagrodzenia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 871

Służąca
szuka posady do wszystkiego, zna trochę gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 348

Poszukuje
posługi przedpołudniowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 418

Czeladnik
blacharski poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 81 428

Fryzjerski
pomocnik, starszy z kartą rzemieślniczą, szuka stałej posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 269

Praczą
szuka prania lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 332

Posługaczka
poszukuje posługi praniem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 81 571

programy radiowe

WARSZAWA

Niedziela, dnia 5. maja.

9.00 audycja poranna; 10.00 — transmisja nabożeństwa ze Lwowa. Kazanie p. t. „Dobry Pastor” — wygł. ks. prof. dr. Jan Salamucha; 12.05 przegląd teatralny; 12.15 poranek muzyczny z cyklu „Symfonia Piotra Czajkowskiego”. Transmisja z Filharmonii Warszawskiej. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonii Warszawskiej pod dyr. Józefa Ozimiskiego i Tadeusz Michałowicz — (wielonczela); W przerwie około godz. 13.00—13.05 fragment słuchowiskowy z powieści Chęsterton p. t. „Człowiek który był czwartkiem” w oprac. i reżyserji Wacława Radulskiego (Tr. ze Lwowa); 14.00 muzyka (płyty); — 15.00 „Organizacja hodowli zarodowej wobec nowej ustawy hodowlanej. Pogadanka — wygł. inż. Józef Lewandowski; 15.15 Osmański Kwiat polski — wiazanka (płyty); 15.22 „Przegląd rynków produktów rolnych”; 15.35 piosenki w wyk. Adolfa Dymy (płyty); 15.45 „Na przedmówku” — wygł. Zygmunt Raciecki (Tr. z Krakowa); 16.00 koncert solistów (Tr. ze Lwowa). Wykonawcy: — Maria Sokół (sopran) i Antoni Rudnicki (fortep. i akomp.). W programie muzyka francuska; — 16.40 nowela Bartkiewicza; 17.00 koncert orkiestry mandolinistów; 17.35 opowiadanie dla dzieci młodsz. p. t. „Magnes i Lalka” — wygł. Stary Doktor; 17.50 „Człowiek człowiekiem wilkiem” — wiod. z cyklu „Kultura życia codziennego” — wygł. Irena Leleweł-Frienanowa; 18.00 koncert wileńskiej orkiestry kameralnej; 18.45 „Życie młodzieży”; 19.05 wiadomości sportowe lokalne; — 19.13 muzyka (płyty); 19.45 „Od Tamskiej do Niemieckiej Góry” — wygł. Janina Strzelecka; 20.00 „Od chatki do chatki, od karczmy do karczmy” (audycja słowno-muzyczna). (Tr. do Berlina, Budapesztu, Sztokholmu i Wiednia); 20.30 „Wiedeńskie wale” (płyty); 21.15 dziennik wieczorny; 20.25 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce”; 21.00 łoża sztytów; 21.30 „Co czytacie” (powieści) — omówi Wacław Rogowski; 21.45 wiadomości sportowe; 22.15 koncert kompozytorski, złożony z utworów

Ludomira Michała Rogowskiego w wyk. orkiestry symfonicznej P. R. pod dyr. kompozytora z udziałem Niny Grudzińskiej (śpiew); 23.05 koncert muzyki tanecznej.

Poniedziałek, dnia 6 maja.

6.30 audycja poranna; 8.00 audycja dla szkół; 12.05 koncert; — 12.45 „Jak samej uszyć sukienkę” — wygł. Maria Dobrowolska; 12.55 dziennik południowy; 13.05 koncert solistów. Wykonawcy: — Jan Händel (tenor — tr. ze Lwowa); 13.55 wiadomości o eksporcie polskim; 15.35 przegląd gieldowy; 15.45 koncert orkiestry P. R. pod dyr. Józefa Ozimiskiego. W programie muzyka baletowa do „Prometeusza” L. van Beethovena; 16.05 lekcja niemieckiego; 16.45 kwadrans słynnych artystów — Maria Kurenko (sopran); 17.00 „Zagadki muzyczne” dla dzieci starszych. (Tr. ze Lwowa); 17.15 ogólnopolska rezerwa; 18.00 przegląd filmowy; 18.10 duety cytrynowe (Tr. ze Lwowa); 18.25 — chwila społeczna; 18.30 skrzynka ogólna; 18.45 melodie podhalańskie (płyty); 19.15 „Skrzynka rolnicza”; 19.25 wiadomości sportowe; 19.35 audycja żołnierska; 20.00 „Róża Madonny” — ballada klaszorna. Muzyka R. Stożka. Wykonawcy: I. Korffówna Józef Korolkiewicz, Stefan Witas, Edmund Pionicki, ork. symf. P. R.; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce”; 21.00 koncert Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki, Tr. z Konserwatorium Warszawskiego; 22.15 koncert malej orkiestry P. R.; 23.05 muzyka taneczna (płyty).

POZNAN

Niedziela, dnia 5. maja.

Poznań — 9.00 audycja poranna z Warszawy; 9.55 program na dz. bież.; 10.00—12.05 transmisja z Warsz.; 12.05 pogadanka dla dzieci p. t. „Wesoła zbiórka żuchów” (wygł. A. Dzikowski); 12.15 transmisja z Warszawy i ze Lwowa; 14.00 koncert zyczeń; 15.00 „Zbyt produktów rolnych zagranicą” (wygł. H. Zabłocka, dypl. com.); 15.15 transm. z Warszawy; 15.35 muzyka ludowa (płyty); 15.45 — 19.00 transm. z Krakowa, Lwowa, Warszawy i Wilna; 19.00

program na dz. nast.; 19.08 muzyka polska (płyty); 19.35 tr. z Warszawy; 19.55 transm. z Warszawy; 20.30 recital śpiewaczy H. Majchrzak-Busiakiewiczowej (sopran). Przy fortep. prof. Wł. Raczkowski; 20.45 transm. z Warszawy; 22.00 koncert reklamowy; 22.15 wiadom. sport.; 22.30 transmisja z Warszawy.

Poniedziałek, dnia 6 maja.

Poznań — 6.30 audycja poranna z Warszawy; 7.45 program na dz. bież.; 7.50 wskazówki praktyczne; 8.00—8.05 transm. z Warszawy; 11.57 transm. z Warszawy i Lwowa; 15.35 przegląd gieldowy; 15.45 transm. z Warszawy i Lwowa; 16.45 słynne śpiewaczki (płyty); 17.00 transm. ze Lwowa i Warszawy; 18.25 chwila społeczna; 18.30 skrzynka ogólna; 18.40 życie kult., art. i społ. Poznania; 18.45 skrzynka z towarzyszami; 19.07 przesłanie fortepianu (płyty); 19.15 program na dz. nast.; 19.25 wiadom. sport.; 19.30 transm. z Warszawy; 22.00 koncert reklamowy; 22.15 — 23.05 transm. z Warszawy.

ZAGRANICZNE

Niedziela, dnia 5. maja.

Hilversum — 20.55 wesoła audycja. Radio-Paris — 21.00 koncert w rocznicę śmierci Napoleona. Koenigswusterhausen — 12.00 koncert; 15.00 rozmaitości z Hollywood; 16.00 koncert; 18.20 muzyka z Londynu; 19.25 śpiew; 20.00 „Muzyka i miłość”; 23.00—0.55 muzyka taneczna. Londyn — 21.00 koncert ork. detej. Budapeszt — 20.00 tr. z Warszawy; 20.35 wieczór gitarowy; 22.45 koncert cygański. Sztutgart — 20.00 wesoły wieczór; 22.30 muzyka taneczna; 0—2 koncert. Wiedeń — 20.30 „Wiosna”. Praga — 9.15 koncert na cymbałkach; 10.00, 11.00, 12.15 i 13.05 koncert; 16.00 „Wesołe popołudnie”; 20.35 koncert popularny; 22.30 koncert jazzowy. Rzym — 21.00 „Mojżesz” Rossiniego. Mediolan — 20.45 „Zakochany dom” operetka. Monachium — 21.00 koncert na flecie. Wrocław — 8.10 koncert organowy; 10.00 koncert solistów; 12.00 koncert; 14.40 śpiew; 16.00 koncert popularny; 20.00 koncert symfoniczny; 22.30 muzyka taneczna.

Fabryka Bielizny
Dom Płócen
J. SCHUBERT
teraz Stary Rynek 76
Dom Czerwony 76
naprzeciw Odwachu
poleca
wszelką
bieliznę miarową.

Pg 3236-3.9

Posługaczka
z praniem szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 413

Poszukuje
cerowania, naprawiania za utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 758

Posługaczka
szuka posługi lub prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 523

Rolnik - hodowca
syn włościanina, lat 34, sumien-
ny, energiczny, 5 1/2 roczna prak-
tyka hodowlana oraz 4 1/2 roku
praktyki rolniczej wzorowych
majątkach — pierwszorzędni
świadectwami, obecnie na po-
sadzie poszukuje odpowiedniej, sta-
łej posady jako żonaty. Oferty
Kurjer Poznański zdg 78 230

TEATRY

Poznań, sobota, 4. 5.

TEATR POLSKI: — Dziś
„Wielki reporter i male
abc”, premjera.
Niedziela, 5. 5. o godzi-
nie 4: „Zmiana dam”.
Niedziela, 5. 5. o godzi-
nie 8: „Wielki reporter i
male abc”.
Poniedziałek, 6. 5. „Wiel-
ki reporter i male abc”.

TEATR WIELKI (Opera):
Dziś „Katja tancerka”.
Niedziela, 5. 5. o godzi-
nie 8: „Cyrułik sewilski”
z wyst. Zenona Dolnickie-
go.

TEATR NOWY: Dziś: —
„Rozbitki” z gośc. wyst.
Junoszy Stępowskiego.
Niedziela, 5. 5. o godzi-
nie 8: „Familijska”, pre-
mjera.
Poniedziałek, 6. 5. „Fami-
lijska”.

KINA
APOLLO METROPOLIS
NAJLEPSZE
TEL. 9-52
KINA
Poznań, sobota, 4. 5.

APOLLO: godz. 5, 7, 9: —
„Uwielbiana”.
CORSO: „Bezprawia Za-
chodu”.
GWIAZDA: „Rzymskie
Skandale”.
MOJE: „Tancerki z Buenos
Aires”.
METROPOLIS: godz. 4.30,
6.30, 8.30: „Sztandar wol-
ności”.
OŚWIATOWE T. C. L.: —
„Szalona noc” oraz „Na
czystych polach”.
RENAISSANCE: „Tajemni-
ce Zamku „Lebauru”.
SŁONCE: „Księżniczka
przez 30 dni”.
SWIT: „Katusza”.
SFINKS: „Csibi” — Fran-
ciszką Gaal.
TECZA-Lazarz: „Noc Cu-
dów w Lourdes”.
TECZA-Wilda: „Wiosenna
Parada”.
WILSONA: „Syn King-
Konga”.

Sierota
z prowincji w średnim wieku szu-
ka posady do wszelkich prac do-
mowych. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 82 584

Panienka
skromna, uczciwa poszukuje po-
sady do dzieci z dobrym świa-
dectwem i praktyką. Oferty do
Kurjera Poznańskiego zdg 82 732

Młoda panienska
dobrego domu, sierota szuka jak-
iegokolwiek zajęcia, najchętniej
do pomocy pani domu szyciem.
Wymagania skromne. — Oferty
Kurjer Pozn. zdg 82 734 albo te-
lefon 67-70.

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 788

Szofer-mechanik
żonaty, bezdzietny, zna prace w
ogrodnictwie poszukuje posady od
razu. Wada kilkoma językami.
Rosada, Stróżki, now. Szamotuły.
zdg 82 819

Szofer-ślusarz
działny, pracowity, niskim wy-
nagrodzeniem szuka posady. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 773

Kucharka
dobrem, samodzielnym gotowa-
niem z świadectwami od 15. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 674

Młoda
posługaczka szuka posługi. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 676

Panienka
z kilkoletnią praktyką poszukuje
posady do dzieci bez spania, naj-
chętniej do niemowlęcia. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 826

Osoba
skromna uczciwa, szuka posady
za skromnym wynagrodzeniem
ewent. za pokój. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 825

Inteligentna
lat 28, z dłuższą praktyką, zna-
jąca wszechstronnie gospodarke
domową poszukuje posady wy-
chowawczyń w rodzinie. Zgłosze-
nia Agencja Kurjera Poznańskie-
go, Gniezno 66. ng 9903

Rutynowany
kieszowy - bilansista, korespon-
dent polsko - niemiecki, znający
sprawy podatkowe, ubezpiecze-
niowe szuka posady. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 693

Dziewczyna
dobremi świadectwami, poszuku-
je posady lub miejsca. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 82 671

Młoda
uczciwa poszukuje posady na
przedpołudnie. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 637

Przychodnia
uczciwa, czysta, poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 595

Czysta
spokojna szuka samodzielną po-
sady bezdzietnych ewentualnie
posługi zaraz — 15-go. świa-
dectwa dobre. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 533

Gospoia
dobrem gotowaniem, pokojowa
kwalifikowana na sezon letni po-
szukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 82 530

400 zł
kauceji złożyć za utrzymanie pra-
cy robotnika do sklepu lub stró-
ża. Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 355

Kucharka
dobrem gotowaniem poszukuje
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 82 659

Panienka
inteligentna z dobrej rodziny po-
szukuje posady do dzieci, lekkich
prac domowych zaraz lub 15. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 439

Człowiek
młody, zdrowy i silny poszukuje
jakiegokolwiek zajęcia. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 82 514

Inwalida
wojskowy, lat 23, zawodu kolo-
dziej, szuka jakiegokolwiek zają-
cia z utrzymaniem. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 414

Kucharka
poszukuje posady do wszystkie-
go. Oferty Kurjer Poznański
zdg 82 757

Gorzelnian — urzędnik
podwzrostowy, znajomością p. wa-
dzenia elektrowni, księżko-wością
gospodarczą, kasowa 10 lat, szu-
ka posady kawalera lub żonate-
go od zaraz lub 1. 7. 35. Łaskawe
zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 82 740

Posługaczka
poszukuje posługi od zaraz. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 686

Freblanka
rutynowana, świadectwa pierw-
szorzędne, poszukuje posady. —
Łaskawe zgłoszenia do Kurjera
Poznańskiego pod zdg 82 782

Panna
lat 25, zamieszkała, z dobrymi
świadectwami, gotowaniem, do
wszystkich prac domowych poszu-
kuje miejsca od 15. 5. lub 1. 6. —
Łaskawe zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 82 813

Szofer-ślusarz
maszynista maszyn rolniczych
parowych i świetlic elektrycz-
nych, z dobrymi świadectwami.
Kawaler lat 24, poszukuje po-
sady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 82 770

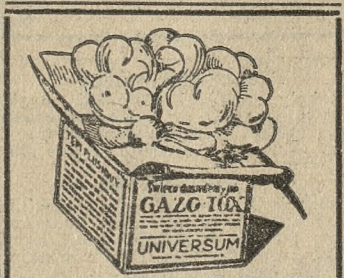
Inteligentna
panienka szuka posady do dzieci
bez spania. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 82 763

Mistrz
piekarski z kartą rzemieślniczą
szuka posady. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 832

27 WOLNE MIEJSCA

Fryzjer
potrzebny zaraz posada stała.
Adres Kurjer Pozn. zdg 82 221

Agentów portretowych
Semi-Email do przebojowych no-
wości na doskonałych warunkach
poszukuje Zakład Portretowy
„Email”. Kielce, Sienkiewicza
42. zdg 77 323

GAZOTOX tępi radykalnie
pluskwy. Do nabycia w
aptekach i drogeriach. Fa-
bryka „Universum” —
Poznań. ng 8746

Panienka
do lekkich prac domowych, biu-
rowych u samotnego. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 403

Krawcowej
rutynowanej poszukuje celem za-
łożenia wspólnej pracowni. Ra-
taczaka 31. m. 5. zdg 82 334

Panienki
wyucze gruntownie księżkownicę
rolniczej Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 81 813

Poszukuje
od zaraz lub 15. 5. 35. dzielnego
młodszego

**karmelkarza -
drażetkarza**
Oferty z odpis. świadectw. —
„Magna”. Pierwsza Kaszubska
parow. fabr. cukrów, czek. dra-
żetek i marmelady. Wejherowo
(Pomorze). zdg 81 266

Pana Jana Horoszkiewicza

byłego mego urzędnika, zamieszkałego w Ostrowie, ul. Mic-
kiewicza 14, polecam sumiennie jako dobrego fa-
chowca i sprężystego i energicznego rządcę.

ng 9953

ANTONI RADOŃSKI

Koc. Górka, p. Kostrzyn.

Starsza
pania poszukuje kupiec do pro-
wadzenia domu, która zastąpi w
sk adzie — lub przystąpi jako
współniczka. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 82 232

Francuskim
władająca osobą, młodszą, poszu-
kiwana, godny popołudniowe.
wieczorne. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 82 312 13

Dziewczyna
uczeiwa wszystkich prac domo-
wych zaraz. Poznań, Górna Wil-
da 45. m. 11. zdg 82 422

Bufetową
poszukuje. Kujawa, Św. Marcin
nr. 63. zdg 82 468

Samodzielną
kamasznik, Narodowiec z świa-
dectwami i kartą rzemieślniczą
może się złożyć poniedziałek, go-
dzina 9-10. Skład cygar, Rataj-
czaka 14. zdg 82 426

Poszukiwany
wykwalifikowany majster do
okrągłych maszynowych pudelek
fakturowych. Oferty „Sokol”.
Warszawa, Leszno 33. zdg 82 231

3 panie
które chcą sobie stworzyć stałą,
niezależną egzystencję, przy wy-
sokich dochodach, w poważnej
firmie, zechcą zgłosić się ponie-
działek od 10-13, 15-18. Podgórn-
a 14, m. 1. Tg 830

Do
tartaku w Poznaniu poszu-
kuje fachowca uczciwego, su-
miennego, obeznanego z wszel-
kimi pracami w zakresie tar-
tactwa. Zgłoszenia z odpis-
em świadectw proszę skła-
dać do Kurjera Pozn. zdg 81 400

Służąca
młodsza potrzebna. Kreta 7. po-
dwórce, parter, lewo. zdg 82 497

Ekspedjent (ka)
do bufetu, wyszynku, piwa z kau-
cją 500 zł od 1. 5. potrzebny.
Zgłoszenia z podaniem warunków
przy wolnym stole i stacji. Ja-
siniak, Gdynia, Gdańska 16.
ng 9958

Uczeń
gastronomiczny potrzebny. Kro-
pelka Podgórną 10. zdg 82 665

Przedstawicieli
rejonowych Poznańskiego, Pomo-
rza poszukuje Jeszka, Orzeszko-
wej 2. m. 3. zdg 82 699

Ekspedjentka
z branży kolonialnej potrzebna.
Szafrank, Zwierzyniecka 9 a. —
zdg 82 789

Pani
małą gotówką oddam filię pie-
karską na rachunek. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 82 648

Aptekarza (ki)
poszukuje apteka Poznań, język
niemiecki. Referencje, wysokość
wynagrodzenia „Par”. 54.335.
Pg 3 937-54.335

Służąca
młodsza z gotowaniem do 1 oso-
by, zaraz potrzebna. Adres Ku-
rier Poznański zdg 82 667

Poszukuje
do pielęgniarki chorej osoby, go-
towania zaraz. Wymagana deli-
katność świadectwa. Zgłoszenia
od 2 do 4 Poznań, Pradzińskiego
10 — 6. zdg 82 635

Ekspedjent
branży

blawatnej
zdolny, rutynowany fachowiec
potrzebny zaraz. Wyczerpujące
oferty pisemne przedstawić oso-
biście w godzinach 17 do 18 w
firmie

„Hurtownia Liturgiczna”
Poznań, plac Wolności 2.
zdg 82 369

Korespondentka
rutynowana polsko-niemiecka po-
trzebna. Wymagana dokładna
znajomość języków, biegła ste-
nografia w obu językach i biegle
pisanie na maszynie. Oferty ty-
ko pierwszorzędnych sił do Biu-
ra Ogłoszeń „Par”. Warszawa,
Bracka 17. pod „T”. zdg 3763-62 196

Posługaczka
pokojowa potrzebna. Plac Nowo-
miejski 5 a. m. 9. zdg 82 502

Dziewczynę
do wszystkiego zaraz. Św. Mar-
cin 33. m. 10. zdg 82 501

Krawcowa
działa do kraw. damsk. potrzeb-
na. Zgłoszenia Mostowa 17. m.
4. zdg 82 351

Dziewczyna
do wszystkiego do prasowni
zaraz. Szmarzewskiego 8.
zdg 82 352

Pana Jana Horoszkiewicza

byłego mego urzędnika, zamieszkałego w Ostrowie, ul. Mic-
kiewicza 14, polecam sumiennie jako dobrego fa-
chowca i sprężystego i energicznego rządcę.

ng 9953

ANTONI RADOŃSKI

Koc. Górka, p. Kostrzyn.

Dziewczyna
bez spania. Długa 10, m. 1.
zdg 82 448

Dziewczyna
do wszystkiego zaraz. Długa 10.
m. 17. zdg 82 446

Dziewczyna
do dzieci na wyjazd potrzebna.
Poznańska 21 a. m. 3. zdg 82 310

Małopolankę
dobrem gotowaniem, świadectwa-
mi przyje. Zgłoszenia między
2-7. Focha 41. m. 9. zdg 82 249

Panne
wprawna na wojskową pracę do
reki. Zgłoszenia do 7. Waj Jana
III. 11 — 9. zdg 82 400

Lekarza
dentysty (ki) lub dentysty —
(chrześc.) z uprawnieniem poszu-
kuje się do współpracy w zakła-
dzie dentystycznym w poznań-
skiem. Łaskawe oferty Kurjer
Poznański zdg 82 216

Pończochy - skarpety
kupisz dobre i tanie tylko
w firmie

„HAFTOPLIS”
Stary Rynek 6 (wejście z ul.
Wiankowej). Pg 3258-15.63

**Gospodyn -
kuchmistrzyni**
znająca wykwinną kuchnię, pie-
czenie ciast, zaprawę oraz chów
drobiu potrzebna od 1. 6. 35 na
wieś. Zgłoszenia z odpisami świa-
dectw, oraz podaniem warunków
Kurjer Poznański pod zdg 82 250

CEGLA
Zarząd Masy Upadłości
firmy
W. Nowakowski i Synowie
Uruchomił
Cegielnię w Fabjanowie
i poleca dobrze wypalo-
ną cegłę (łówkę) oraz
inne fabrykaty cegielnia-
ne w każdych ilościach
z dostawą bieżącą, po ce-
nach konkurencyjnych.

Sprzedaż
Fabjanowo lub Górna Wilda 134
Telefon 69-97 Telefon 72-91
ng 0 968

Posługaczka
młoda, czysta, praniem. Górna
Wilda 127. m. 2. zdg 82 619

Nauczycielkę
z mową francuską i dobrą mu-
zyką z całkowitem utrzymaniem
przyjmie zaraz. Zgłoszenia z od-
pisami świadectw i podaniem re-
ferencji do Kurjera Poznańskiego
zdg 82 580

Potrzebny
były bankowy urzędnik (czka)
lub sekretarz (ka) odwołacka ja-
ko zastępcę szefa dobrze zapro-
wadzonego biura, wymagany dwu-
tysieczny wkład zwrotny. Oferty
Kurjer Poznański zdg 82 593

Dziewczyna
dobrem gotowaniem potrzebna.
Adres Kurjer Poznański
zdg 82 687

Marszantka
rutynowana w dom po pracy. —
Marcin 64 — 25. zdg 82 321

Krawców
pierwszorzędne siły na duże sztu-
ki w domu i poza domem poszu-
kuje Błażczak. 27 Grudnia 6.
zdg 82 545

Potrzebna
ekspedientka rzeźnicza oraz
dziewczyna gotowaniem. Zgło-
szenia Szkolna 19. zdg 82 705

Kelner
potrzebny na stałe z kancją. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 622

Sprzedawca
zaprowadzony Poznań na zastę-
p obuwia, podług. potrzebny. Zgło-
szenia Kurjer Pozn. zdg 82 775

Młodzieniec
uczniwych rodziców ukończoną
szkołą handlową — wydziałową
na praktykę drzewną potrzebną
zaraz. Czajczka 4. Forajewski.
zdg 82 532

Posługa
gotowaniem, cały dzień. Dąbrow-
skiego 54. m. 6. zdg 82 657

Potrzebny
na stałą, samodzielną posadę młody
człowiek, gwarancja 300 zł ko-
nieczna. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 82 719

Krawcowa
Ekspedjentka
potrzebne. Podgórną 10. skł. 8.
zdg 82 675

Bufetowa
kauceją, jadłodajnia Ratuszowa
23. zdg 82 800

Fryzjerka
na pensję. Żydowska 31.
zdg 82 755

Pończochy NAJTRWALSZE tylko z firmy
„PANI” Aleje Marcinkowskiego nr. 13.
dg 1838

Humor zagraniczny

— Przez pełne 10 dni odżywiano pana wyłącznie mle-
kiem.

— Jakże się cieszę, panie doktorze, że przez cały ten
okres czasu byłem nieprzytomny.

(Le Rire — Paryż). S. F.

Kino

„Gwiazda”
Aleje Marcinkowskiego 28. Naj-
wesejsza komedia sezonu

Rzymskie Skandale
Eddie Cantor — Gloria Stuart
— David Manners. zdg 82 492

Kino Renaissance
Film niesamowity p. t.
„Tajemnice Zamku
„Lebanon”.
Pg 3934-18.73

„Eden”
to raj a waju hasło „Bawmy
się” Restauracja Winiarna ul.
Działowy 11. Przekonaj się.

Csibi bije rekord
najroztrośniejsze dziewczę
do niedzieli
Kino „Sfinks”
Franciszka Gaal
zdg 82 318

Londyńska
Maszalarska poleca swym byłym
koncert, gabinet, reny zniożone.
zdg 82 513

Kino

„Gwiazda”
Aleje Marcinkowskiego 28. Naj-
wesejsza komedia sezonu

Rzymskie Skandale
Eddie Cantor — Gloria Stuart
— David Manners. zdg 82 492

Kino Renaissance
Film niesamowity p. t.
„Tajemnice Zamku
„Lebanon”.
Pg 3934-18.73

„Eden”
to raj a waju hasło „Bawmy
się” Restauracja Winiarna ul.
Działowy 11. Przekonaj się.

Csibi bije rekord
najroztrośniejsze dziewczę
do niedzieli
Kino „Sfinks”
Franciszka Gaal
zdg 82 318

Londyńska
Maszalarska poleca swym byłym
koncert, gabinet, reny zniożone.
zdg 82 513

Kino

„Gwiazda”
Aleje Marcinkowskiego 28. Naj-
wesejsza komedia sezonu

Rzymskie Skandale
Eddie Cantor — Gloria Stuart
— David Manners. zdg 82 492